

Mötesbok: KSNAU (2026-01-20)

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Datum: 2026-01-20

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Kommentar:

Dagordning

Beslutsärenden

28/26 Upphandling: Sjukvårdsmaterial (25014): godkännande av leverantör	3
29/26 Upphandling: Ramavtal stängsel och grindar - Antagande av leverantör	16
30/26 Svar på remiss: Europeiska kommissionens förslag till ett nytt genomföranderamverk	21
31/26 Svar på remiss gällande Europeiska kommissionens förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond	108
32/26 Teknisk ramjustering - skolskjutskostnader	263
33/26 Ändringsbeslut - utvecklingsanslaget Trygga barn, hållbar framtid	269
34/26 Norrlandsoperan: nyttjande av ej till fullo förbrukade anslag från år 2025	273

Till KS/KF

35/26 Motion 7/2025: Friskvård för alla - en flexibel modell för hälsa och välmående; Anna-Karin Sjölander (C)	279
36/26 Motion 13/2025: Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun; Liv Zetterberg (V) och Rebecca Sellstedt (V)	286
37/26 Motion 14/2025: Inför SAO - Studiemotiverande arbetslivsorientering - i Umeå kommun; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)	305

Information

38/26 Ny mandatperiod - information och samråd utbildning av förtroendevalda	314
39/26 Ekonomisk rapport januari-november 2025	315

Tjänsteskrivelse

2026-01-13

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00950

Svar på remiss: Europeiska kommissionens förslag till ett nytt genomföranderamverk

Förslag till beslut

att godkänna och skicka svar på remiss i enlighet med det bifogade förslaget

Ärendebeskrivning

EU-kommissionen lade i juli 2025 fram ett förslag till EU:s långtidsbudget 2028–2034. En av de föreslagna förordningarna innehåller ett nytt övergripande ramverk för uppföljning av budget och prestation samt regler för EU:s finansieringsprogram och verksamheter. Syftet med det nya ramverket är att göra systemet enklare, mer enhetligt och transparent och mer inriktat på resultat, samtidigt som den administrativa bördan ska minska för både medlemsstater och stödmottagare. Utifrån detta har Regeringen skickat remissen "Europeiska kommissionens förslag till en ny förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande".

Umeå kommun stödjer EU-kommissionens ambition med förbättrad rapportering, uppföljning och resultatstyrning på EU-nivå. Samtidigt behöver ramverket utvecklas vidare för att säkerställa regional anpassning, ansvarsfördelning och ändamålsenliga indikatorer. För ett välfungerande genomförande är det viktigt att:

- det regionala inflytandet inte försvagas
- indikatorerna speglar regionala förutsättningar och långsiktiga effekter
- mindre aktörer inte trängs ut
- administrativa krav inte ökar oproportionerligt

EU:s fonder och program har sedan Sveriges EU-inträde varit viktiga verktyg för lokal och regional utveckling och skapat betydande mervärden för både Sverige och EU. Umeå kommun förutsätter att regional nivå inbjuds till fortsatt dialog med nationell nivå och EU-kommissionen för att bidra till ett ramverk som fortsatt stärker sammanhållningspolitiken och möjligheterna till regional utveckling.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00950

Synpunkterna går i linje med Region Västerbottens remissyttrande och de gemensamma budskap som SKR och regionerna har arbetat fram tillsammans.

Deadline för remissen är den 23 januari 2026.

Handlingar

- Umeå kommuns förslag till remissvar
- Inbjudan till remiss
- Europeiska kommissionens förslag till en ny förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande

Beredningsansvariga

Mikael Brändström, Emmy Sundin

Beslutet ska skickas till

Svar lämnas per e-post till Finansdepartementet:

fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

fi.ba.eu.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2025/01913 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Mikael Brändström
Utvecklingsdirektör

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.7.2025
COM(2025) 545 final

2025/0545 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om fastställande av en utgiftsspårings- och prestationsram för budgeten samt andra
övergripande regler för unionens program och verksamheter**

{SEC(2025) 590 final} - {SWD(2025) 590 final} - {SWD(2025) 591 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

För skapa transparens och möjliggöra ansvarsutkrävande, samt för att säkerställa att varje euro används ändamålsenligt och effektivt, är det mycket viktigt att tydlig och tillförlitlig information om hur unionens budget (*budgeten*) används och vad den uppnår blir tillgänglig utan onödigt dröjsmål. Det ger EU-medborgarna bättre valuta för pengarna, eftersom budgetens verkliga värde ligger i dess konkreta effekter ute på fältet. Dessa uppgifter är även viktiga för beslutsfattandet för att stärka kopplingen mellan budgeten och EU:s politiska prioriteringar.

Prestationsramen för 2021–2027 har moderniserats, men det finns fortfarande utrymme för förbättringar. Det nuvarande systemet bygger på en mosaik av programspecifika bestämmelser som ibland är komplicerade och inkonsekventa. Detta leder till en tung administrativ börda för medlemsstater, genomförandepartner och bidragsmottagare och gör det svårt att få en mer heltäckande översikt över budgetens prestation.

Till att börja med är reglerna för tillämpning av vissa övergripande principer, t.ex. principen om att ”inte orsaka betydande skada” (DNSH-principen) och jämställdhetsprincipen, heterogena. Genom förordning (EU, Euratom) 2024/2509 (*budgetförordningen*) infördes dessutom krav som måste beaktas vid utformningen av den nya prestationsramen. Den kräver att alla program och verksamheter genomförs så att de uppnår sina fastställda mål, när så är möjligt och lämpligt i enlighet med relevanta sektorsspecifika regler, utan att orsaka betydande skada för uppnåendet av miljömål (DNSH-principen), med respekt för arbets- och anställningsvillkor och med beaktande av jämställdhetsprincipen, och i linje med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet.

Vissa nyckelprioriteringar är tvärgående och gäller samtliga politikområden. De bör därför integreras i budgeten. Det betyder att dessa politiska prioriteringar måste införlivas i alla skeden av den politiska cykeln för de relevanta programmen, inklusive programplanering och genomförande. Denna förordning tar även upp behovet av att stödja vissa övergripande politikområden.

Det finns flera sätt att spåra budgetutgifter, med över 5 000 heterogena och icke-aggregerbara indikatorer som kan användas för att övervaka budgetens prestation eftersom olika program omfattas av olika system. Denna fragmentering skapar betydande administrativa bördor för alla berörda parter och gör det svårt för kommissionen att sammanställa uppgifter och ge en heltäckande översikt över hur medlen fördelas och hur dessa medel fungerar på EU-budgetnivå, vilket begränsar i vilken utsträckning prestationsinformation kan vägleda genomförandet av EU:s budget och den roll den spelar i beslutsprocessen.

I budgetförordningen fastställs även ett antal krav avseende utformningen av och behovet av aggregering av prestationsindikatorer för EU:s budgetprogram och krav på transparens vid offentliggörandet av uppgifter om bidragsmottagare och insatser som stöds av EU-budgeten.

Man skulle slutligen kunna skapa större transparens genom att på en enda webbplats samla uppgifter om budgetens genomförande och prestation samt information om finansieringsmöjligheter inom ramen för budgeten (t.ex. tillgängliga ansökningsomgångar för potentiella bidragsmottagare), information som i dag är utspridd på flera onlineportaler. Att ge

potentiella bidragsmottagare enklare tillgång till dessa finansieringsmöjligheter, som omfattar alla förvaltningsmetoder, kommer att bidra till att maximera budgeteffekten och det stöd den ger, särskilt för EU:s konkurrenskraft.

Den fleråriga budgetramen efter 2027 erbjuder en viktig möjlighet att ta itu med dessa utmaningar. Denna förordning syftar till att inrätta en enda förstärkt ram för spårning av budgetutgifter och prestationer från och med den fleråriga budgetramen efter 2027 på ett sätt som är enklare, mer konsekvent och mindre betungande än vad som för närvarande är fallet. Detta kommer att bidra till en prestationsbaserad strategi, maximera kapaciteten att uppnå resultat i fråga om politiska prioriteringar och effektivt bedöma budgetens prestation och samtidigt leda till ökad transparens och ansvarsutkrävande, säkerställa överensstämmelse med kraven i budgetförordningen och sänka de administrativa kostnaderna för medlemsstaterna, genomförandepartnerna och bidragsmottagarna.

De viktigaste målen med förslaget kan sammanfattas på följande sätt:

- Enhetliga bestämmelser för stöd till övergripande principer i EU:s budget (t.ex. DNSH-principen och jämställdhetsprincipen), vilket minskar komplexiteten för bidragsmottagarna och ökar samstämmigheten i EU:s åtgärder.
- Effektivisera och harmonisera systemet för övervakning av EU:s utgifter och budgetens prestation, vilket möjliggör aggregering av uppgifter för olika program, ökning av transparensen och minskning av kostnaderna för berörda parter.
- Harmonisera och rationalisera rapporteringen av prestationsinformation och tillhandahållandet av information om finansieringsmöjligheter i hela EU-budgeten, öka transparensen för berörda parter och underlätta tillgången till EU-finansiering för potentiella bidragsmottagare.

Alla dessa mål måste genomföras i enlighet med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet och utan att äventyra uppnåendet av ett programs eller en verksamhets mål, i enlighet med budgetförordningen. Genomförandet av dem förväntas minska den administrativa bördan och kostnaderna för mottagare av stöd från unionens budget, medlemsstater, partnerländer, genomförandepartner och EU-institutioner med minst 25 %, i linje med åtagandet i konkurrenskraftskompassen om att minska kostnaderna i samband med administrativa bördor. Det förväntas bidra på ett betydande sätt till kommissionens åtagande om att under innevarande mandatperiod förenkla reglerna och minska de administrativa bördorna med 35 % för små och medelstora företag.

I denna förordning fastställs även gemensamma regler som gäller hela budgeten på andra områden, såsom utvärdering av program och verksamheter, samt regler om information, kommunikation och synliggörande.

1. Harmonisering av bestämmelserna i EU:s budget när det gäller övergripande principer

I denna förordning föreslås enhetliga bestämmelser i EU:s budgetprogram om tillämpning av övergripande principer som DNSH-principen och jämställdhetsprincipen, när så är möjligt och lämpligt och i linje med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet, i enlighet med budgetförordningen.

Förordningen stöder även ett konsekvent genomförande av den jämställdhetsprincip som fastställs i budgetförordningen och säkerställer att jämställdhetsbudgeteringen stärks för nästa fleråriga budgetram genom bättre regler för programplanering och övervakning. Jämställdhet ingår som ett specifikt mål för program för vilka det bedöms vara särskilt relevant och

lämpligt. Särskilda jämställdhetsbestämmelser har även införlivats i utformningen av programmen, till exempel genom att kräva att medlemsstaterna visar hur deras nationella och regionala partnerskapsplaner bidrar till jämställdhet eller genom att inkludera denna aspekt i förfarandet för utvärdering av ansökningsomgångar för program med direkt förvaltning där så är lämpligt. Genom denna förordning kodifieras metoden för att spåra jämställdhet på grundval av ett system med jämställdhetspoäng. Prestationsindikatorerna kommer i relevanta fall att fördelas på kön i enlighet med budgetförordningen. Ramen för spårning av enskilda utgifter och prestationer kommer även att göra det möjligt att bättre mäta budgetens bidrag till jämställdheten.

Förordningen kommer även att stödja socialpolitiken i alla EU-program genom särskilda bestämmelser som syftar till att säkerställa att program och verksamheter genomförs med respekt för arbets- och anställningsvillkor enligt tillämplig nationell lagstiftning, unionsrätt, ILO-konventioner och kollektivavtal samt för att spåra budgetens bidrag till uppnåendet av sociala mål.

2. Effektivisering av övervakningen av EU-budgetens prestation: ett gemensamt system för att spåra utgifter och övervaka budgetens prestation

Prestationsramen kommer att baseras på ett enda system för att spåra utgifter och övervaka budgetens prestation som består av en harmoniserad förteckning över interventionsområden (dvs. typer av verksamheter) som omfattar alla verksamheter som får stöd från budgeten. Systemet kommer att göra det möjligt att uppskatta budgetbidraget till olika politikområden, t.ex. begränsning av klimatförändringar, anpassning till klimatförändringar, biologisk mångfald och sociala mål, med hjälp av EU-koefficienter baserade på ett trenivåsystem, där antingen 0 %, 40 % eller 100 % tilldelas ett visst interventionsområde.

Förordningen innehåller även en standardiserad uppsättning prestationsindikatorer – output- och resultatindikatorer – som är tillämpliga på alla EU:s budgetprogram och är direkt kopplade till förteckningen över interventionsområden. Båda typerna av indikatorer är avgörande för övervakningen av programmens prestationer. För ett visst interventionsområde (t.ex. renovering av byggnader för subventionerade bostäder) ger outputindikatorer en inblick i vad programmet direkt finansierar och dess exakta verksamhet (t.ex. antal m² som renoverats) medan resultatindikatorerna spårar effekterna av dessa resultat (t.ex. växthusgasutsläpp som undvikits). För att ge ett annat exempel på forskningsområdet, för interventionsområdet *spetsforskning, forskarutbildning och forskningsinfrastruktur*, skulle outputindikatorn vara antalet forskare som får stöd, medan resultatindikatorn skulle vara *omnämningen av expertgranskade forskningsresultat*.

Det kommer att vara möjligt att använda dessa indikatorer för flera ändamål, till exempel för att analysera prestationer¹, i samband med finansiering som inte är kopplad till kostnader² (t.ex. kommer medlemsstaterna och tredjeländer att fastställa mål i sina planer med hjälp av de på förhand fastställda outputindikatorerna), övervaka genomförandepartner i samband med indirekt förvaltning³ eller stödja programutvärderingar⁴.

¹ Artikel 33 i budgetförordningen.

² Artikel 125 i budgetförordningen.

³ Artikel 158 i budgetförordningen.

⁴ Artikel 34 i budgetförordningen.

Detta tillvägagångssätt kommer att minska det totala antalet prestationsindikatorer och säkerställa anpassning till de nya kraven i den omarbetade budgetförordningen som kräver aggregering av prestationsindikatorer för alla program.

3. Stärka rapporteringen om prestationsinformation och finansieringsmöjligheter

I förordningen fastställs harmoniserade krav på prestationsrapportering som konsoliderar all information om budgetens prestation i den enda årliga förvaltnings- och prestationsrapporten snarare än flera programspecifika rapporter.

Prestationsinformation kommer att vara tillgänglig för allmänheten via en gemensam webbplats med en resultattavla som visar vad EU-budgeten uppnår. Portalen kommer att visa uppgifter om stödmottagare och insatser som får stöd från budgeten. Den kommer även att fungera som en enda kontaktpunkt som tillhandahåller information om tillgängliga finansieringsmöjligheter och förbättrar transparens och tillgång till information, särskilt för projektansvariga och potentiella bidragsmottagare.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

De viktigaste rättsliga bestämmelserna på området spårning av budgetutgifter och prestationer fastställs i budgetförordningen, som denna nya prestationsförordning kommer att komplettera genom att fastställa bestämmelser kopplade till övergripande principer om att inte orsaka betydande skada, arbets- och anställningsvillkor, jämställdhet och prestationsövervakning.

Denna förordning är förenlig med budgetförordningen, där det fastställs att anslagen ska användas i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning, som i sin tur består av tre principer. Sparsamhet (resurser ska ställas till förfogande i rätt tid, i lämplig kvantitet, av lämplig kvalitet och till bästa pris), effektivitet (mellan använda resurser, genomförda åtgärder och måluppfyllelse) och ändamålsenlighet (i vilken utsträckning de fastställda målen uppnås genom de åtgärder som vidtas)⁵.

Enligt budgetförordningen ska program och verksamheter, där så är möjligt och lämpligt, genomföras så att de uppnår sina fastställda mål utan att orsaka betydande skada för uppnåendet av miljömålen (DNSH-principen) och samtidigt respektera arbets- och anställningsvillkor, i linje med principerna om sparsamhet, ändamålsenlighet och effektivitet.

Denna ram är även helt förenlig med resten av paketet med den fleråriga budgetramen⁶, eftersom den fastställer aspekter som gäller för hela budgeten och kompletterar programspecifika rättsakter som inte innehåller några bestämmelser om de aspekter som denna förordning omfattar.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Den föreslagna prestationsramen kommer att möjliggöra ökad överensstämmelse med EU:s politiska mål och principer genom att erbjuda en enhetlig ansats när det gäller övergripande principer och politikområden och inrätta ett starkare system för spårning av utgifter och prestationer som bättre kan övervaka hur budgeten stöder EU:s politik. Den tar hänsyn till rapporterings- och spårningsskyldigheter i EU:s befintliga regelverk. Ramen hindrar dessutom inte att kommissionen eventuellt inför andra övervaknings- och rapporteringsinslag,

⁵ Artikel 33.1 i budgetförordningen.

⁶ Meddelande om en dynamisk EU-budget för framtidens prioriteringar – Den fleråriga budgetramen 2028–2034, COM(2025) 570 final.

inbegripet relevanta indikatorer, för att mäta effekterna av EU:s politik på olika områden och åtgärder mer allmänt.

Förslaget är även förenligt med kommissionens åtagande om att förenkla genom att minska både den administrativa bördan och rapporteringsbördan.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Förslaget bygger på artikel 322.1 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Antagandet av EU:s allmänna finansiella regler ligger inom ett område där EU har exklusiv befogenhet.

• Proportionalitetsprincipen

Förslaget syftar till att förbättra reglerna för spårning och prestation av budgetutgifter genom att göra dem enklare, mer konsekventa och mindre betungande. Åtgärderna går inte utöver vad som är nödvändigt för att göra detta. Tvärtom har detta förslag en stark förenklingsaspekt. Behovet av en proportionerlig strategi har även beaktats, särskilt när det gäller bestämmelserna om genomförande för varje förvaltningsmetod och de rapporteringskrav som ska ställas på mottagarna av unionsfinansiering.

• Val av instrument

Det lämpligaste verktyget för att genomföra den föreslagna prestationsramen är en enda rättsakt, dvs. en förordning med en enda uppsättning regler om övergripande principer, övervaknings- och rapporteringsbestämmelser.

Denna prestationsförordning kommer att samla de nuvarande prestationsbestämmelserna som är spridda över mer än 50 program under perioden 2021–2027 på en enda plats. Antagandet av förordningen förväntas därför leda till betydande förenklingar för medlemsstater, genomförandepartner, partnerländer, bidragsmottagare och EU-institutioner.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning

Förslaget utarbetades på grundval av ett antal halvtidsutvärderingar av EU:s utgiftsprogram, till exempel inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och InvestEU.

Dessa utvärderingar belyste de utmaningar som medlemsstaterna, genomförandepartnererna och stödmottagarna står inför när de genomför DNSH-principen. Det handlar bland annat om administrativa bördor som försvårar tillgången till finansiering, potentiella osäkerheter och bristande förutsägbarhet som kan ha en negativ inverkan på konkurrenskraften i viktiga sektorer som får stöd från EU-medel. Utvärderingarna visade även att hanteringen av datauppsättningar med indikatorer var administrativt betungande för EU:s institutioner och

bidragsmottagare. Den föreslagna prestationsramen kommer att göra det möjligt att ta itu med dessa frågor.

- **Samråd med berörda parter**

Kommissionen har aktivt involverat berörda parter i initiativprocessen och samråd med dem om ändamålsenligheten i prestationsramen för EU:s budget för 2021–2027, både genom

- **särskilda samråd**, bland annat en medborgarpanel om EU:s nya budget, den årliga budgetkonferensen och Tour d'Europe,
- ett **öppet offentligt samråd** mellan den 12 februari och den 7 maj 2025, baserat på ett webbaserat frågeformulär om de olika aspekterna av EU-budgetens prestation. Frågeformuläret innehöll totalt 34 frågor, med fokus på ändamålsenligheten för ett antal resultatrelaterade verktyg, inbegripet särskilda frågor om jämställdhet och DNSH-principen, och befintliga övervakningsverktyg såsom indikatorer, samt rapporter, resultattavlor och portaler som används för att rapportera prestationsinformation och informera potentiella bidragsmottagare om finansieringsmöjligheter. Totalt svarade 555 berörda parter från 26 medlemsstater och 8 länder utanför EU.

De berörda parternas svar stöder problemdefinitionen av konsekvensbedömningen, särskilt när det gäller utmaningar i samband med jämställdhet, genomförandet av DNSH-principen och övervakning genom indikatorer. Berörda parter bidrog med andra faktorer att beakta i problemdefinitionen, särskilt om vikten av berörda parters delaktighet i prestationsprocesser och behovet av kapacitetsuppbyggnad. Medborgarpanelen lämnade ett antal rekommendationer. Behovet av att förenkla EU:s budgetförfaranden, som för närvarande skapar betydande administrativa bördor och kostnader, var även ett återkommande tema under diskussionerna och togs upp i rekommendationerna, liksom behovet av transparens och ansvarsutkrävande när EU-medel används. En extern utvärdering av reglerna för kommunikation och synliggörande i EU:s finansieringsprogram slutfördes i juni 2025. Dess rekommendationer för ökad samstämmighet, enkelhet, ändamålsenlighet och fokus på europeiskt mervärde beaktas, bland annat när det gäller frågan om ett unikt finansieringsmeddelande tillsammans med det europeiska emblemet.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Utarbetandet av konsekvensbedömningen och utkastet till förordning krävde inte konsultstöd men kommissionen grundade sig på en genomgång av tillgänglig litteratur som dokumenterats i konsekvensbedömningsrapporten, t.ex. rapporter och dokument från Europaparlamentet, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Europeiska jämställdhetsinstitutet etc.

- **Konsekvensbedömning**

Förslaget åtföljdes av en konsekvensbedömning⁷.

I konsekvensbedömningen identifieras tre möjliga nivåer av harmonisering av prestationsbestämmelser genom ett referensscenario enligt vilket prestationskraven skulle fortsätta att fastställas på programnivå på samma sätt som under perioden 2021–2027, en

⁷ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer detta dokument, SWD(2025) 590 final och SWD(2025) 591.

mellanliggande harmoniseringsnivå och en högre grad av harmonisering av prestationskraven mellan alla program. I konsekvensbedömningen anges tre alternativ inom tre områden.

- Programplanering: Utgångsläge (programspecifika bestämmelser), verksamhetsspecifika regler baserade på harmoniserade krav för olika program (med kalibrerad harmonisering och differentierad operationalisering för varje förvaltningsmetod) och verksamhetsspecifika regler som bygger på fullt harmoniserade krav.
- Övervakning: Utgångsläge (programspecifika bestämmelser för fastställande av spårningsmetoder och prestationsindikatorer), en enda metod för att spåra utgifter genom interventionsområden och en begränsad uppsättning gemensamma obligatoriska prestationsindikatorer (med flexibilitet att anta ytterligare programspecifika prestationsindikatorer) och en enda metod för att spåra utgifter genom interventionsområden och en fullständigt harmoniserad förteckning över prestationsindikatorer för alla program (kopplade till interventionsområden).
- Rapportering: Utgångsläge (programspecifika rapporteringskrav, resultattavlor och portaler), en enda prestationsrapport och en enda portal med information om prestation och finansieringsmöjligheter (med differentierad operationalisering av den gemensamma portalen för varje förvaltningsmetod eller sektor) och en enda prestationsrapport och en gemensam portal med information om prestation och finansieringsmöjligheter (med fullt harmoniserad operationalisering av alla förvaltningsmetoder).

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Den föreslagna förordningen utgör inte en översyn av befintlig lagstiftning i strikt mening utan det rekommenderade alternativet är helt i linje med Refit-målen om förenkling och minskning av byråkratin. Förordningen förväntas leda till en betydande minskning av den administrativa bördan och större ändamålsenlighet tack vare den föredragna kombinationen av alternativ som gör det möjligt att uppnå en betydande minskning av regleringskostnaderna. Den betydande minskningen av antalet prestationsindikatorer och inrättandet av en gemensam portal med information om prestation och finansieringsmöjligheter minskar avsevärt den administrativa bördan för mottagare av EU-medel, såsom företag – inbegripet små och medelstora företag – medlemsstater, genomförandepartner och länder utanför EU som direkt uppnår Refit-målet att minska byråkratin och sänka kostnaderna för berörda parter och därigenom gör det lättare att få tillgång till EU-medel. Den föreslagna ramen kommer särskilt att gynna små och medelstora företag, eftersom de har begränsad personal och kan påverkas oproportionerligt av komplexiteten i kraven på budgetens prestation. Detta kommer i sin tur att öka de små och medelstora företagens tillgång till EU-finansiering.

- **Grundläggande rättigheter**

Den föreslagna förordningen är förenlig med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och stöder jämställdhetsunionens mål, särskilt jämställdhet mellan könen i EU:s utgiftsprogram. Unionens stöd kommer att genomföras i enlighet med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och bestämmelserna i förordning (EU, Euratom) 2020/2092, i enlighet med artikel 6 i budgetförordningen.

4. BUDGETKONSEKVENSER

På grund av sin övergripande karaktär skapar den föreslagna förordningen inte några nya fristående budgetåtaganden. I stället kommer dess genomförande att stödjas genom den budget som anslås till EU-program och administrativa utgifter.

Sammantaget beräknas den föreslagna förordningen kunna genomföras på grundval av en stabil personalstyrka för kommissionen, jämfört med den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Det inför ett antal förenklings- och rationaliseringsåtgärder som förväntas leda till effektivitetsvinster och administrativa besparingar på lång sikt. Dessa potentiella besparingar kan särskilt åstadkommas genom en harmonisering av utgiftsspårning och prestationsindikatorer med hjälp av en gemensam förteckning över interventionsområden och indikatorer som minskar det totala antalet prestationsindikatorer från 5 000 till omkring 700.

Ytterligare effektivitetsvinster förväntas genom förenklingen av programutvärderingarna, där halvtidsutvärderingarna ersätts av en förenklad genomföranderapport med kvantitativa men även kvalitativa belägg för framsteg, och genom konsolideringen av prestationsrapporteringen till den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten. Sammanslagningen av flera resultattavlor och portaler i en gemensam portal (Gemensamma portalen) förväntas även minska de it-resurser som krävs för utveckling och underhåll. Harmoniseringen av kommunikationsbestämmelserna mellan programmen kommer även att minska de resurser som krävs för att synliggöra EU-stödet.

De förväntade långsiktiga vinsterna kommer dock sannolikt att uppvägas av ökade behov på andra områden, såsom de som rör genomförandet och underhållet av den nya utgiftsspårnings- och prestationsramen samt utvecklingen och driften av Gemensamma portalen. Under de första åren kommer kommissionen även att behöva fortsätta att rapportera om den fleråriga budgetramens (2021–2027) prestation, vilket kommer att kräva att vissa befintliga resurser bibehålls. För att tillgodose dessa föränderliga behov kommer kommissionen att vid behov omfördela personal och resurser internt.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen bör övervaka att förteckningen över interventionsområden och prestationsindikatorer – som ska antas som en del av förordningen – är lämplig för att bedöma eventuella luckor eller brister. Som en begränsande åtgärd bör förordningen innehålla en befogenhet för kommissionen att anta en delegerad akt om översyn av förteckningen, beroende på vad som är relevant, under genomförandet för budgeten efter 2027.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Kapitel 1 – Allmänna bestämmelser

Genom förordningen fastställs en utgiftsspårnings- och prestationsram för budgeten, inbegripet regler för att säkerställa en gemensam och förenklad tillämpning av DNSH-principen och jämställdhetsprincipen i enlighet med artikel 33.2 d respektive f i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, när så är möjligt och lämpligt och i linje med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet i artikel 33.1 i samma förordning samt andra övergripande principer. Den innehåller även regler för övervakning och rapportering om resultaten av EU:s program och verksamheter, regler för inrättande av en EU-finansieringsportal, regler för utvärdering av program och verksamheter samt andra

övergripande bestämmelser som är tillämpliga på alla EU-program, till exempel bestämmelser om information, kommunikation och synliggörande (artikel 1).

Kapitel 2 – Övergripande principer

I förordningen fastställs regler för övervakning av budgetens bidrag till klimatmålen och målen för biologisk mångfald samt ett klimat- och miljöutgiftsmål med lämpliga mekanismer för att säkerställa att målet kan uppnås (artikel 4).

I förordningen fastställs gemensamma regler för genomförandet av principen om att ”inte orsaka betydande skada” (artikel 5) genom en enda och förenklad vägledning. I förordningen fastställs även bestämmelser om socialpolitik för att säkerställa att program och verksamheter genomförs med respekt för arbets- och anställningsvillkor enligt tillämplig lagstiftning och att bidraget från budgeten till socialpolitiken övervakas (artikel 6).

I artikel 7 fastställs regler för genomförandet av jämställdhetsprincipen. Förteckningen över EU-program med jämställdhetsrelevans finns i bilaga IV som kommissionen har befogenhet att ändra genom en delegerad akt. I förordningen fastställs även en jämställdhetsmetod som bygger på tre verksamhetskategorier och motsvarande jämställdhetspoäng som ska stödjas av teknisk vägledning från kommissionen.

Kapitel 3 – Budgetutgiftsspårings- och prestationsram, övervakningsrapportering, utvärdering och transparens

I förordningen fastställs en budgetutgiftsspårings- och prestationsram som huvudsakligen bygger på en gemensam förteckning över interventionsområden, EU-koefficienter som tilldelas interventionsområden för att fastställa deras bidrag till politikområden, och prestationsindikatorer (output och resultat) för varje interventionsområde, som anges i bilaga I (artikel 8). Det innehåller även bestämmelser om övervakning av genomförandet av de program som finansieras genom budgeten (artikel 9), om kommissionens utvärderingar (artikel 10) och om medlemsstaternas utvärderingar inom ramen för program som genomförs genom delad förvaltning (artikel 11).

Genom artikel 12 inrättas en offentlig webbplats (Gemensamma portalen) med information om budgetens ekonomiska genomförande och prestation, om mottagare av medel som finansieras genom budgeten i enlighet med artiklarna 38 och 142.1 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, om insatser med hög potential som har fått särskilda utmärkelser eller ett emblem för excellens, om pågående och kommande ansökningsomgångar och anbudsinfordringar som finansieras genom budgeten samt om rådgivnings- och företagsstödtjänster som finansieras genom budgeten, men som samtidigt erbjuder en plattform där projektansvariga kan presentera insatser för potentiella investerare.

Kapitel 4 – Genomförande

I kapitel 4 fastställs regler om övergripande principer och prestationsövervakning när det gäller planer som utarbetas av medlemsstater eller tredjeländer (artiklarna 13 och 14). I artikel 14 fastställs regler enligt vilka varje medlemsstat ska ha ett övervaknings- och rapporteringssystem för att övervaka prestation och automatiskt överföra information om utgiftsspårings- och prestationsramen, bland annat genom att tilldela relevanta interventionsområden och prestationsindikatorer till varje åtgärd i planen i fråga. I förordningen fastställs även regler om prestationsövervakning och prestationsrapportering och tillhandahållande av information om finansieringsmöjligheter i planer som utarbetas av tredjeländer (artikel 15).

I artikel 16 fastställs regler för genomförande inom ramen för direkt förvaltning, till exempel att jämställdhet inkluderas i de kriterier som används för att utvärdera förslag, när så är möjligt och lämpligt, och att minst ett interventionsområde tilldelas stödberättigande verksamheter i arbetsprogrammen. I artikel 17 fastställs regler för genomförande inom ramen för indirekt förvaltning, till exempel att säkerställa att åtgärder som ska finansieras genom indirekt förvaltning av personer eller organ som förvaltar EU-medel så att de uppfyller kraven i artikel 33.2 d–f i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Kapitel 5 – Kommunikation, skydd av personuppgifter och slutbestämmelser

I artikel 18 fastställs gemensamma regler för information, kommunikation och synliggörande av EU-stöd. EU:s emblem ska användas i enlighet med bilaga V som kommissionen har befogenhet att ändra genom en delegerad akt. I artikel 19 fastställs reglerna för behandling av personuppgifter i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen. I förordningen fastställs även regler för utövandet av delegeringen som ger kommissionen befogenhet att anta relevanta delegerade akter (artikel 20) och om förordningens ikraftträdande och tillämpning (artikel 21).

2025/0545 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om fastställande av en utgiftsspårnings- och prestationsram för budgeten samt andra övergripande regler för unionens program och verksamheter

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 322.1 a,
med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 106a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av revisionsrättens yttrande⁸,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁹, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med denna förordning är att fastställa inslagen i en ram för att spåra både utgifter och prestationer som, beroende på den specifika genomförandemetoden, kan tillämpas på genomförandet av utgifter och som kompletterar reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509¹⁰ om finansiella regler för unionens allmänna budget (*budgeten*), vilka är en del av de finansiella regler som avses i artikel 322.1 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Det bör i synnerhet fastställas regler för övervakningen av budgetutgifter, för övervakningen och rapporteringen av unionens programs och verksamheters prestationer samt för utvärderingen av dessa program och verksamheter. Ett annat syfte med denna förordning är att fastställa gemensamma regler för att säkerställa en enhetlig tillämpning av principen om att ”inte orsaka betydande skada” och principen om jämställdhet, samt av andra gemensamma regler som är tillämpliga på budgeten i dess helhet, till exempel regler för inrättandet av en gemensam portal, samt regler om information, kommunikation och synliggörande. Kommissionen kan införa andra inslag i övervakningen och rapporteringen, till exempel relevanta indikatorer, för att mäta effekterna av unionens politik på olika områden och åtgärder mer allmänt.
- (2) Syftet med utgiftsspårning är att säkerställa transparens och ansvarsutkrävande genom att övervaka hur medlen i unionens budgetprogram används för olika kategorier av verksamheter. Övervakningen utgår främst från budgetåtagandena, vilka är oberoende

⁸ [...]

⁹ [...]

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024).

av programmens genomförandemodell och hur medlen betalas ut till bidragsmottagarna.

- (3) Prestationsramen för budgeten är de regler som syftar till att övervaka uppnådda resultat och som är grundläggande för att säkerställa att budgeten genomförs i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning och därmed respekterar principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet i artikel 33.1 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
- (4) I sitt meddelande om en konkurrenskraftskompass för EU¹¹ fastställer kommissionen mål som syftar till förenkling, bland annat ett mål om att minska den administrativa bördan med minst 25 % för alla företag och med minst 35 % för små och medelstora företag. En enhetlig utgiftsspårings- och prestationsram som omfattar alla unionsprogram bör inrättas för att bidra till en sådan förenkling genom att minska de administrativa kostnaderna för ramens genomförande för kommissionen, medlemsstaterna, tredjeländer, genomförandepartner och bidragsmottagare. För att uppnå förenklingsmålet bör framför allt mottagarnas rapporteringsskyldigheter förbli proportionella för alla budgetgenomförandemetoder. Förenklingen bör återspeglas i alla relevanta dokument, såsom arbetsprogram och avtal. Kommissionens rapportering om budgetens prestation bör dessutom effektiviseras och förenklas.
- (5) En effektivare tillämpning, när så är möjligt och lämpligt, av principen om att ”inte orsaka betydande skada” i enlighet med artikel 33.2 d i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 bör baseras på en gemensam och enkel vägledning. Kommissionen bör tillhandahålla en sådan teknisk vägledning senast den 1 januari 2027. Vägledningen bör bygga på de övergripande principerna om tydlighet, förenkling och proportionalitet och beakta principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet samt uppnåendet av programmets eller instrumentets fastställda mål i linje med unionens politiska prioriteringar. Den bör ta vederbörlig hänsyn till det starka skydd för människors hälsa och miljön som föreskrivs i den befintliga EU-lagstiftningen och till vikten av att undvika en överlappning av dessa krav.
- (6) Eftersom de ekonomiska, finansiella och samhällsliga kostnaderna till följd av klimatförändringar och miljöförstöring ökar är det mycket viktigt med satsningar på utfasning av fossila bränslen, klimatreiliens, cirkulär ekonomi, vattenresiliens och den naturliga miljön. Det är särskilt viktigt att stärka unionens och medlemsstaternas förmåga att förutse, förbereda sig inför och reagera på kriser, katastrofer och effekter av klimatförändringar och extrema väderhändelser och att skydda investeringarna i EU:s budget. Införandet av ny innovativ teknik och nya innovativa lösningar som stärker klimatreiliensen kommer samtidigt att stärka EU-företagens konkurrensförmåga genom att inte bara förbättra deras anpassningsförmåga och klimatreiliens, utan även skapa nya exportmöjligheter.
- (7) Den 17 november 2017 proklamerade Europaparlamentet, rådet och kommissionen gemensamt den europeiska pelaren för sociala rättigheter som ett svar på de sociala utmaningarna i Europa och för att säkerställa att ingen lämnas utanför. Ett system bör inrättas för att säkerställa en systematisk och transparent övervakning av budgetens bidrag till dessa sociala mål inom unionen. Det är särskilt viktigt att främja sociala rättigheter och rättvisa arbets- och anställningsvillkor i linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter och i enlighet med artikel 9 i EUF-fördraget och artikel 33.2 e i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, där det fastställs att program och

¹¹ Meddelande om en konkurrenskraftskompass för EU, (COM(2025) 30 final).

verksamheter, när så är möjligt och lämpligt, ska genomföras med respekt för arbets- och anställningsvillkor enligt tillämplig nationell rätt, unionsrätt, ILO-konventioner och kollektivavtal.

- (8) Enligt artikel 8 i EUF-fördraget ska unionen i all sin verksamhet syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och att främja jämställdhet mellan dem. I artikel 33.2 e i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 fastställs därför att program och verksamheter, när så är möjligt och lämpligt, ska genomföras med beaktande av jämställdhetsprincipen i enlighet med en lämplig metod för jämställdhetsintegrering. En gemensam uppsättning regler bör därför fastställas i denna förordning för att genomföra jämställdhetsprincipen på ett konsekvent sätt. Det bör i denna förordning i synnerhet fastställas en metod för jämställdhetsintegrering som utgår från den metod som kommissionen utarbetade för den fleråriga budgetramen för 2021–2027, och som användes för första gången för budgetåret 2021, i syfte att mäta utgifter som bidrar till jämställdhet genom ett poängsystem baserat på målen för de verksamheter som får stöd inom unionsprogram. Kommissionen bör ge ytterligare vägledning för att säkerställa en konsekvent tillämpning av denna princip. Det bör i denna förordning även anges vilka uppgifter som samlas in i samband med prestationsindikatorer som, när så är möjligt och lämpligt, bör vara könsuppdelad.
- (9) Upprättandet och genomförandet av budgeten måste följa bestämmelserna i förordning (EU, Euratom) 2020/2092¹² i enlighet med artikel 6.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Vid genomförandet av budgeten måste medlemsstaterna och kommissionen dessutom säkerställa överensstämmelse med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i enlighet med artikel 51 i stadgan och respektera unionens värden enligt artikel 2 i EU-fördraget som är relevanta vid genomförandet av budgeten, inbegripet principerna om rättsstaten, i enlighet med artikel 6.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
- (10) Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna förbjuder diskriminering på grund av funktionsnedsättning och garanterar rätten till oberoende, social och yrkesmässig integration och deltagande i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning. Unionen är vidare part i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, enligt vilken skydd och främjande av de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning ska beaktas i all politik och alla program. Budgeten bör därför säkerställa ett ändamålsenligt främjande av rättigheter för personer med funktionsnedsättning och deras lika möjligheter samt, när så är möjligt och lämpligt, ha som mål att undanröja eventuella ojämlikheter. Program och verksamheter bör i synnerhet ha som mål att säkerställa tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i alla infrastrukturer, produkter och tjänster, inbegripet i den bebyggda miljön, inom transport och i information och kommunikation, vilket innefattar informations- och kommunikationsteknik. De bör även ha som mål att stödja ett självständigt boende och främja övergången från särskilda boenden eller institutionsvård till familje- och samhällsbaserade tjänster och stöd.
- (11) I linje med unionens strategiska ambition att uppnå digital suveränitet och stärka sin ekonomiska och sociala resiliens bör prestationsramen främja framsteg mot de digitala målen och den digitala omvandlingen, inbegripet utveckling och införande av hållbar och resilient digital infrastruktur, höghastighetsuppkoppling, brett införande av

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092 av den 16 december 2020 om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten, EUT L 433I, 22.12.2020, s. 1.

avancerad digital teknik, såsom AI, på företag och i offentlig förvaltning och stärka de digitala färdigheterna i hela Europa. Vid utformningen och genomförandet av programmen bör hänsyn därför tas till deras bidrag till den digitala omvandlingen och införandet av avancerad digital teknik, samtidigt som nationella särdrag och nationella befogenheter respekteras. Denna förordning underlättar spårning av digitala utgifter i linje med målen för det digitala decenniet¹³ genom att integrera de centrala interventionsområden som är relevanta för digitalisering i det gemensamma politikområdet *digital teknik och infrastruktur*. Detta politikområde skulle omfatta de allra flesta av de utgifter som är relevanta för det digitala decenniet och därmed göra det möjligt att övervaka merparten av utgifterna för denna viktiga prioritering.

- (12) De ekonomiska, finansiella och sociala kostnaderna till följd av klimatförändringar, naturkatastrofer, hälsokriser, tekniska olyckor, framväxande säkerhetshot och andra störningar ökar. Det är viktigt att stärka unionens och medlemsstaternas förmåga att förutse, förbereda sig inför och reagera på kriser, katastrofer och klimatförändringarnas effekter, att skydda investeringarna i EU:s budget och att stärka den inre säkerheten. Inbyggd beredskap och klimatesiliens bör därför säkerställa att relevanta program och verksamheter stöder reformer och investeringar som stärker katastrof- och krishanteringen, investerar i klimatesiliens, ökar motståndskraften för centrala samhällsfunktioner och bygger upp mer resilienta, säkra och förberedda samhällen, i linje med målen i EU:s strategi för en beredskapsunion¹⁴, ProtectEU-strategin¹⁵ och EU:s skyldighet enligt artikel 5 i förordning (EU) 2021/1119¹⁶ (EU:s klimatlag) att minska sårbarheten för klimatförändringar.
- (13) För att säkerställa överensstämmelse, transparens och ansvarsutkrävande i alla unionens program och därmed möjliggöra en heltäckande och jämförbar bedömning av programmens prestationer och effekter bör ett enhetligt system inrättas för att spåra budgetutgifter, samt för att övervaka, rapportera och utvärdera genomförandet av budgeten och bidra till att mäta dess övergripande prestation. Detta system bör med utgångspunkt i befintliga strategier, särskilt metoden för att mäta bidragen till övergripande politiska prioriteringar med hjälp av EU-koefficienter, baseras på gemensamma inslag, närmare bestämt en förteckning över förhandsdefinierade kategorier som används för att klassificera verksamheter som får stöd från budgeten (*interventionsområden*), EU-koefficienter som tilldelas sådana interventionsområden för att fastställa deras bidrag till politikområden samt prestationsindikatorer, vilka omfattar både output- och resultatindikatorer, för att övervaka de konkreta effekterna av unionens åtgärder. Systemet bör ta hänsyn till de olika programmens särdrag, till exempel deras storlek, varaktighet och var de genomförs. Det bör inte tolkas som att det avgör om en intervention är berättigad till stöd från budgeten, vilket enbart fastställs på grundval av sektorsspecifika regler. Systemet avgör heller inte eller bestämmer på förhand vad som kommer att finansieras genom budgeten. Detta system bör inte ha någon inverkan på andra övervaknings- och rapporteringsregler som kan komma att fastställas för att mäta effekterna av unionens politik och åtgärder mer allmänt.

¹³ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030 av den 14 december 2022 (EUT L 323, 19.12.2022, s. 4).

¹⁴ I linje med det gemensamma meddelandet om *EU:s strategi för en beredskapsunion*, JOIN(2025) 130 final.

¹⁵ *Meddelande om ProtectEU, en Europeisk strategi för inre säkerhet*, COM(2025) 148 final.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).

- (15) Ett system med interventionsområden bör inrättas för att säkerställa en fullständig täckning av alla typer av verksamheter som finansieras genom budgeten. En uppsättning interventionsområden som omfattar breda kategorier av verksamheter bör därför fastställas. I enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning och för att möjliggöra meningsfull rapportering om budgetens prestation bör interventionsområden tilldelas verksamheter som får stöd budgeten på ett sätt som så konkret som möjligt återspeglar dessa verksamheters karaktär och mål. Om ytterligare information blir tillgänglig under genomförandet av budgetstöd, särskilt för åtgärder som genomförs som finansieringsinstrument eller budgetgarantier, bör i relevanta fall ansträngningar göras för att tilldela ett mer specifikt interventionsområde, om ett sådant finns tillgängligt.
- (16) I förordning (EU, Euratom) 2024/2509 hänvisas till vikten av att spåra utgifter i unionens budget som bidrar till jämställdhet samt utgifter för begränsning av och anpassning till klimatförändringar och för skydd av biologisk mångfald. Även utgifter som bidrar till begränsning av klimatförändringar, anpassning till klimatförändringar och biologisk mångfald måste spåras för att uppfylla rapporteringskraven i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar och konventionen om biologisk mångfald. Ett standardiserat system för klassificering av verksamheter som finansieras genom budgeten bör införas som gör det lättare att spåra politikområden och aggregera bidraget från varje verksamhet eller program på ett effektivare sätt.
- (17) Kommissionen har fastställt EU:s klimatkoefficienter för att kvantifiera utgifter i unionens budget som bidrar till klimatmålen och återspeglar målen i den europeiska gröna given. Detta system¹⁷ innebär att en koefficient på 100 % tilldelas verksamheter som förväntas bidra väsentligt till målen för begränsning av, eller anpassning till, klimatförändringar i linje med unionens klimatmål, att en koefficient på 40 % tilldelas verksamheter som förväntas ge ett icke-marginellt, positivt bidrag till målen för begränsning av, eller anpassning till, klimatförändringar och att en koefficient på 0 % tilldelas verksamheter som förväntas ha en neutral inverkan på klimatmålen. För ett antal verksamheter återspeglar EU:s klimatkoefficienter de tekniska granskningskriterierna i EU-taxonomin för hållbara verksamheter.
- (18) Den spårningsmetod som föreskrivs i denna förordning kommer att göra det möjligt för kommissionen att fortsätta att rapportera om sitt offentliga utvecklingsbistånd till kommittén för utvecklingsbistånd inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.
- (19) Enligt artikel 33.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska övervakning ske med hjälp av prestationsindikatorer som är relevanta, accepterade, trovärdiga, enkla och stabila och som samtidigt gör det möjligt att aggregera uppgifter mellan olika program. Det är därför nödvändigt att upprätta en förteckning över prestationsindikatorer som bör vara koncisa och proportionella, begränsade i fråga om antal och inte orsaka en alltför stor administrativ börda. Prestationsindikatorer, inbegripet output- och resultatindikatorer, bör endast användas för att övervaka och rapportera om budgetens prestation och för att informera om utvärderingen av program och bör inte ha någon inverkan på annan information som kan inhämtas

¹⁷ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar SWD (2022) 225 final, *Climate Mainstreaming Architecture in the 2021–2027 Multiannual Financial Framework*, SWD(2022) 225 final (inte översatt till svenska).

genom andra övervaknings-, rapporterings- och utvärderingsregler för att mäta effekterna av unionens politik mer allmänt.

- (20) Kommissionen har i samband med sin årliga rapportering om effekterna av gröna obligationer inom ramen för NextGenerationEU utvecklat en metod för att beräkna växthusgasutsläpp som undvikits för att bedöma stödet till omställningen till en koldioxidsnål ekonomi. I syfte att minska den administrativa börda som prestationsrapportering utgör, i synnerhet för medlemsstaterna, är det nödvändigt att fortsätta att utveckla lämpliga metoder för att, som en resultatindikator på grundval av outputindikatorer, beräkna de växthusgasutsläpp som undvikits.
- (21) För att säkerställa överensstämmelse, transparens, jämförbarhet och ansvarsutkrävande i alla program och verksamheter som omfattas av budgeten bör gemensamma regler fastställas för kommissionens utvärdering av dem, i enlighet med artikel 34.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. För att belysa de framsteg som görs mot målen bör kommissionen, förutom en efterhandsutvärdering i enlighet med denna bestämmelse, även offentliggöra en halvtidsrapport om genomförandet av varje program eller verksamhet som innehåller kvantitativa och kvalitativa uppgifter. Kommissionen bör i sina utvärderingar i synnerhet sträva efter att så långt det är möjligt kvantifiera bidraget till unionens politiska mål och till BNP-tillväxt och sysselsättningsnivåer i unionen. Medlemsstaternas utvärderingar får även omfatta tredjeländer när det gäller stöd till samarbetsverksamhet mellan medlemsstater och tredjeländer. Utvärderingarna bör genomföras tillräckligt snart för att kunna användas som underlag i beslutsprocessen och kan omfatta program, verksamheter eller grupper av verksamheter.
- (22) Tillgången till information om budgeten bör förenklas och effektiviseras i syfte att öka transparens och ansvarsutkrävande samt för att förenkla den administrativa bördan för sökande och bidragsmottagare och i slutändan förbättra budgetens prestation och stärka unionens åtgärder. En särskild offentlig webbplats (*Gemensamma portalen*) bör inrättas med information om budgetens genomförande och prestation samt information om finansieringsmöjligheter. Gemensamma portalen kommer så långt det är möjligt att bygga på befintliga verktyg, vilket ligger helt i linje med kommissionens digitala strategi och ”reuse, buy, build”-ansats. Den bör vara användarvänlig och anpassad till olika användares behov. Gemensamma portalen bör dessutom inkludera andra funktioner, t.ex. visning av uppgifter om mottagare och insatser som får stöd från budgeten.
- (23) Genomförandet av bestämmelserna om jämställdhet samt bestämmelserna om prestationsövervakning, rapportering och finansieringsmöjligheter bör förtydligas för varje genomförandemetod. Hänsyn bör i synnerhet tas till att en del av budgeten kommer att genomföras genom planer som utarbetas och lämnas in av medlemsstaterna och som anger deras agendor för reformer, investeringar och andra interventioner samt starkt prestationsbaserade planer som utarbetas av tredjeländer. Hänvisningar till tredjeländers planer bör tolkas som att de endast avser unionens kandidatländer, potentiella kandidatländer och grannländer i öst. Stöd till andra tredjeländer får ges på andra sätt än genom planer. Med tanke på de särskilda omständigheterna i tredjeländer och i enlighet med proportionalitetsprincipen bör dessa länder gynnas av ytterligare flexibilitet vid genomförandet av relevanta bestämmelser i denna förordning. Avtal med genomförandepartners bör innehålla lämpliga bestämmelser för att genomföra de olika delarna av denna förordning, inbegripet tillämpningen av utgiftsspårings- och prestationsramen, med hänsyn tagen till bland annat genomförandepartnerens kapacitet.

- (24) Tydlig kommunikation om stöd från budgeten och dess resultat säkerställer att unionens medborgare och företag känner till hur medlen används, vilket bidrar till större transparens och till allmänhetens medvetenhet och delaktighet. Konsekventa regler om skyldigheter när det gäller information, kommunikation och synliggörande bör fastställas, särskilt skyldigheter för stödmottagare och genomförandepartner, medlemsstater, tredjeländer och unionens institutioner, varvid hänsyn bör tas till de särskilda omständigheter under vilka budgeten genomförs. Detta har inte någon inverkan på andra bestämmelser under genomförandet om till exempel användningen av varumärken som är kopplade till EU-finansiering inom ramen för program.
- (25) För att fullgöra sina respektive skyldigheter enligt denna förordning, budgetförordningen och sektorsspecifika regler, särskilt vad gäller övervakning, rapportering, kommunikation, offentliggörande, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroller, revisioner och, i tillämpliga fall, fastställande av deltagares stödberättigande, är det nödvändigt att samla in och behandla olika kategorier av personuppgifter som rör enheter som deltar i genomförandet av unionens budget för att bland annat göra det möjligt att identifiera dessa enheter, beräkna lämpliga prestationsindikatorer och utvärdera uppnåendet av målen inom relevanta sektorer.
- (26) Befogenhet att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget bör därför vid behov delegeras till kommissionen vad gäller ändring av förteckningen över interventionsområden och prestationsindikatorer i bilaga I till denna förordning, ändring av koderna för typ av område i bilaga II, ändring av de specifika klimat- och miljöutgiftsmålen i bilaga III, ändring av förteckningen över program som är relevanta för jämställdhet i bilaga IV till denna förordning, ändring av bilaga V till denna förordning om information, kommunikation och synliggörande, och ändring bestämmelsen om Gemensamma portalen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016¹⁸. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (27) Denna förordning bör tillämpas från och med den dag då den fleråriga budgetramen för 2028–2034 börjar tillämpas den [1 januari 2028].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel 1 Allmänna bestämmelser

Artikel 1 *Innehåll*

1. I denna förordning fastställs en utgiftsspårings- och prestationsram för budgeten, inbegripet regler om övervakning av alla budgetutgifter, övervakning och rapportering av unionens programs och verksamheters prestationer samt för utvärderingen av dessa program och verksamheter.
2. I denna förordning fastställs även regler för att, när så är möjligt och lämpligt, säkerställa en enhetlig tillämpning av principen om att ”inte orsaka betydande skada”

¹⁸ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

och principen om jämställdhet i artikel 33.2 d respektive f i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 i linje med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet i artikel 33.1 i samma förordning, samt andra övergripande principer om arbets- och anställningsvillkor samt om klimat och biologisk mångfald. Det fastställs även övergripande bestämmelser som är tillämpliga på alla unionens program och verksamheter, till exempel regler för inrättandet av den gemensamma portal som avses i artikel 12 i denna förordning och regler om information, kommunikation och synliggörande.

Artikel 2 **Definitioner**

I denna förordning avses med

- (1) *insats*: antingen
 - a) ett projekt, en åtgärd eller en grupp av projekt eller åtgärder för att genomföra en eller flera verksamheter,
 - b) storleken på den återbetalningspliktiga finansiering som tillhandahålls slutmottagarna och som stöds av unionens budget när det gäller finansieringsinstrument och budgetgarantier,
 - c) inom den gemensamma jordbrukspolitiken, ett stöd som beviljas jordbrukare inom ramen för areal- och djurbaserade interventioner för inkomststöd.
- (2) *verksamhet*: det särskilda initiativ som tas för att bidra till att uppnå ett fastställt mål, vilket kan motsvara en åtgärd i planer som utarbetas av medlemsstater eller tredjeländer.
- (3) *åtgärd*: en reform, en investering eller någon annan intervention som ingår i planer som utarbetas av medlemsstater eller tredjeländer och som kan bestå av en eller flera verksamheter.
- (4) *plan*: det dokument med åtgärder som antingen utarbetas av medlemsstater (*medlemsstaters planer*) eller av unionens kandidatländer, potentiella kandidatländer och grannländer i öst (*tredjeländers planer*).
- (5) *interventionsområde*: en standardiserad och förhandsdefinierad kategori som används för att klassificera verksamheter som får stöd.
- (6) *delmål*: den betydelse som anges i förordning .../... [nationella och regionala partnerskapsplaner].
- (7) *mål*: den betydelse som anges i förordning .../... [nationella och regionala partnerskapsplaner].
- (8) *outputindikator*: en kvantitativ prestationsindikator som övervakar vad som direkt produceras eller stöds genom genomförandet av en verksamhet.
- (9) *resultatindikator*: en kvantitativ prestationsindikator som övervakar de direkta effekterna av verksamheter som får stöd.
- (10) *EU-koefficienter*: det trenivåsystem med koefficienter (0 %, 40 %, 100 %) som tillämpas för att mäta bidraget från varje budgetintervention till politikområden.
- (11) *initiativtagare*: en juridisk person (företag, organisation, offentligt organ) som genomför, eller avser att genomföra, insatser av potentiellt intresse för investerare.

- (12) *rådgivningspartner*: en behörig motpart, till exempel ett finansinstitut eller en annan enhet med vilken kommissionen har ingått ett rådgivningsavtal i syfte att genomföra ett eller flera rådgivningsinitiativ, utom sådana rådgivningsinitiativ som genomförs genom externa tjänsteleverantörer som har anlitats av kommissionen eller genom genomförandeorgan.

Artikel 3 Mål

Syftet med denna förordning är att stärka utformningen, övervakningen och genomförandet av unionens strategiska prioriteringar, minska den administrativa bördan och skapa större transparens genom att

- a) inrätta ett enhetligt system för att spåra budgetutgifter,
- b) inrätta ett enhetligt system för hela budgeten för att övervaka, rapportera om och utvärdera budgetens genomförande genom program och verksamheter och bidra till att mäta dess övergripande prestation,
- c) harmonisera och rationalisera rapporteringen av prestationsinformation,
- d) harmonisera tillämpningen av övergripande principer i alla program och verksamheter, när så är möjligt och lämpligt,
- e) fastställa formerna för tillhandahållande av information om budgetens prestation, tillgängliga finansieringsmöjligheter inom ramen för budgeten och annan information som är av intresse för allmänheten om budgetens genomförande.

Kapitel 2 Övergripande principer

Artikel 4 Klimat och biologisk mångfald

1. Bidraget från budgeten till klimatet och den biologiska mångfalden ska övervakas med hjälp av den budgetutgiftsspårings- och prestationsram som fastställs i artikel 8, inbegripet med hjälp av EU-koefficienter.
2. Program och verksamheter ska genomföras i syfte att uppnå ett övergripande utgiftsmål på minst 35 % av det totala budgetbeloppet för klimatåtgärder och miljömål (utgiftsmålet för klimat och miljö) under hela den fleråriga budgetramen för 2028–2034, beräknat med hjälp av den högsta koefficienten för begränsning av klimatförändringar, anpassning till klimatförändringar och klimatreiliens, samt miljö i den ram som avses i punkt 1. Försvars- och säkerhetsutgifter ska undantas från beräkningsgrunden för klimat- och miljöutgiftsmålet.
3. EU:s program och instrument ska bidra till det klimat- och miljöutgiftsmål som anges i punkt 2. Det särskilda bidraget från vissa EU-program och EU-instrument anges i bilaga III.
4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 för att justera nivåerna för de klimat- och miljöutgiftsmål som anges i bilaga III i syfte att ta hänsyn till utvecklingen under programmens genomförande, till exempel att målen inte uppnås eller överträffas, eller för att väga in nya prioriteringar när programmen genomförs.
5. Om framstegen mot klimat- och miljöutgiftsmålet är otillräckliga för ett eller flera av de berörda programmen kommer institutionerna, i enlighet med sina ansvarsområden och den relevanta lagstiftningen, att samråda med varandra om lämpliga åtgärder

som ska vidtas för att säkerställa att unionens utgifter för klimatmålen under hela perioden för den fleråriga budgetramen 2028–2034 motsvarar minst 35 % av det totala beloppet av utgifterna i unionens budget.

Artikel 5 ”Orsaka inte betydande skada” med avseende på miljömålen

1. En förenklad tillämpning av den princip om att ”inte orsaka betydande skada” som avses i artikel 33.2 d i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 bör underlättas genom en gemensam och enkel vägledning (*DNSH-vägledning*).
2. Den vägledning som avses i punkt 1 ska innehålla allmänna principer och kriterier och, vid behov, särskilda kriterier för relevanta politikområden.

Den ska i synnerhet skilja mellan politikområden eller verksamheter som alltid anses vara i linje med principen om att inte orsaka betydande skada och politikområden eller verksamheter som anses orsaka betydande skada med avseende på ett eller flera miljömål och därför inte kan finansieras genom EU:s budget.

Kommissionens vägledning ska ta hänsyn till vikten av att uppnå fastställda mål för relevanta program eller instrument i linje med unionens politiska prioriteringar, vikten av att undvika överlappning av kraven i den nuvarande EU-lagstiftningen, det starka skydd för människors hälsa och miljön som föreskrivs i befintlig EU-lagstiftning, den administrativa bördan och rapporteringsbördan för myndigheter och bidragsmottagare samt proportionalitetsprincipen.

Proportionalitet ska bland annat säkerställas genom att hänsyn tas till en verksamhets storlek, dess klimat- och miljöpåverkan och de territoriella särdragen i de regioner där verksamheten äger rum eller det faktum att den kan äga rum i tredjeländer.

3. Den vägledning som avses i punkt 1 ska även ange fall där kanske inte är möjligt eller lämpligt att tillämpa principen om att inte orsaka betydande skada, till exempel i krissituationer, inbegripet nödsituationer till följd av naturkatastrofer, eller i andra fall där det kan föreligga ett överordnat allmänintresse.

Det ska i detta sammanhang påpekas att det inte ska anses vara möjligt eller lämpligt att tillämpa principen om att inte orsaka betydande skada på försvars- och säkerhetsverksamhet.

Artikel 6 Socialpolitik

1. Bidraget från budgeten till socialpolitiken i unionen ska övervakas med hjälp av den budgetutgiftsspårings- och prestationsram som fastställs i artikel 8, inbegripet med hjälp av EU-koefficienter.
2. Program och verksamheter ska, när så är möjligt och lämpligt, i enlighet med relevanta sektorsspecifika regler, genomföras för att uppnå de fastställda målen med respekt för arbets- och anställningsvillkor enligt tillämplig nationell rätt, unionsrätt, ILO-konventioner och kollektivavtal i enlighet med artikel 33.2 e i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Artikel 7 Jämställdhet

1. De program och verksamheter som syftar till att stödja jämställdhet i enlighet med artikel 33.2 f i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 anges i bilaga IV till den här förordningen.

Alla program och verksamheter ska lägga särskild vikt vid att så långt det är möjligt säkerställa en jämn könsfördelning i utvärderingspaneler och andra relevanta rådgivande organ såsom styrelser, expertgrupper och övervakningskommittéer.

2. Vid tillämpning av den metod för jämställdhetsintegrering som avses i artikel 33.2 f i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska budgetverksamheter delas in i en av följande kategorier och tilldelas motsvarande jämställdhetspoäng:
 - a) Verksamhet där jämställdhet är huvudmålet (jämställdhetspoäng 2).
 - b) Verksamhet där jämställdhet är ett viktigt och avsiktligt mål, men inte huvudmålet (jämställdhetspoäng 1).
 - c) Verksamhet som inte förväntas bidra väsentligt till jämställdhet (jämställdhetspoäng 0).

De verksamheter som avses i andra stycket ska definieras med hänvisning till förteckningen över interventionsområden i bilaga I.

3. Kommissionen ska tillhandahålla teknisk vägledning om den metod som avses i punkt 2 för att fastställa kategorier och motsvarande jämställdhetspoäng i syfte att säkerställa överensstämmelse i alla program.
4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 med avseende på ändringar av bilaga IV.

Kapitel 3 Budgetutgiftsspårings- och prestationsram, övervakningsrapportering, utvärdering och transparens

Artikel 8 Budgetutgiftsspårings- och prestationsram

1. Budgetutgiftsspårings- och prestationsramen ska baseras på följande:
 - a) En gemensam förteckning över interventionsområden.
 - b) EU-koefficienter som tilldelas interventionsområden för att fastställa deras bidrag till politikområden.
 - c) För varje interventionsområde, prestationsindikatorer bestående av både output- och resultatindikatorer, i enlighet med artikel 33.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

De uppgifter som avses i första stycket anges i bilaga I.

För verksamheter i unionen ska budgetutgiftsspårings- och prestationsramen omfatta de koder för typ av område som anges i bilaga II.

2. Verksamheter som finansieras genom budgeten ska tilldelas det interventionsområde som närmast motsvarar innehållet i den finansierade verksamheten. Stödberättigande för en verksamhet inom ramen för budgeten ska endast grundas på sektorsspecifika regler och får inte begränsas av definitionen av interventionsområden, vilken endast fastställs i syfte att spåra utgifter och övervaka budgetens prestation.
3. Kommissionen får närmare definiera de prestationsindikatorer som avses i punkt 1 första stycket c.
4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 för att ändra bilagorna I och II.

Artikel 9 Övervakning och rapportering av budgetens prestation

1. Kommissionen ska, i fråga om alla budgetgenomförandemetoder, övervaka genomförandet av program och verksamheter som finansieras genom budgeten för att bedöma de framsteg som görs för att uppnå deras mål i enlighet med de prestationsindikatorer som avses i artikel 8.1 första stycket c. Uppgifter ska samlas in effektivt, ändamålsenligt och utan onödigt dröjsmål. Proportionella rapporteringskrav ska för detta ändamål ställas på mottagarna av unionsmedel. Uppgifterna ska samlas in regelbundet och lagras elektroniskt.
2. Kommissionen ska årligen informera Europaparlamentet och rådet om genomförandenivån för programmen och verksamheterna samt om de framsteg som gjorts mot programmålen, i enlighet med artikel 41.3 första stycket h och artikel 253.1 e i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Artikel 10 Kommissionens utvärderingar

1. Kommissionen ska genomföra utvärderingar i enlighet med artikel 34.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2059 för att granska enskilda programs och verksamheters ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, konsekvens och EU-mervärde. När det gäller den gemensamma jordbrukspolitiken ska sådana utvärderingar även omfatta åtgärder som genomförs i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013¹⁹.
2. Kommissionen ska offentliggöra en genomföranderapport för varje program eller verksamhet senast fyra år efter det att genomförandet har inletts.
3. Kommissionen ska göra en efterhandsutvärdering för att bedöma programmets eller verksamhetens prestationer senast tre år efter utgången av programperioden för varje program eller verksamhet.

Artikel 11 Utvärderingar av medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning

1. För en unionsbudget som genomförs genom delad förvaltning ska medlemsstaterna utvärdera kriterier som ändamålsenlighet, effektivitet, relevans och konsekvens i syfte att förbättra utformningen och genomförandet av åtgärderna och identifiera flaskhalsar samt upptäcka sätt att påskynda deras genomförande. Utvärderingarna kan även omfatta andra relevanta kriterier, såsom inkludering, synlighet och EU-mervärde.
2. Medlemsstaterna ska genomföra utvärderingar för att bedöma effekterna av åtgärder som genomförs inom ramen för delad förvaltning med hjälp av kvantitativa metoder, inbegripet kontrafaktiska metoder och resultat från experimentell utformning, när så är lämpligt, senast två år efter programperiodens slut.
3. Medlemsstaterna ska genomföra minst en interimsutvärdering som omfattar samtliga planer senast tre år efter det att genomförandet har inletts.
4. Medlemsstaterna ska utarbeta en utvärderingsplan och överlämna den till den berörda övervakningskommittén och kommissionen senast ett år efter godkännandet av deras planer.
5. Medlemsstaterna ska låta funktionellt oberoende experter göra utvärderingarna.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

6. Medlemsstaterna ska säkerställa att nödvändiga förfaranden inrättas som gör det möjligt att ta fram och samla in de uppgifter som krävs för utvärderingarna.
7. Alla utvärderingar ska offentliggöras på den webbplats som avses i artikel 12.1.

*Artikel 12 **Transparens – Gemensam portal***

1. Senast den [datum] ska kommissionen inrätta en särskild webbplats (*Gemensamma portalen*) som ska vara offentlig och innehålla information under olika rubriker samt ha följande funktioner:
 - a) Visa utvecklingen för budgetens finansiella genomförande och prestation.
 - b) Tillhandahålla den information som avses i artiklarna 38 och 142.1 i förordning (EU) 2024/2509.
 - c) Tillhandahålla information om insatser som finansieras genom budgeten, med vederbörlig hänsyn till konfidentialitet och säkerhetshänsyn, och med undantag för stöd som tillhandahålls genom finansieringsinstrument eller budgetgarantier till ett belopp som understiger 500 000 euro,
 - d) Tillhandahålla information om insatser som har fått särskilda utmärkelser eller ett emblem för excellens och som söker alternativ eller ytterligare bidragsstöd, finansiering eller investerare.
 - e) Tillhandahålla information om pågående och kommande inbjudningar att anmäla intresse, ansökningsomgångar och anbudsinfordringar som finansieras genom budgeten.
 - f) Erbjuder en kanal för projektansvariga att presentera insatser för potentiella investerare.
 - g) Ge centraliserad tillgång till tjänster för rådgivning och företagsstöd som finansieras genom budgeten.
2. När det gäller den funktion som avses i led 1 a i denna artikel ska Gemensamma portalen, beroende på vad som är lämpligt, innehålla information om följande:
 - a) Information om de verksamheter som finansieras genom budgeten, inbegripet om utvecklingen när det gäller dess finansiella genomförande och prestation, samt i relevanta fall fördelat på program och kapitel i en medlemsstats plan.
 - b) Information om aggregerade prestationer fördelat på program och interventionsområde med hjälp av de relevanta prestationsindikatorer som avses i artikel 8.1 första stycket c i denna förordning.
 - c) Information om bidrag till de politikområden som avses i artikel 8.1 första stycket b i denna förordning, fördelat på program.
 - d) Insatser som finansieras genom budgeten.
 - e) För verksamheter som genomförs direkt av kommissionen, deltagandenivå, i synnerhet vad gäller varje ansökningsomgång, antalet förslag, deras genomsnittliga poäng och andelen förslag över och under kvalitetströsklarna.
 - f) Den information som avses i artikel 41.3 första stycket h och artikel 253.1 e i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
3. När det gäller den funktion som avses i punkt 1 c i denna artikel ska Gemensamma portalen, när det gäller de insatser som finansieras genom medlemsstaters planer,

innehålla den information som avses i artikel 63.1 e i förordning .../... [nationella och regionala partnerskapsplaner].

4. När det gäller den funktion som avses i punkt 1 e i denna artikel ska Gemensamma portalen, beroende på vad som är lämpligt, innehålla information om följande:
 - a) Föremålet för ansökningsomgången, inklusive en kort beskrivning.
 - b) Geografiskt område som täcks av ansökningsomgången
 - c) Typ av stödberättigade deltagare.
 - d) Totalt stödbelopp för ansökningsomgången och valuta.
 - e) Start- och slutdatum för ansökningsomgången.
 - f) Länk till den onlineplattform där ansökningsomgången har publicerats eller kommer att publiceras.
5. Gemensamma portalen ska uppdateras regelbundet.
6. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 för att ändra denna artikel.

Kapitel 4 Genomförande

Artikel 13 Genomförande genom medlemsstaters eller tredjeländers planer – principen om att inte orsaka betydande skada och principen om jämställdhet

1. Varje medlemsstat eller tredjeland ska för varje verksamhet i sina planer lämna en ”inte orsaka betydande skada”-analys i enlighet med den vägledning som avses i artikel 5, såvida denna vägledning inte föreskriver ett undantag.
2. Genom undantag från första stycket ska varje medlemsstat eller tredjeland, när det gäller en verksamhet där tillämpningen av principen om att inte orsaka betydande skada kanske inte är genomförbar eller lämplig, lämna en motivering i enlighet med den vägledning som avses i artikel 5.
3. Varje medlemsstat eller tredjeland ska för varje verksamhet i sina planer lämna en jämställdhetsanalys i enlighet med följande:
 - a) Redogöra för hur verksamheterna i planerna förväntas bidra till jämställdhet.
 - b) Tilldela varje verksamhet en lämplig jämställdhetspoäng på grundval av de som anges i artikel 7.2 och ge en lämplig motivering.Jämställdhet ska, när så är möjligt och lämpligt, vidare ingå bland de kriterier som används för utvärdering av förslag.
4. Den analys som avses i punkterna 1–3 ska tillhandahållas när planerna lämnas in. Om det inte är möjligt att lämna en jämställdhetsanalys vid denna tidpunkt ska verksamheten inte anses ge väsentligt bidrag till jämställdheten och därför tilldelas 0 poäng. Den berörda medlemsstaten eller det berörda tredjelandet får revidera poängen närhelst de lämnar in en ändring av sina planer.
5. Fullgörandet av de skyldigheter som avses i punkterna 1–3 i denna förordning för varje plan eller ändring som lämnats in av en medlemsstat eller ett tredjeland ska bli föremål för en bedömning i enlighet med relevanta sektorsspecifika regler.

Artikel 14 Genomförande genom medlemsstaters planer – övervakning och rapportering av prestationer

1. Varje medlemsstat ska ha ett övervaknings- och rapporteringssystem som gör det möjligt att övervaka prestationer och automatiskt överföra information på grundval av relevanta delar av den utgiftsspårings- och prestationsram som avses i artikel 8.1. Medlemsstaterna ska göra denna information tillgänglig för kommissionen på ett interoperabelt sätt genom det elektroniska system för datautbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen som avses i bilaga XVI till förordning .../... [nationella och regionala partnerskapsplaner – SFC 2028].
2. Varje plan som lämnas in av en medlemsstat, och alla ändringar av denna, ska för varje åtgärd innehålla en föreslagen tilldelning av minst ett interventionsområde från bilaga I och, för varje interventionsområde som tilldelats den åtgärden, i lämpliga fall följande prestationsindikatorer, som ska godkännas av kommissionen:
 - a) En outputindikator som definierar det slutliga delmålet eller målet för den åtgärden och som valts från bilaga I och som motsvarar antingen det tilldelade interventionsområdet eller, i förekommande fall, ett annat interventionsområde, eller i vederbörligen motiverade fall och i samförstånd med kommissionen, en outputindikator som inte ingår i bilaga I.
 - b) En eller flera resultatindikatorer för åtgärdens interventionsområde enligt bilaga I, om sådana finns tillgängliga.

Inga ytterligare outputindikatorer ska fastställas utöver den outputindikator som avses i led a.

Om växthusgasutsläpp som undvikits tilldelas som resultatindikator ska medlemsstaten även ange en andra resultatindikator om en sådan finns tillgänglig inom samma interventionsområde.

Om medlemsstaten har föreslagit en outputindikator som inte ingår i bilaga I för att fastställa ett slutligt delmål eller mål för den åtgärden, och om bilaga I inte innehåller någon resultatindikator som motsvarar åtgärdens interventionsområde, ska medlemsstaten antingen tilldela en resultatindikator från de resultatindikatorer som motsvarar andra interventionsområden som anges i bilaga I eller undantagsvis tilldela en resultatindikator som inte ingår i bilaga I i samförstånd med kommissionen.

3. Varje plan ska innehålla utgångsvärdet och ett uppskattat värde för den resultatindikator som tilldelats varje åtgärd i enlighet med punkt 2, inbegripet det år då detta värde förväntas uppnås. För areal- och djurbaserat inkomststöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken får ett sådant uppskattat värde inte vara kumulativt och ska motsvara det högsta värde som uppnåtts under programperioden. Medlemsstaten får uppdatera detta uppskattade värde i samband med halvtidsöversynen eller om planen ändras.
4. Varje plan som lämnas in av en medlemsstat, och varje ändring av denna, ska även för varje åtgärd innehålla en föreslagen tilldelning med minst en kod för typ av område som fastställs i del 1 i bilaga II och Nuts 2-lokaliseringen enligt del 4 i bilaga II. Om det är relevant och de är tillgängliga ska medlemsstaterna även föreslå koder för typ av område i del 2 och/eller del 3 i bilaga II.
5. Medlemsstaterna ska ge kommissionen tillgång till information om framstegen mätt genom den utvalda outputindikatorn i enlighet med artikel 59.1 a i förordning .../... [nationella och regionala partnerskapsplaner] och de faktiska resultaten av åtgärden i

förhållande till det uppskattade värdet av den resultatindikator som tilldelats den åtgärden. Informationen om resultatindikatorn ska uppdateras senast den 15 februari varje år, till och med 2037.

Artikel 15 Genomförande genom tredjeländers planer – övervakning och rapportering av prestationer

1. För varje åtgärd i en plan som genomförs av tredjeländer ska kommissionen tilldela minst ett interventionsområde från bilaga I och så långt det är möjligt säkerställa att tredjeländerna i sina planer använder de prestationsindikatorer som avses i artikel 8.1 första stycket c. Kommissionen ska lämna synpunkter eller vid behov begära ytterligare upplysningar. Avtal som ingås med det berörda tredjelandet ska innehålla en skyldighet för tredjelandet att tillhandahålla den begärda ytterligare informationen och att vid behov se över de föreslagna prestationsindikatorerna.
2. Planerna ska innehålla lämpliga bestämmelser om rapportering av prestationsuppgifter och elektronisk överföring till kommissionen av underliggande övervakningsuppgifter.

Artikel 16 Genomförande inom ramen för direkt förvaltning

1. Vid genomförandet av budgeten i enlighet med artikel 62.1 första stycket a i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska kommissionen säkerställa överensstämmelse med kraven i artikel 33.2 d, e och f i den förordningen. Jämställdhet ska, när så är möjligt och lämpligt, i synnerhet ingå bland de kriterier som används för utvärdering av förslag.
2. När kommissionen utarbetar arbetsprogrammet i den mening som avses i artikel 110 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska den definiera stödberättigade verksamhetsområden på ett sätt som gör det möjligt att tilldela minst ett interventionsområde till varje område.
3. Rapporteringskraven för mottagare av unionsmedel ska vara proportionella och syfta till att säkerställa att uppgifter för övervakning av genomförandet och resultaten samlas in effektivt, ändamålsenligt och utan onödigt dröjsmål.

Artikel 17 Genomförande inom ramen för indirekt förvaltning

1. När kommissionen bedömer och godkänner åtgärder som ska finansieras inom ramen för indirekt förvaltning av personer eller enheter som förvaltar unionsfinansiering och budgetgarantier i enlighet med artikel 62.1 första stycket c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska den säkerställa att dessa åtgärder uppfyller kraven i artikel 33.2 d, e och f i den förordningen.
2. Avtal som undertecknas mellan kommissionen och personer eller enheter som förvaltar unionsfinansiering och budgetgarantier enligt artikel 62.1 första stycket c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska innehålla lämpliga bestämmelser om
 - a) rapportering av de uppgifter om prestation som avses i artikel 158.7 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 som en del av den rapport som avses i artikel 158.1 första stycket a i den förordningen,
 - b) överföring på elektronisk väg till kommissionen av information med relevanta uppgifter enligt artikel 12.4 i denna förordning i samband med inbjudningar att

anmäla intresse, ansökningsomgångar och anbudsinfordringar senast den dag då dessa offentliggörs,

- c) övrig information som kommissionen anser vara viktig för genomförandet av programmet.
- 3. Rapporteringskrav som åläggs mottagare av unionsfinansiering inbegripet personer eller enheter som förvaltar unionsfinansiering i enlighet med artikel 62.1 första stycket c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska vara proportionella och syfta till att säkerställa att uppgifter för övervakning av genomförandet och resultaten samlas in effektivt, ändamålsenligt och utan onödigt dröjsmål.

Kapitel 5 Kommunikation, skydd av personuppgifter och slutbestämmelser

Artikel 18 Information, kommunikation och synliggörande

- 1. Bidragsmottagare, personer eller enheter som genomför unionsfinansiering och budgetgarantier enligt artikel 62.1 första stycket c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, organ som genomför finansieringsinstrument inom ramen för planerna och rådgivningspartner ska på lämpligt sätt framhålla unionsmedlens ursprung och säkerställa att unionsstödet är synligt, i synnerhet när de informerar om åtgärderna och deras resultat, genom att tillhandahålla konsekvent, ändamålsenlig och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland massmedier och allmänheten, och genom att tillhandahålla denna information genom press- eller kommunikationsmaterial, webbplatser och andra digitala kanaler, evenemang och utåtriktad verksamhet samt andra åtgärder som avser kommunikation och synliggörande.

Denna skyldighet gäller inte mottagare av areal- och djurbaserade interventioner inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik.

- 2. Personer eller enheter som genomför finansieringsinstrument och budgetgarantier enligt artikel 62.1 första stycket c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och organ som genomför finansieringsinstrument inom ramen för planerna ska kräva att deras finansiella intermediärer framhåller medlens ursprung och informerar slutmottagarna om denna, samt säkerställa att unionens stöd synliggörs genom att denna information tydligt framgår i de avtal som undertecknas med dem. När rådgivningspartner väljer ut enheter som ska tillhandahålla rådgivnings- och företagsstödtjänster ska de säkerställa att dessa enheter informerar de personer som drar nytta av rådgivnings- och företagsstödtjänsterna om att dessa tjänster har finansierats av unionen och gör denna information tydligt synlig i de avtal som ingås med dem.
- 3. För att fullgöra den skyldighet som fastställs i punkterna 1 och 2 ska unionens emblem användas och ett finansieringsmeddelande med lydelsen *Med stöd av Europeiska unionen* eller *I partnerskap med Europeiska unionen*, om det är fråga om yttre åtgärder, användas vid genomförandet av informations- och kommunikationsåtgärder samt åtgärder för synliggörande i enlighet med bilaga V. Unionens emblem och finansieringsmeddelandet ska i synnerhet användas i press- och kommunikationsmaterial, på webbplatser och i andra digitala medier.

För insatser, med undantag för finansieringsinstrument eller budgetgarantier, som omfattar investeringar i materiella tillgångar vars totala kostnad överstiger 100 000 euro ska varaktiga skyltar eller affischtavlor som är väl synliga för allmänheten och

som visar unionens emblem och det finansieringsmeddelande som avses i första stycket visas så snart det fysiska genomförandet av insatsen inleds eller den inköpta utrustningen installeras och så länge den materiella tillgången används.

4. Kommissionen ska genomföra informations- och kommunikationsåtgärder, åtgärder för synliggörande samt kampanjer om unionens politik, prioriteringar, åtgärder och resultat som riktar sig till olika målgrupper, däribland massmedier och allmänhet. Finansiella medel som tilldelas program och verksamheter ska även bidra till organisationskommunikationen om unionens politiska prioriteringar.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa information, kommunikation och synliggörande avseende stödet och resultaten av unionsfinansieringen och ge medborgarna information via den webbplats som avses i artikel 64.1 i förordning .../... [nationella och regionala partnerskapsplaner] i enlighet med kraven i denna artikel, såvida inte unionsrätten eller nationell rätt utesluter sådant offentliggörande av skäl som hänför sig till säkerhet, allmän ordning eller brottsutredningar. Offentliggörandet av personuppgifter ska ske i enlighet med bestämmelserna om skydd av personuppgifter i förordning (EU) 2016/679²⁰.
6. Medlemsstaterna ska utse en kommunikationssamordnare som ska ansvara för de övergripande åtgärderna för information, kommunikation och transparens i samband med stöd från budgeten som genomförs inom deras territorium, säkerställa samordning med relevanta förvaltningsmyndigheter och samarbeta med kommissionen och dess representationer, Europaparlamentets förbindelsekontor, Europa direkt-kontor och andra relevanta nätverk, utbildnings- och forskningsorganisationer samt med andra relevanta partner. Kommissionen ska ansvara för nätverket av kommunikationssamordnare och kommissionens företrädare för utbyte av information om verksamhet som avser kommunikation och synliggörande.
7. Även tredjeländer som genomför EU-finansierade yttre åtgärder ska säkerställa att EU:s stöd synliggörs. När det gäller genomförande genom tredjeländers planer ska en plan för kommunikation och synliggörande för bidragsmottagarnas lokala målgrupper ingå i planerna.
8. När säkerhetsöverväganden eller ett politiskt behov i en krissituation kan göra det lämpligt eller nödvändigt att begränsa eller anpassa kommunikation och synliggörande verksamhet i vissa tredjeländer eller delar därav ska målgruppen och verktygen för synliggörande, samt de produkter och kanaler som används för att främja en viss åtgärd, fastställas i varje enskilt fall i överenskommelse med kommissionen.
9. Kommissionen ges dessutom befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 för att genomföra, ändra eller komplettera bilaga V.

Artikel 19 *Behandling av personuppgifter*

1. Medlemsstaterna och kommissionen ska endast få behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att de ska kunna fullgöra sina respektive skyldigheter enligt denna förordning och förordning .../... [nationella och regionala partnerskapsplaner], i

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

synnerhet i fråga om övervakning, rapportering, kommunikation, offentliggörande, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroller och revisioner och, i tillämpliga fall, för att fastställa deltagares stödberättigande.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 får i synnerhet följande personuppgifter behandlas:
 - a) För de ändamål som avses i punkt 1, uppgifter som är nödvändiga för att identifiera de berörda personerna (förnamn, efternamn, födelsedatum, nationellt id-nummer, socialförsäkringskod).
 - b) För övervakningsändamål, uppgifter som är nödvändiga för att beräkna prestationsindikatorerna i enlighet med bilaga I till denna förordning.
 - c) För utvärderingsändamål, ytterligare personuppgifter om sysselsättningsstatus, utbildning, kompetens och sociodemografiska egenskaper för fysiska personer som får unionsfinansiering.
3. För de utvärderingar som avses i artikel 11.2 som inbegriper användning av en kontrollgrupp får samma uppgiftskategorier som för deltagare behandlas för personer som tillhör en kontrollgrupp och som inte är deltagare men som har liknande sociodemografiska egenskaper som deltagare.
4. Särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 10 i förordning (EU) 2018/1725 får endast behandlas i syfte att fastställa deltagares stödberättigande, övervaka och utvärdera insatser som inbegriper stöd till personer med funktionsnedsättning och marginaliserade befolkningsgrupper, inbegripet romer, och beräkna värden för de prestationsindikatorer för relevanta interventionsområden som anges i bilaga I, samt kontroller och revisioner.
5. Personuppgifter ska samlas in direkt från de berörda personerna eller genom återanvändning av information som lagras i administrativa eller statistiska register.
6. Personuppgifter får inte lagras längre än vad som är nödvändigt för att visa att denna förordning följs och under inga omständigheter längre än tio år efter det att verksamheten avslutats. I utvärderingssyfte får personuppgifter lagras under en längre period, dock högst tolv år, för att möjliggöra en bedömning av långsiktiga effekter.
7. Endast behöriga identifierbara personer ska ha åtkomst till personuppgifter. Den ansvariga myndigheten ska logga sådan åtkomst. Loggarna ska ses över var sjätte månad. Loggarna ska raderas ett år efter det att de skapats. Personuppgifter ska tillhandahållas de tredje parter som avses i artikel 11.5 endast i pseudonymiserat format eller anonymiserat format om utlämnandet av personuppgifter inte är nödvändigt för att uppnå målen med denna förordning.
8. När fondens medel genomförs i enlighet med artikel 62.1 första stycket a i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska den personuppgiftsansvariga vara kommissionen eller det berörda genomförandeorganet, beroende på vad som är lämpligt.
9. När fondens medel genomförs i enlighet med artikel 62.1 första stycket b i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska den personuppgiftsansvariga vara den förvaltande myndigheten. När uppgifter som samlas in av medlemsstaternas myndigheter och överlämnas till kommissionen behandlas för kommissionens uppgifter ska kommissionen vara personuppgiftsansvarig.

10. När fondens medel genomförs i enlighet med artikel 62.1 första stycket c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska den personuppgiftsansvariga vara den enhet som ansvarar för genomförandet av respektive insats. När uppgifter som samlas in av den enheten och överlämnas till kommissionen behandlas för kommissionens uppgifter ska kommissionen vara personuppgiftsansvarig.

Artikel 20 Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 4, 7, 8, 12 och 18 ges till kommissionen tills vidare från och med den [...].
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 4, 7, 8, 12 och 18 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 7, 8, 12 och 18 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på en månad från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med en månad på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 21 Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2028.
Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT OCH DIGITAL ÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1.	GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET	3
1.1	Förslagens eller initiativets titel	3
1.2	Berörda politikområden	3
1.3	Mål	3
1.3.1	Allmänt/allmänna mål	3
1.3.2	Specifikt/specifika mål	3
1.3.3	Verkan eller resultat som förväntas	3
1.3.4	Prestationsindikatorer	3
1.4	Förslaget eller initiativet avser	4
1.5	Grunder för förslaget eller initiativet	4
1.5.1	Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet	4
1.5.2	Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.	4
1.5.3	Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder	4
1.5.4	Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument	5
1.5.5	Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning	5
1.6	Förslagens eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser	6
1.7	Planerad(e) genomförandemetod(er)	6
2.	FÖRVALTNING	8
2.1	Regler om uppföljning och rapportering	8
2.2	Förvaltnings- och kontrollsystem	8
2.2.1	Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås	8
2.2.2	Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna	8
2.2.3	Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)	8
2.3	Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter	9
3.	FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER	10
3.1	Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten	10

3.2	Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen.....	12
3.2.1	Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen.....	12
3.2.1.1	Anslag i den antagna budgeten	12
3.2.1.2	Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	17
3.2.2	Beräknad output som finansieras med driftsanslag.....	22
3.2.3	Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen	24
3.2.3.1	Anslag i den antagna budgeten.....	24
3.2.3.2	Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	24
3.2.3.3	Totala anslag	24
3.2.4	Beräknat personalbehov	25
3.2.4.1	Finansierat med den antagna budgeten	25
3.2.4.2	Finansierat med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	26
3.2.4.3	Totalt personalbehov	26
3.2.5	Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar	28
3.2.6	Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen.....	28
3.2.7	Bidrag från tredje part	28
3.3	Beräknad inverkan på inkomsterna	29
4	DIGITALA INSLAG	29
4.1	Krav med digital relevans	30
4.2	Data	30
4.3	Digitala lösningar	31
4.4	Interoperabilitetsbedömning	31
4.5	Åtgärder till stöd för digitalt genomförande	32

GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1 Förslagets eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en ram för budgetutgiftsspårings- och prestationsram och andra regler för unionens program och verksamheter

1.2. Berörda politikområden

Budgetens prestation, inklusive alla politikområden som omfattas av unionsprogram

1.3. Mål

1.3.1 Allmänt/allmänna mål

Det allmänna målet med detta initiativ är att föreslå en förenklad, enhetlig och flexibel prestationsram för den fleråriga budgetramen efter 2027 för att maximera EU-budgetens kapacitet att uppnå resultat i fråga om övergripande principer och effektivt bedöma EU-budgetprogrammets prestation, samtidigt som överensstämmelse med kraven i budgetförordningen säkerställs.

1.3.2 Specifikt/specifika mål

Detta initiativ har följande specifika mål:

Ökad kapacitet att ta itu med nuvarande och framtida politiska prioriteringar.

Ökad kapacitet att mäta effekterna av EU:s budget och ge underlag till förvaltningen av politik och program.

Ökad transparens och tillgång till information för medlemsstaternas budgetmyndigheter och mottagare av EU-stöd.

Minskning av den administrativa bördan och kostnaderna för mottagare av medel från EU:s budget, medlemsstater, tredjeländer, genomförandepartner och EU-institutioner med minst 25 %.

1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas

Initiativet förväntas påverka medlemsstater, tredjeländer, genomförandepartner, EU-institutioner och bidragsmottagare, bland annat genom att göra det möjligt att på ett ändamålsenligt sätt uppnå resultat i linje med övergripande EU-principer som DNSH-principen och jämställdhetsprincipen, uppgradera övervakningen och rapporteringen av EU-budgetens prestation och förbättra tillgången till prestationsinformation och finansieringsmöjligheter.

Initiativet förväntas leda till besparingar på över 600 miljoner euro i administrativa kostnader för medlemsstaternas förvaltningar jämfört med perioden 2021–2027. Betydande minskningar av de administrativa kostnaderna förväntas även för bidragsmottagare, såsom företag, till stöd för konkurrenskraften i de sektorer som får EU-finansiering.

1.3.4 Prestationsindikatorer

De output- och resultatindikatorer som bifogas den föreslagna förordningen kommer att användas för att övervaka unionsprogrammets framsteg och resultat.

1.4. Förslaget eller initiativet avser

- ☐ en ny åtgärd
- ☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd²¹
- ☐ en förlängning av en befintlig åtgärd
- ☒ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1 *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Förvaltningen av unionsprogram som omfattas av andra grundrättsakter ska uppfylla de krav som anges i denna förordning, som fastställer övergripande krav som gäller för alla unionsprogram.

Förordningen ska tillämpas från och med 2028 under hela den fleråriga budgetramens löptid.

Genomförandet av vissa bestämmelser kan utvecklas med tiden, såsom utvecklingen och införandet av den gemensamma portalen.

1.5.2 *Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på EU-nivå (ex ante): Det är viktigt att ha en stark och effektiv prestationsram för att säkerställa att EU-budgeten ger större effekt på prioriterade områden och att dess effekter är mätbara, transparenta och kan driva på kontinuerliga förbättringar genom granskning och lärande. Enligt artikel 322.1 i EUF-fördraget ska det antas förordningar med finansiella bestämmelser som fastställer förfarandet för budgetens upprättande och genomförande samt för redovisning och revision. Enligt budgetförordningen ska DNSH-principen och jämställdhetsprincipen beaktas i nästa generation program i den fleråriga budgetramen efter 2027, när så är möjligt och lämpligt i enlighet med relevanta sektorsspecifika regler. I artikel 38 i budgetförordningen föreskrivs även nya krav på offentliggörande av information om mottagare och insatser i EU:s budget, bland annat genom en centraliserad webbplats. Enligt artikel 33 i budgetförordningen ska anslagen användas i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning och därmed med respekt för principerna om sparsamhet, effektivitet, ändamålsenlighet och inriktningen på prestation. Det krävs även att prestationsindikatorer kan aggregeras och överensstämmer med RACER-standarden och, i tillämpliga fall, fördelas på kön.

Förväntat europeiskt mervärde (ex post): Utformningen av en effektiv prestationsram förutsätter att man utvecklar en övergripande strategi på EU-nivå för att maximera resultaten av de investeringar som bidrar till EU:s prioriteringar. Att utnyttja EU:s budget till förmån för t.ex. klimat, biologisk mångfald och jämställdhet har ett mervärde, särskilt för åtgärder som inte i tillräcklig utsträckning kan finansieras

²¹ I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

genom nationella budgetar eller den privata sektorn, på grund av utmaningarnas gränsöverskridande karaktär och omfattning, territoriell sammanhållning, behov av en rättvis omställning eller ojämna nivåer av klimat- och miljöåtgärder från medlemsstaternas och tredjeländers sida samt offentligfinansiell kapacitet.

1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Denna förordning bygger på erfarenheterna från genomförandet av prestationsbestämmelserna i programförordningarna för den fleråriga budgetramen 2021–2027. Även om den fleråriga budgetramen för 2021–2027 gynnas av en modernare prestationsram finns det fortfarande utrymme för förbättringar, särskilt när det gäller förenkling, överensstämmelse och bättre förståelse av EU-budgetens resultat. Den fleråriga budgetramen efter 2027 erbjuder en viktig möjlighet att ta itu med dessa utmaningar och maximera effekterna av EU:s budget, med utgångspunkt i resultaten av halvtidsutvärderingarna av program som genomförts efter 2027. Den fleråriga budgetramen efter 2027 kommer även att behöva anpassas till den senaste rättsliga utvecklingen, inbegripet omarbetningen av budgetförordningen från 2024.

1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Förordningen kommer att uppnå betydande synergier med unionsprogram eftersom den kommer att tillhandahålla den prestationsram som gäller för alla unionsprogram efter 2027 och centralisera de flesta bestämmelserna om programplanering, övervakning och rapportering i en övergripande rättsakt. Förordningen kommer att innehålla relevanta bestämmelser om stöd till jämställdhet i alla program och förvaltningsmetoder samt om prestationsövervakning, prestationsrapportering genom en enda rapport (årlig förvaltnings- och prestationsrapport) och den gemensamma portalen för prestationsinformation och finansieringsmöjligheter. Förordningen kommer att innehålla en enda förteckning över interventionsområden och tillhörande prestationsindikatorer.

1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

Ej tillämpligt

1.6. Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser

☒ **begränsad varaktighet**

- ☐ verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ
- ☒ budgetkonsekvenser från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för åtagandebemyndiganden och från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för betalningsbemyndiganden.

☐ **obegränsad varaktighet**

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☐ via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☐ via genomförandeorgan

☒ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☒ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ eller personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten
- ☐ organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten och som i enlighet med sektorsspecifika regler kan anförtros genomförandet av unionsmedel eller budgetgarantier, i den mån sådana organ kontrolleras av offentligrättsliga organ eller privaträttsliga organ som anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter och har tillräckliga finansiella garantier i form av gemensamt och solidariskt ansvar från kontrollorganens sida eller likvärdiga finansiella garantier, som för varje åtgärd kan vara begränsad till det högsta beloppet för unionens stöd.

Anmärkningar

Förordningen kommer att vara tillämplig på alla unionsprogram oavsett förvaltningssätt. I förordningen fastställs särskilda bestämmelser för varje förvaltningsmetod.

2. FÖRVALTNING

2.1 Regler om uppföljning och rapportering

Den prestationsram som fastställs i förordningen kommer att utgöra ett enda system för övervakning, utvärdering och rapportering av budgetprogrammets prestation. Den kommer att baseras på ett enda system för att spåra utgifter och övervaka budgetens prestation, som består av en enhetlig förteckning över interventionsområden (dvs. typer av verksamheter) som omfattar alla verksamheter som får stöd från budgeten samt output- och resultatindikatorer.

I förordningen fastställs vidare bestämmelser om utvärdering av program. Kommissionen kommer att offentliggöra en genomföranderapport senast fyra år efter det att programmet började genomföras för att bedöma de framsteg som gjorts när det gäller att uppnå målen. Kommissionen kommer att göra en efterhandsutvärdering senast tre år efter programperiodens slut i syfte att bedöma programmets ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, samstämmighet och EU-mervärde.

Kommissionen kommer att övervaka att förteckningen över interventionsområden och prestationsindikatorer – som ska antas som en bilaga till förordningen – är lämplig för att bedöma eventuella luckor eller brister. Förordningen kommer att innehålla en befogenhet för kommissionen att anta en delegerad akt som gör det möjligt att revidera förteckningen, beroende på vad som är relevant, under genomförandefasen för budgeten.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 *Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

prestationsramen ska genomföras i enlighet med den förvaltningsmetod som gäller för varje budgetprogram. Den kommer inte i sig att omfattas av betalningsvillkor eller kontrollstrategier, eftersom initiativet inte är tillämpligt på ett visst program utan motsvarar en ram som gäller horisontellt för alla budgetprogram.

2.2.2 *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

prestationsramen kommer inte i sig att omfattas av ett särskilt system för intern kontroll, eftersom initiativet motsvarar en ram som tillämpas horisontellt på alla budgetprogram. Förordningen tillhandahåller dock en strukturerad ram som även syftar till att förbättra prestationsinformationens kvalitet och tillförlitlighet och därigenom bidra till en övergripande minskning av riskerna i samband med dessa aspekter.

2.2.3 *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Ej tillämpligt

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

prestationsramen kommer inte i sig att omfattas av några åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter, eftersom initiativet inte är tillämpligt på ett visst program utan motsvarar en ram som gäller övergripande för alla budgetprogram.

3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

I förslaget till förordning fastställs inslagen i en enklare och enhetlig utgiftsspårings- och prestationsram för EU:s budget. Den innehåller övergripande regler för övervakning av budgetutgifter, övervakning och rapportering om resultaten av unionens programs och verksamheters prestationer, regler för inrättande av en portal för unionsfinansiering och regler för utvärdering av programmen. I förordningen fastställs även bestämmelser för att säkerställa en enhetlig tillämpning av principerna om att inte orsaka betydande skada och jämställdhet samt andra övergripande bestämmelser som är tillämpliga på alla unionsprogram.

På grund av sin övergripande karaktär skapar förordningen inte några nya fristående budgetåtaganden. I stället kommer dess genomförande att stödjas genom den budget som anslås till unionsprogram och administrativa utgifter. Följaktligen täcks de finansiella behov som härrör från detta initiativ i finansieringsöversikten och den digitala redovisningen för de relevanta sektorsspecifika programmen.

Sammantaget beräknas detta förslag kunna genomföras på grundval av en stabil personalstyrka för kommissionen, jämfört med den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Det inför ett antal förenklings- och rationaliseringsåtgärder som förväntas leda till effektivitetsvinster och administrativa besparingar över tid. Dessa potentiella besparingar kan särskilt uppstå genom en harmonisering av utgiftsspårning och prestationsindikatorer genom en gemensam förteckning över interventionsområden och indikatorer som minskar det totala antalet prestationsindikatorer från 5 000 till omkring 1 000.

Ytterligare effektivitet förväntas genom förenklingen av programutvärderingarna, där halvtidsutvärderingarna ersätts av en förenklad genomföranderapport och från konsolideringen av prestationsrapporteringen till den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten. Sammanslagningen av flera resultattavlor och portaler i en gemensam portal (Gemensamma portalen) förväntas dessutom även minska de it-resurser som krävs för utveckling och underhåll. Harmoniseringen av kommunikationsbestämmelserna mellan programmen kommer även att minska de resurser som krävs för att synliggöra EU-stödet.

Dess förväntade besparingar som uppnås över tid kommer dock sannolikt att uppvägas av ökade behov på andra områden, bl.a. de som rör genomförandet och underhållet av den nya utgiftsspårings- och prestationsramen samt utvecklingen och den driften av Gemensamma portalen. Under de första åren av den fleråriga budgetramen 2028–2034 kommer kommissionen dessutom att behöva fortsätta att rapportera omden fleråriga (2021–2027) budgetramens prestation, vilket kommer att kräva att vissa befintliga resurser bibehålls. För att ta itu med dessa behov som utvecklas kommer kommissionen att vid behov omfördela personal och resurser internt för att fylla operativa behov.

Det uppskattas att över 100 anställda vid kommissionen ägnar en betydande del av sin tid åt att utarbeta prestationsrapporter för olika program, inbegripet bidrag till den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten. Dessutom deltar omkring 150 anställda i utvärderingsverksamheten i samband med EU-program, medan omkring 130 anställda arbetar med att utveckla och underhålla it-verktyg, webbplatser och portaler

som kommer att rationaliseras enligt denna förordning. Dessa beräkningar omfattar inte externa uppdragstagare eller tillfälligt anställda som även bidrar till dessa uppgifter.

Å andra sidan kommer genomförandet av de nya digitala verktyg som föreskrivs i förordningen att kräva initiala och pågående investeringar i it-utveckling. De beräknade kostnaderna är följande:

Resultattavla för prestation: 2,6 miljoner euro i inledande utvecklingskostnader och 1,6 miljoner euro för årligt underhåll och vidareutvecklingskostnader som uppgår till en beräknad kostnad på 13,8 miljoner euro under perioden.

- Unionens finansieringsportal (portal om finansieringsmöjligheter) 6 miljoner euro i inledande utvecklingskostnader och 2 miljoner euro per år för underhåll och vidareutveckling, vilket ger en beräknad total kostnad på 20 miljoner euro. Detta har ingen inverkan på den ”reuse-buy-build”-ansats i linje med kommissionens digitala strategi som kommer att följas.

- Befintliga budgetposter

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff. ²²	från Efta-länder ²³	från kandidatländer och potentiella kandidater ²⁴	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
	[XX.YY.YY.YY]	Diff./Icke-diff.	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ
	[XX.YY.YY.YY]	Diff./Icke-diff.	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ
	[XX.YY.YY.YY]	Diff./Icke-diff.	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

- Nya budgetposter som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff.	från Efta-länder	från kandidatländer och potentiella kandidater	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål

²² Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

²³ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

²⁴ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

	[XX.YY.YY.YY]	Diff./Icke -diff.	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ
	[XX.YY.YY.YY]	Diff./Icke -diff.	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ
	[XX.YY.YY.YY]	Diff./Icke -diff.	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☐ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen			Nummer											
GD: <.....>			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034				
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034					
Driftsanslag														
Budgetpost	Åtaganden	(1a)									0			
	Betalningar	(2a)									0			
Budgetpost	Åtaganden	(1b)									0			
	Betalningar	(2b)									0			
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program														
Budgetpost											0			
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	Betalningar	=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
GD: <.....>							År	År	År	År	År	År	År	TOTALT

					2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Budgetram 2028–2034
Driftsanslag												
Budgetpost	Åtaganden	(1a)										0
	Betalningar	(2a)										0
Budgetpost	Åtaganden	(1b)										0
	Betalningar	(2b)										0
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program												
Budgetpost												0
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034		
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
TOTALA driftsanslag	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <....>	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

i den fleråriga budgetramen	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
-----------------------------	-------------	--	---	---	---	---	---	---	---	---

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	
------------------------------------	--------	--

GD: <.....>		År	År	År	År	År	År	År	TOTAL T Budgetram 2028– 2034
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Driftsanslag									
Budgetpost	Åtaganden	(1a)							0
	Betalningar	(2a)							0
Budgetpost	Åtaganden	(1b)							0
	Betalningar	(2b)							0
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program									
Budgetpost									0
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0

GD: <.....>	År	År	År	År	År	År	År	TOTAL
-------------	----	----	----	----	----	----	----	-------

			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	T Budgetram 2029–2034
Driftsanslag										
Budgetpost	Åtaganden	(1a)								0
	Betalningar	(2a)								0
Budgetpost	Åtaganden	(1b)								0
	Betalningar	(2b)								0
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program										
Budgetpost										0
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0	0

			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
TOTALA driftsanslag	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program			0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <....>	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0

i den fleråriga budgetramen			0	0	0	0	0	0	0	0
			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
• TOTALA driftsanslag (alla driftsposter)	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
• TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (alla driftsrelaterade rubriker)			0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för rubrikerna 1–6 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0

Rubrik i den fleråriga budgetramen		7	”Administrativa utgifter”							
GD: <.....>			År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
• Personalresurser			0	0	0	0	0	0	0	0
• Övriga administrativa utgifter			0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT GD <.....>	Anslag		0	0	0	0	0	0	0	0

GD: <.....>	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT
-------------	----	----	----	----	----	----	----	--------

		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Budgetram 2028–2034
• Personalresurser		0	0	0	0	0	0	0	0
• Övriga administrativa utgifter		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT GD <.....>	Anslag	0	0	0	0	0	0	0	0

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0	0	0	0	0	0	0	0
--	---------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
TOTALA anslag för RUBRIKERNÄ 1–7	Åtaganden	0	0	0	0	0	0	0	0
i den fleråriga budgetramen	Betalningar	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.1.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	
------------------------------------	--------	--

GD: <.....>	År	År	År	År	År	År	År	TOTAL T Budgetr am
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	

													2028–2034
Driftsanslag													
Budgetpost	Åtaganden					(1a)							0
	Betalningar					(2a)							0
Budgetpost	Åtaganden					(1b)							0
	Betalningar					(2b)							0
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program													
Budgetpost													0
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden					=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar					=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0
GD: <.....>				År	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034	
				2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
Driftsanslag													
Budgetpost	Åtaganden	(1a)										0	
	Betalningar	(2a)										0	
Budgetpost	Åtaganden	(1b)										0	
	Betalningar	(2b)										0	
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program													
Budgetpost												0	

TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0	0
			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
TOTALA driftsanslag	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program			0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <....> i den fleråriga budgetramen	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
Rubrik i den fleråriga budgetramen			Nummer							

GD: <.....>			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Driftsanslag										
Budgetpost	Åtaganden	(1a)								0
	Betalningar	(2a)								0
Budgetpost	Åtaganden	(1b)								0

	Betalningar	(2b)								0
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program										
Budgetpost										0
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0	0

GD: <.....>			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Driftsanslag										
Budgetpost	Åtaganden	(1a)								0
	Betalningar	(2a)								0
Budgetpost	Åtaganden	(1b)								0
	Betalningar	(2b)								0
Administrativa anslag som finansieras genom ramanslagen för särskilda program av administrativ karaktär som finansieras genom ramanslagen för särskilda program										
Budgetpost										0
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	=2a+2b	0	0	0	0	0	0	0	0
			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	

										2028–2034
TOTALA driftsanslag	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program			0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <....> i den fleråriga budgetramen	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• TOTALA driftsanslag (alla driftsposter)	Åtaganden		0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar		0	0	0	0	0	0	0	0
• TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (alla driftsrelaterade rubriker)			-6	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för rubrikerna 1–6 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
------------------------------------	---	---------------------------

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

GD: <.....>	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT
-------------	----	----	----	----	----	----	----	--------

		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Budgetram 2028–2034
• Personalresurser		0	0	0	0	0	0	0	0
• Övriga administrativa utgifter		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT GD <.....>	Anslag	0	0	0	0	0	0	0	0

GD: <.....>		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2024
• Personalresurser		0	0	0	0	0	0	0	0
• Övriga administrativa utgifter		0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT GD <.....>	Anslag	0	0	0	0	0	0	0	0

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
TOTALA anslag för RUBRIKERN 1–7	Åtaganden	0	0	0	0	0	0	0	0
i den fleråriga budgetramen	Betalningar	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.2 Beräknad output som finansierats med driftsanslag (ska inte fyllas i för decentraliserade byråer)

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output			År 2028		År 2029		År 2030		År 2031		För in så många år som behövs för att redovisa hur länge resursanvändningen påverkas (jfr avsnitt 1.6)						TOTALT	
	OUTPUT																	
	↓	Typ ²⁵	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal
SPECIFIKT MÅL nr 1 ²⁶ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		
SPECIFIKT MÅL nr 2...																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
TOTALT																		

²⁵ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).
²⁶ Mål som redovisats under avsnitt 1.3.2: ”Specifikt/specifika mål”

3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☐ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten

ANTAGNA ANSLAG	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIK 7								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Övriga administrativa utgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Utanför RUBRIK 7								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål

EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIK 7								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Övriga administrativa utgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Utanför RUBRIK 7								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3 Totala anslag

TOTALT ANTAGNA ANSLAG + EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIK 7								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Övriga administrativa utgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Utanför RUBRIK 7								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Personalbehov och andra utgifter av administrativ natur ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, samt vid behov kompletterat med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

3.2.4 Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☐ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

ANTAGNA ANSLAG	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka)	0	0	0	0	0	0	0
• Extern personal (heltidsekvivalenter)							
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd [XX.01.YY.YY]	- vid huvudkontoret	0	0	0	0	0	0
	- vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7	0	0	0	0	0	0	0

TOTALT	0	0	0	0	0	0	0
--------	---	---	---	---	---	---	---

3.2.4.2 *Finansierat med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål*

EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka)	0	0	0	0	0	0	0
• Extern personal (heltidsekvivalenter)							
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd [XX.01.YY.YY]	- vid huvudkontoret	0	0	0	0	0	0
	- vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT	0	0	0	0	0	0	0

3.2.4.3 *Totalt personalbehov*

TOTALA ANTAGNA ANSLAG + EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0

Andra budgetposter (ange vilka)		0	0	0	0	0	0	0
• Extern personal (heltidsekvivalenter)								
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)		0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)		0	0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd [XX.01.YY.YY]	- vid huvudkontoret	0	0	0	0	0	0	0
	- vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)		0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7		0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7		0	0	0	0	0	0	0
TOTALT		0	0	0	0	0	0	0

Personal som behövs för att genomföra förslaget (heltidsekvivalenter):

	Täcks av befintlig personal vid kommissionens avdelningar	Särskild ytterligare personal*		
		Finansieras genom rubrik 7 eller forskning	Finansieras genom BA-post	Finansieras genom avgifter
Tjänster i tjänsteförteckningen			Ej tillämpligt	
Extern personal (kontraktsanställda, nationella experter, vikarier)				

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	
Extern personal	

3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar

På grund av sin övergripande karaktär skapar förordningen inte några nya fristående budgetåtaganden. I stället kommer dess genomförande att stödjas genom den budget som anslås till unionsprogram och administrativa utgifter. Följaktligen täcks de

SV

Anslog i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster
 - ☐ Ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Inkomstposter i den årliga budgeten:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ²⁷						
		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
Artikel								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

Ej tillämpligt

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

Ej tillämpligt

4. DIGITALA INSLAG

I förslaget till förordning fastställs regler för att säkerställa att prestationsinformation görs tillgänglig för allmänheten via en enda webbportal med en resultattavla över vad EU-budgeten uppnår. Portalen kommer dessutom att visa uppgifter om stödmottagare och insatser som får stöd från budgeten. Portalen kommer även att fungera som en enda kontaktpunkt som tillhandahåller information om tillgängliga finansieringsmöjligheter och förbättrar transparens och tillgång till information, särskilt för projektansvariga och potentiella bidragsmottagare. Vid utvecklingen av

²⁷ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds kostnader.

den gemensamma portalen kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt att säkerställa interoperabilitet mellan de databaser som utgör portalens back office och tillgänglighet.

prestationsramen kommer även att tillhandahålla en uppsättning interventionsområden och prestationsindikatorer som är relevanta för digitala investeringar och reformer.

4.1. **Krav med digital relevans**

Hänvisning till kravet	Beskrivning av kravet	Aktörer som påverkas eller berörs av kravet	Övergripande processer	Kategorier
Artikel 9 – Övervakning och rapportering av budgetens prestation	Kommissionen ska övervaka genomförandet av de program som finansieras genom budgeten, inom alla metoder för genomförande, för att bedöma de framsteg som gjorts för att uppnå deras mål i enlighet med de prestationsindikatorer som förtecknas i bilaga I till förordningen. Uppgifterna ska samlas in regelbundet och lagras elektroniskt.	Kommissionen	Uppgiftsinsamling	Insamling, behandling, generering, utbyte eller delning av data
Artikel 12 – Transparens – Gemensamma portalen	I artikeln fastställs bestämmelser som syftar till att skapa en gemensam portal för att göra prestationsinformation tillgänglig för allmänheten samt uppgifter om bidragsmottagare och insatser som får stöd från budgeten samt information om tillgängliga finansieringsmöjligheter	Medlemsstater, tredjeländer, genomförande partner, bidragsmottagare	Insamling och offentliggörande av uppgifter	Insamling, behandling, generering, utbyte eller delning av data

	ter.			
Artikel 14 – Genomförande genom medlemsstaters planer – övervakning och rapportering av prestationer	Varje medlemsstat ska ha ett övervaknings- och rapporteringssystem som gör det möjligt att övervaka prestationer och automatiskt överföra information om utgiftsspårings- och prestationsramen. Detta system ska vara driftskompatibelt och möjliggöra automatiskt elektroniskt datautbyte med Gemensamma portalen och det elektroniska systemet för datautbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen. Medlemsstaternas planer ska innehålla lämpliga bestämmelser om rapportering av prestationsuppgifter och elektronisk överföring till kommissionen av underliggande övervakningsuppgifter.	Medlemsstaterna	Datainsamling och övervakning	Insamling, behandling, generering, utbyte eller delning av data
Artikel 17 – Genomförande genom indirekt förvaltning	Avtal som ingås mellan personer eller enheter som förvaltar unionsmedel och kommissionen ska innehålla bestämmelser om elektronisk överföring av information om ansökningsomgångar till kommissionen senast den dag då de	Genomförande partner	Datainsamling och övervakning	Insamling, behandling, generering, utbyte eller delning av data

	offentliggörs.			
Artikel 18 – Information, kommunikation och publicitet	Bidragsmottagare, personer eller enheter som förvaltar unionsmedel, organ som genomför finansieringsinstrument inom ramen för planerna och rådgivningspartnerska framhålla ursprunget för dessa medel och säkerställa att unionens stöd synliggörs, i synnerhet när de informerar om åtgärderna och deras resultat, till exempel genom webbplatser och andra digitala kanaler.	Bidragsmottagare, personer eller enheter som förvaltar unionsfinansiering, organ som genomför finansieringsinstrument inom ramen för medlemsstaternas planer och rådgivningspartner	Transparens	Information, kommunikation och synliggörande
Artikel 19 – Behandling av personuppgifter	Medlemsstaterna och kommissionen ska ha rätt att behandla personuppgifter. Vid behandlingen av personuppgifterna ska tekniska och organisatoriska åtgärder vidtas för att skydda de registrerades rättigheter.	Kommissionen , medlemsstaterna	Behandling av uppgifter	Insamling, behandling, generering, utbyte eller delning av data

4.2. Data

Typ av data	Hänvisning till kravet/kraven	Standard och/eller specifikation (i tillämpliga fall)
Uppgifter om budgetutgiftsspårings- och prestationsramen baserade på i) interventionsområden och ii) prestationsindikatorer (output- och resultatindikatorer)	Artikel 8 – [Budgetutgiftsspårings- och prestationsram]	Kommissionen ska årligen informera Europaparlamentet och rådet om genomförandenivån för programmen på grundval av sådan prestationsinformation.

Den gemensamma portalen ska innehålla och offentliggöra uppgifter om de verksamheter som finansieras genom budgeten, inbegripet om utvecklingen för finansiellt genomförande och prestation, fördelat på program och kapitel i en plan per medlemsstat, i förekommande fall. information om aggregerad prestation fördelat på program och interventionsområde med hjälp av relevanta prestationsindikatorer. information om bidrag till politik på bl.a. miljöområdet, det sociala området och jämställdhetsområdet. insatser som finansieras genom budgeten. verksamhet som genomförs direkt av kommissionen, abonnemangsnivån, särskilt antalet förslag, och per ansökningsomgång, deras genomsnittliga poäng och andelen förslag över och under kvalitetströsklarna. den information som avses i artikel 41.3 h i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.	Artikel 12 – Transparens – Gemensamma portalen	Dessa uppgifter bör offentliggöras av kommissionen på en särskild webbplats (<i>Gemensamma portalen</i>) som ska vara offentlig och innehålla information under olika rubriker.
Uppgifter för övervakning, framstegsrapportering, utvärdering, kontroll av den ekonomiska förvaltningen och revisioner	Artikel 14 [medlemsstaternas ansvar] och bilaga I om nyckelkrav för medlemsstatens förvaltnings-, kontroll- och revisionssystem	Medlemsstaterna bör särskilt ha system och förfaranden för att säkerställa att alla styrkande handlingar som rör en åtgärd som stöds av fonden hålls på lämplig nivå under en period på X år från och med den X det år då kommissionens sista utbetalning

		till medlemsstaten görs.
Behandling av personuppgifter	Artikel 19 Behandling av personuppgifter	För att fullgöra skyldigheterna enligt denna förordning och andra rättsakter är det nödvändigt att samla in och behandla olika kategorier av personuppgifter.

Överensstämmelse med EU:s datastrategi

Initiativet kommer att stödja de allmänna målen i EU:s datastrategi, eftersom det syftar till att underlätta modern och effektiv datahantering och datadelning, bland annat i syfte att stödja offentliga förvaltningar och underlätta bättre beslutsfattande. Bättre prestationsdatahantering förväntas möjliggöra en förstärkt styrning av programförvaltningen.

Överensstämmelse med engångsprincipen

De uppgifter som offentliggörs av kommissionen kommer att visas i ett öppet, driftskompatibelt och maskinläsbart format som gör det möjligt att hitta tillgängliga, driftskompatibla och återanvändbara data och att uppfylla höga standarder.

4.3. Digitala lösningar

Digital och/eller sektoriell politik (i tillämpliga fall)	Den gemensamma webbportalen kommer att visa information om budgetens prestation, om stödmottagare och insatser som får stöd från budgeten och om tillgängliga finansieringsmöjligheter. Den kommer att stödja sektorspolitik genom att underlätta tillgången till information om budgetstöd till sådan sektorspolitik (t.ex. sammanhållning, jordbruk, konkurrenskraft, forskning, försvar etc.).
Förordningen om artificiell intelligens	Den digitala lösningen kan använda AI-teknik, t.ex. för att hjälpa bidragsmottagare att söka information om finansieringsmöjligheter.
EU:s cybersäkerhetsram	Ej tillämpligt
eIDA	Ej tillämpligt
Den gemensamma digitala ingången och IMI	Den gemensamma portalen kommer att bidra direkt till målen för den gemensamma digitala ingången genom att centralisera och rationalisera tillgången till information om EU:s budget genom en enda kontaktpunkt.
Övriga	Ej tillämpligt

4.4. *Interoperabilitetsbedömning*

Vid utvecklingen av den gemensamma portalen kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt att säkerställa interoperabilitet mellan de databaser som utgör portalens back office i ett sammanhang där tillgången till prestationsinformation och information om finansieringsmöjligheter för närvarande hindras av bristen på interoperabilitet mellan de databaser som ligger till grund för kommissionens resultattavlor och portaler.

4.5. Åtgärder till stöd för digitalt genomförande

Ej tillämpligt

Regeringskansliet

Remiss

2025-10-22
Fi2025/01913

Finansdepartementet
Budgetavdelningen, EU-budgetenheten

Europeiska kommissionens förslag till en ny förordning om
inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter
och genomförande

Remissinstanser

1. 2030-sekretariatet
2. ABB
3. Affärsverket svenska kraftnät
4. Agrifood
5. Almi AB
6. Almi invest
7. Arbetsförmedlingen
8. Arbetsgivarverket
9. Arjeplogs kommun
10. Arla
11. Astra Zeneca
12. Axis Communication
13. Betodlarna
14. Biodlarna
15. Biodlingsföretagarna
16. Birdlife Sverige
17. Blekinge tekniska högskola
18. Bodens kommun

19. Bottenviksbågen
20. Boverket
21. Branschråd för Lantbrukets Rådgivningsföretag
22. Brottsförebyggande rådet
23. Brottsoffermyndigheten
24. Business Sweden (Sveriges export- och investeringsråd)
25. Chalmers Tekniska Högskola AB
26. Clusters of Sweden
27. Concord Sverige
28. Coompanion
29. De Recirkulerande Vattenbrukarna Sverige
30. Diskrimineringsombudsmannen
31. Djurens rätt
32. Djurskyddet Sverige
33. Eda kommun
34. E-hälsomyndigheten
35. Ekobrottsmyndigheten
36. Ekologiska Lantbrukarna
37. Ekonomistyrningsverket
38. Eksjö kommun
39. Energiforsk
40. Energiföretagen
41. Energimarknadsinspektionen
42. Energimyndigheten
43. Ericsson
44. Euroregion Baltic
45. Exportkreditnämnden
46. Falu kommun
47. Fellesrådet
48. Finansinspektionen

49. Fiskbranschens Riksförbund
50. Folkbildningsrådet
51. Folkhälsomyndigheten
52. Fondbolagens förening
53. Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
54. Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)
55. ForumCiv
56. Fremia
57. Funktionsrätt Sverige
58. Fåravelsförbundet
59. Förbundet Svensk Fäbodkultur
60. Företagarna
61. Försvarets materielverk
62. Försvarshögskolan
63. Försvarsmakten
64. Försäkringskassan
65. Gislaveds kommun
66. Gotlands kommun
67. Greater Copenhagen
68. Gränskommittén Innlandet-Dalarna
69. Gård & Djurhälsan
70. Gällivare kommun
71. Göteborgs hamn
72. Göteborgs kommun
73. Göteborgs universitet
74. Halmstads kommun
75. Hampaodlarnas Riksförbund
76. Handelshögskolan i Stockholm
77. Haninge kommun

78. Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation
79. Havs- och vattenmyndigheten
80. Heby kommun
81. Hela Sverige ska leva
82. Helsingborgs kommun
83. Hofors kommun
84. Hultsfreds kommun
85. Hushållningssällskapens Förbund
86. Hylte kommun
87. Härjedalens kommun
88. IF Metall
89. Implementeringsrådet
90. Industriarbetsgivarna
91. Industriella utvecklingscentra (IUC)
92. Innovations- och kemiindustrierna i Sverige
93. Innovatum Science Park
94. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
95. Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning
96. Institutet för Näringslivsforskning
97. Institutet för rymdfysik
98. International Rescue Committee (Rescue)
99. IVL Svenska miljöinstitutet
100. Jämställdhetsmyndigheten
101. Kalmar kommun
102. Kammarkollegiet
103. Karlskrona kommun
104. Karlstads kommun
105. Karlstads universitet
106. Karolinska institutet
107. Karolinska universitetssjukhuset

108. Katrineholms kommun
109. Kemikalieinspektionen
110. Kiruna kommun
111. Klimatpolitiska rådet
112. Klippans kommun
113. Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
114. Kommerskollegium
115. Konjunkturinstitutet
116. Konkurrensverket
117. Krav
118. Kreativ Sektor
119. Krokoms kommun
120. Kungl. biblioteket
121. Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
122. Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien
123. Kungl. Tekniska högskolan
124. Kungsbacka kommun
125. Kustbevakningen
126. Kvarkenrådet
127. Kvinna till Kvinna
128. Kött- och Charkföretagen
129. Lammproducenterna
130. Landsbygdsnätverket
131. Landsorganisationen i Sverige (LO)
132. Landsrådet för Sveriges Barn- och Ungdomsorganisationer
133. Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)
134. Lantmännen
135. Laxå kommun
136. Leader Sverige
137. Lekebergs kommun

- 138.Lessebo kommun
- 139.Linköpings kommun
- 140.Linköpings universitet
- 141.Linnéuniversitetet
- 142.Livsmedelsföretagen
- 143.Livsmedelsverket
- 144.Ljusnarsbergs kommun
- 145.Lokal utveckling Sverige
- 146.LRF Ungdomen
- 147.Ludvig & Co
- 148.Ludvika kommun
- 149.Luftfartsverket
- 150.Luleå kommun
- 151.Luleå tekniska universitet
- 152.Lunds universitet
- 153.Läkare utan gränser
- 154.Läkarmissionen
- 155.Läkemedelsindustriföreningen
- 156.Läkemedelsverket
- 157.Länsstyrelsen i Blekinge län
- 158.Länsstyrelsen i Dalarnas län
- 159.Länsstyrelsen i Gotlands län
- 160.Länsstyrelsen i Gävleborgs län
- 161.Länsstyrelsen i Hallands län
- 162.Länsstyrelsen i Jämtlands län
- 163.Länsstyrelsen i Jönköpings län
- 164.Länsstyrelsen i Kalmar län
- 165.Länsstyrelsen i Kronobergs län
- 166.Länsstyrelsen i Kronobergslän
- 167.Länsstyrelsen i Norrbottens län

- 168.Länsstyrelsen i Skåne län
- 169.Länsstyrelsen i Skånes län
- 170.Länsstyrelsen i Stockholms län
- 171.Länsstyrelsen i Södermanlands län
- 172.Länsstyrelsen i Sörmlands län
- 173.Länsstyrelsen i Uppsala län
- 174.Länsstyrelsen i Värmlands län
- 175.Länsstyrelsen i Västerbottens län
- 176.Länsstyrelsen i Västernorrlands län
- 177.Länsstyrelsen i Västmanlands län
- 178.Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- 179.Länsstyrelsen i Örebro län
- 180.Länsstyrelsen i Östergötlands län
- 181.Malmö kommun
- 182.Malmö universitet
- 183.Markaryds kommun
- 184.Matfiskodlarna
- 185.Melleruds kommun
- 186.MidtSkandia
- 187.Migrationsverket
- 188.Mittuniversitetet
- 189.Mobility Sweden
- 190.Mora kommun
- 191.MyFab
- 192.Myndigheten för digital förvaltning
- 193.Myndigheten för kulturanalys
- 194.Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- 195.Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
- 196.Myndigheten för totalförsvarsanalys
- 197.Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

- 198. Myndigheten för yrkeshögskolan
- 199. Mälardalens universitet
- 200. Nasdaq
- 201. Nationellt centrum för marin vattenbruksforskning
- 202. Nationellt kompetenscentrum för vattenbruk
- 203. Naturskyddsföreningen
- 204. Naturvårdsverket
- 205. Nordiska ministerrådet
- 206. Nordiska Skärgårdssamarbetet
- 207. Nordkalotträdet
- 208. Norrbottens Kustfiskares Producentorganisation
- 209. Norrköpings kommun
- 210. Norsjö kommun
- 211. North Sweden
- 212. Näringslivets internationella råd (NIR)
- 213. Operation Smile
- 214. Organic Sweden
- 215. Ovanåkers kommun
- 216. Pajala kommun
- 217. Patent- och registreringsverket
- 218. Perstorps kommun
- 219. Polarforskningssekretariatet
- 220. Polismyndigheten
- 221. Post- och telestyrelsen
- 222. Producentorganisationen Kustfiskarna Bottenhavet
- 223. Ragunda kommun
- 224. Regelrådet
- 225. Region Blekinge
- 226. Region Dalarna
- 227. Region Gävleborg

- 228.Region Halland
- 229.Region Jämtland Härjedalen
- 230.Region Jönköpings län
- 231.Region Kalmar län
- 232.Region Kronoberg
- 233.Region Norrbotten
- 234.Region Skåne
- 235.Region Stockholm
- 236.Region Sörmland
- 237.Region Uppsala
- 238.Region Värmland
- 239.Region Västerbotten
- 240.Region Västernorrland
- 241.Region Västmanland
- 242.Region Örebro län
- 243.Region Östergötland
- 244.Renägarförbundet
- 245.Research Institutes of Sweden AB
- 246.RFSU
- 247.Riksantikvarieämbetet
- 248.Riksarkivet
- 249.Riksföreningen Sveriges stadsmissioner
- 250.Riksgälden
- 251.Rymdstyrelsen
- 252.Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
- 253.Rädda Barnen
- 254.Röda Korset
- 255.SAAB
- 256.Sahlgrenska universitetssjukhuset
- 257.Sala kommun

- 258.Sametinget
- 259.Sandvik
- 260.Scania
- 261.SciLifeLab
- 262.Sigtuna kommun
- 263.Simrishamns kommun
- 264.Sjöfartsverket
- 265.Skara kommun
- 266.Skatteverket
- 267.Skellefteå kommun
- 268.Skogforsk
- 269.Skogsindustrierna
- 270.Skogsstyrelsen
- 271.Skånes Universitetssjukhus
- 272.Skärgårdarnas Riksförbund
- 273.Skövde kommun
- 274.Småföretagarnas Riksförbund
- 275.Socialstyrelsen
- 276.Sollefteå kommun
- 277.Sparbankernas Riksförbund
- 278.Specialpedagogiska skolmyndigheten
- 279.Sportfiskarna
- 280.Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
- 281.Statens energimyndighet
- 282.Statens geotekniska institut
- 283.Statens jordbruksverk
- 284.Statens skolverk
- 285.Statens veterinärmedicinska anstalt
- 286.Statens väg- och transportforskningsinstitut
- 287.Statistiska centralbyrån

- 288.Statskontoret
- 289.Stiftelsen Lantbruksforskning
- 290.Stockholm Environment Institute
- 291.Stockholm International Water Institute
- 292.Stockholms kommun
- 293.Stockholms universitet
- 294.Storumans kommun
- 295.Strömsunds kommun
- 296.Studieförbundet näringsliv och samhälle (SNS)
- 297.Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
- 298.Sundsvalls kommun
- 299.Surahammars kommun
- 300.Svemin
- 301.Svensk elektronik
- 302.Svensk Exportkredit
- 303.Svensk Fågel
- 304.Svensk Handel
- 305.Svensk Mjök
- 306.Svensk pingstmission (PMU)
- 307.Svensk Projektexport
- 308.Svensk Sjöfart
- 309.Svensk Värdepappersmarknad
- 310.Svenska Bankföreningen
- 311.Svenska Bonde- och Småbrukarförbundet
- 312.Svenska Fåravelsförbundet
- 313.Svenska Insjöfiskares Centralförbund
- 314.Svenska institutet för europapolitiska studier
- 315.Svenska kyrkan
- 316.Svenska Köttföretagen
- 317.Svenska Samernas Riksförbund

- 318.Svenska Tornedalingars Riksförbund
- 319.Svenska Ägg
- 320.Svenskt Näringsliv
- 321.Svenskt Vattenbruk och Sjömat
- 322.Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)
- 323.Sveriges Biodlares Riksförbund
- 324.Sveriges Fiskares Producentorganisation
- 325.Sveriges Fiskevattenägareförbund
- 326.Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare
- 327.Sveriges geologiska undersökning
- 328.Sveriges Grisföretagare
- 329.Sveriges hembygdsförbund
- 330.Sveriges Ingenjörer
- 331.Sveriges Jordbruksarrendatorer
- 332.Sveriges Jordägareförbund
- 333.Sveriges Kommuner och Regioner
- 334.Sveriges lantbruksuniversitet
- 335.Sveriges Meteorologiska och hydrologiska institut
- 336.Sveriges Mjölkbönder
- 337.Sveriges Nötköttsproducenter
- 338.Sveriges Riksidrottsförbund
- 339.Sveriges Spannmålsodlarförening
- 340.Sveriges Sportfiske och Fiskevårdsförbund
- 341.Svinesundskommittén
- 342.Swecare
- 343.Swedac
- 344.Sweden Food Arena
- 345.Swedfund
- 346.Swedish Finech
- 347.Swedish Incubators & Science Parks

- 348.Swedish Medtech
- 349.Swedish Pelagic Federation Producentorganisation
- 350.Swedish Private Equity & Venture Capital Association
- 351.Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF)
- 352.Säkerhetspolisen
- 353.Söderhamns kommun
- 354.Sölvesborgs kommun
- 355.Tand- och läkemedelsförmånsverket
- 356.TechAlliansen
- 357.TechSverige
- 358.Teknikföretagen
- 359.Tierps kommun
- 360.Tillväxtanalys
- 361.Tillväxtbolaget för Sveriges Lantbrukare
- 362.Tillväxtverket
- 363.Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
- 364.Torsby kommun
- 365.Totalförsvarets forskningsinstitut
- 366.Trafikanalys
- 367.Trafikverket
- 368.Tranemo kommun
- 369.Transportföretagen
- 370.Transportstyrelsen
- 371.Trollhättans kommun
- 372.Trosa kommun
- 373.Tullverket
- 374.Umeå kommun
- 375.Umeå universitet
- 376.UNHCR:s kontor för de nordiska och baltiska länderna
- 377.Union to Union

- 378. Universitets- och högskolerådet
- 379. Upphandlingsmyndigheten
- 380. Uppsala akademiska sjukhus
- 381. Uppsala kommun
- 382. Uppsala universitet
- 383. Vadstena kommun
- 384. Vansbro kommun
- 385. Verket för innovationssystem (Vinnova)
- 386. Vetenskap & Allmänhet
- 387. Vetenskapsrådet
- 388. Visita
- 389. Volvo Cars
- 390. Volvo Group
- 391. Världsnaturfonden WWF
- 392. Västerviks kommun
- 393. Västerås kommun
- 394. Västra Götalandsregionen
- 395. Växa Sverige
- 396. Wateraid
- 397. We Effect
- 398. Åklagarmyndigheten
- 399. Älvdalens kommun
- 400. Öckerö kommun
- 401. Örebro kommun
- 402. Örebro universitet
- 403. Örnsköldsviks kommun
- 404. Östersunds kommun

Den 16 juli 2025 antog Europeiska kommissionen ett förslag till flerårig budgetram för perioden 2028–2034. Förslaget innehåller bl.a. en förordning

som fastställer ett nytt övergripande ramverk för uppföljning av budgetutgifter och prestation samt horisontella regler för unionens program och verksamheter. Förordningen, som även inkluderar fem bilagor, kompletterar de sektorsspecifika bestämmelser som är föremål för en egen remiss.

- [Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av en utgiftsspårings- och prestationsram för budgeten samt andra övergripande regler för unionens program och verksamheter \(COM\(2025\) 545 final\)](#) och [den svenska översättningen](#).
- [Bilaga 1](#)
- [Bilaga 2–5](#)

För en övergripande beskrivning av förslaget, se faktapromemorian Förslag till förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande (2025/26:FPM5). Faktapromemorian finns tillgänglig på regeringens webbplats, www.regeringen.se.

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 23 januari 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till fi.ba.eu.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2025/01913 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i förslagen. Aktörer berörs i olika utsträckning av förslaget. Remissinstanserna ombeds vänligen att tydligt ange vilken artikel, skäl eller bilaga som eventuella synpunkter avser.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen ett erbjudande att lämna synpunkter.

Carl Asplund
Departementsråd

Umeå kommun 2026-01-20

Finansdepartementet

Remissvar: Europeiska kommissionens förslag till en ny förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande (Fi2025/01913)

Inledning

Umeå kommun välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på remissen ”Europeiska kommissionens förslag till en ny förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande”.

Övergripande synpunkter

Umeå kommun ser positivt på förslaget ansats att effektivisera och harmonisera rapportering genom en enda ram för spårning av budgetutgifter och prestationer på fonder med delad förvaltning. Vi välkomnar även förslaget målsättning att minska den administrativa bördan för genomförandeaktörer och stödmottagare.

Samtidigt finns det en risk att det regionala perspektivet försvagas. Förslaget kan leda till att viktiga regionala skillnader inte beaktas vilket i sin tur riskerar att minska sammanhållningspolitikens träffsäkerhet och osynliggöra regionala mervärden.

Umeå kommun är också oroad över att förslaget fokus på snabba och mätbara prestationer kan leda till att projekt med undersökande och innovativ karaktär prioriteras ned - till förmån för kortare satsningar som ger snabba och förutsägbara resultat. Detta kan särskilt missgynna mindre aktörer och försvaga möjlighet till innovation och kapacitetsbyggnad, inte minst i regioner som Västerbotten.

Det är avgörande att det nya ramverket utformas i nära koppling till EU-kommissionens övriga förslag till förordningar för perioden 2028-2034. Dessa förslag behöver ses som en helhet, annars riskerar de sammantaget att få oönskade konsekvenser för sammanhållningspolitikens genomförande.

Utgiftsspårings- och prestationsram

Styrning och förvaltning

Sveriges regioner har enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ett centralt uppdrag att samordna regionala utvecklingsinsatser. Det är därför viktigt att den föreslagna utgiftsspårings- och prestationsramen inte begränsar det regionala och lokala genomförandet, eller osynliggör regionernas betydande roll. Det behövs flera klargöranden av vad det nya ramverket innebär i praktiken och vilka konsekvenser den kan få på regional och lokal nivå.

Intentionen med ramen för spårning av budgetutgifter och prestationer är god, men innebär också omfattande krav på samordning. Det kan kräva att Sverige etablerar en helt ny förvaltningsstruktur för uppföljning, övervakning, rapportering och utvärdering – något som riskerar att fördröja programgenomförandet. Umeå kommun anser att:

- en prestationsbaserad modell måste anpassas till lokala och regionala förutsättningar för att skapa engagemang och mobilisera projektägare och partners och bidra till att uppnå EU:s målsättningar. En fortsatt nära dialog med regional och lokal nivå är nödvändig.
- modellen bör implementeras inom ramen för befintliga strukturer - exempelvis nuvarande system (NYPS) – samt att regelverk för EU:s fonder och nationell medfinansiering via 1.1-medel behöver vara förenliga för att undvika ökad administrativ börda för projektsökande.

Ramverket måste också vara flexibelt. Olika program och fonder har olika syften och målgrupper – vissa fokuserar på långsiktiga samhällsförändringar och innovation, andra på mer snabbverkande insatser. Ett alltför enhetligt tillämpat ramverk riskerar att snedvrida prioriteringar. Om ramverket tillämpas på samma sätt oavsett programtyp, riskerar det att gynna insatser som är enklare att mäta och rapportera, samtidigt som projekt med djupare och mer komplexa effekter kan nedprioriteras.

Indikatorer

EU-kommissionens förslag innebär att indikatorer blir målen för genomförandet. Detta riskerar att sätta fokus på kvantitativa och kortsiktiga mål, på bekostnad av mer långsiktiga effekter och samhällsomvandling. Fokus på prestationer utan hänsyn till långsiktiga, samhällsekonomiska värden riskerar att underminera satsningar vars resultat och effekter är svåra att mäta under pågående projekt eller direkt efter projektavslut. Utforskande och innovativa projekt liksom projekt med fokus på lärande, test av nya metoder och utveckling av samverkan riskerar att prioriteras ned. Vi ser även en risk om utbetalningar av beviljade projektmedel ska villkoras av måluppfyllelse, inte minst för mindre aktörer. Det skulle missgynna regioner som Västerbotten där mindre aktörer många gånger utgör ryggraden i det regionala utvecklingsarbetet. Risker bör ligga på program- eller nationell nivå, inte på projektnivå.

Umeå kommun anser att:

- indikatorramen måste utformas så att långsiktiga, platsbaserade satsningar inte missgynnas
- det måste tydliggöras hur resultat ska mätas på regional nivå och hur regionala skillnader ska hanteras
- utbetalningar som villkoras av måluppfyllelse inte får medföra ökad risk för mindre aktörer
- resultatindikatorer även måste finnas på regional nivå för att möjliggöra relevant uppföljning. Indikatorer enbart på nationell nivå riskerar att leda till att regionala skillnader inte beaktas

Slutligen, ett nytt prestationsramverk ställer höga krav på tydliga mätmetoder och datakvalitet. För att det ska fungera krävs transparenta och lättförståeliga regler som tar hänsyn till regionala förutsättningar. Mindre aktörer får inte missgynnas på grund av krångliga eller kostsamma rapporteringskrav.

Statsstöd i relation till utgiftsspårings- och prestationsram

Det är viktigt att tydliggöra hur statsstöd och prestationsramen samspelar. Statsstöd regleras av EU:s konkurrensregler och syftar till att undvika snedvridning av marknaden, samtidigt som prestationsramverket ska säkerställa att insatser följs upp och utvärderas utifrån uppställda mål och indikatorer. Om utbetalningar eller stöd från EU:s fonder knyts till måluppfyllelse inom prestationsramverket, kan detta påverka statsstödsprocessen på flera sätt. Dels ökar behovet av transparens så att statsstöd fördelas utifrån tydliga och mätbara kriterier som tar hänsyn till regionala skillnader. Dels kan det innebära att mindre aktörer eller regioner med begränsad kapacitet riskerar att få svårare att uppfylla kraven för statsstöd, särskilt om indikatorerna är utformade på ett sätt som gynnar större eller mer resursstarka projektägare.

Avslutande reflektioner

En prestationsbaserad modell kan vara ett bra verktyg för att följa upp måluppfyllelse – men endast om långsiktiga resultat och effekter får fortsatt tyngd. Det är också avgörande att regelverk för EU:s fonder och nationell medfinansiering fungerar ihop. Det är dessutom angeläget att tydliggöra hur Sveriges insatser inom partnerskapsplanerna ska kopplas till de landspecifika rekommendationerna från EU. Flera centrala frågor i dessa rekommendationer, exempelvis hushållens skuldsättning och bostadsmarknadens utmaningar, ligger utanför sammanhållningspolitikens mandat och måste hanteras nationellt.

Hans Lindberg

Kommunstyrelsens ordförande

Elin Pietroni

Stadsdirektör

Tjänsteskrivelse

2026-01-12

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/01065

Svar på remiss: Europeiska kommissionens förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond inom ramen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034

Förslag till beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att godkänna och skicka svar på remiss i enlighet med det bifogade förslaget.

Ärendebeskrivning

EU-kommissionen har i juli 2025 lagt fram ett förslag till EU:s långtidsbudget 2028–2034. Regeringen har utifrån detta skickat remissen ”Europeiska kommissionens förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond inom ramen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034”. Förslaget syftar till att förenkla och förbättra tillgången till EU-finansiering genom att samla tolv EU-program under ett regelverk. Umeå kommuns remissvar innehåller generella synpunkter utifrån lokala och regionala intressen. Budgeten är 234 miljarder euro i löpande priser där mer än hälften preliminärt fördelas till försvars- och säkerhetsområdet. Det innebär en kraftig ökning av försvarsmedel jämfört med den nuvarande fleråriga budgetramen, även om exakt jämförelse är svår på grund av föreslagna förändringar i strukturen.

Umeå kommuns synpunkter sammanfattas som:

- Sammanhållningspolitik som är plastbaserad och skapad tillsammans med regionerna behövs som komplement till renodlad konkurrenskraftspolitik.
- Viktigt att regionala möjligheter att bidra till utformning tillvaratas både på europeisk och nationell nivå.
- Särskilda geopolitiska förutsättningar i Europas arktiska regioner.
- Säkerställ faktisk förenkling av administration, särskilt med tanke på små aktörer, inklusive förutsägbarhet samt öppna och transparenta utlysningar.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/01065

- Överväg ett särskilt instrument för lokala och regionala aktörer att bygga kapacitet att ta emot stora industrietableringar.

En avstämning har gjorts med aktuell tjänsteperson på Region Västerbotten som bekräftar att synpunkterna går i linje med preliminära synpunkter från regionen. Remissyttrandet ska vara Finansdepartementet tillhanda senast 21 januari 2026.

Beslutsunderlag

- Umeå kommuns förslag till remissvar
- Inbjudan till remiss
- COM(2025) 555 final, Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, inbegripet det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation, om upphävande av förordningarna (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/783 samt om ändring av förordningarna (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 och (EU) [EDIP]
- Faktapromemoria 2025/26:FPM14 Förordning om inrättandet av en europeisk konkurrenskraftsfond
- Förordning, Inrättande av Europeiska fonden för europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) och Sammanhållningsfonden (COM/2025/552)

Beredningsansvariga

Gunnar Lantz

Beslutet ska skickas till

Finansdepartementet, fi.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till fi.iea.eu@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2025/01916 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Förnamn, Efternamn
Befattning

Gunnar Lantz
utvecklingsstrateg

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.7.2025
COM(2025) 555 final

2025/0555 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, inbegripet det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation, om upphävande av förordningarna (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/783 samt om ändring av förordningarna (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 och (EU) [EDIP]

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Europeiska konkurrenskraftsfonden (EKF, *fonden*) är en del av paketet för den fleråriga budgetramen efter 2027, som syftar till att sammanföra 14 individuella finansieringsinstrument från den nuvarande fleråriga budgetramen i en enda ram för att fungera som en investeringskapacitet för att stärka den europeiska konkurrenskraften inom teknik och strategiska sektorer som är avgörande för EU:s konkurrenskraft, från forskningssamverkan till uppskalning, innovation, industriell utbyggnad och infrastrukturutbyggnad samt tillverkning, inbegripet kompetens, och till stöd för projekt och företag, inbegripet små och medelstora företag, nystartade företag, större företag, universitet och forskningsenheter, samtidigt som den fungerar som ett hävstångsverktyg genom att använda budgetinstrument för att locka privata, institutionella och nationella investeringar.

Under de senaste 30 åren har produktivitetsklyftorna mellan EU och andra avancerade ekonomier ökat, vilket har gjort EU mindre konkurrenskraftigt i jämförelse med andra större ekonomier. EU släpar för närvarande efter inom flera områden, däribland teknisk utveckling, forsknings- och innovationskapacitet, infrastrukturutbyggnad, marknadsdynamik och industriell kapacitet. Under de senaste åren – präglade av snabba tekniska framsteg, tilltagande ekonomisk konkurrens, kontroll av viktig möjliggörande infrastruktur och växande handelsprotektionism – har det blivit en avgörande prioritering att stärka Europeiska unionens konkurrenskraft. Detta, och den potentiella inverkan det har på vårt välbefinnande, har understrukits i flera rapporter nyligen, däribland rapporten om EU:s framtida konkurrenskraft och rapporten *Much More Than a Market*, vars rekommendationer har legat till grund för konkurrenskraftskompassen.

I konkurrenskraftskompassen¹, som antogs av Europeiska kommissionen i januari 2025, identifieras viktiga problem som hindrar konkurrenskraften inom EU. Ett centralt problem som har identifierats är att unionens utgifter är utspridda över flera överlappande program, varav många finansierar liknande insatser men med olika krav, vilket försvårar en effektiv kombination av finansiering.

I kompassen identifieras flera viktiga faktorer som är nödvändiga för att stärka unionens konkurrenskraft: 1) överbrygga innovationsgapet, 2) fasa ut fossila bränslen och 3) minska alltför stora beroenden och öka försörjningstryggheten. Dessutom lyfts fem övergripande möjliggörande faktorer fram: 1) förenkling, 2) undanröjande av hinder på den inre marknaden, 3) finansiering, 4) kompetens och arbeten av god kvalitet samt 5) bättre samordning. Förenkling, finansiering och bättre samordning står i fokus för Europeiska konkurrenskraftsfonden, som syftar till att ta itu med problem såsom 1) suboptimalt stöd genom hela investeringsprocessen, från grundforskning och tillämpad forskning till uppskalning, industriell utbyggnad och tillverkning, 2) stora investeringsbehov för att uppfylla unionens prioriteringar, inbegripet den rena och den digitala omställningen, och 3) ett komplext och splittrat finansieringslandskap i unionen. Att hantera dessa problem förväntas ha en positiv, om än indirekt, effekt på andra problem som identifierats i konkurrenskraftskompassen, såsom innovationsgapet, men det kan även minska Europas beroende av externa källor för kritisk teknik och resurser, och därigenom stärka både säkerheten och resiliensen.

¹ COM(2025) 30 final.

EKF är inte det enda initiativet för att stärka unionens konkurrenskraft. Den kompletterar andra åtgärder som tillkännagavs i konkurrenskompassen. Detta förslag är anpassat till meddelandet om vägen till nästa fleråriga budgetram², som angav målen att nästa unionsbudget ska vara enklare, mer fokuserad, mer verkningfull och kapabel att ta itu med nuvarande komplexiteter, svagheter och stelheter. I meddelandet betonas också att flexibilitet är avgörande för att garantera budgetens förmåga att reagera på föränderliga förhållanden, med fokus på viktiga uppgifter såsom att öka unionens konkurrenskraft, vilket kräver gemensamma åtgärder i ett enat Europa. Företag som ska omfattas av den kommande 28:e ordningen bör också kunna dra nytta av EKF, särskilt eftersom denna ordning syftar till att förenkla gränsöverskridande transaktioner och uppmuntra investeringar på EU:s inre marknad.

EKF kommer att struktureras längs fyra politikområden som återspeglar strategiska prioriteringar som är avgörande för unionens konkurrenskraft och resiliens (från AI och digitalisering till rymdfrågor, från ren teknik till bioteknik, från försvar till hälsa). Fondens öppna arkitektur skulle göra det möjligt för den att snabbt reagera på nya utmaningar och prioriteringar genom att tillhandahålla övergripande riktning och strategi. Denna nya arkitektur skulle möjliggöra fastställande av politiska prioriteringar inom respektive politikområde, för att på ett effektivt sätt rikta stödet från tillämpad forskning till tillverkning och utbyggnad – inklusive infrastruktur och specifika kompetenser – med stöd av finansieringsverktyg anpassade efter projektens behov. Den skulle också minska investeringsrisker genom att erbjuda ett lämpligt förhållande mellan hävstångseffekt och genomslag för EU-budgeten. Dessutom kommer Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]³ om det fristående ramprogrammet för forskning och innovation [Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation] att vara nära sammankopplad med delarna i EKF för att säkerställa en sömlös investeringsprocess från idé till marknad.

EKF kommer på ett flexibelt sätt att mobilisera hela den finansiella verktygslåda som tillhandahålls av unionens budget (inklusive lån, bidrag, eget kapital, kapital likställt med eget kapital, blandfinansiering, upphandling och garantier). Budgetgarantin och finansieringsinstrumenten skulle bli tillgängliga för alla politikområden, vilket skulle göra dem användbara på alla finansieringsområden inom en enda fond. Synergier med andra program kommer också att säkerställas tack vare en mer integrerad metod på strategisk och operativ nivå. Utöver den finansiella verktygslådan inom EKF kommer fonden att erbjuda projektrådgivning genom hela investeringscykeln för att främja framväxt och utveckling av projekt, stödja kompetensutveckling samt tillhandahålla övergripande affärsstöd till små och medelstora företag samt nystartade företag – i syfte att underlätta deras tillväxt, tillgång till finansiering och investeringar. Den integrerade strukturen skulle också möjliggöra synergier med andra strukturella delar av den fleråriga budgetramen, såsom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]⁴ om nationella och regionala partnerskapsplaner. EKF bidrar till unionens konkurrenskraft och sträcker sig över ett stort antal politikområden, från forskning och innovation, digitalisering, rymdfrågor, försvar, miljö, hälsa, stöd till den inre marknaden och cirkulär ekonomi till energiomställning. Fonden omfattar verksamhet som för närvarande bedrivs inom ramen för 14 unionsprogram: Horisont Europa som ett fristående program men nära kopplat till EKF, innovationsfonden, programmet för ett digitalt Europa, Fonden för ett sammanlänkat Europa – Digitalt (FSE Digitalt), Europeiska försvarsfonden, akten till stöd för ammunitionstillverkning, instrumentet för förstärkning av den europeiska

² COM(2025) 46 final.

³ EUT L., s.

⁴ EUT L., s.

försvarsindustrin genom gemensam upphandling (Edirpa), programmet för europeisk försvarsindustri (Edip), programmet EU för hälsa, Europeiska rymdprogrammet, IRIS, InvestEU, programmet för den inre marknaden (SMF-delen) och Life (se bilaga 7 till konsekvensbedömningsrapporten för mer information om vart och ett av dessa program). Storleken på dessa program varierar mycket i dag, där Horisont Europa är det största med 93 miljarder EUR under sju år inom denna fleråriga budgetram (2021–2027), och innovationsfonden är det näst största, med en uppskattad budget på 40 miljarder EUR för perioden 2020–2030 (finansierad av intäkter från utsläppshandelssystemet enligt artikel 10a.8 i direktiv 2003/87/EG).

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

EKF är anpassad till de mål som anges i meddelandet om vägen till nästa fleråriga budgetram, som syftar till en mer fokuserad, enklare och mer verkningsfull budget.

För att stärka konkurrenskraften kommer EKF att bygga vidare på erfarenheterna från InvestEU-programmet⁵, som slog samman flera finansieringsinstrument i en gemensam och rationaliserad ram och framgångsrikt lyckades mobilisera både offentliga och privata investeringar med hjälp av en relativt blygsam EU-garanti, vilket skapade additionalitet och var i linje med unionens politiska mål.

EKF kommer att vara nära kopplad till det tionde ramprogrammet för forskning och innovation, som inrättats enligt förordning (EU) [XXX] [Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation], genom utvecklingen av integrerade arbetsprogram och ett enhetligt regelverk i EKF-förordningen. Detta kommer att vara avgörande för att säkerställa en sömlös investeringsprocess från forskning till uppstart, uppskalning, utbyggnad och global tillverkning, från idé till marknad. Direkta åtgärder från JRC kommer att stödja målen för EKF:s politikområden.

EKF kommer att vara samstämmig med och komplettera övriga nya fonder som stöder hälsorelaterad finansiering – för verksamhet kopplad till förebyggande av sjukdomar och hälsofrämjande åtgärder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]⁶ [unionens civilskyddsmekanism och unionsstöd för beredskap och insatser vid hälsokriser], Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]⁷ [Europa i världen], samt förordning (EU) [XXX] [nationella och regionala partnerskapsplaner]. En stark koppling mellan EKF och den moderniserade Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) är avgörande (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]⁸ [Fonden för ett sammanlänkat Europa]). Gränsöverskridande infrastrukturprojekt om utfasning av fossila bränslen, resiliensen hos digitala projekt, transporter och energi samt mobilitet är avgörande för att förbättra unionens konkurrenskraft och säkerhet och minska de strategiska beroendena. Det finns tydliga synergieffekter mellan transeuropeiska energi- och transportnät som stöds av FSE och projekt inom EKF:s tillämpningsområde. Gränsöverskridande infrastruktur för digital konnektivitet, som enligt rapporten om EU:s framtida konkurrenskraft är avgörande för att Europa ska vara konkurrenskraftigt på global nivå, kommer att finansieras inom ramen för EKF för att maximera synergieffekter med annan digital kapacitet.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 om **inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017**.

⁶ EUT L., s.

⁷ EUT L., s.

⁸ EUT L., s.

Synergieffekter mellan EKF å ena sidan och innovationsfonden och programmet för den inre marknaden å andra sidan bör säkerställas när det gäller stöd till

- utfasning av fossila bränslen och innovation inom industrin, särskilt på området ren teknik (innovationsfonden),
- digital teknik, alleuropeisk digital offentlig infrastruktur och digitala lösningar på tull- och skatteområdet (programmet för den inre marknaden).

För detta ändamål ska EKF säkerställa samstämmighet med de åtgärder som planeras inom ramen för innovationsfonden och programmet för den inre marknaden, särskilt vid utarbetandet av arbetsprogram. Såsom tillkännagavs i given för en ren industri kommer banken för utfasning av fossila bränslen i industrin att ingå i styrningen av EKF.

Kommissionen bör senast i slutet av 2025 föreslå den lagstiftningsram som ska gälla för EU:s rymdsystem och deras styrning, med utgångspunkt i EU:s befintliga regelverk för rymden samt IRIS²-förfordningarna.

Konkurrenskraften kommer också att få stöd från medlemsstaternas nationella och regionala partnerskapsplaner samt externa politik. Dessutom kommer synergieffekter mellan EKF och annan unionsverksamhet som stöder politikområden med nära koppling till konkurrenskraft att eftersträvas. I synnerhet kommer EKF att möjliggöra en kombination och kumulering av finansiering för åtgärder som stöder målen för fler än ett unionsprogram. EKF kommer även att vara öppen för såväl finansiella som icke-finansiella bidrag som stöder konkurrensmålen, inklusive från medlemsstater, tredjeländer och internationella organisationer. Dessutom kommer stöd från förordning (EU)[XXX] [nationella och regionala partnerskapsplaner] till projekt som har tilldelats konkurrenskraftsstämpeln att underlättas. Synergier och komplementaritet, från planering till genomförande, kommer att eftersträvas särskilt med Europeiska investeringsbanksgruppen. Genomförandet av alla dessa synergiåtgärder kommer att minska kraven på mottagarnas rapportering och registerhållning till ett minimum.

EKF bör också samverka med det nya Erasmus+-programmet för kompetensutveckling och med målet att genomföra kompetensunionen. Finansieringsstödet från EKF för kompetensutveckling inom strategiska sektorer skulle komplettera stödet från Erasmus+ som syftar till att bygga upp och stärka kompetenser för arbetstillfällen av god kvalitet och god livskvalitet genom livslångt lärande samt till att utveckla, locka och behålla talanger.

• **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

EKF är förenlig med konkurrenskraftskompassen, som tillhandahåller en färdplan för att stärka konkurrenskraften, på grundval av rekommendationerna i dessa rapporter. Dessutom kommer EKF i hög grad att stödja given för en ren industri, som beskrev behovet av att påskynda utfasningen av fossila bränslen, återindustrialisera och vara innovativa samt kombinera klimatåtgärder och konkurrenskraft i en samlad, övergripande tillväxtstrategi.

EKF kompletterar också och kommer att förstärka effekterna av att skapa en spar- och investeringsunion. Djupare kapitalmarknader kommer att göra det möjligt för försäkringsbolag, pensionsfonder, banker och kapitalförvaltare att delta i projekt som stöds av EKF, vilket i slutändan ger sparare och medborgare i EU bättre spar- och investeringsmöjligheter.

EKF är helt förenlig med policyprogrammet för det digitala decenniet 2030, som fastställer unionens gemensamma digitala mål och en styrningsmodell för att påskynda Europas digitala

omställning inom infrastruktur, färdigheter och tjänster⁹. EKF:s digitala investeringar svarar i synnerhet mot de brister och prioriteringar som identifierats i rapporten om läget för det digitala decenniet 2025, särskilt inom digital konnektivitet, avancerad datateknik och digitala färdigheter, och stöder unionens mål om digital suveränitet.

Ett antal andra initiativ är också relevanta för de insatser som genomförs inom ramen för EKF, däribland förordningen om kritiska råmaterial, förordningen om nettonollindustrin, förordningen om halvledare, handlingsplanen för Europas fordonsindustri, förordningen om ekodesign för hållbara produkter, förordningen om artificiell intelligens, förordningen om ett interoperabelt Europa, strategin för europeisk livsvetenskap, rättsakten om avancerade material, läkemedelspaketet, strategin för medicinska motåtgärder, vitboken om europeisk försvarsberedskap, strategin för ekonomisk säkerhet, strategin för en beredskapsunion, strategin för hållbar och smart mobilitet och den europeiska världshavspakten. EKF är också förenlig med den externa dimensionen av konkurrenskraft och med unionens internationella åtaganden, även på handelsområdet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

I denna förordning fastställs en vägledande finansieringsram för EKF, inbegripet Europeiska unionens finansiering för ren omställning och utfasning av fossila bränslen inom industrin, för digitalt ledarskap, för hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi, för resiliens, försvarsindustri och rymden.

Eftersom EKF utgör en ram för grundläggande rättsakter för separata program och berörda politikområden, bygger förslaget på flera olika rättsgrunder, vilka var och en ska tillämpas på den eller de relevanta delarna av EKF:

- Artikel 43.2 i EUF-fördraget när det gäller att uppnå målen för den gemensamma jordbrukspolitik.
- Artikel 168.5 i EUF-fördraget när det gäller relevant verksamhet som syftar till att skydda och förbättra människors hälsa genom att stödja konkurrenskraften inom sektorerna för hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi.
- Artikel 172 i EUF-fördraget när det gäller relevant verksamhet som stöder konkurrenskraften genom digital omställning på områden av allmänt intresse.
- Artikel 173.3 i EUF-fördraget när det gäller verksamhet som stöder konkurrenskraften hos Europeiska unionens industriella bas, inklusive stöd till små och medelstora företag, särskilt för att anpassa sig till de nya ekonomiska utmaningarna inom forskning, ren och digital omställning, hälsa, bioteknik, jordbruk, bioekonomi, rymden, säkerhet och försvar.
- Artikel 175 i EUF-fördraget när det gäller behovet av att fortsätta och förbättra åtgärder utanför de fonder som avses i artikel 175 i EUF-fördraget för verksamhet för att förbättra konkurrenskraften på hela den inre marknaden, bland annat genom att bredda åtgärderna, med beaktande av ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

⁹ Beslut (EU) 2022/2481.

- Artiklarna 182.4, 183 och 188 andra stycket i EUF-fördraget när det gäller relevant verksamhet till stöd för forskning och innovation på försvarsområdet.
- Artikel 189.2 i EUF-fördraget när det gäller relevant verksamhet till stöd för unionens rymdpolitik.
- Artikel 192.1 i EUF-fördraget när det gäller relevant verksamhet som bevarar, skyddar och förbättrar miljöns kvalitet och verksamhet till stöd för omställningen till ren energi för att bidra till begränsning av klimatförändringar.
- Artikel 194.2 i EUF-fördraget med avseende på energimarknadens funktion, tryggad energiförsörjning i unionen, energieffektivitet och energibesparingar samt utveckling av nya och förnybara energikällor, och sammankoppling av energinät.
- Artikel 212.2 i EUF-fördraget när det gäller verksamhet till stöd för strategiska partner för försvarsindustrin.
- Artikel 322.1 a när det gäller antagandet av finansiella regler som särskilt bestämmer förfarandet för budgetens uppställning och genomförande samt för redovisning och revision.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Åtgärderna för att stärka unionens konkurrenskraft måste samordnas på unionsnivå för att bli verkligt effektiva. Att samla resurser på denna nivå ökar investeringarnas genomslag och värde genom att uppnå stordriftsfördelar i arbetet med att främja och minska riskerna för investeringar inom politikområden som är avgörande för Europas konkurrenskraft. Detta tillvägagångssätt är mer kostnadseffektivt än om medlemsstaterna agerade var för sig.

Den privata sektorns ihållande underinvesteringar inom kritiska områden – såsom infrastruktur, den gröna och den digitala omställningen samt industriell kapacitet – förvärras av fragmenterade kapitalmarknader, vilket hindrar effektiva gränsöverskridande investeringar. Trots stora privata besparingar omvandlas dessa inte på lämpligt sätt till långsiktiga investeringar som är nödvändiga för strategiskt oberoende.

Offentliga FoU-utgifter inom unionen är fortfarande fragmenterade och dåligt anpassade till unionsomfattande prioriteringar, och de flesta medel kommer från enskilda medlemsstaters budgetar. Endast åtgärder på EU-nivå kan stödja den typ och skala av projekt som medlemsstaterna inte kan genomföra på egen hand, och därmed skapa den kritiska massa som krävs för att möjliggöra verkningsfulla projekt och partnerskap.

Samordning på EU-nivå främjar dessutom samverkan, vilket är avgörande för att sprida kunskap och minska investeringsrisker och därigenom stärka konkurrenskraften. En unionsomfattande strategi erbjuder stordriftsfördelar och samarbete mellan berörda parter, vilket är avgörande för att främja kunskapsutnyttjande och förbättra kapaciteten.

Sist men inte minst är ett direkt förvaltad EU-program bäst lämpat för att säkerställa tillämpningen av en enda uppsättning regler för gränsöverskridande samarbete inom de mest strategiska politikområden som omfattas av EKF, och därigenom säkerställa politisk samordning och skapa stordriftsfördelar mellan sektorer och medlemsstater.

- **Proportionalitetsprincipen**

De föreslagna åtgärderna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå unionens mål och EU-mervärde.

- **Val av instrument**

Den grundläggande akten har formen av en förordning som antas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet i enlighet med EUF-fördraget för att säkerställa att skyldigheterna är direkt bindande för mottagarna av EKF och direkt tillämpliga i alla unionens medlemsstater.

3. **RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR**

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Detta förslag bygger på en omfattande analys av konsekvensbedömningar, halvtidsutvärderingar för program 2021–2027 som omfattas av detta initiativ och tillgängliga efterhandsutvärderingar för programmen 2014–2020. En fullständig förteckning över de analyserade utvärderingarna finns i bilaga 1 till den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag.

- **Samråd med berörda parter**

Europeiska kommissionen genomförde ett offentligt samråd för att samla in insikter om unionens finansiering för konkurrenskraft som förberedelse inför nästa fleråriga budgetram som inleds 2028. Detta samråd, som ägde rum under tolv veckor och omfattade ett webbaserat frågeformulär och ståndpunktsdokument, riktade sig till ett stort antal berörda parter såsom allmänheten, företag, små och medelstora företag, offentliga myndigheter och den akademiska världen.

En sammanfattning av resultaten från 2 034 svar och 462 ståndpunktsdokument visade att utbredd underinvestering i forskning och innovation och ett betydande innovationsgap i förhållande till globala konkurrenter var de största utmaningarna för unionens konkurrenskraft. Under samrådet belystes behovet av samordning på unionsnivå för att slå samman resurser på ett effektivt sätt och därigenom uppnå stordriftsfördelar och förbättra effekterna av investeringar på områden som infrastruktur, innovation och strategiska sektorer.

Uppgiftslämnarna stödde åtgärder som inriktades på att öka finansieringen av strategiska prioriteringar, säkerställa kontinuitet i finansieringen från forskning till tillverkning och begränsa unionens beroende inom strategiska sektorer. Dessa åtgärder ansågs nödvändiga för att ta itu med fragmenterat stöd under hela investeringsprocessen, vilket hindrar konkurrenskraften genom att förhindra en effektiv omvandling av besparingar till långsiktiga investeringar.

Problemen omfattade också fragmenterade kapitalmarknader och otillräckliga privata investeringar, särskilt för små och medelstora företag och expanderande företag. Bland uppgiftslämnarna betonade företag och akademiska institutioner vikten av större investeringar i FoU, modernisering av infrastrukturen och utfasning av fossila bränslen för att upprätthålla konkurrenskraften. Trots positiv återkoppling kring olika delar av finansieringsprocessen lyftes farhågor kring långa utvärderingstider, bristande transparens och komplexa ansökningsförfaranden – med negativ inverkan på i synnerhet små och medelstora företag samt nya sökande. Förenkling och ökad samstämmighet mellan program föreslogs som sätt att förbättra finansieringsprocessen.

Det offentliga samrådet kompletterades med annan samrådsverksamhet för relevanta berörda parter, både inom industrin och inom områdena forskning och innovation.

För berörda parter inom industrin var det nionde plenarsammanträdet i industriforumet den 19 mars 2025 inriktat på den nya Europeiska konkurrenskraftsfonden. Deltagarna, representerade av över 60 medlemmar från olika industrier, näringslivsorganisationer och medlemsstater, uppmanades att lämna synpunkter på problem med anknytning till konkurrenskraften samt att dela med sig av idéer om hur dessa problem kan hanteras. De synpunkter som inkom bekräftade till stor del det som framkommit i de berörda parternas återkoppling under det offentliga samrådet, med särskild betoning på behovet av att samordna forsknings- och industripolitiken samt finansieringsverktygen.

En mer detaljerad sammanfattning av det samråd som genomförts inom ramen för detta förslag finns i bilaga 2 till den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Detta förslag bygger på en omfattande skrivbordsgranskning som omfattar cirka 140 dokument, inklusive ovannämnda konsekvensbedömningar, halvtidsutvärderingar och efterhandsutvärderingar. En rad relevanta politiska och vetenskapliga rapporter och dokument har också beaktats.

Skrivbordsgranskningen kompletterades dessutom med ekonomisk modellering utförd av det gemensamma forskningscentrumet (JRC) för att kvantifiera utvalda effekter, samt en kostnads-nyttoanalys som genomfördes av en extern konsult. En omfattande förteckning över källor som använts för detta förslag återfinns i bilaga 1 till den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag. En detaljerad metod som användes för kostnads-nyttoanalysen och modelleringen finns i bilaga 4 till konsekvensbedömningen.

- **Konsekvensbedömning**

Nämnden för lagstiftningskontroll lämnade synpunkter på konsekvensbedömningen.

Tre olika politiska alternativ har övervägts i konsekvensbedömningen.

Det första alternativet är ”oförändrade förhållanden med plus”, där de 14 programmen¹ skulle behålla sina egna regler, men kommissionen skulle försöka säkerställa en mer övergripande konsekvens mellan fonderna, med utgångspunkt i STEP-strategin.

Det andra alternativet är en förstärkt samordning mellan programmen och ett enhetligt regelverk, vilket skulle gå längre genom att harmonisera reglerna mellan programmen, särskilt genom att anpassa mål, delar och pelare, samt genomförandeverktyg och övergripande rättsliga bestämmelser.

Det tredje alternativet är en ”konsolidering av program i en ny europeisk konkurrenskraftsfond”, som skulle sammanföra relevanta unionsprogram i en fond med en strategisk styrning som skulle prioritera politik snarare än program.

Det rekommenderade alternativet är det tredje alternativet, eftersom det erbjuder en omfattande uppsättning politiska åtgärder för att komma till rätta med de nuvarande brister i unionens finansieringslandskap med anknytning till konkurrenskraft som beskrivs ovan.

Alternativ C förväntas minska de administrativa kostnaderna för stödmottagarna genom att integrera kontaktpunkter och införa ett enhetligt regelverk, vilket förenklar finansieringsprocessen och skapar en mer effektiv och företagsvänlig miljö, vilket särskilt gynnar snabbväxande industrier, små och medelstora företag, innovativa nystartade företag samt projekt som kräver långsiktigt investeringsstöd.

En förenklad och uppgraderad ansökningsprocess skulle öka tydligheten för projektansvariga och generellt underlätta tillgången till finansiering.

Alternativ C samordnar också finansieringsprocesserna och breddar tillgången till finansiella verktyg, vilket gör det möjligt för unionen att bättre utnyttja sin potential att mobilisera privat kapital och öka budgetens flexibilitet. Alternativet stärker också kopplingarna mellan grundforskning och avancerad forskning, innovation och tillverkning, vilket säkerställer en dynamisk ekonomisk struktur inom unionen och för ut idéer på marknaden på ett bättre sätt. För att säkerställa att det rekommenderade alternativet blir framgångsrikt kommer unionen att genomföra åtgärder för att minimera potentiella negativa effekter, bland annat genom att balansera flexibiliteten med behovet av förutsägbarhet.

Det föredragna alternativet skulle medföra vissa anpassningskostnader för sökande och stödmottagare som redan får stöd från unionens fonder. Även om en initial anpassning till den nya fonden krävs, behöver stödmottagarna bara genomgå denna inlärningsprocess en gång, i stället för upprepade gånger för flera olika program.

Marknadsmässigt syftar en enhetlig finansieringsram till att öka de europeiska företagens konkurrenskraft genom att göra finansieringen mer tillgänglig och strategiskt anpassad. Den stöder också EU:s strategiska oberoende och minskar de kritiska beroendena.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

En av de viktigaste pelarna i detta förslag är förenkling, som kommer att uppnås genom att integrera kontaktpunkter och införa ett enhetligt regelverk, vilket förenklar finansieringsprocessen och skapar en mer effektiv och företagsvänlig miljö som särskilt gynnar branscher med hög tillväxt, små och medelstora företag, innovativa nystartade företag samt projekt som kräver långsiktigt investeringsstöd.

En förenklad och uppgraderad ansökningsprocess kommer att öka tydligheten för projektansvariga och generellt underlätta tillgången till finansiering.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget är i linje med och respekterar unionens värden enligt artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen och de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*), och målen för det föreslagna initiativet är kopplade till främjandet av de grundläggande rättigheterna och tillämpningen av stadgan. Förslaget främjar till exempel rätten till liv och privatliv genom att främja utfasning av fossila bränslen samt jämlikhet genom att främja lika möjligheter och främja mångfald i hela investeringslandskapet.

4. **BUDGETKONSEKVENSER**

Finansieringsramen för genomförandet av Europeiska konkurrenskraftsfonden för perioden 1 januari 2028–31 december 2034 ska vara 234 300 000 000 EUR i löpande priser. Den vägledande fördelningen av beloppet ska vara följande:

- 11 000 000 000 EUR för åtgärder som bidrar till de allmänna mål som avses i artikel 3, särskilt genom övergripande verksamheter såsom icke-tematiskt stöd inom ramen för EKF:s InvestEU-program, enligt kapitel II, avsnitt 2. Projektrådgivning, samarbete mellan små och medelstora företag, kompetensutveckling och tillgång till finansiering enligt kapitel III.

- 26 210 000 000 EUR för de specifika mål som avses i artikel 3.2 a.
- 20 393 000 000 EUR för de specifika mål som anges i artikel 3.2 b.
- 51 493 000 000 EUR för de specifika mål som avses i artikel 3.2 c.
- 125 204 000 000 EUR för de specifika mål som avses i artikel 3.2 d.

En finansieringsöversikt med ytterligare budgetuppgifter är bifogad.

5. ÖVRIGA INSLAG

• **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Detta initiativ kommer att övervakas genom resultatramen för budgeten för perioden efter 2027, som föreskriver en genomföranderapport under programmets genomförandefas samt en utvärdering i efterhand i enlighet med artikel 34.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. En förenklad tillämpning av resultatramen kommer att användas för budgetgarantin och finansieringsinstrumenten. Införandet av marknadsdrivna instrument kräver förenklingsinsatser för att locka privata investerare att stödja unionens politikområden.

Utvärderingen kommer att genomföras i enlighet med kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning och ska baseras på indikatorer som är relevanta för programmets mål.

• **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

- I kapitel I inrättas Europeiska konkurrenskraftsfonden (EKF) som en del av det fleråriga ramprogrammet för 2028–2034, med fokus på att öka unionens konkurrenskraft inom strategiska sektorer. Däri fastställs fondens mål, budget och finansieringsregler som syftar till att stödja projekt inom ren och digital omställning, hälsa och resiliens, säkerhet och försvar. Huvudmålen är att öka de tekniska och ekonomiska effekterna, minska de strategiska beroendena, locka till sig privata investeringar och stödja infrastruktur och små och medelstora företag. I kapitlet betonas att det är viktigt med en anpassning av forsknings- och industripolitiken för att stärka unionens industrier globalt, utveckla kritisk infrastruktur och ta itu med kompetensbrist. De specifika målen är inriktade på att främja innovation och konkurrenskraft inom kritiska sektorer såsom ren teknik, hälsa, digital omställning, säkerhet och försvar. I kapitlet betonas att det är viktigt med återinvestering för att öka unionens konkurrenskraft och det innehåller riktlinjer för samarbete med medlemsstater och tredjeländer för att utöka investeringsmöjligheterna. I kapitel I fastställs det enhetliga regelverket. Dessutom säkerställer det en strategisk samordning av resurserna och fastställer styrningsarrangemang.
- I kapitel II införs ”EKF:s verktygslåda”, som omfattar bidrag, offentlig upphandling och samordning av industripolitiska verktyg, samt EKF:s InvestEU-instrument, som använder finansiella verktyg såsom lån, eget kapital och garantier – med målet att mobilisera omfattande privata och offentliga investeringar i linje med EU:s prioriteringar. Det fastställer gemensamma regler för forskningssamverkan och innovation, med hänsyn till särskilda inslag inom Horisont Europa, och säkerställer samordning av industripolitiska verktyg – inklusive värdekedjor, produktionsökning, kompetensutveckling och kritiska konkurrenskraftsåtgärder. I EKF:s InvestEU-instrument beskrivs hur finansiering ska förvaltas och användas på marknaden av genomförandepartner, med fokus på centrala områden såsom utveckling och användning av innovativ teknik. Befintlig finansiering av uppskalning av deeptech inom Scaleup Europe-fonden som tillkännagavs i strategin för startupföretag och

expanderande företag kommer att genomföras i enlighet med villkoren i nuvarande fleråriga budgetram. All finansiering av uppskalning inom den fleråriga budgetramen 2028–2034 kommer att ske inom ramen för EKF.

- Kapitel III syftar till att förbättra projektrådgivningen, stödja små och medelstora företags samarbete och förenkla tillgången till finansiering. Genom kapitlet inrättas en centraliserad projektrådgivning för investeringsstöd inom samtliga politikområden, affärsstödstjänster samt ett unionsomfattande företagsnätverk för att stärka små och medelstora företag och nystartade företag för att främja deras tillväxt, tillgång till EU-finansiering och investeringar genom rådgivning och partnerskapstjänster.
- Kapitlen IV–VII innehåller mer detaljerade bestämmelser för genomförandet av vart och ett av EKF:s politikområden.
- I kapitel VIII, ”Slutbestämmelser”, beskrivs de förfarandemässiga och administrativa ramarna för genomförandet av Europeiska konkurrensfonden (EKF). Det beskriver hur Europeiska kommissionen kommer att stödjas av en kommitté med olika sammansättningar, med fokus på olika sektorer för antagande av arbetsprogrammen. Kapitlet ger kommissionen befogenhet att anta delegerade akter som vid behov kan återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Det beskriver också upphävandet av flera befintliga unionsförfordningar för att rationalisera den nya strukturen och innehåller övergångsbestämmelser för att säkerställa en smidig övergång till EKF-ramen. Förfordningen träder i kraft den 1 januari 2028 och är bindande för alla medlemsstater.

2025/0555 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, inbegripet det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation, om upphävande av förordningarna (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/783 samt om ändring av förordningarna (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 och (EU) [EDIP]

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 43.2, artikel 168.5, artikel 172 första stycket, artikel 173.3 första stycket, artikel 175 första stycket, artikel 182.4, artikel 183 jämförda med artikel 188 andra stycket, artikel 189.2, artikel 192.1, artikel 194.2, artikel 212.2 och artikel 322.1 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁰,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹¹,

med beaktande av revisionsrättens yttrande,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I denna förordning fastställs en vägledande finansieringsram för Europeiska konkurrenskraftsfonden (EKF), inklusive det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation, som är tänkt att utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i det interinstitutionella avtalet om samarbete i budgetfrågor, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet. Vid tillämpningen av denna förordning beräknas löpande priser med tillämpning av en fast deflator på 2 %.
- (2) Unionen står inför en avgörande tid för sin framtid, i politiskt, ekonomiskt, socialt, miljömässigt, klimatpolitiskt och säkerhetspolitiskt hänseende, vilket inbegriper ökade risker för konventionella militära hot. I Draghirapporten om den europeiska konkurrenskraftens framtid¹² presenterades en ny vision för att återstarta hållbar

¹⁰ EUT C , , s. .

¹¹ EUT C , , s. .

¹² *The future of European competitiveness*, rapport av Mario Draghi, september 2024 (inte översatt till svenska) (https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en).

tillväxt i unionen. I Lettarapporten¹³ framhålls att unionen måste utnyttja sin inre marknad för att nå en ledande ställning i den globala konkurrensen. I kommissionens meddelande om konkurrenskraftskompassen¹⁴ finns en färdplan för att stärka konkurrenskraften, med utgångspunkt i rekommendationerna i de här rapporterna. I kommissionens meddelande om given för en ren industri¹⁵ framhålls behovet av att påskynda utfasningen av fossila bränslen, återindustrialisering och innovation genom att sammanföra klimatåtgärder och konkurrenskraft. Syftet med de sektoriella industrihandlingsplanerna för bland annat bilindustri, stål- och metallindustri och kemiindustri är att säkerställa den europeiska industrins konkurrenskraft, hållbarhet och resiliens på lång sikt. I lägesrapporten om det digitala decenniet 2025¹⁶ framhålls det akuta behovet av att främja samarbete och öka offentliga och privata investeringar för att stärka unionens ledarskap, suveränitet och inkludering inom digital teknik. I den gemensamma vitboken om europeisk försvarsberedskap¹⁷ framhålls behovet att massivt och snabbt investera i försvaret för att stödja unionens handlingsfrihet. Dessutom betonas i strategin för ekonomisk säkerhet att unionen måste trygga sitt teknikledarskap och minska riskerna i ekonomiska förbindelser, bland annat genom att stärka leveranskedjornas resiliens och därigenom minska beroenden av andra. I den europeiska världshavspakten framhålls behovet av att stärka konkurrenskraften och påskynda den strategiska omställningen i alla sektorer av den blå ekonomin, med särskild inriktning på utfasning av fossila bränslen och ökad innovation. I enlighet med kommissionens meddelandet om vägen till nästa fleråriga budgetram¹⁸ behöver unionens nästa långtidsbudget vara mer fokuserad, enklare, mer flexibel, mer förutsägbar och bättre lämpad att ge resultat för unionens prioriteringar, inbegripet att stärka unionens konkurrenskraft.

- (3) För att återfå och stärka sitt konkurrensförsprång är det nödvändigt att unionen ger ny fart åt innovationscykeln genom att utveckla sin kapacitet till disruptiv innovation och investera i framväxande, avancerad och strategisk teknik med betydande ekonomisk potential. För att säkerställa sin autonomi i världsekonomin bör unionen garantera sitt tekniska och industriella ledarskap inom strategiska sektorer, med början i försörjningskedjorna för kritiska råmaterial, för att utveckla och tillverka strategisk teknik i unionen samt för att minska risker som påverkar unionens säkerhet och resiliens till följd av kritiska externa beroenden. Detta kan ske genom att man åtgärdar marknadsmisslyckanden och suboptimala investeringssituationer på ett proportionerligt sätt utan att tränga ut privat finansiering, med hänsyn till de stora investeringsbehoven för att nå resultat med unionens prioriteringar om bland annat utfasning av fossila bränslen och digital omställning. Större vikt bör läggas vid att få

¹³ *Much more than a market*, rapport av Enrico Letta, april 2024 (inte översatt till svenska) (<https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>).

¹⁴ [Konkurrenskraftskompassen – EU-kommissionen](#).

¹⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* (COM(2025) 85 final, 26.2.2025).

¹⁶ *State of the Digital Decade 2025: Keep building the EU's sovereignty and digital future* (inte översatt till svenska) (COM(2025) 290 final, 16.6.2025).

¹⁷ Gemensamt meddelande till Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet om en europeisk strategi för ekonomisk säkerhet (JOIN(2023) 20 final, 20.6.2023).

¹⁸ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Vägen till nästa fleråriga budgetram* (COM(2025) 46 final, 11.2.2025).

den privata sektorn att delta genom att förbättra användningen av riskdelningsmetoder mellan unionsmedel och privata investeringar, så att offentliga medel används effektivt. Detta bör utgå från och förstärka genomslaget för framstegen med spar- och investeringsunionen, som tillhandahåller den nödvändiga regleringsmiljön för blomstrande privata investeringar. Användning av eventuella kompletterande nationella medel bör inte påverka tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget.

- (4) Detta förutsätter att unionsfinansieringen erbjuder stöd till företag och projekt under hela investeringsprocessen. Investeringsprocessen omfattar alla skeden av utveckling och tillverkning av strategiska tekniker, produkter och tjänster i unionen, från tillämpad forskning via alla former av innovation, expansion, industriell driftsättning, tillverkning och kommersiell driftsättning, inbegripet nödvändiga investeringar, driftskostnader, infrastruktur och kompetens. Investeringsprocessen är inte linjär, eftersom alla skeden påverkar varandra och idéer om nya produkter eller tjänster kan uppstå i vilket skede som helst. Unionsfinansieringen behöver anpassa sig till denna icke-linjära verklighet med ökad flexibilitet i stödet utan att göra avkall på finansieringens förutsägbarhet.
- (5) Detta förutsätter också att unionsfinansieringen underlättar skapandet och tillväxten av innovations- och industriekosystem där olika aktörer interagerar på ett synergistiskt sätt. Framgångsrika ekosystem kännetecknas av intensiva och lätttrörliga interaktioner och samarbete mellan små och stora företag, universitet, forskningsinstitut, infrastrukturleverantörer, investerare och myndigheter. Utan sådant samarbete inom och mellan enskilda innovations- och industriekosystem förblir innovationspotentialen outnyttjad.
- (6) Digital konnektivitet är avgörande för att främja samarbete inom ekosystemet, påskynda innovation, möjliggöra sömlös och säker åtkomst till kritisk digital kapacitet och lösningar i hela unionen, underlätta gränsöverskridande offentlig-privata partnerskap och verka för interoperabilitet och kostnadseffektivitet.
- (7) Därför är syftet med EKF att upprätta en investeringskapacitet som kan stödja den europeiska konkurrenskraften inom strategiska teknikområden, infrastrukturer, produkter, tjänster och sektorer och tillhandahålla en mer sömlös investeringsprocess. Fonden ska främja skapande av, samarbete inom och expansion av innovation, privat finansiering och industriekosystem.
- (8) I unionen kvarstår ihållande skillnader i fråga om konkurrenskraft och innovationsresultat mellan regionerna. Efter långvariga insatser från både unionens och medlemsstaternas sida för att överbrygga innovationsgapet är det dags att frigöra alla regioners fullständiga potential. Genom att säkerställa att mindre utvecklade regioner är effektivt anslutna till unionens värdekedjor, blir unionen som helhet bättre positionerad att konkurrera på världsmarknaden.
- (9) Unionens yttersta randområden och utomeuropeiska länder och territorier utgör unika strategiska tillgångar som gynnar unionen som helhet, exempelvis genom närhet till tredjeländer, utomordentliga förutsättningar för forskning inom rymd och astrofysik, rik potential till förnybar energi, omfattande biologisk mångfald och stora havszoner. EKF bör ta vara på deras potential som geostrategiska utposter, särskilt för att understödja unionens mål för säkerhet, beredskap, regionala värdekedjor och konkurrenskraft.

- (10) Kommissionen bör säkerställa nära samordning och synergier mellan alla unionens finansieringskällor inom den fleråriga budgetramen. Därför kommer ramprogrammet för forskning och innovation att vara nära knutet till EKF för att säkerställa att den europeiska industrin tar vara på unionsfinansierade forskningsresultat för att vidareförädla och producera i Europa. För att främja synergier bör de arbetsprogram som antas enligt den här förordningen i en särskild del integrera och säkerställa samstämmighet med konkurrenskraftskomponenten i del II, ”Konkurrenskraft och samhälle”, i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]¹⁹ [Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation]²⁰ i enlighet med kommittéförfarandet i den här förordningen. Dessutom bör EKF säkerställa samstämmigheten med de typer av verksamheter som planeras att genomföras inom ramen för innovationsfonden, särskilt när arbetsprogram utarbetas.
- (11) För att främja synergier mellan verksamheter inom EKF och innovationsfonden bör EKF:s arbetsprogram säkerställa samstämmighet med de prioriteringar och typer av åtgärder som kan få stöd från innovationsfonden. Tillsammans bör EKF, Horisont Europa och innovationsfonden tillhandahålla samstämmigt stöd till unionens konkurrenskraft.
- (12) För en stark koppling till samordningsverktyget för konkurrenskraft bör EKF:s arbetsprogram också säkerställa samstämmighet med de projekt och konkurrenskraftsprioriteringar som utpekats inom ramen för verktyget.
- (13) Samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn kan gynna den europeiska konkurrenskraften, och det behövs privata investeringar för att nå målen för EKF. Det bör därför vara möjligt att genomföra delar av EKF:s budget genom offentlig-privata partnerskap tillsammans med andra offentliga och privata enheter, om det är det mest effektiva sättet att nå de politiska mål som satts för forskning och teknisk utveckling, samtidigt som man säkerställer additionalitet och undviker att tränga ut privata investeringar. Offentlig-privata partnerskap i form av gemensamma företag bör inrättas när det krävs nära involvering av unionen, och därvidlag bör lämplig rösträtt säkerställas för unionen samtidigt som tillräckliga investeringar från andra parter garanteras för att ta vara på potentialen i unionsstödet. För att främja synergier och resurseffektivitet är det nödvändigt att på grundval av bedömda behov säkerställa centraliserat inrättande och administrativa funktioner för gemensamma företag. Antalet gemensamma företag bör därför vara så litet som möjligt.
- (14) EKF bör använda unionsbudgetens hela verktygslåda för att få fram ytterligare offentliga och privata investeringar, särskilt från institutionella investerare, under hela investeringsprocessen. Fonden bör bidra till att skapa en investeringskultur genom att bättre utnyttja potentialen i offentliga medel och i unionsbudgetens möjligheter till riskminskning. Den bör maximera unionsinsatsernas mervärde och attrahera privat kapital för att säkerställa en konkurrenskraftig innovations- och industribas, bland annat genom att använda innovativa finansieringsinstrument som offentlig-privata medinvesteringar med asymmetrisk avkastning på risken. Här bör finansieringsinstrument som attraherar privata investerare i möjligaste mån ges företräde.
- (15) Draghi-rapporten efterlyser mer investeringsstöd för att överbrygga investeringsgapet och framhåller InvestEU som det viktigaste riskdelningsinstrumentet. EKF:s

¹⁹ EUT L.,

²⁰ COM(2025) 543.

InvestEU-instrument bör inrätta en samlad budgetgaranti och tillhandahålla finansieringsinstrument som stöder konkurrenskraften i unionen.

- (16) I en snabbt föränderlig ekonomisk, social, säkerhetspolitisk och geopolitisk miljö har den senaste tidens erfarenheter visat att det behövs en mer flexibel flerårig budgetram med tillhörande program. Därför, och i enlighet med målen för EKF, bör finansieringen, under budgetförfarandet, ta hänsyn till utvecklingen av de politiska behoven och unionens prioriteringar, enligt vad som fastställs i de relevanta dokument som kommissionen offentliggör, utan att göra avkall på den förutsägbarhet som krävs för att genomföra investeringarna.
- (17) EKF bör underlätta tillgång till finansiering från unionsprogram genom användarcentrerade, snabba, enklare och enhetliga rutiner och förbättrad samstämmighet mellan unionsinstrumenten och medlemsstaternas investeringar. EKF bör sätta mottagarna av unionsfinansieringen, särskilt industri, små och medelstora företag, uppstarts företag och expanderande företag, även sådana som inrättats enligt den nya 28:e rättsordningen, i centrum för unionens finansieringsinstrument.
- (18) EKF bör verka genom fyra politikområden som återspeglar unionens politiska prioriteringar: omställning till ren energi och utfasning av fossila bränslen i industrin, digitalt ledarskap, hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi samt resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor.
- (19) Infrastruktur är en viktig möjliggörande faktor för den europeiska konkurrenskraften. Investeringar i infrastruktur är en förutsättning för en väl fungerande inre marknad i unionen, för den gröna och den digitala omställningen samt för att stärka unionens resiliens och säkerhet. Exempelvis främjar de transeuropeiska transportnäten hållbara transportslag, ökade multimodala och interoperabla digitala lösningar och transportlösningar, och bidrar därigenom till en väl fungerande inre marknad. De transeuropeiska energinäten är avgörande för en verklig energiunion som bidrar till unionens energi- och klimatmål genom att sammanlänka unionsländernas elnät och nät för ren energi för att säkerställa vårt energioberoende och vår konkurrenskraft. I detta avseende är det nödvändigt att utveckla gränsöverskridande sammanlänknings- och inhemska transmissions- och distributionsnät. EKF-stödet kommer att fungera samstämmigt med och som komplement till Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE). Det är nödvändigt för den europeiska konkurrenskraften att verka för synergier mellan utvecklingen av transeuropeiska energi- och transportnät med starka gränsöverskridande effekter som får stöd från FSE och investeringsstöd för fossilfrihet i samt modernisering och expansion av transport-, energi och datainfrastruktur inom ramen för EKF.
- (20) Transeuropeiska digitala nätverk är nödvändiga för att sammanlänka nationella och internationella telenät och möjliggöra sömlös, säker gränsöverskridande åtkomst till högpresterande datorsystem, moln-, data- och AI-kapacitet. I detta hänseende är det nödvändigt att utveckla, skydda och underhålla de infrastrukturer som ligger till grund för konkurrenskraften, exempelvis markbundna stamnät och undervattenskablar, och säkerställa tjänstekontinuitet vid incidenter och öka detektionskapaciteten till havs för att bättre skydda undervattenskablar, vilket framhålls i det gemensamma meddelandet *EU:s handlingsplan för kabelsäkerhet*.
- (21) Unionens konkurrensduglighet bygger på människorna. I konkurrenskraftskompassen nämns främjande av kompetens och arbetstillfällen av hög kvalitet som en övergripande möjliggörande faktor. I Europeiska rådets slutsatser nämns följande: ”Med anledning av kommissionens meddelande av den 5 mars 2025 om en

kompetensunion bör ytterligare insatser göras för att förbättra förvärvet, erkännandet och bibehållandet av färdigheter i hela EU, från uppbyggnad av grundläggande färdigheter till deltagande i livslångt lärande, omskolning och kompetensutveckling i linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess handlingsplan.” En stark dialog är ett inslag i detta. Humankapitalet är nyckeln till unionens välbefinnande, ekonomiska resiliens och unika sociala marknadsekonomi. Det är nödvändigt för att främja välbefinnande, inbegripet arbetstillfällen av hög kvalitet, genom att stärka produktivitetstillväxten, göra unionsindustrin mer konkurrenskraftig och innovativ, attrahera mer investeringar och stödja en dynamisk inre marknad och stärkt ekonomisk säkerhet. EKF bör bidra till kompetensunionen²¹ genom att stödja utveckling av kompetent arbetskraft rustad med den specifika kompetens som behövs på fondens strategiska investeringsområden, genom livslångt lärande, allmän och yrkesinriktad utbildning och lärlingsutbildning, och genom att skapa attraktiva arbetstillfällen av hög kvalitet som är tillgängliga för alla och genom att komplettera EKF:s investeringar med investeringar i kompetens för att råda bot på kompetensbrister inom en viss strategisk sektor av EKF, och ange när den är inkluderad. Detta inbegriper en kompetensgaranti som bör erbjuda arbetstagare i sektorer under omstrukturering möjlighet att höja sin kompetens och omskola sig, i enlighet med relevanta nationella, regionala eller sektoriella omställningsstrategier. EKF bör stödja kompetensinventeringar, kompetenshöjning och omskolning, och främja offentlig-privata partnerskap mellan högskolor, yrkesutbildningsanordnare, näringsliv, särskilt små och medelstora företag, arbetsmarknadens parter och institut för tillämpad forskning. EKF kan också stödja verksamheter inom universitetsallianser, även i samarbete med arbetsgivarna, för att förbättra resultaten i fråga om innovation och kompetensutveckling.

- (22) EKF bör bidra till målen om utfasning av fossila bränslen i den europeiska industrin genom att främja utveckling och driftsättning av ren teknik. EKF kommer att stödja genomförandet av given för ren industri och omvandla den rena omställningen och utfasningen av fossila bränslen till en drivkraft för tillväxt och konkurrenskraft för europeiska industrier. I detta syfte kommer EKF att stödja utfasningen av fossila bränslen med en teknikneutral strategi, samtidigt som olika tekniker bidrar till nätbalansering och sektorsintegration, särskilt för att ligga i linje med investeringsbehoven i energiintensiva sektorer. Dessutom bör den snabba upp genomförandet av handlingsplanen för överkomliga energipriser, som säkerställer säker, överkomlig, effektiv och ren energi för alla i EU. EKF kommer att bidra till övergången till en fossilfri, cirkulär, resurseffektiv, klimatneutral, vattenresilient och biobaserad ekonomi. Den kommer också att stödja hållbar, naturpositiv och resilient industriproduktion i energiintensiva industrier i unionen, i linje med målen i det kommande förslaget till rättsakt om snabbare utfasning av fossila bränslen i industrin. Den bör även stödja målen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1724²² (*förordningen om nettonollindustrin*), stärka tillverkningskapaciteten för nettonollteknik och en ökad produktionskapacitet samt omfatta investeringar i tillhörande infrastruktur. För utfasning av fossila bränslen i transportsektorn kommer

²¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Kompetensunionen*, COM(2025) 90 final, 5.3.2025.

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1735 av den 13 juni 2024 om inrättande av en åtgärdsram för att stärka Europas ekosystem för tillverkning av nettonollteknik och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

EKF bland annat också att omfatta investeringar i hållbara bränslen, tillhörande infrastruktur och mobila tillgångar samt i modernisering och digitalisering av transporter.

- (23) EKF kommer också att bidra till att skydda, återställa och höja miljöns kvalitet, däribland vatten, kust, hav och jord, minska föroreningarna, hejda och vända förlusten av biologisk mångfald och åtgärda försämringar av ekosystem på land och i hav, samtidigt som klimat- och vattenresiliensen förbättras. EKF:s politikområde för ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin bör finansiera projekt som bidrar till dessa mål.
- (24) Projekt och verksamheter inom politikområdet för ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin bör främja energieffektivitet, integrerad förnybar energi, nya energikällor, energirenooveringar och innovativa lösningar för värme och kyla.
- (25) Produktiviteten i unionens tillverkningsindustri är också beroende av resurseffektivitet, där insatsvarorna utgör en betydande del av produktionskostnaderna. Cirkulära strategier för produkter och tillverkning ökar resursproduktiviteten, samtidigt som värdebevarande verksamheter som återtillverkning, renovering och reparation ger betydande arbetstillfällen. EKF bör bidra till bioekonomin, den cirkulära ekonomin och tillgången till material, inbegripet biomaterial.
- (26) Unionen kan bli en global ledare inom digital teknik, såsom artificiell intelligens, digital identitet, halvledare, robotteknik, kvantteknik, rymdteknik och andra områden genom att ta vara på våra forskares och industriens outnyttjade potential. EKF bör främja utveckling och driftsättning av digitala lösningar och infrastrukturer och digital kapacitet i hela unionen till förmån för det europeiska samhället och ekonomin.
- (27) Kronisk underinvestering i den europeiska tekniksektorn är en av huvudorsakerna till unionens bristande konkurrenskraft jämfört med våra globala konkurrenter. Dessutom har europeisk suveränitet inom digital teknik och digitala infrastrukturer blivit central för vår resiliens, säkerhet och demokrati, vilket framhålls i 2025 års lägesrapport om det digitala decenniet, som även visade på de betydande brister som återstår när det gäller att uppnå unionens mål för 2030, särskilt utvecklingen av artificiell intelligens (AI) och rymdteknik, halvledare, 5G och digital kompetens.
- (28) Samtidigt som Europas digitala omställning går snabbare kräver de många kritiska beroendena av leverantörer utanför unionen (t.ex. råmaterial, avancerade halvledare, AI-chips samt system, infrastrukturer och tjänster) europeiska alternativ som förankrar den digitala omställningen i Europas ekonomi, med våra gemensamma värden som den främsta särskiljande faktorn, inbegripet genom att utnyttja kraften hos teknik med öppen källkod. Stöd till digitalt ledarskap drivs av unionens politiska initiativ på det digitala området, såväl lagstiftande som övriga, såsom förordningen om artificiell intelligens, handlingsplanen för en AI-kontinent, strategin för AI-tillämpning, förordningen om moln- och AI-utveckling, strategin för en dataunion, förordningen om digitala nätverk, EU:s strategi om kvantteknik och förordningen om kvantteknik, förordningen om cybersolidaritet, förordningen om cyberresiliens och förordningen om cybersäkerhet, vitboken om europeisk försvarskapacitet 2030 och översynen av EU:s förordning om halvledare samt framtida politiska initiativ. De digitala områden där investeringar behövs omfattar kritisk spetsteknik på ett antal områden, såsom AI och AI-drivna digitala tvillingar, robotteknik, halvledare, autonom teknik och kvantteknik. De omfattar också centrala infrastrukturer såsom digital identitet, moln, högpresterande datorsystem och kvantdatorteknik, kommunikation, avancerad infrastruktur för undervattensobservation och sensorinfrastrukturer, nätverk för digital

konnektivitet, inbegripet undervattenskablar, samt cybersäkerhets-, försvars- och rymdkapacitet. Genom att främja deras upptagning inom privat och offentlig sektor blir hela vår ekonomi mer konkurrenskraftig, säker, suverän och hållbar, vilket stärker samhällets resiliens och beredskap. Dessutom driver interoperabel digital teknik på moderniseringen av den offentliga sektorn och bidrar till integrationen av den inre marknaden, som är vårt mest värdefulla hjälpmedel för att göra europeiska digitala uppstartsföretag konkurrenskraftiga på global nivå. Tekniska framsteg och innovation inom alla ekonomiska sektorer, och därmed deras produktivitet och konkurrenskraft, drivs i huvudsak av integreringen av sektorsspecifik digital utveckling och användning av digitala lösningar som bör få stöd från EKF som helhet inom ramen för de verksamheter som utvecklas inom de olika politikområdena av EKF.

- (29) Beroendet av högriskleverantörer i kritiska sektorer kan utgöra en strategisk risk för utländsk påverkan och äventyra unionens säkerhet, resiliens och suveränitet. Samarbetsgruppen för nät- och informationssäkerhet, i samarbete med kommissionen och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa), spelar en nyckelroll i genomförandet av samordnade säkerhetsriskbedömningar på unionsnivå av kritiska leveranskedjor, med beaktande av tekniska och, när så är relevant, icke-tekniska riskfaktorer i enlighet med artikel 22 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555²³.
- (30) Europa måste skydda sina säkerhetsintressen mot leverantörer som kan utgöra en långvarig säkerhetsrisk på grund av potentiell påverkan från tredjeländer samt deras säkerhet, i synnerhet cybersäkerhet. Det är därför nödvändigt att minska risken för ett fortsatt beroende av högriskleverantörer på den inre marknaden, inbegripet i IKT-leveranskedjan, eftersom de skulle kunna få allvarliga negativa konsekvenser för säkerheten för användare och företag i hela unionen och unionens kritiska infrastruktur när det gäller integriteten av data och tjänster samt tjänsternas tillgänglighet. Denna begräsning bör baseras på en proportionerlig riskbedömning och tillhörande riskreducerande åtgärder enligt unionens politik och lagstiftning.
- (31) Ett framgångsrikt införande av interoperabilitet som sträcker sig över gränser och sektorer har en betydande, outnyttjad potential, särskilt för europeiska företag konkurrenskraft. Det är därför absolut nödvändigt att investera i utveckling av transeuropeiska digitala offentliga infrastrukturer som består av interoperabla, säkra och suveräna digitala nät, lösningar och tjänster för att komma till rätta med det fragmenterade interoperabilitetslandskapet i hela unionen, särskilt för att omvandla medlemsstaternas offentliga sektor till ett sammanlänkat, friktionsfritt och smidigt digitalt ekosystem. Att europeiska offentliga förvaltningar på alla nivåer inför interoperabilitet på alla nivåer är en förutsättning för en resilient och innovationsdriven offentlig sektor som bidrar till unionens mål om konkurrenskraft, teknisk suveränitet och säkerhet.
- (32) För att förbättra folkhälsan och stärka unionens konkurrenskraft är det avgörande att hantera ökningen av smittsamma och icke smittsamma sjukdomar genom riktade strategier som främjar hälsa och förebygger sjukdomar samt kontinuerliga investeringar, inbegripet inom sektorerna för läkemedel och medicintekniska

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148 (Text av betydelse för EES) (ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/2022-12-27>).

produkter. Sådana åtgärder, i kombination med effektiva, tillgängliga och resilienta hälso- och sjukvårdssystem, kan avsevärt öka arbetskraftens produktivitet genom att förbättra folkhälsan och minska arbetskraftsbristen, samtidigt som de stöder hälso- och sjukvårdssystem som driver på innovation. Det är nödvändigt att använda hälsodata i dessa insatser, vilket möjliggör ett välgrundat beslutsfattande. Det är dessutom centralt att främja innovation genom att stärka den evidensbaserade vägen från medicinska genombrott till marknadsmässiga lösningar för att förbättra unionens konkurrenskraft och även bidra till att öka försörjningstryggheten.

- (33) Bioekonomin är en tillväxtmotor som gör att Europa kan lyckas med den gröna omställningen, stärka sin konkurrenskraft och sitt strategiska oberoende. Europas bioekonomi håller redan på att omforma de industriella ekosystemen, stärka det strategiska oberoendet och frigöra värden i strategiska sektorer men det är avgörande att stärka investeringar, initiativ och strategier på unionsnivå och medlemsstatsnivå så att den kan gå från nisch till norm i alla unionens sektorer och regioner och förverkliga sin potential, särskilt när det gäller nyckelindustrier. Det finns ett behov av att främja konkurrenskraft, hållbarhet, resiliens och rättvisa inom jordbruk, fiske, vattenbruk och skogsbruk samt i landsbygdsområden och kustområden och av att bidra till unionens långsiktiga livsmedelstrygghet.
- (34) Investeringar, initiativ och strategier behövs för att överbrygga innovationsgapet och påskynda upptäckt, utveckling, riskminskning, demonstration och expansion av bioekonomiska innovationer, stödja marknadsupptagning av dem, tillhandahålla finansiering under innovationsprocessen för uppstarts företag och för expansion av företag med hög tillväxt, maximera resurseffektiviteten och trygga försörjningen av biomassa från hållbara källor. Bioekonomin bidrar till fossilfrihet genom att tillhandahålla hållbara alternativ till fossilbaserade produkter och processer, men även till cirkularitet, ren omställning, kolinlagrande jordbruk, biologisk mångfald, ekosystemtjänster och återställande av natur.
- (35) Det är nödvändigt att främja den europeiska industrins resiliens för att unionen ska vara konkurrenskraftig även i kristider, och det är också nödvändigt för unionens säkerhet. För att säkerställa dess resiliens bör EKF stödja åtgärder som syftar till att minska beroenden och diversifiera försörjningen inom strategiska sektorer, såsom sektorn för råmaterial, och därigenom stärka unionens kapacitet för en trygg försörjning av hållbara kritiska råmaterial längs hela värdekedjan i linje med målen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 (förordningen om kritiska råmaterial)²⁴, och den kemiska industrin, som ligger till grund för nästan alla sektorer av industrin. Att eftersträva en ambitiös och ömsesidigt fördelaktig handelsagenda är av avgörande betydelse för unionens förmåga att diversifiera sina leveranskedjor och effektivt minska beroenden.
- (36) Dessutom har den geopolitiska situationen, särskilt Rysslands anfallskrig mot Ukraina, visat att unionen och medlemsstaterna löper en hög risk för att konventionella militära hot förverkligas, särskilt de som har gräns mot Ryssland, Belarus och Ukraina. Med tanke på detta, samt hoten mot EU:s övriga gränser, anses ökade investeringar i försvaret vara prioriterade, även för projekt som baltiska försvarslinjen och

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020 (Text av betydelse för EES) (EUT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

östgränsskölden. Försvarsindustrin och rymden är viktiga ekosystem för att säkerställa Europeiska unionens resiliens och strategiska oberoende och öka unionens beredskap i linje med vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030²⁵. Det stöder också unionens inriktning på hållbarhet, konkurrenskraft, resiliens och säkerhet samt unionens ställning i världen. En stark europeisk försvarsteknisk och försvarsindustriell bas är en nödvändig förutsättning för försvarsberedskap och trovärdig avskräckning. Den är även avgörande för att skydda Europas invånare, säkerställa unionens förmåga att vidta åtgärder inför framväxande säkerhetsutmaningar, stödja Ukraina och upprätthålla Europas ställning som global aktör. Den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen ses som en strategisk tillgång som bidrar till unionens ekonomiska resiliens och säkerhet samt innovation, tekniska ledarskap och strategiska oberoende. Försvarssektorn i unionen och medlemsstaterna förändras snabbt, och avancerad teknik och nya aktörer får en allt viktigare roll. Innovationscyklerna går också snabbare, med ökad tonvikt på snabb prototypframställning, provning och validering, även i riktiga, operativa miljöer. För att förbättra den militära rörligheten måste investeringar i nya civil-militära tillgångar, inbegripet mobila tillgångar och infrastruktur med dubbla användningsområden, utvecklas. Ett samordnat och varaktigt stöd till den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen är därför avgörande för att stärka unionens och medlemsstaternas kollektiva säkerhet, utvecklingen av unionsomfattande försvarsprojekt av gemensamt intresse och Europas försvarsberedskap. I samband med detta bör åtgärder till stöd för förstärkning av Ukrainas försvarstekniska och försvarsindustriella bas också finansieras, eftersom dess industri kommer att vara avgörande för att stödja Europas ökade försvarsbehov. I detta syfte bör EKF genomföras med beaktande av målen för den strategiska kompassen för säkerhet och försvar och bör vara förenlig med de försvarsförmågprioriteringar som medlemsstaterna gemensamt enats om inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp).

- (37) Unionens rymdteknik, rymddata och rymdtjänster har blivit oundgängliga i européernas vardag och spelar en avgörande roll för att bevara strategiska intressen. Rymden bidrar till alla sektorer av ekonomin, från jordbruk till bankverksamhet. Den är en kritisk stödresurs för säkerhet och försvar, och för en välfungerande och konkurrenskraftig ekonomi, till exempel genom att den tillhandahåller korrekta positionstjänster för en rad olika sektorer och användare, allt från luftfart till sjöfart, och därmed spelar en nyckelroll för Europa och europeiska medborgares oberoende och suveränitet. Rymden är avgörande för att uppnå EU:s prioriteringar och strategiska mål, inbegripet för ekonomiskt välstånd och ekonomisk säkerhet, fossilfrihet samt den gröna och den digitala omställningen. Rymden bidrar till unionens och medlemsstaternas ekonomiska säkerhet. Den driver också på vetenskaplig forskning och teknisk innovation, med spridningseffekter inom en rad olika sektorer. Slutligen utgör rymden en plattform för internationellt samarbete och rymddiplomati till stöd för unionens ställning som en pålitlig partner på den globala arenan.
- (38) Rymdkomponenter inom ramen för EKF är känsliga. Tjänsterna från dessa måste vara robusta och helt tillförlitliga. Tjänstekontinuitet och en hög säkerhetsnivå måste säkerställas, även i de allvarligaste krissituationerna. Om dessa villkor åsidosätts kan det potentiellt få dramatiska konsekvenser för unionens och medlemsstaternas säkerhet. I detta syfte bör särskilda bestämmelser för särskilda omständigheter gälla.

²⁵ Kommissionen och den höga representanten lade fram vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030 den 19.3.2025.

- (39) EKF bör också stödja de politiska målen om ett tryggare och säkrare Europa som står bättre rustat mot säkerhetshot, särskilt genom att stärka den europeiska industrins konkurrenskraft och strategiska oberoende, inbegripet sjöfartsskydd och tullsäkerhet, kritisk energi- och transportinfrastruktur och civil beredskap. För att hantera ökande säkerhets- och hybridhot som terrorism, organiserad brottslighet, it-brott, klimatkatastrofer och attacker mot kritisk infrastruktur bör EKF ge stöd till Europas insatser för att öka hotmedvetenheten, bygga upp resiliens och öka säkerhetsinvesteringarna samt främja inbyggd beredskap i relevanta sektorer.
- (40) I allt högre grad ser vi samma teknik användas för marknads- och försvarstillämpningar, vilket ofta drivs på av innovativa startupföretag. Det är därför absolut nödvändigt att sträva efter åtgärder för att bättre utnyttja potentiella synergier mellan den civila sektorn och försvarssektorn samt teknik med dubbla användningsområden. Teknik, material, kunskap eller produkter med dubbla användningsområden som kan användas för både civila och militära ändamål kan få stöd av EKF för att säkerställa en tydligare koppling mellan unionens tekniska industri och dess försvarsindustriella bas samt Europas tekniska innovationskapital.
- (41) För att säkerställa förutsägbarhet för berörda parter och tillhandahålla en tillräcklig grad av säkerhet för investeringsplaneringen bör EKF fastställa en preliminär budgetfördelning mellan politikområdena för perioden 2028–2034, samtidigt som det finns möjlighet att omfördela delar av budgeten i enlighet med nya utmaningar och framväxande prioriteringar under hela löptiden för den fleråriga budgetramen. I detta avseende bör det säkerställas att ett visst minimibudgetanslag finns tillgängligt för långsiktig planering och långsiktiga utgiftsåtaganden som delas upp över flera år i årliga delbetalningar inom varje politikområde, så att unionen kan konsolidera sin efterfrågan och ingå strategiska långsiktiga förbindelser med mottagarna, ge industrin och finansiella ekosystem långsiktig förutsägbarhet och möjliggöra inrättande av viktiga unionsinfrastrukturer, t.ex. för vätgashantering och industriell koldioxidhantering, satellitsystem i världsklass, infrastrukturer för undervattensobservation, cybersäkerhet, halvledare, kvantteknik, AI och högpresterande datorsystem eller kritisk infrastruktur samt försvars- eller rymdprojekt av gemensamt intresse.
- (42) För att uppnå de viktiga målen och förvalta EKF bör tillräckliga resurser tillhandahållas för EKF:s genomförande. Budgetanslaget bör därför i tillräcklig utsträckning bidra till kostnaderna för att förvalta EKF.
- (43) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 är tillämplig på denna grundläggande akt. I den förordningen fastställs reglerna för fastställandet och genomförandet av unionens allmänna budget, inklusive regler om bidrag, priser, icke-finansiella donationer, upphandling, indirekt förvaltning, finansieringsinstrument och budgetgarantier. I enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013²⁶, rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95²⁷, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96²⁸

²⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁷ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

och rådets förordning (EU) 2017/1939²⁹ måste unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt, korrigering och utredning av oriktigheter och bedrägeri, återkrav av medel som förlorats, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 har Europeiska åklagarmyndigheten behörighet att utreda och lagföra bedrägeri och andra brott som riktar sig mot unionens finansiella intressen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371³⁰. I enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509 är varje person eller enhet som tar emot unionsmedel skyldig att samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, ge kommissionen, Olaf, Europeiska revisionsrätten och, när så är lämpligt, Eppo, de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av unionsmedel beviljar likvärdiga rättigheter.

- (44) För att främja unionens konkurrenskraft bör EKF utöver budgeten, när så är möjligt, även locka till sig och generera ytterligare externa inkomster avsatta för särskilda ändamål. I detta avseende bör EKF vara öppen och underlätta synergier och samarbete för alla finansiella eller icke-finansiella bidrag som kan stödja konkurrenskraftsmålen, inbegripet från medlemsstater, tredjeländer och internationella organisationer.
- (45) För att främja resiliensen i unionens ekonomi, i synnerhet genom att minska strategiska beroenden, bör EKF ge unionsföreträdare stöd till tillverkning och utveckling av strategisk teknik och strategiska sektorer i unionen, i synnerhet åtgärder som rör unionens strategiska tillgångar, intressen, oberoende eller säkerhet, i linje med unionsrätten och unionens internationella åtaganden. Det är nödvändigt att EU-finansieringen bidrar till upptagning av strategisk teknik som utvecklas i unionen och finansieras genom EU-finansiering. För att stödja utveckling och tillverkning i unionen av strategisk teknik som finansieras av unionen bör EKF göra det möjligt att villkora stödet genom kontrollrestriktioner, restriktioner för tillgångsöverföringar och leveransrestriktioner vad gäller användningen av specifika produkter och tekniker.
- (46) Verksamheter inom ramen för EKF bör vara öppna för samarbete med tredjeländer när detta ligger i unionens intresse. I detta avseende får unionen helt eller delvis låta tredjeländer delta i verksamheterna inom ramen för EKF. Deltagandet bör vara föremål för en rättvis balans såvitt avser tredjeländernas bidrag och förmåner och säkerställa skyddet av unionens finansiella intressen samt, när så är relevant, säkerhetsintressen.

²⁸ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁹ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

³⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (47) EKF bör vara öppen och underlätta synergier med annan unionsverksamhet som stöder politikområden som har nära anknytning till konkurrenskraft, inbegripet ramprogrammet för forskning och innovation, extern politik och program som omfattas av delad förvaltning med medlemsstaterna. Detta bör göra det möjligt att kombinera och ackumulera finansiering för åtgärder som stöder målen för mer än ett av unionens politikområden. Samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna bör inrättas för att säkerställa konsekvens och komplementaritet mellan EKF och förordning (EU) [XXX] [nationella och regionala partnerskapsplaner]. Dessutom bör stöd från förordning (EU) [XXX] [nationella och regionala partnerskapsplaner] och från EKF till projekt som har tilldelats konkurrenskraftsstämpeln underlättas, med hjälp av den bedömning som genomfördes innan stämpeln tilldelades och utan att det påverkar tillämpningen av reglerna för statligt stöd. Kriterierna för tilldelning av konkurrenskraftsstämpeln bör utformas på ett sätt som gör att stämpeln även kan vara en kvalitetsgaranti som ger institutionella investerare garantier att projektet har kontrollerats på lämpligt sätt. Konkurrenskraftsstämpeln bör tilldelas projekt av hög kvalitet som bidrar till målen för EKF. EKF får genomföras gemensamt med andra unionsprogram eller andra givare eller investerare, och dessa partner bör kunna delta i utvärderingskommittéer för gemensamt finansierade tilldelningsförfaranden. Genomförandet av alla dessa synergiverksamheter bör vara enkelt. Kraven på rapportering och dokumentation för mottagare bör minimeras, om möjligt till en samlad kontraktsmässig rapporterings- och utbetalningsplan med en samlad uppsättning regler för allt stöd som tillhandahålls.
- (48) Unionsstödet bör inriktas på att uppnå politiska mål. I samtliga fall bör EKF-finansieringen tillhandahållas i den form som är lämpligast för att uppnå målen för EKF, samtidigt som den administrativa bördan för mottagarna begränsas till ett absolut minimum. Vid genomförandet av budgeten bör EKF tillhandahålla hela verktygslådan för unionsstöd och säkerställa synergier mellan de politikområden som stöds, särskilt genom att möjliggöra förenklade gemensamma tilldelningsförfaranden för att uppnå målen för mer än ett politikområde. Som en viktig förenklingsåtgärd bör man därför eliminera betungande finansiella rapporteringskrav genom att eftersträva största möjliga användning av finansiering som inte är kopplad till kostnader.
- (49) EKF bör stödja en rad olika politikområden som bidrar till konkurrenskraft och samtidigt tillhandahålla en harmoniserad grundläggande uppsättning kriterier för stödberättigande för att ge politisk styrning och säkerställa en tillräcklig skyddsnivå för ekonomiska intressen och säkerhetsintressen genom att unionens stöd inriktas på mottagare i medlemsstaterna, inbegripet utomeuropeiska länder och territorier. Vid behov bör EKF fastställa särskilda villkor för stödberättigande för strategiska sektorer och strategisk teknik, inbegripet underliggande värdekedjor, kritiska unionsinfrastrukturer och särskilda förmågor.
- (50) EKF bör genomföras genom arbetsprogram i enlighet med vad som fastställs i denna förordning. Arbetsprogram kan antas i ett årligt eller ett flerårigt format. Det senare kan särskilt övervägas för unionens stöd till budgetgarantier och finansieringsinstrument, i syfte att skapa förutsägbarhet för genomförandepartner. Det valda genomförandesättet återspeglar de identifierade behoven av riktning, flexibilitet, förutsägbarhet och effektivitet, vilket krävs för att uppnå målen för förordningen. I enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2059 kommer arbetsprogrammen och ansökningsomgångens dokument att innehålla mer tekniska detaljer avseende budgetgenomförandet inom de politikområden som stöds av EKF, inbegripet särskilda kriterier för stödberättigande och tilldelningskriterier, beroende på instrumentet för

budgetgenomförandet, oavsett om det rör sig om bidrag eller upphandling, och de specifika politiska mål som eftersträvas. I enlighet med artikel 136 i budgetförordningen bör restriktioner för stödberättigande tillämpas på högriskleverantörer av säkerhetsskäl. Arbetsprogram lämpar sig också för att tilldela budgetmedel i enlighet med förändrade politiska prioriteringar, och de bör fastställa bidrag, särskilda villkor och förväntade resultat.

- (51) För att effektivt attrahera privata medel genom finansieringsinstrument och budgetgarantin måste genomförandepartner associeras på ett nära sätt. Detta säkerställer politisk styrning och anpassning samt projektplanering. Erfarenheterna och lärdomarna från genomförandet av InvestEU-programmet har visat på vikten av investeringsriktlinjer för att skapa detta engagemang och ge genomförandepartner och investerare den förutsägbarhet och synlighet som behövs, så att de kan bygga upp sin organisatoriska kapacitet och planera investeringar, samtidigt som den flexibilitet som behövs för att säkerställa lämplig politisk styrning under genomförandet möjliggörs. Investeringsriktlinjerna bör innehålla en detaljerad beskrivning av politikområdena för inriktningen på insatser och investeringar i syfte att säkerställa additionalitet och skapa incitament för anskaffning av privata och offentliga investeringar till stöd för unionens politiska mål och strategiska projekt. Investeringsriktlinjerna bör utarbetas i samråd med genomförandepartner för att dra nytta av deras marknadskunskap samt ge dem möjlighet att investera i unionens prioriterade områden och incitament till högre risktagande. För att tillgodose framtida behov och utveckling kan investeringsriktlinjerna ses över i samband med halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen.
- (52) Finansiering av teknikintensiv expansion inom ramen för Scaleup Europe-fonden, som tillkännagavs i strategin för uppstarts företag och expanderande företag och som kommer att finnas vid denna förordnings ikraftträdande, bör genomföras enligt villkoren i den fleråriga budgetramen 2021–2027. All finansiering av expansion inom ramen för den fleråriga budgetramen 2028–2034 bör ske inom ramen för EKF.
- (53) För att uppnå målet om att omvandla forskningsresultat till marknader och stärka unionens industriella närvaro inom strategisk teknik och strategiska sektorer kommer förordning (EU) [XXX] [Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation] att vara nära knuten till EKF och stödja forsknings- och innovationsverksamheter i enlighet med EKF:s politikområden. EKF:s arbetsprogram kommer att omfatta samarbetsinriktade forsknings- och innovationsåtgärder, i en särskild del. Detta kan även inbegripa bidrag till europeiska partnerskap som inrättats inom ramen för ramprogrammet för forskning och innovation, om så är nödvändigt för att uppnå målen för EKF. EKF:s arbetsprogram bör också innehålla politiska prioriteringar för styrning av Europeiska innovationsrådets utmaningar.
- (54) I syfte att bygga upp resilienta värdekedjor i unionen som spänner över flera medlemsstater får arbetsprogrammen omfatta särskilda ansökningsomgångar för expansion av värdekedjor, som stöder både projektförberedelser och anskaffning av kompletterande offentligt och privat kapital för att sammanföra leverantörer, tillverkare och innovatörer från olika medlemsstater och diversifiera försörjningskällorna.
- (55) För att främja den europeiska industrins konkurrenskraft genom industriledd bottom-up-innovation får arbetsprogrammen omfatta särskilda bottom-up-tilldelningsförfaranden i två steg för att identifiera och stödja EU-teknikpionjärer genom industriledda konsortier.

- (56) En övergripande finansieringsverktygslåda bör inrättas för att tjäna alla politikområden, som erbjuder alla former av stöd som tillåts enligt förordning (EU, Euratom) 2024/2059, såsom finansieringsinstrument, inbegripet stöd i form av eget kapital. Valet av ett specifikt finansieringsinstrumentet, och särskilt huruvida stödet kommer att återbetalas eller inte, beror på vilken typ av åtgärder som finansieras (t.ex. underliggande marknadsmisslyckanden, särskilda behov, typ av industri, utvecklingsstadium eller typ av stödmottagare). Unionsstödet bör minska riskerna i projekten i den utsträckning som behövs så att den privata sektorn uppmuntras att investera och så att projektet kan genomföras framgångsrikt. Medfinansieringssatserna bör vara så låga som möjligt och så höga som behövs för att genomföra det projekt som får stöd. En blandning av finansieringsverktyg kan användas, inbegripet blandfinansieringsinsatser och kombinerad finansiering. EKF bör även ge varje politikområde råd om det finansieringsverktyg som är lämpligast att använda för dess specifika åtgärder, beroende på bland annat utvecklingsstadium, industrins specifika behov och underliggande marknadsmisslyckanden.
- (57) Samråd med flera berörda parter, inbegripet med forskare och industrin, arbetsmarknadens parter samt investerare, slutanvändare och civilsamhället, från små och medelstora företag till stora organisationer, bör bidra till prioriteringarna för EKF. Dessa samråd bör struktureras genom rådgivande nämnder, inbegripet EKF:s nämnd för berörda parter, vars uppgift bör vara att ge kommissionen insikt och råd om politiska tendenser, investeringsbehov och genomförandet av EKF ur de projektansvarigas perspektiv, i syfte att säkerställa att återkoppling från grupper av berörda parter återspeglas i utformningen av arbetsprogrammen.
- (58) Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse är ett instrument för statligt stöd och ett industripolitiskt verktyg som bedöms av kommissionen i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget³¹. De bidrar avsevärt till ekonomisk tillväxt, jobbskapande, den gröna och den digitala omställningen, konkurrenskraft och resiliens i unionens industri och ekonomi. Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse kan sammanföra kunskap, expertis, finansiella resurser och ekonomiska aktörer i hela unionen och skapa positiva spridningseffekter för hela unionen. Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse kan även attrahera privata investeringar i högriskprojekt som är avgörande för att föra banbrytande innovation närmare industriell driftsättning och för att få infrastrukturprojekt av stor betydelse till unionen med öppen och icke-diskriminerande tillgång. Med tanke på de gemensamma inslagen i de mål som eftersträvas kommer EKF att främja synergier mellan unionsfinansiering och viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse genom att stödja specifika projekt som ingår i viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, på grundval av deras bidrag till unionens strategiska prioriteringar, såsom unionens resiliens, och på EKF-finansieringens möjlighet att höja deltagandet, särskilt av små och medelstora företag, eller medlemsstatstäckningen, samt öka mervärdet på unionsnivå.
- (59) Den ständigt föränderliga geopolitiska situationen har visat att Europa måste säkerställa strategiskt oberoende och undvika strategiska beroenden. EKF kommer att omfatta möjligheten att stödja expansion av produktionen och vidta påskyndade konkurrenskraftsåtgärder för projekt som ger särskilt stöd till Europas strategiska oberoende. Detta gäller till exempel projekt som har valts ut som strategiska enligt

³¹ Meddelande från kommissionen – Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, C/2021/8481 (EUT C 528, 30.12.2021, s. 10).

förordning (EU) 2024/1252 (förordningen om kritiska råmaterial), förordning (EU) 2024/1724 (förordningen om nettonollindustrin) och förordning (EU) 2025/102 (förordningen om kritiska läkemedel).

- (60) Den ömsesidiga försäkringsmekanism som inrättades inom ramen för Horisont Europa och som förvaltas av kommissionen har visat sig vara en viktig skyddsmekanism som minskar riskerna beträffande utestående belopp som inte betalats tillbaka av deltagare på obestånd. Därför bör den ömsesidiga försäkringsmekanismen fortsätta och, när så är relevant, vara öppen för användning när det gäller åtgärder inom ramen för EKF.
- (61) För att utforska alla möjliga sätt att förbättra den europeiska konkurrenskraften bör EKF utgöra en strukturerad ram för riktade försök när det gäller tilldelning och genomförande av unionsstöd, särskilt för att bättre rikta och påskynda unionens tilldelningsförfaranden samt förenkla och påskynda genomförandet av dem till förmån för mottagarna. Detta bör, inom en tydligt definierad ram, göra det möjligt att från fall till fall ange att vissa åtgärder eller kategorier av åtgärder omfattas av vissa tillägg, undantag och avvikelser från annan unionslagstiftning samt att testa effekterna i verklig miljö under EKF:s begränsade löptid, samtidigt som man säkerställer att det finns lämpliga skyddsåtgärder, särskilt ett gemensamt europeiskt intresse. Försöksåtgärder kan ge lärdomar för bedömningen av framtida ändringar av den övergripande rättsliga ramen för tillhandahållande av unionsstöd.
- (62) Om så är nödvändigt och vederbörligen motiverat bör EKF tillhandahålla en mekanism för riktade insatser för att medvetet ge unionsstöd till vissa åtgärder av strategisk och ekonomisk betydelse. Om vissa viktiga projekt inte framgångsrikt kan genomföras inom tidsramen för slutförandet av vanliga konkurrensutsatta förfaranden för tilldelning, bör EKF även tillhandahålla möjligheten att direkt inleda spetskompetensprojekt som inte har fått någon finansiering inom ramen för ett unionsprogram eller som sömlöst fortsätter att ge ekonomiskt stöd till välfungerande projekt i nästa steg av investeringsprocessen, utan ytterligare administrativa bördor för mottagarna. I linje med den strategi som används i relevant sektorspecifik lagstiftning, såsom förordningen om nettonollindustrin, förordningen om kritiska råmaterial och direktivet om förnybar energi (RED III), och såsom anges i meddelandet om given för en ren industri och strategin för den inre marknaden, kan dessutom sådana fall där specifika projekt anses vara av allmänt intresse eller antas utgöra ett väsentligt allmänintresse identifieras i separat befintlig eller framtida lagstiftning.
- (63) Om så är nödvändigt och vederbörligen motiverat bör EKF även kunna tillhandahålla en mekanism för påskyndade insatser som snabbar upp tillhandahållandet av unionsstöd för att tillgodose akuta finansieringsbehov och möjliggöra ett framgångsrikt genomförande av viktiga affärsidéer på den inre marknaden om sådan finansiering inte i tillräcklig utsträckning finns tillgänglig på marknaden. I detta syfte bör därför vissa kontroller, med anledning av det brådskande behovet, utföras först efter det att finansiering har tillhandahållits, vilket underlättar och begränsar den administrativa bördan för mottagarna och ger finansiell säkerhet på snabbast möjliga sätt, samtidigt som man godtar en rimlig nivå av finansiell risk för unionen som står i proportion till de eftersträlvade målen.
- (64) Om så är nödvändigt och vederbörligen motiverat bör EKF ge uppstartsföretag och innovatörer som är etablerade utanför unionen incitament att omlokalisera eller investera, och bygga upp sin verksamhet på den inre marknaden, genom att omfatta en mekanism för incitamentinsatser som lockar framgångsrika uppstartsföretag och

innovatörer från hela världen, även med hjälp av nätverket av EU-delegationer. I detta syfte bör tidsbegränsade undantag från kraven för stödberättigande, till exempel när det gäller etablering i medlemsstaterna eller associerade länder vid unionsstödet inledning, tillåtas så att mottagaren har möjlighet att flytta inom en fastställd tidsram med försäkran om efterföljande unionsstöd. Unionens ekonomiska intressen bör på vederbörligt sätt skyddas, och utbetalningar bör inte göras förrän kraven för stödberättigande är uppfyllda.

- (65) Om så är nödvändigt och vederbörligen motiverat bör EKF möjliggöra ett mer flexibelt och tillgängligt sätt att identifiera, välja ut och stödja innovativa projekt och idéer, bland annat genom att föreskriva instrumentneutrala förfaranden för tilldelning som gör att forskare, entreprenörer, företag och andra medborgare kan lägga fram sin innovationslösning utan någon inledande konstgjord begränsning eller inskränkning av unionsstödet till bidrag, upphandling eller andra former av unionsstöd. Idéerna bör bedömas och väljas ut på grundval av hur väl de motsvarar respektive utmaning eller unionspolitisk prioritering, och det lämpligaste och effektivaste instrumentet för budgetgenomförande till stöd för dessa idéer, om det så handlar om bidrag, upphandling eller annat, bör väljas ut först efteråt på grundval av kraven och förtjänsterna inom det enskilda projektet.
- (66) Om så är nödvändigt och vederbörligen motiverat bör EKF även förenkla och påskynda genomförandet av unionsstöd till vissa viktiga projekt.
- (67) EKF:s InvestEU-instrument bör tillhandahålla budgetgarantin och finansieringsinstrumenten för att mobilisera ytterligare investeringar i hela unionen till stöd för europeisk konkurrenskraft inom strategisk teknik, strategiska tjänster och strategiska sektorer.
- (68) EKF:s InvestEU-instrument kommer att genomföras av partnererna, inbegripet EIB-gruppen, internationella finansinstitut, nationella utvecklingsbanker och utvecklingsinstitutioner samt exportkreditinstitut. Den öppna arkitekturen kommer att fortsätta att vara en viktig aspekt av EKF:s InvestEU-instrumentet och bygga på det breda samarbetet och de breda erfarenheterna inom InvestEU-programmet. Kommissionen och EIB-gruppen bör arbeta tillsammans med målet att stödja genomförandet av EKF:s InvestEU-instrument och främja konsekvens, inkludering, additionalitet och effektivt införande.
- (69) För att undvika onödig administrativ börda och säkerställa ett snabbt införande och ett kontinuerligt stöd till marknaden över olika programperioder kommer genomförandet av EKF:s InvestEU-instrument att bygga på den befintliga gemenskapen av genomförandepartner som bedömts enligt metoden för InvestEU-programmets pelarbedömning, avtalsmässiga arrangemang och relevanta finansiella produkter. För att säkerställa sund ekonomisk förvaltning, ett snabbare genomförande och förenkling för anförtrödda enheter bör genomförandet av EKF:s InvestEU-instrument dessutom bygga på befintliga avtal, mallar för rättsliga och avtalsmässiga arrangemang samt etablerade övervaknings- och rapporteringsverktyg. Detta förbättrar effekten av unionsstödet och lägger mer fokus på ett effektivt stöd till slutmottagarna. Kommissionen får helt eller delvis utgå ifrån och återanvända de avtal med genomförandepartner som ingåtts inom ramen för förordning (EU) 2021/253 och på bedömningar som kommissionen eller andra enheter har gjort inom ramen för avtal enligt den förordningen.
- (70) För att ge genomförandepartner en bredare tillgång till EKF:s InvestEU-instrument bör kommissionen kunna ingå avtal genom indirekt förvaltning med alla kategorier av

enheter som förtecknas i artikel 62.1 c i förordning (EU, Euratom) 2024/2059. För att frigöra privat kapital bör organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten också i undantagsfall, efter en positiv pelarbedömning, kunna anförtros genomförandet av finansieringsinstrument eller budgetgarantier, inbegripet i kombination med bidrag eller andra former av icke återbetalningspliktigt stöd i blandfinansieringsinsatser, förutsatt att organen har tillräckliga finansiella garantier. Sådana organ bör väljas ut med vederbörligt beaktande av karaktären hos det finansieringsinstrument eller den budgetgaranti som genomförs, organens erfarenhet och ekonomiska och operativa kapacitet samt deras regler och rutiner för kontroll av den ekonomiska livskraften hos slutmottagarnas projekt. Valet bör göras öppet, motiveras objektivt och inte riskera att ge upphov till en intressekonflikt.

- (71) För att säkerställa konsekvens bör budgetgarantin och finansieringsinstrumenten, även när de kombineras med icke återbetalningspliktigt stöd i blandfinansieringsinsatser inom ramen för EKF:s InvestEU-instrument, genomföras i enlighet med avdelning X i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
- (72) För att säkerställa ett konsekvent genomförande av budgetgarantier, finansieringsinstrument och blandfinansieringsinsatser inom ramen för olika unionsprogram bör kommissionen utarbeta vägledning, inbegripet tekniska arrangemang och villkor för införande av dessa stödformer inom ramen för dessa program.
- (73) För att uppfylla kraven i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 bör det i den här förordningen fastställas ett maximalt belopp för budgetgarantin inom ramen för EKF:s InvestEU-instrument, en avsättningsnivå för den budgetgarantin i enlighet med artikel 214.1 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och en skyldighet för kommissionen att varje år bedöma den avsättningsnivån i enlighet med den bedömning som avses i artikel 41.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och i linje med kommissionens riskhanteringsram och möjligheten för tredje parter och tredjeländer att specifikt bidra till EKF:s InvestEU-instrument.
- (74) Det är nödvändigt att förskriva en möjlighet att EKF:s InvestEU-instrument, inbegripet budgetgarantin, fungerar som ett övergripande genomförandeverktyg för annan unionspolitik för att ge stöd inom ramen för andra unionsprogram i enlighet med de mål som anges i dessa program. För detta ändamål bör motsvarande avsättningar för finansiella förpliktelser göras genom dessa andra program. För de fall som andra unionsprogram bidrar till målen för unionens inre politik bör stöd i form av en budgetgaranti eller finansieringsinstrument, inbegripet i kombination med icke återbetalningspliktigt stöd i en blandfinansieringsinsats, uteslutande tillhandahållas genom EKF:s InvestEU-instrument.
- (75) EKF:s InvestEU-instrument bör utgöra en samlad, centraliserad plats för inrättande och förvaltning av en budgetgaranti och alla finansieringsinstrument som bidrar till målen för unionens interna politik, vilket bidrar till bättre effektivitet och ökad politisk inverkan av unionsfinansieringen. De finansiella produkter som inrättats genom InvestEU-förordningen är förenliga med statligt stöd i den mening som avses i artikel 212.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Kommissionen och genomförandepartnerna bör säkerställa att nya finansiella produkter som inrättas enligt denna förordning är förenliga med statligt stöd i den mening som avses i artikel 212.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 för att säkerställa ett snabbt införande av dem.

- (76) Europeiska innovativa uppstarts företag och expanderande företag är viktiga motorer för tillväxt och konkurrenskraft, och med tanke på att de möter ständiga hinder för att få tillgång till nödvändig finansiering i unionen bör EKF:s InvestEU-instrument ge riktat ekonomiskt stöd till växande och expanderande företag i unionen i alla skeden – från inrättande och uppstart till expansion och industriell tillverkning. EKF:s InvestEU-instrument bör ge direkt och indirekt finansiering till europeiska företag i syfte att locka till sig privata investerare och därigenom frigöra den fulla potentialen hos europeiskt företagande och europeiska investeringar. Detta kommer att stärka uppstarts företag och expanderande företag och öka unionens globala ledarskap inom teknik och industri, samtidigt som Europas innovations- och investeringsgap överbryggs och målen i spar- och investeringsunionen uppnås. EKF:s InvestEU-instrument bör omfatta en facilitet som syftar till att säkerställa att företag med hög tillväxt som utvecklar eller driftsätter innovativ teknik, inbegripet på områden som är viktiga för unionens strategiska intressen och ekonomiska säkerhet, kan få tillgång till tillräckligt kapital för att expandera sin verksamhet. Det kommer att mobilisera investeringar från Europas kapitalmarknader, i linje med unionens politiska prioriteringar.
- (77) En projektrådgivning bör inrättas för att stödja målen med EKF, med utgångspunkt i InvestEU:s rådgivningscentrum. Den bör samla rådgivningsstöd till privata och offentliga enheter i hela Europa, erbjuda anpassade tjänster till potentiella stödmottagare och bidra till planering av potentiella investeringsinsatser inom ramen för EKF. Samtidigt bör företagsstödtjänster, såsom bland annat EU for Business-nätverket, ha som roll att göra europeiska företag mer innovativa och konkurrenskraftiga, så att de kan växa och expandera på den inre marknaden, och att öka medvetenheten och bidra till kapacitetsuppbyggnad när det gäller sätt att få tillgång till kapitalmarknadsbaserad finansiering. För att undvika onödig administrativ börda och säkerställa ett snabbt införande och ett kontinuerligt stöd till marknaden får EKF bygga på den befintliga gemenskapen av rådgivningspartner som bedömts enligt metoden för InvestEU-programmets pelarbedömning.
- (78) Små och medelstora företag utgör mer än 99 % av alla företag i unionen, står för två tredjedelar av arbetstillfällena och bidrar avsevärt till nya arbetstillfällen av hög kvalitet inom alla sektorer. Expansiva företag finns inom alla sektorer och med alla nivåer av innovationsförmåga. Tillväxt och innovation i unionen kan endast stimuleras genom att man stärker de många expansiva företag som finns bland unionens små och medelstora företag. Små och medelstora företag är avgörande för att uppnå den gröna och den digitala omställningen av ekonomin, inbegripet för att uppnå klimatneutralitet.
- (79) Tillgång till finansiering är dock ett betydande hinder för små och medelstora företag, särskilt för uppstarts företag och expanderande företag, eftersom de ofta är beroende av extern finansiering för sina tillväxtplaner. Små och medelstora företag stöter på fler hinder när det gäller innovation och tillväxt som inte påverkar större företag i samma utsträckning, till exempel bristande entreprenörsfärdigheter, bristande tillgång till teknisk infrastruktur samt svårigheter att skydda immateriella rättigheter eller få tillträde till exportmarknader och värdekedjor i syfte att kunna internationalisera sin verksamhet.
- (80) Det finns belägg för att direkt ekonomiskt stöd till små och medelstora företag inte i sig är tillräckligt för att stödja deras expansion och att de behöver och gynnas av särskild rådgivning på unionsnivå. Rådgivning om reglerna för den inre marknaden, innovation och tillgång till finansiering bidrar till unionens konkurrenskraft. Dessutom är företagsstödet på lokal, regional och nationell nivå diversifierat och bör även

inkludera mindre utvecklade regioner och de yttersta randområdena. Befintliga unionsinitiativ som Enterprise Europe Network, den europeiska plattformen för klustersamarbete och europeiska digitala innovationsknutpunkter har bidragit till att komma till rätta med detta. Ett EU for Business-nätverk inrättas därför, som bygger på Enterprise Europe Network, den europeiska plattformen för klustersamarbete och andra nätverk, för att förenkla och effektivisera rådgivnings- och partnerskapstjänster.

- (81) EKF kommer att stödja små och medelstora företags tillgång till finansiering och stärka konkurrenskraften för små och medelstora företag i unionen på följande två huvudsakliga sätt: EKF kommer för det första, utöver EU for Business-nätverket, även att bedriva ytterligare övergripande verksamhet med inriktning på att stärka konkurrenskraften för små och medelstora företag. EKF:s politikområden bör för det andra innehålla särskilda åtgärder som riktar sig mot små och medelstora företag inom strategiska sektorer, såsom bonussystem som uppmuntrar små och medelstora företag att delta, i syfte att främja dessa företags innovation, tillväxt och expansion. Särskilt stöd får beviljas för tillgång till finansiering för små och medelstora företag och små midcapföretag inom alla sektorer av ekonomin, inbegripet mikrofinansiering och stöd till sociala företag. Dessutom bör en flexibel finansiell verktygslåda inom ramen för EKF säkerställa att små och medelstora företag kan få den typ av stöd som bäst passar deras behov under investeringsprocessen.
- (82) För att ytterligare stödja principerna om förenkling och enkel tillgång till unionsfinansieringsmöjligheter för stödmottagare bör EKF erbjuda en gemensam portal som centraliserar information om och tillgång till alla unionsfinansieringsmöjligheter och stödja annan verksamhet. Den gemensamma portalen bör underlätta och påskynda tillgången till unionsfinansiering samt annan finansiering och investeringar genom att strategin effektiviseras, samtidigt som den bygger på finansierings- och anbudsportalen, InvestEU-portalen, portalen för tillgång till finansiering, STEP-portalen och andra relevanta plattformar. Det bör också vara möjligt att direkt ansöka om finansieringsmöjligheter på den gemensamma portalen.
- (83) EKF bör genomföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [XXX]³² [prestationsförordningen] om inrättande av en ram för spårning av utgifter och prestationer för unionsbudgeten, inklusive regler för att säkerställa en enhetlig tillämpning av principen om att inte orsaka betydande skada och jämställdhetsprincipen som anges i artikel 33.2 d respektive f i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, regler för övervakning och rapportering om resultaten av unionsprogram och unionsverksamheter, regler för inrättande av en portal för unionsstöd, regler för utvärdering av programmen samt andra övergripande bestämmelser som är tillämpliga på alla unionsprogram, t.ex. bestämmelserna om information, kommunikation och synlighet.
- (84) I en snabbt föränderlig ekonomisk, social och geopolitisk miljö har den senaste tidens erfarenheter visat att det behövs en mer flexibel flerårig budgetram samt unionsprogram. I detta syfte, och i linje med målen för EKF, bör finansieringen vederbörligen beakta de förändrade politiska behov som identifierats i relevanta kommissionsdokument, i rådets slutsatser och Europaparlamentets resolutioner, samtidigt som tillräcklig förutsägbarhet i budgetgenomförandet säkerställs.
- (85) I syfte att uppnå de allmänna och specifika målen för EKF bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen avseende

³² EUT L..., p.

ändringar av det maximala beloppet för budgetgarantin och avsättningsnivån samt avseende vissa åtgärder till stöd för rymdpolitiken. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning³³. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

- (86) I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av EKF genom vissa åtgärder som fastställs i arbetsprogram samt vissa åtgärder till stöd för rymdpolitiken bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011³⁴.
- (87) Även om arbetsprogram och andra akter för genomförande av denna förordning avser specifika uppgifter som ingår i budgetgenomförandet vilka inte kräver tilldelning av genomförandebefogenheter och vilka normalt sett inte bör omfattas av tillämpningsområdet för genomförandeaakter enligt förordning (EU) nr 182/2011, bör det rådgivande förfarandet användas för antagande av vissa akter enligt denna förordning, inbegripet arbetsprogram för genomförande av verksamheter för ren omställning, hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi, och digitalt ledarskap, resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor, med tanke på att dessa akter bör stödjas fullt ut och skapa synergier med verksamheter som omfattas av nationell och delad förvaltning och som genomförs av medlemsstaterna. Med anledning av den känslighet och den särskilda vikt som synergier och fullständig samordning med medlemsstaterna har på områdena resiliens och säkerhet, stöd till försvarsindustrin och rymdfrågor bör granskningsförfarandet användas för antagandet av arbetsprogram på dessa områden.
- (88) Kommissionen bör i vederbörligen motiverade fall anta direkt tillämpliga genomförandeaakter ifall ett arbetsprogram inte har antagits i tillräckligt god tid före budgetgenomförandeåret i syfte att säkerställa kontinuitet i unionsstödet, särskilt när det gäller kritiska operativa verksamheter, såsom satellitsystem och kritiska infrastrukturer, eller på ett skyndsamt sätt måste antas för omedelbara åtgärder i samband med en kris eller andra liknande undantagsfall där det kan styrkas att det föreligger synnerlig brådska, när så är nödvändigt på grund av tvingande skäl till skyndsamhet.
- (89) EKF ersätter de program som inrättats genom förordningarna (EU) 2021/522³⁵, (EU) 2021/694³⁶, (EU) 2021/696³⁷, (EU) 2021/697³⁸, (EU) 2021/783³⁹ och (EU) 2023/588⁴⁰

³³ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

³⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

³⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/522 av den 24 mars 2021 om inrättande av ett program för unionens åtgärder på hälsoområdet (programmet EU för hälsa) för perioden 2021–2027 och om upphävande av förordning (EU) nr 282/2014 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>).

³⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240 (EUT L 166, 11.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

och upphäver bestämmelser i förordningarna (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 och (EU) [EDIP].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

AVSNITT 1

FONDENS MÅL OCH STRUKTUR

Artikel 1

Innehåll

1. Genom denna förordning inrättas Europeiska konkurrenskraftsfonden (EKF), inbegripet ett särskilt program för försvarsforskning och försvarsinnovation i enlighet med artikel 182.3 i EUF-fördraget, och dessutom fastställs målen för EKF, dess budget för perioden 2028–2034, formerna av unionsstöd och reglerna för tillhandahållande av sådant stöd enligt övergripande verksamheter och särskilda politiska insatser som får stöd av EKF.
2. I denna förordning fastställs följande:
 - a) Ett politikområde för ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin, som genomförs genom de verksamheter som anges i kapitlen II och IV och bidrar till de särskilda mål som anges i artikel 3.2 a.
 - b) Ett politikområde för hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi, som genomförs genom de verksamheter som anges i kapitlen II och V och bidrar till de särskilda mål som anges i artikel 3.2 b.
 - c) Ett politikområde för digitalt ledarskap, som genomförs genom de verksamheter som anges i kapitlen II och VI och bidrar till de särskilda mål som anges i artikel 3.2 c.
 - d) Ett politikområde för resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor, som genomförs genom de verksamheter som anges i kapitlen II och VII, inbegripet det särskilda program för försvarsforskning och försvarsinnovation som avses i punkt 1, och bidrar till de särskilda mål som anges i artikel 3.2 d.

³⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696 av den 28 april 2021 om inrättande av unionens rymdprogram och Europeiska unionens rymdprogrambyrå och om upphävande av förordningarna (EU) nr 912/2010, (EU) nr 1285/2013 och (EU) nr 377/2014 och beslut nr 541/2014/EU (EUT L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

³⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 av den 29 april 2021 om inrättande av Europeiska försvarsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2018/1092 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

³⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/783 av den 29 april 2021 om inrättande av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) samt om upphävande av förordning (EU) nr 1293/2013 (EUT L 172, 17.5.2021, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/783/oj>).

⁴⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/588 av den 15 mars 2023 om inrättande av unionens program för säker konnektivitet för perioden 2023–2027 (EUT L 79, 17.3.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

3. I denna förordning inrättas också en rättslig ram med syftet att säkerställa försörjningstrygghet, undanröja investeringshinder och flaskhalsar i produktionen och stödja konkurrenskraften hos unionens industribas.

Artikel 2

Definitioner

1. I denna förordning gäller följande definitioner:
 - (1) *rådgivningsavtal*: rättsligt instrument genom vilket kommissionen och rådgivningspartnern anger villkoren för genomförande av projektrådgivningstjänster.
 - (2) *rådgivningspartner*: behörig motpart, till exempel ett finansinstitut eller en annan enhet med vilken kommissionen har ingått ett rådgivningsavtal i syfte att genomföra ett eller flera rådgivningsinitiativ, utom sådana rådgivningsinitiativ som genomförs genom externa tjänsteleverantörer som har anlitats av kommissionen eller genom genomförandeorgan.
 - (3) *komponent*: del av EKF:s InvestEU-instrument som definieras av ursprunget för de resurser som ligger till grund för stödet.
 - (4) *kontroll*: förmågan att utöva ett avgörande inflytande på en rättslig enhet, antingen direkt eller indirekt via en eller flera andra rättsliga enheter.
 - (5) *verkställande ledning*: organ inom en rättslig enhet som har utsetts i enlighet med nationell rätt och som i tillämpliga fall rapporterar till den verkställande direktören eller varje annan person med motsvarande beslutsbefogenhet och som har mandat att fastställa den rättsliga enhetens strategi, mål och allmänna inriktning och har tillsyn över och övervakar chefernas beslutsfattande.
 - (6) *EIB-gruppen*: Europeiska investeringsbanken (EIB), dess filialer och andra enheter som inrättats i enlighet med artikel 28.1 i protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga (EIB-stadgan).
 - (7) *garantiavtal*: rättsligt instrument genom vilket kommissionen och en genomförandepartner anger villkoren för att föreslå finansierings- och investeringstransaktioner så att de kan omfattas av garantin inom EKF:s InvestEU-instrument, för att tillhandahålla budgetgarantin för sådana transaktioner och för att genomföra dem i enlighet med denna förordning.
 - (8) *tvingande allmänintresse*: vid tillämpningen av artikel 20, ett tvingande skäl för att tillhandahålla unionsstöd till en viss åtgärd, eller grupp av åtgärder, på grund av ett tydligt och betydande bidrag till uppnåendet av politiska mål enligt EKF, som motiverar att påskyndade och förenklade regler tillämpas vid tilldelningen.
 - (9) *genomförandepartner*: behörigt finansinstitut eller mellanhand som kommissionen har ingått ett garantiavtal med.
 - (10) *viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse*: projekt som uppfyller samtliga de kriterier som anges i meddelandet från kommissionen om kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller i senare ändringar av det meddelandet.
 - (11) *investeringsprocess*: alla faser av offentligt och privat ekonomiskt stöd och politiska stödmekanismer som tillhandahålls mottagare under hela utvecklingskedjan, inbegripet en heltäckande serie av verksamheter under tilldelningen av ekonomiska

medel och tillhandahållande av stöd för att främja innovation och ekonomisk tillväxt. Processen inbegriper, men är inte begränsad till, inledningen från faserna av grundforskning och tillämpad forskning, genom stegen av expansion och industriell driftsättning fram till fullbordandet i fullskalig tillverkning, industriell mognad och internationalisering.

- (12) *finansierings- och investeringstransaktioner* eller *finansierings- eller investeringstransaktioner*: transaktioner för att tillhandahålla finansiering direkt eller indirekt till slutmottagare genom finansiella produkter, som en genomförandepartner utför i eget namn och i enlighet med sina interna regler, policyer och förfaranden och som redovisas i genomförandepartnerens finansiella rapporter eller, i tillämpliga fall, i noter till dessa finansiella rapporter.
- (13) *rättslig enhet*: juridisk person som har inrättats och erkänts som sådan enligt unionsrätten, nationell rätt eller internationell rätt, inklusive strukturer för europeiska försvarsmaterielprogram (Seap) inrättade i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning [XXX]⁴¹ [EDIP], som har rättskapacitet och kapacitet att handla för egen räkning, utöva rättigheter och omfattas av skyldigheter, eller en enhet som inte har någon rättskapacitet och som avses i artikel 200.2 c i budgetförordningen.
- (14) *politikområde*: område som ska stödjas genom EKF-verktygslådan i enlighet med artikel 3.2.
- (15) *förkommersiell upphandling*: upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster som involverar delning av risker och fördelar på marknadsvillkor, där upphandlade forsknings- och utvecklingstjänster tydligt åtskiljs från driftsättning av slutprodukter i kommersiella mängder.
- (16) *projektrådgivning*: rådgivning som stöder investeringar, inbegripet kapacitetsuppbyggnad och marknadsutveckling, och företagsaccelerationstjänster som tillhandahålls av rådgivningspartner, av externa tjänsteleverantörer som har anlitats av kommissionen eller genom genomförandeorgan.
- (17) *konkurrenskraftsstämpel*: kvalitetsstämpel som tilldelats ett förslag som lämnats in till en inbjudan att lämna förslag och som uppfyller alla kvalitetskrav som fastställs i tilldelningsförfarandet men kan få stöd från andra unionsfinansieringskällor eller nationella finansieringskällor.
- (18) *litet midcapföretag*: enhet enligt definitionen i kommissionens rekommendation C(2025) 3500.
- (19) *små och medelstora företag*: mikroföretag samt små och medelstora företag i den betydelse som avses i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG.
- (20) *berörda parter*: enskilda, grupper eller organisationer som påverkas av och kan vara involverade i genomförandet av programmet.
- (21) *infrastruktur*: alla fysiska och virtuella element som är nödvändiga för tillhandahållande av tjänster och ekonomiska verksamheter, inbegripet nät, kraftnät och tillgångar samt mobila tillgångar med anknytning till infrastruktur, främjande av fossilfrihet, resiliens, effektivitet, digitalisering och interoperabilitet.

⁴¹

EUT L.,,

Artikel 3

Mål

1. Det allmänna målet för EKF är att öka den europeiska konkurrenskraften, särskilt i strategiska sektorer och inom strategisk teknik längs investeringsprocessen, på följande sätt:
 - a) Sörja för teknisk, ekonomisk och miljömässig inverkan från unionens investeringar, bland annat genom att utveckla disruptiv och inkrementell innovation och framväxande, avancerad och strategisk teknik samt teknik med dubbla användningsområden med betydande ekonomisk potential, särskilt genom att utveckla och påskynda tillverkning och industriell driftsättning.
 - b) Minska eller förebygga unionens strategiska beroenden och stärka unionens resiliens och ekonomiska säkerhet, bland annat genom att diversifiera källor och marknader, stödja expansion av europeisk produktion av strategisk teknik och skapa, stärka och skydda kritiska värdekedjor och kritisk infrastruktur i unionen.
 - c) Motverka marknadsmisslyckanden och suboptimala investeringssituationer, bland annat genom att attrahera privat kapital och institutionella investerare och offentlig finansiering i proportionerlig omfattning och samtidigt undvika dubbelarbete och utträngning av privata investerare, och fungera som en integrerad plattform för tillhandahållande av riktat ekonomiskt stöd till företag i alla utvecklingsfaser, däribland uppstartsföretag, expanderande företag och strategiska företag, inbegripet företag som aktivt bedriver tillverkning och industriell och kommersiell driftsättning.
 - d) Främja integreringen av unionens kapitalmarknader i överensstämmelse med målet att genomföra spar- och investeringsunionen, inbegripet lösningar för att motverka fragmenteringen av unionens kapitalmarknader, avlägsna hinder och skapa incitament för privata investeringar och diversifiera och stärka finansieringskällorna för unionens företag i alla medlemsstater, även dem med mindre utvecklade kapitalmarknader.
 - e) Anpassa det politiska stödet till forskning, innovation och industri till att omvandla unionens höga forskningskvalitet till industriell styrka för unionen på världsmarknaderna och trygga tillverkningsindustrins europeiska framtid.
 - f) Utveckla unionens gränsöverskridande och kritiska infrastruktur som är avgörande för unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende, särskilt inom energi och transport, digital teknik och säkerhet, försvar och rymdinfrastruktur samt social infrastruktur och därtill hörande data och tjänster.
 - g) Stärka konkurrenskraften hos små och medelstora företag och små midcapföretag som är etablerade i unionen och deras förmåga att växa och expandera, särskilt genom att förbättra deras tillgång till finansiering, inbegripet privata investeringar, mikrofinansiering och stöd till sociala företag, samt underlätta tillgång till unionsfinansiering genom snabbare, enklare och harmoniserade förfaranden samt minska och säkerställa en proportionerlig rapporteringsbörda.
 - h) Hantera bristen på sådan kompetens som är kritisk för alla slags arbetstillfällen av hög kvalitet i sektorer som är strategiska för unionens konkurrenskraft genom investeringar i både övergripande och specifik kompetens som bidrar till tillgången till kompetens i framtida framväxande teknik och genom att komplettera investeringarna med investeringar i kompetens och ange när detta ingår.

- i) Säkerställa den inre marknadens integration, bland annat genom stöd till initiativ i alla skeden av investeringsprocessen, med positiva spridningseffekter för den inre marknaden och dess värdekedjors resiliens.
 - j) Stödja åtgärder för utarbetande, genomförande och övervakning av unionens relevanta lagstiftning och politik.
 - k) Säkerställa en rättvis omställning till en hållbar, fossilfri och digital ekonomi som är rättvis och stöder arbetstagare och lokalsamhällen.
2. Inom ramen för de allmänna mål som anges i punkt 1 ska EKF särskilt eftersträva följande särskilda mål:
- a) För stöd till ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin, de särskilda målen om stöd till utfasning av fossila bränslen i den europeiska industrin, inbegripet små och medelstora företag och energiintensiva industrier, tillverkning av ren teknik och dess leveranskedjor samt bidrag till omställningen till en hållbar, cirkulär, energi-, vatten- och resurseffektiv, klimatneutral och resilient ekonomi. Här ingår industrins upptagning av teknik för utfasning av fossila bränslen och andra lösningar för deras industriella processer och verksamheter, liksom utfasning av fossila bränslen inom energiförsörjningen, främjande av energieffektivitet, upptagning av lösningar för förnybar och ren energi, utveckling av flexibilitet i energisystemen, upptagning av pionjärmarknader för rena produkter, utveckling, resiliens, integration och digitalisering av infrastrukturer och system för energi och transporter, främjande av smart rörlighet och hållbara alternativa bränslen, främjande av en hållbar blå ekonomi, utveckling av innovativa naturbaserade affärsmodeller och efterfrågebaserade lösningar för rena, fossilfria byggnader, transporter och industrier samt expansion av produktion som bidrar till det europeiska strategiska oberoendet.
 - b) För stöd till hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi:
 - (1) För stöd till hälsa, de särskilda målen att främja innovation och konkurrenskraft i hälsosektorn och samtidigt säkerställa försörjningstrygghet och industriell kapacitet och förmåga att hantera framtida allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa; förbättra och skydda folkhälsa och populationshälsa genom att prioritera hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande under hela livet genom en modell som bygger på hälsa inom alla politikområden och One Health, samt genom att stärka hälso- och sjukvårdssystemens innovation och resiliens.
 - (2) För stöd till bioteknik, de särskilda målen att bidra till utveckling och expansiv produktion samt upptagning, tillgång och tillgänglighet för läkemedel, medicintekniska produkter, diagnosmedel och andra medicinska motmedel.
 - (3) För stöd till bioekonomi, de särskilda målen att främja en innovativ och konkurrenskraftig bioekonomi i unionen, bland annat inom biobaserade material och produkter, biotillverkning, innovativa livsmedelsprodukter och biokemikalier, inbegripet stöd till små och medelstora företag, uppstarts företag och expanderande företag, bidra till utveckling och expansiv produktion samt upptagning, tillgång och tillgänglighet för bioekonomiska innovationer, även sådana som bygger på sektorsövergripande avancerad bioteknik, samt stärkta försörjningskedjor med ökad resiliens.

- (4) För stöd till jordbruk och livsmedelstrygghet, de särskilda målen att främja konkurrenskraft, hållbarhet och resiliens hos jordbruk, fiske och vattenbruk, skogsbruk och landsbygds- och kustområden och deras bidrag till omställningen till en klimatneutral, klimatreseilient, vattensmart och naturpositiv ekonomi och skydd av naturresurser och biologisk mångfald samtidigt som de bidrar till unionens långsiktiga livsmedelstrygghet.
- c) För stöd till digitalt ledarskap, de särskilda målen att främja innovation och konkurrenskraft i den digitala sektorn för en konkurrenskraftig och säker union, så att fördelarna bibringas enskilda, samhälle, offentliga förvaltningar och företag i hela unionen. Här ingår, men är inte begränsat till, stöd till hela den digitala värde- och leveranskedjan samt verksamhet såsom stöd till uppstarts företag, expanderande företag och små och medelstora företag enligt följande: Ledarskap inom digital teknik och AI-teknik genom bland annat tekniköverföring och innovation och genom avancerade infrastrukturer som AI-drivna digitala tvillningar. Teknisk suveränitet genom uppbyggnad av resilienta digitala ekosystem och en hög nivå av cybersäkerhet i unionen. Utnyttjande av den digitala teknikens möjligheter för enskilda och företag genom digitala tillämpningar och tjänster, infrastrukturer, kapacitet och förmågor på avancerad nivå och genom stärkt interoperabilitet i hela unionen, inbegripet stöd till digitalisering av företag, inklusive små och medelstora företag, små midcapföretag, uppstarts företag och expanderande företag. Stöd till digital omställning och interoperabilitet i den offentliga och privata sektorn genom snabb upptagning av AI, plånboksteknik såsom EU:s digitala identitetsplånböcker och betrodda tjänster inrättade i enlighet med förordning (EU) nr 910/2014, den kommande europeiska företagsplånboken och andra innovativa digitala lösningar. Stöd till kulturella och kreativa näringar som komplement till programmet AgoraEU.
- d) För stöd till resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor, följande särskilda mål:
- (1) För stöd till leveranskedjornas resiliens, de särskilda målen att stärka den europeiska resiliensen genom att bygga ut unionens kapacitet inom prospektering, utvinning, bearbetning och återvinning av råmaterial och diversifiering av försörjningskällor och marknader, samt genom att förbättra tillgången i rätt tid till sådana produkter bland annat genom förkortade leveranstider, reservation av tillverknings tider eller lagerhållning av produkter, insatsvaror eller råmaterial.
- (2) För stöd till unionens försvarsindustri, de särskilda målen att främja unionens och medlemsstaternas försvarsindustriella beredskap genom att stärka konkurrenskraften, reaktionssnabbheten och förmågan hos den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen, inbegripet stöd till uppstarts företag, expanderande företag och små och medelstora företag, och främja ett innovativt försvarsekosystem i unionen; samarbetsinriktad forskning och utveckling av försvarsprodukter och försvarsteknik, inbegripet disruptiv försvarsteknik; samarbete under försvarsutrustningens hela livscykel, särskilt vid försvarsupphandling och för utveckling av europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse; anpassning av industrin till strukturförändringar.

- (3) För genomförandet av unionens rymdsystem och rymdpolitik, de särskilda målen att utveckla, upprätthålla och driva rymdsystem, tillhandahålla information, data och tjänster från rymden med hjälp av avancerad teknik till stöd för unionens politik, särskilt inom säkerhet, försvar, hållbar tillväxt, miljöskydd och klimatesiliens, globalt engagemang och strategiskt oberoende; maximera rymdverksamhetens socioekonomiska nytta, särskilt genom att främja utvecklingen av en innovativ och konkurrenskraftig rymdekonomi i unionen och stödja utvecklingen av en verklig inre marknad för rymdverksamheter, inbegripet samarbetsinriktad forskning och innovation för rymdprodukter och rymdteknik och stöd till små och medelstora företag; öka säkerheten, tryggheten och hållbarheten i all verksamheter i yttre rymden; främja unionens roll som global aktör i rymdsektorn.
- (4) För stöd till civil industrisäkerhet, de särskilda målen att stärka konkurrenskraften och reaktionssnabbheten hos den europeiska civila säkerhetsindustrin när det gäller tillämpningsområdena säkerhet, resiliens hos kritiska infrastrukturer och infrastrukturer med dubbla användningsområden, teknik som kritisk energiinfrastruktur och lösningar för gränskontroll av varor och personer, gränsskydd, sjöfartsskydd, tullsäkerhet och civil beredskap mot säkerhetshot samt stärkta förmågor hos de berörda slutanvändarna i den civila säkerhetssektorn.

Artikel 4

Budget

1. Den vägledande finansieringsramen för genomförandet av EKF för perioden 1 januari 2028–31 december 2034 ska vara 234 300 000 000 EUR i löpande priser.
2. Den vägledande fördelningen av det belopp som avses i punkt 1 ska vara följande:
 - a) 11 000 000 000 EUR för verksamheter som bidrar till de allmänna målen i artikel 3, i synnerhet genomförda genom övergripande verksamheter såsom icke-tematiskt stöd från EKF:s InvestEU-instrument, enligt kapitel II avsnitt 2 och projektrådgivning, samarbete med små och medelstora företag, kompetensutveckling och tillgång till finansiering enligt kapitel III.
 - b) 26 210 000 000 EUR för de särskilda mål som anges i artikel 3.2 a.
 - c) 20 393 000 000 EUR för de särskilda mål som anges i artikel 3.2 b.
 - d) 51 493 000 000 EUR för de särskilda mål som anges i artikel 3.2 c.
 - e) 125 204 000 000 EUR för de särskilda mål som anges i artikel 3.2 d.
3. Budgetåtaganden för verksamheter som sträcker sig över mer än ett budgetår får delas upp på ett antal år i årliga delåtaganden.
4. Anslag får föras in i unionens budget efter 2034 för att täcka sådana utgifter som är nödvändiga för uppfyllandet av de mål som anges i artikel 3 i syfte att möjliggöra förvaltningen av åtgärder som inte slutförts vid utgången av den period som avses i punkt 1, liksom kostnader som täcker kritiska operativa verksamheter och tjänster.

5. Den finansieringsram som avses i punkt 1 i denna artikel och de ytterligare medel som avses i artikel 5 får också användas för tekniskt och administrativt bistånd för genomförandet av EKF, såsom förberedelser, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, institutionella it-system och it-plattformar, informations- och kommunikationsinsatser, inbegripet institutionell kommunikation om unionens politiska prioriteringar, samt alla andra kostnader för tekniskt och administrativt bistånd eller kostnader relaterade till personal som kommissionen ådrar sig för förvaltningen av EKF.

AVSNITT 2

ENHETLIGT REGELVERK

Artikel 5

Ytterligare medel

1. Medlemsstaterna, unionens institutioner, organ och byråer, tredjeländer, internationella organisationer, internationella finansinstitut eller andra tredje parter får göra ytterligare ekonomiska eller icke-ekonomiska bidrag tillgängliga för EKF eller någon av dess särskilda verksamheter eller mål som anges i artikel 3.2, inbegripet särskilda bidrag till budgetgarantin och finansieringsinstrument inom EKF:s InvestEU-instrument enligt artikel 21. Ytterligare ekonomiska bidrag ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål i den mening som avses i artikel 21.2 a, d eller e eller 21.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Medel anslagna till medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på medlemsstaternas begäran och i enlighet med artikel X i förordning (EU) [XXX] [NRPP-förordningen] göras tillgängliga för EKF. Kommissionen ska genomföra dessa medel direkt eller indirekt i enlighet med artikel 62.1 a eller c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. De ska läggas till det belopp som avses i artikel 4. Dessa medel ska användas till förmån för den berörda medlemsstaten. Om kommissionen inte har ingått något rättsligt åtagande inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning för ytterligare belopp som på detta sätt gjorts tillgängliga för EKF, får de motsvarande outnyttjade beloppen, på den berörda medlemsstatens begäran, föras tillbaka till ett eller flera kapitel i planen eller efterföljare till dessa.
3. Alla inkomster från verksamheter och komponenter enligt kapitel VII avsnitt 3 i den här förordningen ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål i den mening som avses i artikel 21.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 till EKF eller dess efterföljare.
4. [Från och med den 1 januari 2028 / programmets startdatum] ska, med avvikelse från artikel 212.3 första, andra och fjärde styckena i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, inkomster, återbetalningar och återvunna medel från finansieringsinstrument som finansieras i enlighet med den här förordningen, dess föregångare, och de rättsakter som avses i bilaga IV till förordning (EU) 2021/523 användas för att tillhandahålla unionsstöd inom EKF. Med avvikelse från artikel 21.3 f och i enlighet med artikel 21.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska dessa medel utgöra externa inkomster till EKF avsatta för särskilda ändamål.
5. [Från och med den 1 januari 2028 / programmets startdatum] får, med avvikelse från artikel 216.4 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 alla överskott från avsättningar för budgetgarantier i enlighet med förordningarna (EU) 2015/1017[2] och (EU)

2021/523[3] användas för att tillhandahålla unionsstöd inom EKF. Medlen ska utgöra externa inkomster till EKF avsatta för särskilda ändamål enligt artikel 21.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Artikel 6

Alternativ, kombinerad och kumulativ finansiering

1. EKF ska genomföras i samverkan med andra unionsprogram. En åtgärd som har fått unionsbidrag från ett annat program får också motta ett annat bidrag från EKF. Reglerna för det relevanta unionsprogrammet ska tillämpas på motsvarande bidrag, eller också får en enda uppsättning regler tillämpas för alla bidrag och ett enda rättsligt åtagande får ingås. Om bidraget från unionen baseras på stödberättigande kostnader får det kumulativa stödet från unionens budget inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och det får beräknas proportionellt i enlighet med de handlingar där villkoren för stödet anges.
2. Förfarandena för tilldelning inom EKF får genomföras genom direkt eller indirekt förvaltning gemensamt med medlemsstaterna, unionens institutioner eller dessas avdelningar, organ och byråer, tredjeländer, internationella organisationer, internationella finansinstitut eller andra tredje parter, under förutsättning att skyddet av unionens ekonomiska intressen liksom av unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen säkerställs. Sådana förfaranden ska omfattas av en enda uppsättning regler och leda till att ett enda rättsligt åtagande ingås. För detta ändamål får parterna göra medel tillgängliga för EKF i enlighet med artikel 5 i den här förordningen, eller också får parterna anförtros genomförandet av tilldelningsförfarandet, i tillämpliga fall i enlighet med artikel 62.1 c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Vid gemensamma tilldelningsförfaranden får parternas företrädare i förfarandet också tjänstgöra som ledamöter i den utvärderingskommitté som avses i artikel 153.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Artikel 7

Samordning

1. Kommissionen ska säkerställa ett konsekvent genomförande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, ramprogrammet för forskning och innovation och innovationsfonden.
2. Kommissionen och medlemsstaterna ska, på ett sätt som motsvarar deras respektive ansvarsområden, underlätta samordningen och samstämmigheten mellan Europeiska konkurrenskraftsfonden och de nationella och regionala partnerskapsplanerna när det gäller gemensamma konkurrenskraftsprioriteringar på valda nyckelområden och projekt som bedöms ha strategisk betydelse och vara av gemensamt europeiskt intresse.
3. EKF ska genomföras i samverkan med andra unionsfonder, däribland fonden Europa i världen, särskilt för att stödja global konkurrenskraft, säkerställa diversifierade försörjningskällor och stärka de europeiska företagens exportpotential och exportmöjligheter.

Artikel 8

Konkurrenskraftsstämpel

1. En konkurrenskraftsstämpel får tilldelas åtgärder av hög kvalitet som uppfyller åtminstone följande villkor:
 - a) De har bedömts i ett tilldelningsförfarande inom EKF.
 - b) De uppfyller minimikvalitetskraven i det tilldelningsförfarandet.
2. I arbetsprogrammet eller i handlingar som rör tilldelningsförfarandet får ytterligare villkor anges.
3. Medlemsstaterna får stödja projekt som tilldelats en stämpel eller får tillhandahålla stöd genom EKF genom att göra ytterligare medel tillgängliga för EKF i enlighet med artikel 5.1 eller 5.2.
4. Strategiska projekt enligt förordningen om kritiska råmaterial, förordningen om nettonollindustrin och förordningen om kritiska läkemedel och andra strategiska projekt som anges i unionslagstiftningen och som uppfyller villkoren i punkt 1 ska direkt tilldelas konkurrenskraftsstämpeln.

Artikel 9

Stödberättigande

1. Kriterier för stödberättigande ska fastställas så att de bidrar till uppnåendet av de allmänna och särskilda mål som anges i artikel 3 i den här förordningen, i överensstämmelse med förordning (EU, Euratom) 2024/2509, och ska tillämpas på alla tilldelningsförfaranden inom EKF.
2. Förutsatt att eventuella särskilda villkor inom varje enskilt politikområde eller varje enskild komponent är uppfyllda, får en eller flera av följande kategorier av rättsliga enheter vara berättigade till unionsstöd vid tilldelningsförfaranden inom ramen för direkt och indirekt förvaltning:
 - a) Enheter som är etablerade i en medlemsstat eller i utomeuropeiska länder och territorier.
 - b) Enheter som är etablerade i ett associerat tredjeland.
 - c) Internationella organisationer.
 - d) Andra enheter som är etablerade i icke-associerade tredjeländer, om finansieringen av sådana enheter är nödvändig för genomförandet av åtgärden och bidrar till de mål som anges i artikel 3.
3. Utöver vad som anges i artikel 168.2 och 168.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 får internationella organisationer och sådana associerade tredjeländer som avses i artikel 11.1 i den här förordningen, när så är relevant, delta i och dra nytta av de upphandlingsmekanismer som fastställs i artikel 168.2 och 168.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Regler som gäller för medlemsstaterna i enlighet med artikel 168 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska i tillämpliga delar gälla för deltagande associerade tredjeländer och internationella organisationer.
4. Vid tilldelningsförfaranden ska följande verksamheter inte berättiga till stöd:
 - a) Verksamheter som är förbjudna enligt unionsrätten, tillämplig internationell rätt eller nationell rätt i alla medlemsstater.

- b) Verksamheter som redan finansieras fullt ut av andra offentliga eller privata källor.
- c) I enlighet med artikel 136 i budgetförordningen ska restriktioner för stödberättigande av säkerhetsskäl tillämpas på högriskleverantörer i överensstämmelse med unionsrätten.
- 5. Arbetsprogrammet eller de handlingar som rör tilldelningsförfarandet får innehålla ytterligare preciseringar angående de kriterier för stödberättigande som fastställs i den här förordningen eller innehålla ytterligare kriterier för stödberättigande för särskilda åtgärder.
- 6. Företrädare för tredjeländer eller internationella organisationer får inte närvara vid överläggningar avseende kriterier för stödberättigande eller tilldelning.

Artikel 10

Unionspreferens

- 1. Stödet från EKF ska inriktas på utveckling, tillverkning och drift i unionen av strategisk teknik och strategiska sektorer i överensstämmelse med unionsrätten och internationella åtaganden. Vid tilldelningsförfarandena får alla villkor i punkt 2 tillämpas för att skydda unionens strategiska intressen och intressen avseende ekonomisk säkerhet, samt säkerhet och kritiska tillgångar och de tjänster dessa tillhandahåller.
- 2. Arbetsprogrammet, investeringsriktlinjerna eller handlingarna rörande tilldelningsförfarandet får innehålla villkor för stödberättigande för att säkerställa unionens konkurrenskraft, inbegripet skydd av unionens ekonomiska intressen och oberoende när det är nödvändigt och lämpligt, även genom preferensvillkor såsom restriktioner eller incitament för unionsenheter, samtidigt som snedvridningar av den inre marknaden begränsas. Dessa villkor för stödberättigande får utgöras av följande:
 - a) Restriktioner för deltagande och resultat som innebär att deltagande enheter måste vara etablerade, använda faciliteter eller bedriva verksamhet i medlemsstaterna och i förekommande fall andra stödberättigande länder. I arbetsprogrammet eller handlingarna rörande tilldelningsförfarandet får ytterligare uppgifter om tillämpningen av dessa restriktioner för deltagande och resultat anges.
 - b) Restriktioner för överföring enligt vilka mottagare av EKF-medel under en åtgärd eller inom 5 kalenderår efter åtgärdens slut inte direkt eller indirekt får överföra hela eller delar av verksamheten, resultaten eller tillhörande åtkomst- eller användningsrättigheter, inklusive licensgivning, från en stödberättigande medlemsstat eller ett stödberättigande associerat land till ett icke stödberättigande tredjeland. I annat fall får unionsfinansieringen minskas och helt eller delvis återvinnas. I arbetsprogrammet eller handlingarna rörande tilldelningsförfarandet får ytterligare uppgifter om tillämpningen av dessa restriktioner för överföring anges.
 - c) Restriktioner för leveranser och innehåll enligt vilka mottagare av EKF-finansiering ska säkerställa en viss minsta andel användning eller leverans av utrustning, materiel eller material eller komponenter till dessa som används för åtgärden från sådana stödberättigande enheter som avses i punkt 2 a och b, utom om sådant materiel och material inte rimligtvis kan införskaffas från sådana stödberättigande enheter. I arbetsprogrammet eller handlingarna rörande tilldelningsförfarandet får ytterligare uppgifter om tillämpningen av dessa restriktioner för leveranser och innehåll anges.

- d) Restriktioner för kontroll enligt vilka mottagare av EKF-finansiering ska förvärva och/eller ha möjlighet besluta, utan restriktioner från icke stödberättigande enheter, om skapande och användning av resultat, inbegripet rättslig befogenhet och praktisk förmåga att ändra, ersätta eller avlägsna delar av resultat som är föremål för restriktioner från icke stödberättigande enheter eller tredjeländer. I arbetsprogrammet eller handlingarna rörande tilldelningsförfarandet får ytterligare uppgifter om tillämpningen av dessa restriktioner för konstruktionsbefogenheter anges.
- 3. Tilldelningsförfaranden som påverkar säkerhet, försvar eller allmän ordning, särskilt när det gäller unionens eller dess medlemsstaters strategiska tillgångar och intressen, ska begränsas i enlighet med artikel 136 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Sådana begränsningar för stödberättigande får särskilt omfatta följande:
 - a) Beträffande deltagande enheter, restriktioner för den verkställande ledningen och restriktioner för ägande och kontroll som begränsar deltagandet för alla eller vissa enheter i enheter med verkställande ledning samt ägande och kontroll av fysiska eller juridiska personer etablerade i medlemsstaterna, och i förekommande fall andra stödberättigande länder.
 - b) Beträffande de genomförda verksamheterna, restriktioner avseende platsen för verksamhetens bedrivande och användningen av anläggningar eller utrustning som begränsar alla eller vissa verksamheter till sådana tillgångar som är belägna i eller har sitt ursprung i medlemsstaterna, och i förekommande fall andra stödberättigande länder.
 - c) Beträffande andra säkerhetsrestriktioner, säkerhetsöversyner och riskbedömningar, säkerhetsgodkännanden, restriktioner för överföring och nyttjanderätt, inbegripet licensgivning, för att säkerställa lämpligt skydd för alla eller vissa resultat och annan information som uppstår genom eller används i åtgärden.

Artikel 11

Associering av tredjeländer till verksamheter inom EKF

- 1. EKF får öppnas för deltagande för följande tredjeländer genom fullständig eller partiell associering, i enlighet med de mål som fastställs i artikel 3 och i enlighet med relevanta internationella avtal eller beslut som antagits inom ramen för dessa avtal och som är tillämpliga på
 - a) medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt Andorra, Monaco och San Marino,
 - b) anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidatländer,
 - c) länder som deltar i den europeiska grannskapspolitiken,
 - d) andra tredjeländer.
- 2. Förutsatt att eventuella särskilda villkor inom varje politikområde eller komponent är uppfyllda av det aktuella tredjelandet ska associeringsavtalen för deltagande i EKF
 - a) säkerställa en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i EKF,
 - b) fastställa villkoren för deltagande i programmen, inklusive beräkning av ekonomiska bidrag, i form av ett driftsbidrag och en deltagaravgift, till EKF och dess allmänna administrativa kostnader,

- c) inte ge tredjelandet någon befogenhet att fatta beslut som rör programmet,
 - d) garantera unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda sina ekonomiska intressen,
 - e) säkerställa skyddet av unionens och dess medlemsstaters strategiska intressen, säkerhetsintressen, försvarsintressen och intressen avseende allmän ordning.
3. Vid tillämpning av led d ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs enligt förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och garantera att verkställighetsbeslut som ålägger en betalningsskyldighet på grundval av artikel 299 i EUF-fördraget samt domar och beslut från Europeiska unionens domstol är verkställbara, och säkerställa att dess behöriga myndigheter samarbetar med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) vid utredningar och åtal mot brott som påverkar unionens ekonomiska intressen i enlighet med tillämpliga internationella avtal och andra tillämpliga regler.
4. Separata särskilda avtal får ingås i enlighet med artikel 218 i EUF-fördraget för verksamheter inom EKF som rör säkerhet och tillhandahållande av säkra tjänster och kritiska tillgångar till unionen.

Artikel 12

Genomförande av och former för unionsstöd

1. EKF ska genomföras genom arbetsprogram i enlighet med artikel 110 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
2. EKF ska genomföras i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509, genom direkt förvaltning eller genom indirekt förvaltning med de enheter som avses i artikel 62.1 c i den förordningen.
3. Tilldelningsförfaranden inom EKF ska överensstämma med de allmänna bestämmelserna för EKF i kapitlen I och II i den här förordningen, som i händelse av konflikt ska ha företräde över alla andra regler för verksamheten eller senare antagna genomförandeakter.
4. När tilldelningsförfarandena rör fler än ett särskilt mål i artikel 3.2 får arbetsprogrammet ange att tilldelningsförfarandet ska genomföras enligt en enda uppsättning regler genom direkt tillämpning av förordning (EU, Euratom) 2024/2509, kompletterat med de allmänna reglerna i kapitel I och II, eller genom tillämpning av reglerna för ett av de aktuella särskilda målen.
5. Under vissa vederbörligen motiverade omständigheter får unionsfinansiering beviljas utan något meddelande om ansökningsomgång i enlighet med artikel 198 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509, inbegripet led e.
6. Unionsfinansiering får tillhandahållas i alla former som anges i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, bland annat i form av bidrag, priser, upphandling, icke-finansiella donationer, budgetgarantier och finansieringsinstrument.
7. Om unionsstöd tillhandahålls i form av en budgetgaranti eller ett finansieringsinstrument, även när det kombineras med icke återbetalningspliktigt stöd i en blandfinansieringsinsats, ska stödet genomföras i enlighet med avdelning X i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

8. Om unionsstöd tillhandahålls i form av ett bidrag, även när det kombineras i en blandfinansieringsinsats med andra former av återbetalningspliktigt stöd som inte har stöd av unionsbudgeten, ska finansieringen tillhandahållas i enlighet med avdelning VIII i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och i form av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna i enlighet med artikel 125.1 a i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 eller om nödvändigt i form av förenklade kostnadsalternativ. Finansiering får också tillhandahållas i form av återbetalning av faktiska kostnader, om målet för en åtgärd inte kan uppnås på annat sätt eller om denna form är nödvändig för att möjliggöra andra finansieringskällor, inbegripet finansiering från medlemsstaterna.
9. För åtgärder som genomför forsknings- och innovationsverksamheter får utvärderingskommittén helt eller delvis bestå av oberoende externa experter, i enlighet med artikel 153.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
10. Bidrag till en ömsesidig försäkringsmekanism enligt artikel 30 i förordningen om ramprogrammet för forskning och innovation får täcka riskerna i samband med återvinning av belopp från stödmottagarna, och ska betraktas som en tillräcklig garanti enligt artikel 155 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Inga ytterligare garantier eller säkerheter får godtas från stödmottagarna eller åläggas dem.
11. När det är nödvändigt för att uppnå målen i artikel 3 får delar av EKF genomföras genom offentlig-privata eller offentlig-offentliga partnerskap inrättade inom ramprogrammet för forskning och innovation, särskilt genom att budgetgenomförandeuppgifter i enlighet med artikel 62.1 c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 anförtros åt gemensamma företag inrättade enligt artikel 187 i EUF-fördraget. Stödet från EKF ska förenas med villkor om effektiv användning av unionsfinansieringen, ett proportionerligt bidrag från andra partner som är minst lika stort som unionens bidrag och rösträtt för unionen i de beslutsfattande organen på ett sätt som skyddar unionens intressen inom partnerskapet. För det ändamålet ska gemensamma företag inrättas genom en enda rättsakt om inrättande som säkerställer centraliserade administrativa funktioner.
12. Förutom de grunder som anges i artikel 132 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska tilldelningsförfaranden och därav följande rättsliga åtaganden möjliggöra uppsägning, om det är osannolikt att åtgärdens mål kommer att uppnås alls eller uppnås inom fastställd tid eller om åtgärden har förlorat sin politiska relevans.

Artikel 13

Tillämpning av reglerna om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga uppgifter

1. Kommissionen ska skydda säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i enlighet med säkerhetsbestämmelserna i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444⁴².
2. Varje medlemsstat och associerat land ska säkerställa att den erbjuder en skyddsnivå för säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter som är likvärdig med säkerhetsbestämmelserna i rådets beslut 2013/488/EU⁴³. Likvärdigheten av skyddet i

⁴² Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 72, 17.3.2015, s. 53).

⁴³ Rådets beslut av den 23 september 2013 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 274, 15.10.2013, s. 1).

tredjeländer ska fastställas i ett informationssäkerhetsavtal som antas i enlighet med artikel 218 i EUF-fördraget.

3. Ett säkert utbytessystem ska användas för att underlätta utbytet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga uppgifter med medlemsstaterna och i förekommande fall andra mottagare.
4. Unionens institutioner, organ och byråer som är involverade i genomförandet av unionsbudgeten ska ha åtkomst till de uppgifter, inbegripet säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, som är nödvändiga för att utföra tilldelningsförfaranden, genomförandeåtgärder, inbegripet rapportering och utbetalningar, samt kontroller, granskningar, revisioner och utredningar.
5. För att säkerställa efterlevande av kraven i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, inbegripet principerna om öppenhet och likabehandling, i alla skeden av tilldelningsförfarandena där säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter berörs, ska administrativa uppgifter som behövs för att utvärdera, tilldela och kontrollera unionsstödet, dock endast rättsliga, ekonomiska och processuella uppgifter, behandlas som känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Artikel 14

Styrande och rådgivande nämnder

1. Härmed inrättas en nämnd för strategiska berörda parter.
2. Ledamöterna i EKF:s nämnd för strategiska berörda parter ska utses av kommissionen efter en öppen inbjudan att lämna förslag till kandidater eller att anmäla intresse, eller bäge, beroende på vad kommissionen finner lämpligast, och med beaktande av behovet av balans inom en sektor, typ av organisation, inbegripet privata investerare, och storlek, expertis, kön, ålder och geografisk fördelning. Ledamöternas mandattid ska vara fyra år och får förlängas en gång. Ledamöterna ska agera med integritet och redlighet.
3. Kommissionen ska fastställa närmare regler om urval och sammansättning, ersättning, arbetsordning, intressekonflikter och sekretess för EKF:s nämnd för berörda parter. Ledamöterna ska vara skyldiga att följa dessa regler.
4. EKF:s nämnd för strategiska berörda parter ska, med underlag från ett observationsorgan för framväxande teknik, ge råd om EKF:s övergripande inriktning, om långsiktiga konkurrenskraftstendenser, områden med marknadsmisslyckanden och suboptimala investeringssituationer som kan åtgärdas vid genomförandet av EKF samt om fastställande av strategiska portföljer av projekt inom och mellan EKF:s verksamheter, varvid nämnden får agera i olika sammansättningar beroende på politikområde.
5. Härmed inrättas en oberoende investeringskommitté inom EKF:s InvestEU-instrument (*investeringskommittén*).
6. Investeringskommitténs sammansättning ska säkerställa att den har breda kunskaper om de sektorer som EKF omfattar och breda kunskaper om de geografiska marknaderna i unionen, och ska säkerställa att investeringskommittén som helhet har balanserad könsfördelning.
7. Investeringskommittén ska granska de förslag till finansierings- eller investeringstransaktioner som lämnas in av genomförandepartnerna för täckning av

unionsgarantin och kontrollera att de följer de tillämpliga reglerna för förslag som ska finansieras av EKF:s InvestEU-instrument.

8. Den rådgivande nämnden för EKF:s InvestEU-instrument ska bestå av en företrädare för varje genomförandepartner och en företrädare för varje medlemsstat. Den rådgivande nämnden för EKF:s InvestEU-instrument ska ge råd om utformningen av finansiella produkter och den strategiska och operativa inriktningen inom sitt behörighetsområde. Den ska också ge råd om samordningen med Europeiska innovationsrådet för att säkerställa komplementariteten med annan unionsfinansiering eller privata investeringar. En företrädare för kommissionen ska vara ordförande för den rådgivande nämnden.
9. Kommissionen ska fastställa närmare regler om urval och sammansättning, ersättning, arbetsordning, intressekonflikter och sekretess för investeringskommittén och den rådgivande nämnden för EKF:s InvestEU-instrument.
10. Kommissionen och genomförandepartnerna ska hålla regelbundna politiska dialoger för att diskutera framstegen med genomförandet av de finansiella produkterna och utbyta åsikter om relevant politisk utveckling.
11. Kommissionen ska säkerställa att de berörda parterna rådfrågas när arbetsprogrammen utarbetas, med hjälp av en eller flera tematiska plattformar per politikområde.

Kapitel II

EKF:S VERKTYGSLÅDA

AVSNITT 1

BIDRAG, UPPHANDLING OCH VERKTYG FÖR INDUSTRIPOLITISK SAMORDNING

Artikel 15

Arbetsprogram

1. Arbetsprogrammet får fastställa följande:
 - a) Åtgärder och tillhörande budget från EKF samt åtgärder som ingår i den särskilda delen av arbetsprogrammen enligt punkt 2.
 - b) Instrument och former för finansiering.
 - c) Kriterier för stödberättigande och tilldelning.
 - d) En enhetlig medfinansieringssats per åtgärd för bidrag för faktiska kostnader.
 - e) Åtgärder på vilka den ömsesidiga försäkringsmekanismen enligt förordning (EU) [XXX] [Horisont Europa] är tillämplig.
 - f) Regler tillämpliga på åtgärder som avser fler än ett särskilt mål.
 - g) Åtgärder på vilka särskilda regler är tillämpliga, särskilt rörande äganderätt, utnyttjande och spridning, överföring och licensiering samt nyttjanderätt till resultaten.
 - h) Åtgärder som omfattas av mekanismerna i artikel 20.

2. Arbetsprogrammen enligt denna förordning ska i en särskild del integrera samarbetsinriktade forsknings- och innovationsverksamheter med en särskild budget.
3. Kommissionen ska i genomförandeakter anta arbetsprogram för genomförande av de särskilda målen i artikel 3.2 a, b, c, och d samt för de övergripande verksamheterna i kapitel III. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 83.2.
4. Kommissionen ska i genomförandeakter anta arbetsprogram för genomförande av de särskilda målen i artikel 3.2 d.2, d.3 och d.4. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.
5. I händelse av vederbörligen motiverade tvingande skäl till skyndsamhet som rör det förhållandet att inget arbetsprogram har antagits senast den 1 oktober året före det år då budgeten ska genomföras, ska kommissionen anta arbetsprogrammet genom omedelbart tillämpliga genomförandeakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 83.4 och senast den 15 oktober året före det år då budgeten ska genomföras. Dessa genomförandeakter ska förbli i kraft under den tid som budgeten ska genomföras.
6. I händelse av vederbörligen motiverade tvingande skäl till skyndsamhet som rör behovet av en omedelbar reaktion på en kris eller någon annan liknande exceptionell och vederbörligen motiverad nödsituation, får kommissionen anta ett arbetsprogram genom omedelbart tillämpliga genomförandeakter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 83.4.

Artikel 16

Värdekedjebyggare på den inre marknaden

1. För att bygga upp resilienta värdekedjor i unionen får arbetsprogrammen omfatta särskilda ansökningsomgångar för expansion av värdekedjor, som ska stödja både projektförberedelser och anskaffning av kompletterande offentligt och privat kapital för att sammanföra leverantörer, tillverkare och innovatörer från olika medlemsstater och diversifiera försörjningskällorna.

Artikel 17

EU-teknikpionjärer

1. Arbetsprogrammen får innehålla särskilda bottom-up-tilldelningsförfaranden i två steg för att identifiera och stödja EU-teknikpionjärer genom industriledda konsortier som använder sin innovations- och exportdrivande roll för att stärka sin globala konkurrensställning, tillsammans med europeiska små och medelstora leverantörsföretag genom investeringar i nya lösningar och kartläggning av relevanta partner. Både projektförberedelser och anskaffning av kompletterande offentligt och privat kapital får ges stöd.
2. I det första steget får en öppen inbjudan offentliggöras för att anmäla intresse för varor, arbeten eller tjänster som kan bidra till unionens konkurrenskraft i allmänhet eller i en viss sektor, utan angivelse av vilken slags verksamheter eller instrument för genomförande av budgeten som kommer att användas.
3. I det andra steget ska analyser och anskaffning av kompletterande offentligt och privat kapital ges stöd.

4. Förslag och anbud ska bedömas och rangordnas i enlighet med gemensamma tilldelningskriterier såsom deras relativa bidrag till unionens konkurrenskraft.
5. Bedömningskommittén ska bestämma det lämpligaste instrumentet för budgetgenomförande och föreslå unionsbidragets maximala belopp och form.

Artikel 18

Åtgärder för expansion av produktionen

1. Med avvikelse från artikel 196.2 i budgetförordningen får ekonomiska bidrag täcka åtgärder som inleddes före dagen för inlämnande av förslaget om de åtgärderna, om det är en förutsättning för genomförandet av tillverkningsprojekt som är nödvändiga för att stödja det allmänna resiliensmål som avses i artikel 3.1 eller verksamheter som krävs för att säkerställa säkerhet, resiliens eller tjänstekontinuitet till stöd för det mål som avses i artikel 3.2 d.
2. I arbetsprogrammet eller i handlingar som rör tilldelningsförfarandet ska ytterligare villkor anges för att säkerställa att stödet är nödvändigt och proportionerligt, utesluter överkompensation och dubbelfinansiering samt är tidsbegränsat och minskar med tiden.

Artikel 19

Tilläggsbelopp för viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse

1. EKF får stödja
 - a) projekt som direkt ingår i ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse som godkänts av kommissionen i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget,
 - b) uppföljningsprojekt som bygger på resultat från viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, förutsatt att betydande privata investeringar tillkommer.
2. Allt stöd från EKF till viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse ska förenas med villkor om nationell medfinansiering.

Artikel 20

Påskyndade och riktade åtgärder för konkurrenskraft

1. För att skapa eller underlätta möjligheterna för unionsstöd till åtgärder av tvingande allmänintresse eller kritisk tidskänslighet, som annars inte skulle genomföras verkningsfullt enligt de normala reglerna för unionsbudgeten eller sektorspolitiken, får det i arbetsprogrammet anges vissa tilldelningsförfaranden enligt direkt eller indirekt förvaltning som får omfattas av vissa tillägg, undantag och avvikelser från tillämplig lagstiftning under tilldelningsförfarandet eller genomförandet av de aktuella verksamheterna, förutsatt att samtliga nedanstående villkor är uppfyllda:
 - a) Åtgärden är nödvändig och lämplig för att uppnå åtgärdens mål i överensstämmelse med programmets allmänna eller särskilda mål.
 - b) Åtgärden är vederbörligen motiverad av ett tvingande allmänintresse eller har kritisk tidskänslig karaktär eller bägge.
 - c) Åtgärden kan annars inte genomföras verkningsfullt enligt de normala reglerna för tilldelningsförfarandena.

2. I enlighet med punkt 1 får ett eller flera av följande åtgärder tillämpas på ett tilldelningsförfarande:
 - a) För bidrag, utan att det påverkar användningen av konkurrensutsatta förfaranden när det är lämpligt i överensstämmelse med artikel 192.1 och utöver artikel 198 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509, får arbetsprogrammet ange att ett tilldelningsförfarande utformas som en riktad insats för att göra något av följande:
 - (1) Utpeka en åtgärd av tvingande allmänintresse för unionen och de stödmottagare eller kategorier av stödmottagare som får anmodas att lämna förslag utan ansökningsomgång.
 - (2) Fastställa ett belopp inom vilket förslag får utpekas och bjudas in som har tilldelats en stämpel i enlighet med artikel 8 men inte fått något unionsstöd på grund av brist på medel. Sökandena får uppmanas att lämna in sitt förslag igen utan någon ansökningsomgång, och om förslaget lämnas in igen utan väsentliga ändringar får tilldelningsmyndigheten besluta att helt utgå från den tidigare positiva bedömningen och eventuella tidigare utförda kontroller och inlämnade styrkande handlingar, varvid skälen för tilldelning till den individuella åtgärden ska motiveras vederbörligen i tilldelningsbeslutet och förteckningen över åtgärder ska offentliggöras i den årliga verksamhetsrapport som avses i artikel 74.9 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
 - (3) Ange en åtgärd och stödmottagare, eller ett politikområde och kategorier av stödmottagare, och fastställa ett belopp inom vilket förslag får inbjudas för förlängning av åtgärder inom EKF eller andra unionsprogram, i syfte att fortsätta eller lägga till ytterligare verksamheter eller enheter och/eller vidareutveckla resultaten, och om åtgärderna och stödmottagarna inte förtecknas individuellt i arbetsprogrammet ska skälen för tilldelning till den individuella åtgärden motiveras vederbörligen i tilldelningsbeslutet och förteckningen över åtgärder ska offentliggöras i den årliga verksamhetsrapport som avses i artikel 74.9 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Tilldelningen får ta formen av en ändring av den ursprungliga åtgärden genom att nya verksamheter läggs till och det maximala unionsbidraget ökas.
 - b) Med avvikelse från artiklarna 199, 201 och 203 i fråga om bidrag eller artikel 170.1 b och c och 170.2 i fråga om upphandling i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 får arbetsprogrammet ange att ett tilldelningsförfarande får utformas som en påskyndad insats för att göra bägge av följande:
 - (1) Begränsa kraven på tilldelningsbeslutet och ingåendet av rättsliga åtaganden till en preliminär bedömning av tilldelnings- och uteslutningskriterierna, varvid tilldelningsbeslutet ska fattas uteslutande på grundval av sökandenas och anbudsgivarnas försäkran på heder och samvete om kriterier för urval och stödberättigande, utan krav på styrkande handlingar under den preliminära bedömningen medan den slutliga bedömningen, även av kriterierna för urval och stödberättigande, och begäran om eventuella styrkande handlingar ska slutföras inom tre månader efter ingåendet av det rättsliga åtagandet.

- (2) Kräva delgivning av resultaten av den preliminära bedömningen till sökandena eller anbudsgivarna inom 30 kalenderdagar efter sista dagen för inlämnande av förslag eller anbud, varvid tilldelningsbeslutet ska fattas inom 60 kalenderdagar efter sista dagen för inlämnande av förslag eller anbud och i tillämpliga fall undantas från förfarandena i artikel 83, och innan den slutliga bedömningen är slutförd får ingen förfinansiering betalas ut.
- c) Med avvikelse från artikel 9 i denna förordning får arbetsprogrammet ange att ett tilldelningsförfarande ska utformas som en incitamentsinsats som möjliggör ett tidsbegränsat och villkorat undantag från en angiven del av kriterierna för stödberättigande under tilldelningsförfarandet och delar av genomförandet av åtgärden, särskilt när det gäller etableringsort, varvid efterlevnad av de tidsbegränsat undantagna kriterierna för stödberättigande i stället ska uppnås och bedömas under åtgärdens genomförande inom en tidsram som anges i det rättsliga åtagandet. Om de tidsbegränsat undantagna kriterierna för stödberättigande inte efterlevs den angivna dagen ska åtgärden i sin helhet anses vara icke stödberättigande och eventuell unionsfinansiering ska helt återvinnas, och för incitamentsinsatser får ingen förfinansiering betalas ut.
- d) I arbetsprogrammet får särskilda bottom-up-tilldelningsförfaranden i två steg anges enligt följande:
 - (1) I det första steget får en inbjudan utlysas för att anmäla intresse utan angivelse av vilken slags verksamheter eller instrument för genomförande av budgeten som kommer att användas, så att sökande, anbudsgivare och pelarbedömda enheter får lämna förslag eller anbud rörande varor, arbeten eller tjänster som kan bidra till unionens konkurrenskraft i allmänhet eller i en viss sektor.
 - (2) Förslag och anbud ska bedömas och rangordnas på grundval av gemensamma tilldelningskriterier såsom deras relativa bidrag till unionens konkurrenskraft. Bedömningskommittén ska besluta om det lämpligaste instrumentet för budgetgenomförande med direkt eller indirekt förvaltning, särskilt bidrag, upphandling, icke-finansiella donationer, bidragsavtal eller andra former av stöd, samt föreslå unionsbidragets maximala belopp och form.
 - (3) I det andra steget ska, inom ramen för tillgängliga medel, positivt bedömda projekt eller anbud uppmanas att justera och komplettera förslaget eller anbudet i enlighet med bedömningskommitténs slutsatser. I övrigt ska tilldelningsförfarandet genomföras i enlighet med reglerna i artikel 12, beroende på vad som är tillämpligt för det aktuella instrumentet för budgetgenomförande.
3. För åtgärder som kräver planering, uppförande och drift av faciliteter som finansieras enligt tilldelningsförfaranden får det i arbetsprogrammet i enlighet med punkt 1 anges att åtgärden, beroende på dess karaktär, är av allmänt intresse och att det kan föreligga tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse i den mening som avses i artiklarna 6.4 och 16.1 c i rådets direktiv 92/43/EEG och artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, försvarsintressen i den mening som avses i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 och hänsyn till människors hälsa och säkerhet i den mening som avses i artikel 9.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG i

överensstämmelse med och på de villkor som anges i tillämplig lagstiftning, däribland förordning (EU) 2024/1735 om nettonollindustrin, RED III (direktiv (EU) 2023/2413) eller omnibusförslaget om försvarsberedskap (COM(2022) 349), förutsatt att övriga villkor i dessa bestämmelser är uppfyllda.

AVSNITT 2

EKF:s InvestEU-INSTRUMENT

Artikel 21

Allmän ram

1. EKF:s InvestEU-instrument ska i egenskap av övergripande genomförandeverktyg för unionens inre politik omfatta budgetgarantin och finansieringsinstrument, även när det kombineras med icke återbetalningspliktigt stöd i en blandfinansieringsinsats, i syfte att bidra till de allmänna och särskilda målen i artikel 3 och får genomföras i samverkan med andra unionsverksamheter eller nationella verksamheter, inbegripet medlemsstatskomponenter.
2. EKF:s InvestEU-instrument ska åtgärda marknadsmisslyckanden eller suboptimala investeringssituationer. EKF:s InvestEU-instrument får särskilt tillhandahålla lån, garantier, motgarantier, kapitalmarknadsinstrument, andra former av finansiering eller kreditförstärkning, inbegripet efterställda skuldinstrument eller eget kapital eller investeringar i form av kapital likställt med eget kapital, som tillhandahålls direkt eller indirekt via finansförmedlare, fonder, investeringsplattformar eller andra instrument som kanaliseras till slutmottagarna.
3. Det maximala beloppet för budgetgarantin inom unionskomponenten i EKF:s InvestEU-instrument ska vara 70 000 000 000 EUR i löpande priser. Avsättningsnivån ska vara 50 %.
4. Det minimibelopp för unionsstöd från EKF som tillhandahålls genom EKF:s InvestEU-instrument ska vara 17 000 000 000 EUR, som ska användas till stöd för de allmänna och särskilda målen i artikel 3. Detta minimibelopp ska ökas med bidrag från arbetsprogrammen i enlighet med artikel 15. Bidragen ska vara en prioriterad genomförandemetod inom EKF och ska användas för avsättningar till budgetgarantin eller för anslag till finansieringsinstrumenten.
5. I investeringsriktlinjer som fastställs av kommissionen ska omfattningen på insatserna till stöd för de allmänna och särskilda målen i artikel 3 preciseras. Investeringsriktlinjerna ska utarbetas i nära samråd med potentiella genomförandepartner.
6. Följande regler ska gälla för sådana avsättningar som avses i punkt 3:
 - a) Avsättningsnivån ska bedömas varje år i enlighet med den bedömning som avses i artikel 41.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
 - b) För stöd enligt sådana andra unionsprogram som avses i artikel 23.2 ska avsättningen göras från detta andra unionsprogram.
 - c) För avsättningen ska ett åtagande gälla till och med den 31 december 2034, och hänsyn ska tas till framstegen med beviljandet av budgetgarantin inom EKF:s InvestEU-instrument.

- d) I enlighet med artikel 214.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska avsättningen upprättas till och med den 31 december 2037, och hänsyn ska tas till framstegen med godkännande och ingående av finansierings- och investeringstransaktionerna.
- 7. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 84 för att ändra punkt 3 genom att justera avsättningsnivån och justera budgetgarantins maximala belopp med högst 20 % av det beloppet.

Artikel 22

Stöd till expanderande företag och uppstartsföretag

1. EKF:s InvestEU-instrument ska fungera som unionens integrerade plattform för tillhandahållande av riktat ekonomiskt stöd till företag i alla utvecklingsfaser, däribland uppstartsföretag och expanderande företag, inbegripet företag som aktivt bedriver tillverkning och industriell och kommersiell driftsättning. Det ska säkerställa att europeiska företag med stor potential som utvecklar eller driftsätter innovativa lösningar får tillgång till det kapital och de resurser som behövs för att växa i unionen, och bidrar därigenom till integrationen av den inre marknaden och spar- och investeringsunionen.
2. Kommissionen ska särskilt utveckla en facilitet för expanderande företag i samarbete med EIB-gruppen, andra internationella finansinstitut och nationella utvecklingsbanker. Faciliteten ska på ett samordnat och konsekvent sätt tillhandahålla en heltäckande uppsättning finansieringsverktyg anpassade till de expanderande företagens unika behov, inbegripet indirekt och direkt eget kapital, kapital likställt med eget kapital, riskkapital, lån, garantier och blandfinansiering, för att locka privata investerare att stödja finansiering för expansion och underlätta utträdesalternativ. Faciliteten ska vara inriktad på små och medelstora företag, små midcapföretag och midcapföretag.
3. Faciliteten ska gripa in där marknadsinvesterarna inte kan tillhandahålla tillräckligt med finansiering för europeiska innovativa och strategiska företa med hög tillväxt, även när det behövs för att skydda unionens strategiska resurser, intressen, oberoende eller ekonomiska säkerhet.
4. Faciliteten ska utnyttja offentliga investeringar som katalysator för betydande privata och institutionella kapitalflöden, exempelvis från privata investeringsfonder, företag, pensionsfonder, försäkringsbolag och andra långsiktiga investerare, och på så sätt fördjupa de europeiska kapitalmarknaderna och bidra till expanderande företags hållbara tillväxt.

Artikel 23

Exklusivitetsklausul

1. Under den fleråriga budgetramen 2028-2034 ska budgetgarantier, finansieringsinstrument eller finansieringsinstrument som genomförs direkt av kommissionen i enlighet med artikel 219 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 till stöd för politiska mål på unionens territorium inrättas uteslutande på grundval av detta avsnitt.
2. Budgetgarantin, inom det maximala belopp som avses i artikel 21.3, och finansieringsinstrument, även när de kombineras med icke-återbetalningspliktigt stöd i en blandfinansieringsinsats, får användas för att tillhandahålla stöd enligt andra

unionsprogram, inbegripet EU:s innovationsfond för utsläppshandelssystemet, och andra unionsprogram som finansieras från andra källor än unionsbudgeten, i enlighet med målen för de programmen.

Artikel 24

Unionskomponent och medlemsstatskomponent

1. EKF:s InvestEU-instrument ska bestå av en unionskomponent och en medlemsstatskomponent.
2. Särskilda bidrag till EKF:s InvestEU-instrument i enlighet med artikel 5.1 får lämnas i överensstämmelse med artiklarna 211.2 och 221.2 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509. Särskilda bidrag till budgetgarantin inom EKF:s InvestEU-instrument ska medföra ett tilläggsbelopp till den budgetgaranti som avses i artikel 21.3.

Artikel 25

Grupp av genomförandepartner

1. EKF:s InvestEU-instrument kommer att genomföras av partner i en modell med öppen arkitektur, där EIB-gruppen, internationella finansinstitut, nationella utvecklingsbanker och institutioner ingår.
2. Med avvikelse från artikel 211.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och med förbehåll för artikel 12 i den här förordningen, får genomförandet av en budgetgaranti eller ett finansieringsinstrument, även när det kombineras med icke återbetalningspliktigt stöd i en blandfinansieringsinsats, anförtras en sådan enhet som avses i artikel 62.1 första stycket c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.
3. Utöver sådana enheter som avses i artikel 62.1 första stycket c och artikel 211.5 i förordning (EU, Euratom) 2024/2029 får organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten också i undantagsfall, efter en positiv pearlybedömning, anförtras genomförandet av en budgetgaranti eller ett finansieringsinstrument, inbegripet i kombination med icke-återbetalningspliktigt stöd i en blandfinansieringsinsats, förutsatt att organen har tillräckliga finansiella garantier som för varje åtgärd får vara begränsade till unionsstödet maximala belopp. Sådana privaträttsliga organ ska väljas ut med vederbörligt beaktande av karaktären hos det finansieringsinstrument eller den budgetgaranti som ska genomföras, organets erfarenhet och ekonomiska och operativa kapacitet samt deras regler och rutiner för kontroll av den ekonomiska livskraften hos slutmottagarnas projekt. Valet av organ ska göras öppet, motiveras objektivt och får inte riskera att ge upphov till en intressekonflikt.

Kapitel III

Projektrådgivning, samarbete med små och medelstora företag, kompetensutveckling och tillgång till finansiering

AVSNITT 1

PROJEKTRÅDGIVNING

Artikel 26

Projektrådgivning

1. Projektrådgivning ska göras tillgänglig för instrument för återbetalningspliktigt och icke-återbetalningspliktigt stöd. Åtgärder och verksamheter som ges stöd enligt detta kapitel ska bidra till de allmänna målen i artikel 3.1 och, när så är relevant, stödja och komplettera verksamheter enligt andra kapitel.
2. En central ingång till rådgivnings- och företagsaccelerationstjänster ska tillhandahållas, som får omfatta följande:
 - a) Tjänster för investeringsrådgivning, inbegripet marknadsutveckling och rådgivning till stöd för kartläggning, utarbetande, utveckling, strukturering, upphandling och genomförande av investeringsprojekt, och för att stärka de projektansvarigas och finansförmedlarnas kapacitet att genomföra finansierings- och investeringstransaktioner och förbättra förståelsen och användningen av finansieringsinstrument för att ta vara på hela deras potential. Sådant stöd kan avse varje fas i ett projekts livscykel eller i finansieringen av en stödmottagande enhet.
 - b) Tjänster för företagscoachning och acceleration med inriktning på potentiella EKF-stödmottagare och andra projektansvariga, inbegripet små och medelstora företag, midcapföretag, uppstartsföretag och expanderande företag, för att stödja och underlätta deras tillgång till EKF-finansiering, och underlätta kontaktförmedling med privata investerare och främja företagarnas finanskompetens, bland annat förståelsen av de möjligheter som kapitalmarknadsbaserad finansiering erbjuder.
3. Projektrådgivningen ska bland annat stödja uppbyggnaden av projektplanering och utvecklingen av potentiella investeringsprojekt inom EKF:s InvestEU-instrument och bidra till vidareutvecklingen av dem. Projektrådgivningen ska också samarbeta med industriallianser och europeiska kluster. Projektrådgivningen ska vara tillgänglig inom varje politikområde, och omfatta sektorer på det politikområdet. Rådgivningen får dessutom omfatta allmänna mål och övergripande åtgärder.
4. Kommissionen får ingå rådgivningsavtal med rådgivningspartner och tjänsteleverantörer i enlighet med behoven inom varje politikområde. Kommissionen och rådgivningspartnererna, inbegripet EIB-gruppen, ska ha ett nära samarbete för att säkerställa effektivitet, synergier och en verklig geografisk täckning i hela unionen, med beaktande av befintliga strukturer och verksamheter.
5. Oavsett med vilket budgetinstrument rådgivningstjänsterna införskaffas eller tillhandahålls ska tjänsternas tillhandahållare och mottagare väljas ut i enlighet med principerna om öppenhet, likabehandling och undvikande av intressekonflikter, inbegripet professionella intressekonflikter.

6. Under genomförandet av projektrådgivningen ska kommissionen, dess rådgivningspartner och andra tjänsteleverantörer i förekommande fall samarbeta med andra av unionens eller medlemsstaternas offentliga eller privata leverantörer av rådgivning och stödtjänster, inbegripet EU for Business-nätverket.

AVSNITT 2

SAMARBETE MED SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG

Artikel 27

EU for Business-nätverket

1. EU for Business-nätverket ska inrättas för att hjälpa unionsföretagen att bli mer konkurrenskraftiga och innovativa, växa och expandera inom och utanför den inre marknaden, med särskild inriktning på små och medelstora företag, uppstartsföretag, expanderande företag och små midcapföretag. Nätverket ska ha unionsvid och geografiskt balanserad täckning, med hänsyn tagen till särdragen i alla typer av regioner i unionen, inbegripet de mindre utvecklade regionerna och unionens yttersta randområden.

Artikel 28

Företagsstöd

1. EKF ska genomföra övergripande verksamheter med inriktning på att stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft och uppnå additionalitet på unionsnivå, bland annat på följande sätt:
 - a) Tillhandahålla integrerad företagsrådgivning och stöd till företag, inbegripet i form av ekonomiskt stöd till tredje parter.
 - b) Tillhandahålla partnerskapsmöjligheter och kapacitetssuppletering.
 - c) Tillhandahålla stöd och assistans för tillgång till teknik, teknisk infrastruktur och faciliteter, stödja marknadsupptagning av innovation och hjälpa företagsorganisationer, små och medelstora företag och små midcapföretag, inbegripet uppstartsföretag och expanderande företag, att delta i samarbetsinriktade plattformar och sektorer.
 - d) Främja företagens förståelse av unionens politik och få synpunkter på dess effektivitet.
 - e) Öka tillgången till och tillgängligheten av finansiering för små och medelstora företag, inbegripet mikrofinansiering och stöd till sociala företag, samt för små midcapföretag.
 - f) Underlätta marknadstillträde, bland annat genom stöd till de små och medelstora företagens internationalisering och tillhandahållande av marknadskunskaper, även i mindre utvecklade regioner och i de yttersta randområdena.
 - g) Förbättra företagsklimatet för små och medelstora företag och främja nya affärsmöjligheter för små och medelstora företag genom att bland annat stödja tillvaratagande av immateriella rättigheter, standardiseringsarbete och offentlig upphandling.

- h) Främja entreprenörskap, inbegripet bland kvinnor och ungdomar, och inhämtande av företag- och affärskompetens.

Artikel 29

Särskilda åtgärder för små och medelstora företag för att öka de små och medelstora företagens medverkan

1. Varje politikområde ska omfatta särskilda, sektorspecifika åtgärder med inriktning på uppstartsföretag, små och medelstora företag och små midcapföretag eller förslagsomgångar för små och medelstora företag i strategiska sektorer i syfte att främja innovation, företagsacceleration, kommersialisering och expansion.

Artikel 30

Stöd till kompetensutveckling

1. EKF ska finansiera verksamheter till stöd för kompetensutveckling, särskilt inom strategiska sektorer, och bygga upp starka förbindelser mellan högre utbildning, yrkesutbildning, tillämpad forskning och näringsliv för en smidig, innovativ och konkurrenskraftig ekonomi. Detta ska omfatta stöd till en europeisk kompetensgaranti till stöd för omställningar i värdekedjan till förmån för strategiska tillväxtsektorer eller yrken på hela arbetsmarknaden genom kompetenslyft och omskolning av arbetskraften och yrkesutbildningspartnerskap för att stärka samarbetet mellan yrkesutbildningsanordnare och företag, särskilt små och medelstora företag, och koppla samman dem med regionala industriekosystem.

AVSNITT 3

SERVICEDESK FÖR STÖDMOTTAGARE

Artikel 31

Tillgång till unionsfinansiering

1. I enlighet med artikel 150 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska EKF bidra till underhåll och utökning av det gemensamma området för utbyte av elektroniska uppgifter för deltagare för att säkerställa förenklad tillgång till unionsfinansiering. Bidraget ska inte ta hänsyn till formerna eller instrumenten för budgetgenomförande, och inbegripa rådgivningstjänster, företagsaccelerationstjänster och stöd till den gemensamma ingången för tillgång till unionsstöd i enlighet med förordning (EU) [XXX] [prestationsförordningen].
2. EKF får stödja alla ytterligare verksamheter som underlättar och påskyndar tillgången till unionsfinansiering och till andra former av finansiering och investeringar liksom för att säkerställa utnyttjande och upptagning av resultat genom verktyg och instrument som koncepttest, driftsättningsbidrag, rådgivningstjänster, företagsstödtjänster och eventuella särskilda plattformar.

Kapitel IV

Stöd till ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin

Artikel 32

Innehåll

1. Åtgärder som ges stöd enligt detta kapitel ska bidra till de allmänna målen i artikel 3.1 och de särskilda målen i artikel 3.2 a.
2. Stöd till åtgärder enligt detta kapitel ska finansieras med den budget som fastställs i artikel 4 och ytterligare bidrag som avsatts i enlighet med artikel 5.

Artikel 33

Särskilda verksamheter till stöd för ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin

1. Stöd till politikområdet ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin ska särskilt genomföras genom följande verksamheter:
 - a) Life-verksamheter: Tillhandahållande av stöd till bottom-up-projekt för demonstration, provning och marknadsupptagning av innovativa lösningar och bästa praxis i fråga om ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin samt informationsverksamhet om klimat- och miljöfrågor på relevanta styrningsnivåer.
 - b) Energieffektivitet, energilagring, efterfrågehantering, nationella transmissions- och distributionsnät, digitalisering av energisystemen, integrerad förnybar energi, energirenoveringar samt lösningar, system och tjänster för värme och kyla.
 - c) Lösningar för ren energi och utfasning av fossila bränslen i industrin, inbegripet elektrifiering av energiintensiva industrier och avskiljning, lagring och användning av koldioxid, och i städer, särskilt för energi, transport och byggnader.
 - d) Införskaffande, produktion, lagring, distribution och upptagning av hållbara bränslen för att underlätta fossilfri rörlighet.
 - e) Rena, multimodala, digitaliserade och säkra lösningar för transport och mobilitet, inbegripet rörliga resurser (t.ex. fordon, fartyg inbegripet fiskefartyg, luftfartyg och rullande materiel) samt infrastrukturer (bl.a. laddinfrastruktur, hamnar och höghastighetsjärnväg), system och drift.
 - f) Stöd till utveckling och driftsättning av smart mobilitet, inbegripet fordon, infrastruktur, uppkopplad och automatiserad mobilitet, smarta trafikledningssystem och därtill hörande tjänster.
 - g) Tillverkning av ren teknik och dess leveranskedja, bland annat genom ekonomiskt stöd till strategiska projekt enligt förordning (EU) 2024/1735, expansion av tillverkningskapaciteten för nettonollteknik och dess leveranskedjor samt expansion av befintliga produktionsanläggningar.
 - h) Stärka unionens kapacitet inom innovation och industriellt driftsättning av avancerad tillverkning och avancerade material.

- i) Cirkulär ekonomi, vatteneffektivitet, världshavshälsa och miljöpolitik, inbegripet lösningar för att skydda, återställa och höja miljöns kvalitet, däribland luft, vatten, hav och jord, och hejda och vända förlusten av biologisk mångfald och åtgärda försämringar av ekosystem, samt hållbara lösningar för klimatåtgärder inom leveranskedjorna för jordbruksbaserade livsmedel och skogsbruk.
- j) Klimat- och vattenresiliens.
- k) Förebyggande, begränsning och rening av föroreningar.
- l) Investeringar, innovation och modernisering inom sektorer av den hållbara blå ekonomin, såsom varvsindustri och sjöfart, offshoreenergi, oceanövervakningsteknik, blå teknik och bevarande av ekosystem.
- m) Hållbarhet och ren omställning för små och medelstora företag, inbegripet inom turism, bygg- och anläggningsverksamhet och andra ekonomiska sektorer.
- n) Marknadsupptagning, kapacitetsuppbyggnad och kompetensutveckling för den rena omställningen, inbegripet omställningen till ren energi och åtgärder på energiefterfrågesidan (t.ex. nettonollindustriakademier) och omställning till hållbar och säker rörlighet och hållbar turism i städer, på landsbygden, i lokalsamhällen och i byggnader.
- o) Stödja åtgärder för utarbetande, genomförande, övervakning och verkställande av unionens relevanta lagstiftning och politik. Detta inbegriper stöd till relevanta institutioner, samarbete mellan nationella myndigheter och med berörda parter, undersökningar samt utveckling och driftsättning av verktyg och infrastrukturer, inbegripet it-infrastruktur och it-verktyg.
- 2. Stöd som tillhandahålls genom de verksamheter som avses i punkt 1 får tillhandahållas i alla former, inbegripet genom sådana samarbetsinriktade forsknings- och innovationsverksamheter som fastställs i förordning (EU) [XXX] [ramprogrammet för forskning och innovation] och anges i en särskild del av arbetsprogrammet.

Artikel 34

Kompletterande regler

- 1. För verksamheter till stöd för samordnings- och stödåtgärder på området för energieffektivitet och omställning till ren energi får unionsstödet omfatta upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna utan att det påverkar tillämpningen av samfinansieringsprincipen.
- 2. Med avvikelse från artikel 184.6 i budgetförordningen får den behöriga utanordnaren för verksamheter till stöd för samordnings- och stödåtgärder på området för energieffektivitet och omställning till ren energi och Life-verksamheter som avses i artikel 34.1 a godkänna eller kräva, i form av schablonsatser, finansiering för att täcka indirekta kostnader hos stödmottagaren på upp till 25 % av de totala stödberättigande direkta kostnaderna, exklusive direkta stödberättigande kostnader för underentreprenad, ekonomiskt stöd till tredje parter och eventuella enhetskostnader eller schablonbelopp där indirekta kostnader ingår.
- 3. Arbetsprogrammet ska säkerställa samstämmighet med de typer av åtgärder som planeras att genomföras inom ramen för den fond som avses i artikel 10a.8 i direktiv

2003/87/EG och samstämmighet och komplementaritet med förordning (EU) [XXX] [Fonden för ett sammanlänkat Europa].

4. Arbetsprogram som antas i enlighet med reglerna i denna förordning enligt detta kapitel ska i en särskild del integrera och säkerställa samstämmighet med de verksamheter som rör konkurrenskraft och samhälle vilka får stöd inom ramen för förordning (EU) [XXX][ramprogrammet Horisont Europa för forskning och innovation].

Artikel 35

Konkurrensutsatta anbudsmechanismer

1. Tilldelningsförfaranden enligt detta kapitel får utgöras av konkurrensutsatta anbuds-förfaranden. Detta inbegriper differenskontrakt, differenskontrakt för koldioxid och kontrakt med fasta premier till stöd för investeringar i utfasning av fossila bränslen, förutsatt att unionens ekonomiska intressen skyddas och budgetens exponering är begränsad till ett maximalt bidrag. Konkurrensutsatta anbuds-förfaranden får genomföras genom och i enlighet med något av de instrument för budgetgenomförande som anges i artikel 12.

KAPITEL V

STÖD TILL HÄLSA, BIOTEKNIK, JORDBRUK OCH BIOEKONOMI

Artikel 36

Särskilda bestämmelser om stöd till hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi

1. Åtgärder som ges stöd enligt detta kapitel ska bidra till de allmänna målen i artikel 3.1 och de särskilda målen i artikel 3.2 b.
2. Stöd till åtgärder enligt detta kapitel ska finansieras med den budget som fastställs i artikel 4.2 och ytterligare bidrag som avsatts i enlighet med artikel 5.

Artikel 37

Särskilda verksamheter

1. Stöd till hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi ska särskilt genomföras genom följande verksamheter:
 - a) Stärka och skydda hälsa, inbegripet gränsöverskridande hälsa, genom att prioritera främjande av hälsa och förebyggande av sjukdomar under hela livet genom en modell som bygger på hälsa i alla politikområden och One Health, med särskild tonvikt på överförbara och icke-överförbara sjukdomar inklusive psykisk hälsa, degenerativ hälsa, autism, hjärt-kärlsjukdomar, cancer och andra icke-överförbara sjukdomar, inbegripet sådana som har samband med föroreningar, sexuell hälsa och reproduktionshälsa samt stärkta internationella hälsoinitiativ och internationellt samarbete.
 - b) Stärka hälsosystemens effektivitet och resiliens genom att bygga ut åtkomst, användning och återanvändning av hälsodata och digitala verktyg, infrastruktur och tjänster, bland annat för att understödja det europeiska hälsodataområdet, driftsätta

lösningar som bygger på artificiell intelligens och robotteknik inom hälso- och sjukvård, verka för den digitala omställningen i hälso- och sjukvården, förbättra tillgången till vårdtjänster med särskilt fokus på folkhälsa och vårdpersonal, vidareutveckla och genomföra unionens hälsolagstiftning inbegripet med hjälp av digital teknik, främja evidensbaserat beslutsfattande bland annat genom att stödja utvärderingar av medicinsk teknik, tillhandahålla digitala lösningar för övervakning och samordning samt uppmuntra integrerat arbete i de nationella hälsosystemen för att säkerställa samstämmighet och effektivitet i hela unionen.

- c) Främja utveckling, produktionskapacitet, tillverkning och industriellt driftsättning av hälso- och bioekonomiteknik, öka sektorns konkurrenskraft och säkerställa tillgång i unionen till läkemedel, medicintekniska produkter, digitala lösningar och medicinska motåtgärder av relevans för beredskap vid och reaktioner på gränsöverskridande hälsohot, samt främja sektorernas konkurrenskraft och resiliens genom att säkerställa att sådana produkter är innovativa, säkra, åtkomliga och tillgängliga till överkomliga priser, för att på så sätt verka för rättvis tillgång i hela unionen.
 - d) Stödja upptäckt, utveckling, riskminskning, demonstration, pilotverksamhet, användning och expansion av biotekniska innovationer, påskynda marknadsintroduktion och marknadsupptagning av biotekniska lösningar, stärka framväxande värdekedjor och ge tillgång till finansiering och annat stöd till små och medelstora företag, uppstartsföretag, expanderande företag och innovativa företag.
 - e) Skydda människor genom att stödja utveckling, genomförande och övervakning av hälsosäkerhetspolitik, i samarbete med medlemsstaternas myndigheter och berörda parter samt samordna unionens och medlemsstaternas planer för förebyggande, beredskap och insatser.
 - f) Främja en innovativ och konkurrenskraftig bioekonomisektor i unionen, bland annat inom hälsobioteknik, biobaserade material och produkter, utnyttjande av restprodukter från jord- och skogsbruk, koldioxidnegativa produkter, biotillverkning och biokemikalier, särskilt genom stöd till upptäckt, utveckling, riskminskning, demonstration, pilotverksamhet och expansion av bioekonomiska innovationer, genom påskyndande av marknadsintroduktion och marknadsupptagning av biobaserade material från jord- och skogsbruk och bioekonomiska lösningar, genom stärkande av framväxande värdekedjor samt genom att verka för kompetent arbetskraft och genom att ge tillgång till finansiering och annat stöd för små och medelstora företag, uppstartsföretag, expanderande företag och innovativa företag.
 - g) Främja konkurrenskraft, hållbarhet, resiliens och rättvisa inom jordbruk, fiske, vattenbruk och skogsbruk och i landsbygdsområden och kustområden samt bidra till unionens långsiktiga livsmedelstrygghet.
 - h) Stödja åtgärder för utarbetande, genomförande, övervakning och verkställande av unionens relevanta lagstiftning och politik. Detta inbegriper stöd till relevanta institutioner, samarbete mellan nationella myndigheter och med berörda parter, undersökningar samt utveckling och driftsättning av verktyg och infrastrukturer, inbegripet it-infrastruktur och it-verktyg.
2. Arbetsprogram som antas i enlighet med reglerna i denna förordning enligt detta kapitel ska i en särskild del integrera och säkerställa samstämmighet med verksamheter som rör konkurrenskraft och samhälle vilka får stöd inom ramen för förordning (EU) [XXX][ramprogrammet Horisont Europa för forskning och innovation].

KAPITEL VI

STÖD TILL DIGITALT LEDARSKAP

Artikel 38

Särskilda bestämmelser om stöd till digitalt ledarskap

1. Åtgärder som ges stöd enligt detta kapitel ska bidra till de allmänna målen i artikel 3.1 och de särskilda målen i artikel 3.2 c.
2. Stöd till åtgärder enligt detta kapitel ska finansieras från den budget som fastställs i artikel 4.2 d och alla ytterligare bidrag som tilldelas i enlighet med artikel 5.

Artikel 39

Särskild verksamhet till stöd för digitalt ledarskap

1. Stödet till digitalt ledarskap ska på ett heltäckande och samstämmigt sätt inriktas på hela den digitala sektorns omfattning, däribland artificiell intelligens (inbegripet AI-fabriker och AI-gigafabriker), högpresterande datorsystem, kvantteknik, halvledare, fotonik, robotteknik, stordatateknik, telco edge- och molnteknik, 6G och annan trådlös teknik, kommunikationsnät, avancerad konnektivitet inbegripet 6G och annan trådlös teknik, sensorteknik, cybersäkerhet och nätresiliens, programvaruteknik, förhöjd verklighet och virtuella världar, digitala tvillingar, unionens digitala identitetsplånböcker och företagsplånböcker, teknik för betrodda tjänster, ny och framväxande digital teknik, sektorsövergripande digital teknik och digitala tillämpningar, inbegripet med potential för dubbla användningsområden samt stöd till datateknik och dataområden.
2. Stöd till digitalt ledarskap ska särskilt genomföras genom följande verksamheter:
 - a) Uppnå ledarskap inom digital teknik och AI-teknik genom forskning och innovation, tillämpad forskning, tekniköverföring, industriell driftsättning och marknadsupptagning. Genomförandet ska omfatta men inte vara begränsat till utveckling och utformning av central hållbar digital teknik som återspeglar unionens värden, skyddar unionens säkerhet och främjar unionens konkurrenskraft på världsmarknaden.
 - b) Uppnå tekniksuveränitet genom uppbyggnad av resilienta digitala ekosystem, inbegripet avancerad digital kompetens, och en hög nivå av cybersäkerhet i unionen. Genomförandet ska omfatta men inte vara begränsat till skapandet av ett attraktivt ekosystem så att disruptiva innovativa företag, små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag samt framväxande industriledare i den digitala sektorn kan stanna kvar, växa och frodas i unionen, och hjälpa dem att expandera, utöka sina marknader, även genom upphandling, och bidra till unionens digitala suveränitet med fokus på hantering av teknikvärdekedjornas komplexitet, standardisering, försörjningstrygghet för avancerad digital teknik, infrastrukturer och tjänster, erforderlig kapacitet inbegripet tillverkning, produktionskapacitet och avancerad digital kompetens i både privat och offentlig sektor.
 - c) Ta vara på den digitala teknikens styrka för företag och enskilda genom att sätta in avancerade och hållbara digitala tillämpningar, infrastrukturer och tjänster i hela unionen. Genomförandet ska omfatta men inte vara begränsat till åtgärder för att

bedriva forskning och innovation, utveckla, producera, tillverka eller driftsätta avancerade digitala infrastrukturer i stor skala i hela unionen (t.ex. högpresterande datorsystem, telco edge- och molnteknik, AI-fabriker och AI-gigafabriker, data och dataområden, test- och experimentanläggningar, halvledare, pilotproduktionsanläggningar för fotonik och kvantchip, kvantdatorteknik, kommunikations- och sensorinfrastrukturer, cybersäkerhetsnav, EU for Business-nätverket, europeiska digitala innovationsnav, avancerad konnektivitetsinfrastrukturer inbegripet undervattenskablar och icke markbundna nät), EU:s digitala identitetsplånböcker och betrodda tjänster samt europeiska företagsplånböcker och tjänster, säker och interoperabel digital offentlig infrastruktur som är tänkt att fungera som central möjliggörande faktor för den digitala omställningen och stödja samhällets resiliens och beredskap och därigenom tillföra ett tydligt mervärde till näringsliv, offentliga tjänster och allmänhet. När så är relevant ska dessa åtgärder samordnas med nationella investeringar och ska på andra sätt ta vara på outnyttjad potential för att skapa en inhemsk marknad för avancerad digital teknik tillverkad i Europa. Sådana åtgärder får tillhandahållas inom flerlandsprojekt i enlighet med beslut (EU) 2022/2481, särskilt sådana som genomförs genom europeiska konsortier för digital infrastruktur eller gemensamma företag.

- d) Stödja unionens digitala omställning av offentlig och privat sektor, bland annat genom stöd till utveckling och spridning av digital kompetens. Genomförandet ska omfatta men inte vara begränsat till tillhandahållande av nödvändigt stöd för att påskynda och fördjupa upptagningen och driftsättningen av digitala lösningar i alla ekonomiska sektorer genom forskning, innovation och driftsättning, för att öka deras produktivitet och konkurrenskraft, med fokus på mer komplex teknik, samt för att skapa samhällsnytta. Stödet till tillämpningar i offentlig sektor samt den vidare digitaliseringen av den offentliga sektorn ska inriktas på att säkerställa ett enhetligt, unionsomfattande, interoperabelt landskap för digitala offentliga tjänster, stödja tekniksuveränitet och maximera effektiviteten för näringsliv och allmänhet. Digital omställning av ekonomiska och offentliga sektorer ska också få stöd från andra sektoriella politikområden i EKF.
- e) Stödja åtgärder för utarbetande, genomförande, övervakning och verkställande av unionens relevanta lagstiftning och politik. Detta inbegriper stöd till relevanta institutioner, samarbete mellan nationella myndigheter och med berörda parter, undersökningar samt utveckling och driftsättning av verktyg och infrastrukturer, inbegripet it-infrastruktur och it-verktyg.
3. Verksamheter enligt detta avsnitt ska stödja utveckling, driftsättning och upphandling av kapacitet, infrastruktur, teknik och förmågor för avancerad cybersäkerhet, i syfte att säkerställa säkerhet i kritiska infrastrukturer och digitala leveranskedjor, ta fram en unionslägesbild av hotlandskapet och förbättra detekteringsförmågan och incidenthanteringen, samt stödja konkurrenskraften hos unionens cybersäkerhetsindustribas, utveckling av cybersäkerhetskompetens och cybermognaden i den europeiska industribasen, även i små och medelstora företag.
4. Arbetsprogram som antas i enlighet med reglerna i den här förordningen ska i en särskilt del integrera och säkerställa samstämmighet med verksamheter som rör konkurrenskraft och samhälle inom ramen för förordning (EU) [XXX] [Horisont Europa, ramprogrammet för forskning och innovation].

KAPITEL VII

Stöd till resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor

Artikel 40

Innehåll

1. Åtgärder som får stöd enligt detta avsnitt ska bidra till de allmänna mål som anges i artikel 3.1 och de specifika mål som anges i artikel 3.2 d.
2. Stöd till åtgärder enligt detta avsnitt ska finansieras med den budget som fastställs i artikel 4.2 e och eventuella ytterligare bidrag som avsatts i enlighet med artikel 5.

Artikel 41

Synergier på rymd- och försvarsområdet

1. En rådgivande nämnd för rymd och försvar inrättas härmed och får ge råd till kommissionen om samordning och komplementaritet mellan rymd- och försvarsverksamheter i enlighet med artikel 3.2 d.1 och d.2 och tillhörande finansiella verktyg för att öka effektiviteten i investeringarna och ändamålsenligheten i resultaten. Ledamöterna i den rådgivande nämnd som avses i punkt 1 ska utses av medlemsstaterna.

AVSNITT 1

STÖD TILL RESILIENSPOLITIK

Artikel 42

Särskilda verksamheter till stöd för resilienspolitik

1. Stöd till resilienspolitik ska öka det strategiska oberoendet, den ekonomiska säkerheten och resiliensen hos unionens industri genom att stärka de olika stegen i värdekedjan för råmaterial, inbegripet genom diversifiering av försörjningen av kritiska råmaterial från tredjeländer.
2. Stöd till resilienspolitik ska särskilt genomföras genom följande verksamheter:
 - a) Stöd till stärkt kapacitet i EU inom prospektering, utvinning, bearbetning och återvinning av råmaterial.
 - b) Inköp av råmaterial, i linje med ekonomiska säkerhetsbehov och den gröna och den digitala omställningen, i syfte att minska risken för avbrott i försörjningen för företag i EU, inbegripet för upprättande och förvaltning av lager av kritiska råmaterial i samordning med medlemsstaterna och industrin.
 - c) Ekonomiskt stöd till strategiska projekt enligt förordningen om kritiska råmaterial i linje med ekonomiska säkerhetsbehov och målen för den gröna och den digitala omställningen.
3. Stöd som tillhandahålls genom de verksamheter som avses i punkt 2 får tillhandahållas i alla former, inbegripet genom sådana samarbetsinriktade forsknings-

och innovationsverksamheter som fastställs i ramprogrammet för forskning och innovation och anges i en särskild del av arbetsprogrammet.

4. Arbetsprogram som antas i enlighet med reglerna i den här förordningen enligt detta kapitel ska i en särskild del integrera och säkerställa samstämmighet med verksamheter som rör konkurrenskraft och samhälle inom ramen för förordning (EU) [XXX][ramprogrammet Horisont Europa för forskning och innovation].

Artikel 43

Kompletterande regler

1. För strategiska projekt inom ramen för förordningen om kritiska råmaterial och strategiska projekt i relevant sektorslagstiftning får reglerna i artikel 20 tillämpas.

AVSNITT 2

STÖD TILL FÖRSVARSPOLITIK

Artikel 44

Särskilda verksamheter till stöd för försvarsindustripolitik

1. Stöd till försvarsindustripolitik ska särskilt genomföras genom följande komponenter:
 - a) Stöd till inrättande av europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse enligt artikel 45 i denna förordning.
 - b) Stöd till försvarsrelaterad forskning och utveckling, innovation och teknisk överlägsenhet enligt artikel 46.
 - c) Stöd till försvarsindustrins reaktionssnabbhet, industriella expansion och resiliens enligt artikel 47.
 - d) Stöd till samarbete om gemensam försvarsrelaterad upphandling, underhållsverksamhet och tillgång enligt artikel 48.
 - e) Möjliggörande och stöd av militär logistik enligt artikel 49.
2. Stöd till nya aktörer, innovativa uppstarts företag, små och medelstora företag samt expanderande företag kommer att skräddarsys över de verksamheter som förtecknas under punkt 1 för att säkerställa snabbhet, flexibilitet och anpassningsförmåga. Det kommer att ta formen av ett särskilt program, EU:s system för försvarsinnovation (Eudis), som kommer att omfatta innovativa och expansiva verksamheter, inbegripet till stöd för disruptiv teknik och enskilda enheter, exempelvis: kontaktförmedlingsevenemang och företagscoachning för innovatörer, anpassningsbara finansieringsmekanismer, utmaningar, hackathoner, stöd till innovativ upphandling, iterativa upphandlingsmodeller för uppgradering av snabbt föränderliga system och andra åtgärder för snabbare innovationscykler samt integrering, validering och experimentering av teknik.
3. Stöd som tillhandahålls genom de verksamheter som avses i punkterna 1 och 2 får tillhandahållas i alla former, inbegripet genom samarbetsinriktad forskning samt innovationsverksamhetsstöd till enskilda enheter och finansieringsinstrument.

Artikel 45

Europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse

1. Europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse ska bestå av samarbetsinriktade industriprojekt som syftar till att stärka den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basens konkurrenskraft i hela unionen och samtidigt bidra till utveckling av medlemsstaternas militära förmågor och system av gemensamt intresse och/eller för gemensam användning, inbegripet sådana som säkerställer tillträde till alla operativa områden, närmare bestämt land, hav, luft, rymden och cyberrymden.
2. Kommissionen får identifiera europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse i en genomförandeakt som antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.
3. När kommissionen identifierar sådana projekt som avses i punkt 2 ska den göra följande:
 - a) Vederbörligen beakta den vägledning som ges inom ramen för den rådgivande nämnden för försvarsindustrin enligt artikel 56, särskilt projektets bidrag till de förmågeprioriteringar som anges inom ramen för Gusp, särskilt förmågeutvecklingsplanen, och målen i den strategiska kompassen för säkerhet och försvar.
 - b) Identifiera övergripande finansieringsbehov och potentiella effekter för unionens budget.
 - c) Ta hänsyn till eventuella synpunkter från medlemsstaterna.
4. Europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse ska uppfylla följande allmänna kriterier:
 - a) Projektet omfattar minst fyra medlemsstater.
 - b) Projektet syftar till att utveckla förmågor, inbegripet sådana som säkerställer tillträde till strategiska och omtvistade områden, strategiska stödresurser och, när så är lämpligt, system som fungerar som europeisk försvarsinfrastruktur av gemensamt intresse och för gemensam användning.
 - c) Fördelarna med projektet omfattar en större del av unionen och säkerställer ett brett geografiskt deltagande.
 - d) Projekten ska vara särskilt betydande i fråga om storlek eller omfattning och syfta till att minska en betydande teknisk eller finansiell risk.
 - e) De potentiella övergripande fördelarna med projektet uppväger kostnaderna, inbegripet på längre sikt.
5. Ett europeiskt försvarsprojekt av gemensamt intresse ska omfatta minst fyra medlemsstater. Europeiska kommissionen ska, när så är relevant, ha möjlighet att delta i projektet.
6. Ett europeiskt försvarsprojekt av gemensamt intresse ska anses bidra till sådana försvarsförmågor som är kritiska för unionens och medlemsstaternas säkerhets- och försvarsintressen och därför ligga i allmänhetens intresse. De får inrättas inom ramen för strukturer för det europeiska försvarsmaterielprogrammet som inrättats i enlighet med förordning (EU) [XXXX] [programmet för europeisk försvarsindustri].

7. Medlemsstaterna får, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget, tillämpa stödprogram och tillhandahålla administrativt stöd till europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse.
8. Inrättandet av europeiska försvarsprojekt av gemensamt intresse får betraktas som en tvingande orsak som har ett väsentligt allmänintresse i den mening som avses i artiklarna 6.4 och 16.1 c i direktiv 92/43/EEG och ett allmänintresse av större vikt i den mening som avses i artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG. Därför kan planering, uppförande och drift av tillhörande produktionsanläggningar anses utgöra ett väsentligt allmänintresse, under förutsättning att de övriga villkor som anges i dessa bestämmelser är uppfyllda.
9. Unionen ska stödja verksamhet som är nödvändig för utveckling, industriell produktion, upphandling eller inrättande av ett europeiskt försvarsprojekt av gemensamt intresse, i synnerhet genom verksamheter som får stöd enligt detta avsnitt.

Artikel 46

Samarbetsinriktad försvarsrelaterad forskning och utveckling, innovation och teknisk överlägsenhet

1. Verksamheter till stöd för försvarsrelaterad forskning och utveckling, innovation och teknisk överlägsenhet får särskilt omfatta följande:
 - a) Samarbetsinriktade forskningsåtgärder på försvarsområdet, från grundforskning till tillämpad forskning, med inriktning på gemensamt överenskomna förmågeprioriteringar.
 - b) Samarbetsinriktade utvecklingsåtgärder för nya försvarsprodukter och ny försvarsteknik, inbegripet åtminstone utveckling av systemprototyper, provning, kvalificering eller certifiering.
 - c) Åtgärder som stöder disruptiv teknik på försvarsområdet.
 - d) Åtgärder som stöder snabbare innovationscykler och integrering av teknik, inbegripet löpande forskning och utveckling samt tekniska utmaningar.
 - e) Spin-in-åtgärder för att anpassa civil teknik till försvaret.

Artikel 47

Försvarsindustrins reaktionssnabbhet, expansion och resiliens

1. Verksamheter som avser förbättrad reaktionssnabbhet, industriell expansion och resiliens för att förbättra reaktionssnabbheten och resiliensen hos den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen, så att den kan utveckla, producera och upprätthålla kritisk försvarsproduktionskapacitet/försvarsproduktionsförmåga i den omfattning och hastighet som är nödvändig, inbegripet genom stöd till industriell expansion av innovativa företag och kompetensutveckling, får särskilt omfatta följande:
 - a) Optimering, utvidgning, modernisering, uppgradering eller ändrad användning av befintlig produktionskapacitet eller inrättande av ny produktionskapacitet, i den mån

dessa komponenter och råmaterial är avsedda eller används i sin helhet för produktion av försvarsprodukter, särskilt i syfte att öka produktionskapaciteten eller förkorta produktionsledningstiderna, inbegripet genom upphandling eller förvärv av nödvändiga verktygsmaskiner och andra nödvändiga insatsvaror.

- b) Inrättande av gränsöverskridande industripartnerskap, inbegripet genom offentlig-privata partnerskap eller andra former av industriellt samarbete, i en gemensam industriell insats, såsom gränsöverskridande samriskföretag, inbegripet verksamheter som syftar till att samordna anskaffning eller reservering och lageruppbbyggnad av försvarsprodukter, komponenter och råmaterial till dessa, i den mån dessa komponenter och råvaror är avsedda eller används i sin helhet för produktion av försvarsprodukter, samt samordna produktionskapacitet och produktionsplaner.
 - c) Uppbyggnad och tillgängliggörande av reserverad snabbinsatstillverkningskapacitet (anläggningar med ständig beredskap) för försvarsprodukter samt komponenter och råmaterial till dessa, i den mån sådana komponenter och råmaterial är avsedda eller används i sin helhet för produktion av försvarsprodukter, i enlighet med beställda eller planerade produktionsvolymerna.
 - d) Åtgärder som främjar industriell produktion och kommersialisering av försvarsprodukter som utvecklats inom ramen för åtgärder som finansierats av unionen eller annan samarbetsverksamhet som bedrivits med stöd från minst två medlemsstater, inbegripet genom inrättande av gränsöverskridande industripartnerskap, offentlig-privata partnerskap eller andra former av industriellt samarbete, expansion av inledande produktion samt licensproduktion, när så är lämpligt.
 - e) Provning, inbegripet nödvändig infrastruktur, och, när så är lämpligt, renoveringscertifiering av försvarsprodukter i syfte att hantera deras föråldring och göra dem användbara för slutanvändarna.
 - f) Åtgärder för att minska industrins strategiska beroenden, särskilt genom ersättning av komponenter som omfattas av restriktioner från ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland eller utveckling av förmågan att ersätta eller avlägsna sådana komponenter.
2. För att säkerställa tillgången till försvarsprodukter i tid och volym och därigenom främja konkurrenskraften hos den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen samt, när så är relevant, Ukrainas försvarstekniska och försvarsindustriella bas, ska kommissionen stödja följande åtgärder (EU:s militära försörjningsmekanism):
- a) Inrättande, förvaltning och upprätthållande av försvarsindustriella beredskapspooler för försvarsprodukter.
 - b) Upprättande och upprätthållande av en samlad, centraliserad katalog över försvarsprodukter som utvecklats av den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen och Ukrainas försvarstekniska och försvarsindustriella bas.
 - c) Stärkt administrativ kapacitet för offentlig upphandling av försvarsprodukter.
3. En försvarsindustriell beredskapspool enligt punkt 2 a får endast inrättas, förvaltas och upprätthållas av en struktur för det europeiska försvarsmaterialprogrammet enligt förordning [EDIP] och ska erbjuda medlemsstater, associerade länder och Ukraina ett omedelbart och förmånligt inköp, eller användnings-/leasingoption, av de försvarsprodukter som ingår i poolen.

4. Kommissionen ska, efter samråd med Europeiska försvarsbyrån, upprätta den katalog som avses i punkt 2 b och hålla den uppdaterad. Kommissionen ska samråda med Europeiska försvarsbyrån och beakta dess synpunkter vid utarbetandet av de tekniska specifikationerna för katalogen och, när så är lämpligt, upphandla den institutionella it-plattform som krävs för att upprätta katalogen. Medlemsstaterna, Ukraina och ekonomiska aktörer ska bjudas in att bidra till katalogen på frivillig basis.

Artikel 48

Gemensam försvarsrelaterad upphandling, underhållsverksamhet och tillgång

1. Programmet ska stödja verksamheter som syftar till att öka samarbetet mellan medlemsstaterna och associerade länder när det gäller utveckling av gemensam certifieringsförmåga, upphandling, underhåll och tillgång i fråga om försvarsförmågor och på så sätt minska fragmenteringen och förbättra interoperabiliteten, uppnå stordriftsfördelar, säkerställa snabbare tillgång till nödvändig utrustning och stärka den kollektiva försvarsberedskapen.
2. Medlemsstater och associerade länder som utför en åtgärd som avser gemensam försvarsrelaterad upphandling, underhållsverksamhet och tillgång ska med enhällighet utse en stödberättigad rättslig enhet till ombud som ska agera på deras vägnar vid åtgärden. Ombudet ska särskilt genomföra upphandlingsförfarandena och ingå de resulterande kontrakten med uppdragstagare på de deltagande ländernas vägnar. Upphandlingsombudet får delta i åtgärden som stödmottagare och agera som samordnare för konsortiet och kan därför förvalta och kombinera medel från programmet och medel från de deltagande medlemsstaterna och associerade länderna.
3. Ombudet ska i sina upphandlingsförfaranden och kontrakt tillämpa kriterier likvärdiga dem som anges i artikel 51 på sina upphandlingsförfaranden och kontrakt med uppdragstagare samt i anbudsinbjudan kräva att dessa kriterier tillämpas på underleverantörer.
4. Ombuden ska informera kommissionen om sådana garantier och riskreducerande åtgärder som avses i artikel 51. Ytterligare uppgifter om sådana garantier och riskreducerande åtgärder ska på begäran göras tillgängliga för kommissionen. Kommissionen ska underrätta den kommitté som avses i artikel 83.1 e om all information som lämnas i enlighet med den här punkten.
5. Ett kontrakt som följer av en åtgärd som avser gemensam försvarsrelaterad upphandling, underhållsverksamhet och tillgång ska innehålla bestämmelser för inköp av ytterligare kvantiteter försvarsprodukter till andra medlemsstater, associerade länder eller Ukraina.
6. I denna artikel avses med *ombud* en upphandlande myndighet enligt definitionerna i artikel 2.1.1 i direktiv 2014/24/EU och artikel 3.1 i direktiv 2014/25/EU som är etablerad i en medlemsstat eller i ett associerat land, Europeiska försvarsbyrån, en struktur för ett europeiskt försvarsmaterielprogram eller en internationell organisation som har utsetts av medlemsstaterna, associerade länder eller Ukraina att genomföra en gemensam upphandling på deras vägnar.

Artikel 49

Faktorer som möjliggör och stöder militär logistik

1. Verksamheter som avser förbättrad militär rörlighet i unionen genom att stödja dubbel användning av civil-militära tillgångar, inbegripet utrustning, infrastruktur och superstrukturer, underlätta, möjliggöra och stödja militära förflyttningar och tillgång till militära rörlighetsförmågor, inbegripet genom sammanslagning och gemensamt utnyttjade av tillgångar för militär rörlighet, vilket även inbegriper stöd till militärbaser, vilket omfattar bostäder för militär personal och social infrastruktur, för att möjliggöra och upprätthålla ökad stationering av militär personal i medlemsstaterna, får omfatta följande:
 - a) Incitament till upphandling av produkter som möjliggör eller förbättrar förflyttning, transport eller utplacering av militär personal, utrustning eller materiel och förbättrar tillgången till militära rörlighetsförmågor.
 - b) Stöd till medlemsstaterna så att de kan identifiera och få tillgång till transport- och logistikresurser och utrustning som kan finnas tillgänglig från den kommersiella marknaden eller andra källor i syfte att stödja militär rörlighet.
 - c) Stöd till digitalisering av processer som rör militär rörlighet för att säkerställa och underlätta ett direkt och säkert informationsutbyte mellan de medlemsstater som begär och godkänner militär förflyttning och andra relevanta förfaranden.
 - d) Förstärkning, modernisering, utvidgning och ändrad användning av industriell kapacitet för produktion och underhåll av produkter som direkt bidrar till och förbättrar militär rörlighet i unionen.
 - e) Utbildning, omskolning och fortbildning av personal för att förbättra tillgången till kvalificerad personal för transport av försvarsprodukter, komponenter och materiel, i synnerhet för säker och effektiv förflyttning av överdimensionerat, tungt och farligt gods.
 - f) Bättre skydd av och resiliens hos infrastrukturer som är strategiska för militär rörlighet, särskilt sådana som är belägna i en korridor för militär rörlighet och sådana som påverkar Europa som helhet.
 - g) Stöd till åtgärder för utarbetande, genomförande, övervakning och verkställande av unionens relevanta lagstiftning och politik. Detta inbegriper stöd till relevanta institutioner, samarbete mellan nationella myndigheter och med berörda parter, undersökningar samt utveckling och driftsättning av verktyg och infrastrukturer, inbegripet it-infrastruktur och it-verktyg.
2. Verksamheterna kommer att genomföras som ett komplement till förordning (EU) [XXX] [FSE].

Artikel 50

Kompletterande regler för associering av tredjeländer

1. Utöver reglerna i artikel 11 ska åtgärder inom ramen för de specifika mål som anges i artikel 3.2 d.2 vara öppna för deltagande av följande:
 - a) Medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), i enlighet med villkoren i EES-avtalet.

- b) Ukraina.
- 2. Som komplement till de bestämmelser som krävs enligt artikel 11 ska associeringsavtalet med andra tredjeländer än de som avses i punkt 1
 - a) ange hur villkoren för stödberättigande ska anpassas, särskilt så att enheter som är etablerade i det associerade landet men som kontrolleras av ett annat tredjeland eller av en enhet i ett annat tredjeland kan delta,
 - b) fastställa lämpliga åtgärder för att säkerställa försörjningstrygghet samt eventuella andra åtgärder som krävs för att skydda Europeiska unionens och medlemsstaternas säkerhets- och försvarsintressen,
 - c) bidra till ökad standardisering av försvarssystem och bättre interoperabilitet mellan medlemsstaternas och dessa andra tredjeländers förmågor.

Artikel 51

Kompletterande regler för bidragsberättigande

1. Mottagare av unionsfinansiering i unionen ska utöver att uppfylla sådana eventuella villkor för stödberättigande som föreskrivs i artikel 9 i denna förordning även uppfylla skyldigheterna enligt punkterna 2–6.
2. Mottagare ska ha sin verkställande ledning i unionen eller i ett associerat land och får inte vara föremål för kontroll av ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland.
3. Med avvikelse från punkt 2 ska en rättslig enhet som är etablerad i unionen eller i ett associerat land och som kontrolleras av ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland vara berättigad till unionsfinansiering om garantier som godkänts i enlighet med nationella förfaranden i den medlemsstat eller det associerade land där enheten är etablerad, inbegripet lämpliga åtgärder i enlighet med granskningar enligt artikel 2.3 i förordning (EU) 2019/452, har tillgängliggjorts för kommissionen.
4. Dessa garantier ska tillhandahålla försäkringar att deltagande i en åtgärd av en rättslig enhet enligt den punkten inte strider mot unionens och medlemsstaternas säkerhets- och försvarsintressen så som dessa fastställs inom ramen för Gusp enligt avdelning V i EU-fördraget.
5. Garantier enligt första stycket ska i synnerhet styrka att det, med avseende på åtgärden, finns åtgärder för att säkerställa att
 - a) kontroll över den rättsliga enheten inte utövas på ett sätt som begränsar eller inskränker dess förmåga att utföra åtgärden och åstadkomma resultat, som innebär restriktioner vad gäller dess infrastruktur, anläggningar, tillgångar, resurser, immateriella rättigheter eller sakkunskap som behövs för åtgärden eller som undergräver dess förmågor och standarder som krävs för att utföra åtgärden,
 - b) tillgång för ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland till känsliga uppgifter om åtgärden förhindras och anställda eller andra personer som deltar i åtgärden har ett nationellt säkerhetsgodkännande från en medlemsstat eller ett associerat land, när så är lämpligt,
 - c) äganderätten till de immateriella rättigheterna från, och till resultaten av, åtgärden stannar hos mottagaren under åtgärden och efter dess slutförande, inte är föremål för kontroll eller restriktion av ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-

associerat tredjeland samt varken exporteras utanför unionen eller associerade länder eller är tillgängliga från utanför unionen eller associerade länder utan godkännande av den medlemsstat eller det associerade land där den rättsliga enheten är etablerad och i enlighet med målen i artikel 3.

6. Om den medlemsstat eller det associerade land där den rättsliga enheten är etablerad anser att det är lämpligt får ytterligare garantier tillhandahållas.
7. Kommissionen ska underrätta den kommitté som avses i artikel 83.1 e om varje rättslig enhet som anses stödberättigad enligt denna punkt.
8. Med undantag av vissa vederbörligen motiverade och exceptionella omständigheter som fastställs i arbetsprogrammet eller de dokument som avser tilldelningsförfarandet ska den infrastruktur och de anläggningar, tillgångar och resurser som tillhör sådana mottagare av unionsfinansiering som deltar i en åtgärd och som används för åtgärden vara belägna på en medlemsstats eller ett associerat lands territorium. När så är lämpligt får arbetsprogrammen innehålla villkorade undantag från denna regel.
9. För åtgärder som avses i artiklarna 44.1 a, b och e och 45.2 ska de villkor som avses i punkterna 2–6 gälla underleverantörer som deltar i åtgärden. Med *underleverantörer som deltar i en åtgärd* avses underleverantörer som har ett direkt kontraktsförhållande med en mottagare, andra underleverantörer som tilldelas minst 10 % av de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och underleverantörer som kan behöva åtkomst till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter för att kunna utföra åtgärden. Underleverantörer som deltar i en åtgärd är inte medlemmar i konsortiet.
10. För åtgärder som avses i artikel 44.1 a och d ska de villkor som avses i punkterna 2–6 gälla underleverantörer som deltar i åtgärden eller i den gemensamma upphandlingen. Med *underleverantörer som deltar i den gemensamma upphandlingen* avses rättsliga enheter som tillhandahåller kritiska insatsvaror vilka besitter unika egenskaper av väsentlig betydelse för en produkts funktionssätt, som tilldelas minst 15 % av kontraktets värde och som behöver åtkomst till säkerhetsklassificerade uppgifter för att kunna fullgöra kontraktet.
11. Resultaten av sådana åtgärder som avses i artiklarna 44.1 a och b och 44.2 samt produkter eller teknik som härrör från dessa åtgärder får inte, direkt eller indirekt via en eller flera mellanliggande rättsliga enheter, vara föremål för kontroll eller restriktion av ett icke-associerat tredjeland eller en enhet i ett icke-associerat tredjeland, inbegripet i fråga om tekniköverföring.
12. För åtgärder som avses i artikel 44.1 a, c och d får den uppskattade kostnaden för komponenter med ursprung i unionen inte understiga 65 % av den uppskattade kostnaden för slutprodukten. Inga komponenter får härröra från tredjeländer som handlar i strid med unionens och medlemsstaternas säkerhets- och försvarsintresse, inbegripet iakttagandet av principen om goda grannförbindelser.
13. För åtgärder som avses i artikel 44.1 a, c och d ska mottagare och uppdragstagare ha möjlighet att besluta, utan restriktioner från tredjeländer eller enheter i tredjeländer, om definition, anpassning och utveckling av utformningen av den upphandlade försvarsprodukten eller ökningen av den produktionskapacitet som stöds, inbegripet rättslig befogenhet att ersätta eller avlägsna komponenter som är föremål för restriktioner från tredjeländer eller enheter i tredjeländer.

14. För åtgärder som avses i artikel 44.1 c och d får arbetsprogrammet föreskriva att de krav för stödberättigande som anges i punkterna 10 och 11 i den här artikeln kommer att bedömas vid åtgärdens slut.
15. Med undantag av sådana åtgärder som avses i artikel 44.2 eller såvida inte annat anges i arbetsprogrammen ska unionsstöd endast beviljas för åtgärder som utförs av något av följande:
 - a) Rättsliga enheter som samarbetar inom ett konsortium bestående av minst tre stödberättigade rättsliga enheter som är etablerade i minst tre olika medlemsstater eller associerade länder. Minst tre av dessa stödberättigade rättsliga enheter som är etablerade i minst två olika medlemsstater eller associerade länder får inte, under hela åtgärdens utförande, direkt eller indirekt kontrolleras av samma rättsliga enhet och får inte kontrollera varandra.
 - b) En struktur för det europeiska försvarsmaterielprogrammet som inrättats i enlighet med förordning (EU) [XXX] [EDIP].
16. Om ett register upprättas på unionsnivå med syftet att öka tillgången på produkter som möjliggör eller förbättrar rörlighet, transport eller utplacering av militär personal, utrustning eller materiel, ska sådana produkter som får stöd enligt artikel 45a registreras i registret i syfte att göra produkten tillgänglig för unionen eller medlemsstaterna.
17. Endast följande rättsliga enheter ska vara stödberättigade för åtgärder som avser gemensam försvarsrelaterad upphandling, underhållsverksamhet och tillgång enligt artikel 48:
 - a) Upphandlande myndigheter i medlemsstater eller associerade länder.
 - b) Internationella organisationer.
 - c) Strukturer för det europeiska försvarsmaterielprogrammet som inrättats i enlighet med förordning (EU) [XXX] [EDIP].
 - d) Europeiska försvarsbyrån.
18. Trots vad som sägs i artikel 201 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska endast en konsortiesamordnares ekonomiska kapacitet kontrolleras.
19. I enlighet med artikel 153.3 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 får utvärderingskommittén biträdas av oberoende externa experter som har ett giltigt personligt säkerhetsgodkännande, om så krävs enligt arbetsprogrammet. Med avvikelse från artikel 242 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska förteckningen över oberoende experter inte offentliggöras.

Artikel 52

Finansieringssatser

1. För åtgärder som avses i artikel 44.1 a får unionsstödet täcka upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna.
2. För åtgärder som avses i artikel 44.1 b får unionsstödet till försvarsforskning och försvarsinnovation täcka upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna.
3. För åtgärder som avses i artikel 44.1 b får unionsstödet till utveckling av teknik och förmågor på försvarsområdet täcka upp till 50 % av de stödberättigande kostnaderna.

eller, för upphandling av FoU-tjänster, upp till 50 % av det beräknade värdet på kontraktet.

4. För åtgärder som avses i artikel 44.1 c får unionsstödet täcka upp till 50 % av de stödberättigande kostnaderna.
5. För åtgärder som avses i artikel 44.1 d får unionsstödet täcka upp till 25 % av det beräknade värdet på den gemensamma upphandlingen.
6. För åtgärder som avses i artikel 44.1 e får unionsstödet täcka
 - a) upp till 25 % av det beräknade värdet på upphandlingen om åtgärden stödjer en upphandling som genomförs av medlemsstater,
 - b) upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna om åtgärden syftar till att hjälpa medlemsstater att få tillgång till transport- och logistikresurser.
7. I syfte att vederbörligen beakta den berörda strategiska parternas särskilda situation får unionsstödet uppgå till 100 % av de stödberättigande kostnaderna för åtgärder som avses i artikel 44.1 f.
8. Med avvikelse från artikel 184.6 i budgetförordningen får den behöriga utanordnaren för åtgärder som avses i artikel 44.1 a och b godkänna eller kräva, i form av schablonsatser, finansiering för att täcka indirekta kostnader hos stödmottagaren på upp till 25 % av de totala stödberättigande direkta kostnaderna, exklusive direkta stödberättigande kostnader för underentreprenad, ekonomiskt stöd till tredje parter och eventuella enhetskostnader eller schablonbelopp där indirekta kostnader ingår.

Artikel 53

Tilldelningskriterier

1. Enligt arbetsprogrammen ska förslag till åtgärder bedömas i enlighet med följande spetskompetensinriktade tilldelningskriterier:
 - a) Kvaliteten och effektiviteten när det gäller genomförande av åtgärden.
 - b) De mål, prioriteringar och förväntade resultat som fastställs för den berörda åtgärden, särskilt genom utvärdering av ett eller flera av följande kriterier enligt arbetsprogrammen: i) bidrag till spetskompetens på försvarsområdet, ii) innovationskapacitet, iii) gränsöverskridande samarbete, särskilt med små och medelstora företag och midcapföretag som tillför åtgärden ett betydande mervärde, iv) konkurrenskraft, v) ökad produktionskapacitet och tillgång, vi) minskad produktionsledtid, vii) ökad interoperabilitet, viii) ökad utbytbarhet och ix) försörjningstrygghet i hela unionen för att bemöta identifierade risker, inbegripet hög exponering för risken att konventionella militära hot förverkligas.

Artikel 54

Äganderätt till resultat

1. I de fall då unionsstöd tillhandahålls i form av ett bidrag ska unionens institutioner, organ eller byråer samt beviljande myndigheter på begäran få nyttjanderätt utan ersättningskrav till resultaten i syfte att utveckla, genomföra och övervaka befintlig unionspolitik eller befintliga unionsprogram inom sina behörighetsområden samt rätt att bevilja, eller att ålägga mottagarna att bevilja, tredje parter icke-exklusiva licenser att nyttja resultaten på rättvisa och rimliga villkor som fastställs i

kontraktsförhållandena mellan de berörda parterna, utan rätt att bevilja underlicenser såvida inte annat anges i bidragsavtalet.

2. Utan att det påverkar tillämpliga exportkontrollregler i medlemsstaterna och de associerade länderna ska följande gälla:
 - a) De nationella myndigheterna i medlemsstaterna och de associerade länderna ska ha nyttjanderätt till de särskilda rapporterna för verksamheter som finansierats enligt artikel 44.1 b. Sådan nyttjanderätt ska beviljas utan ersättningskrav och överförs av kommissionen till medlemsstaterna och de associerade länderna efter det att kommissionen har säkerställt att det finns lämpliga skyldigheter såvitt avser konfidentialitet.
 - b) De nationella myndigheterna i medlemsstaterna och de associerade länderna ska använda den särskilda rapporten endast för syften som avser användning av eller för deras försvarsmakt, eller deras säkerhets- eller underrättelsetjänster, inbegripet inom ramen för deras samarbetsprogram. Sådan användning ska innefatta studier, utvärdering, bedömning, forskning, utformning, godkännande och certifiering av produkter, drift, utbildning och avveckling samt bedömning och utarbetande av tekniska krav för upphandling.
 - c) I de fall då två eller flera medlemsstater eller associerade länder som multilateralt eller inom unionens ramar gemensamt har ingått ett eller flera kontrakt med en eller flera mottagare för att tillsammans vidareutveckla resultat av verksamheter som får stöd från fonden enligt 45.1 b ska de ha nyttjanderätt till dessa resultat i den mån som de ägs av sådana mottagare och är nödvändiga för fullgörandet av kontraktet eller kontrakten. Sådan nyttjanderätt ska beviljas utan ersättningskrav och på särskilda villkor som syftar till att säkerställa att denna rätt endast utnyttjas för kontraktets eller kontraktens ändamål och att det finns lämpliga skyldigheter såvitt avser konfidentialitet.
 - d) För åtgärder till stöd för utveckling av teknik och förmågor på försvarsområdet ska nyttjanderätt till resultaten av utvecklingsåtgärder beviljas de nationella myndigheter som medfinansierar åtgärden på rättvisa och rimliga villkor som ska överenskommas med de mottagare som skapar dessa resultat. Villkoren för utövandet av sådan nyttjanderätt ska fastställas i kontraktsförhållandet mellan mottagarna och de nationella myndigheter som medfinansierar åtgärden.
 - e) För åtgärder till stöd för försvarsindustriell förstärkning, expansion eller inrättande av strategisk produktionskapacitet ska kommissionen tillåtas att på begäran förse medlemsstaterna och de associerade länderna med relevant åtgärdsdokumentation i syfte att undvika dubbelfinansiering av samma kostnader.
 - f) I de fall då unionen stöder gemensam upphandling av försvarsprodukter ska deltagande medlemsstater och associerade länder på begäran tillgängliggöra relevant information, såsom huvudsakliga egenskaper, prestanda, enhetskostnader och leveranstider, för andra medlemsstater och associerade länder så att de i ett senare skede kan delta i upphandlingen på rättvisa och rimliga villkor.
 - g) Sådan nyttjanderätt ska inbegripa rätten att bemyndiga andra rättsliga enheter som är etablerade i unionen eller associerade länder att nyttja resultaten på deras vägnar, efter överenskommelse om konfidentialitet, när så är lämpligt.
3. Varje överföring av äganderätten till resultat, eller beviljande av exklusiva licenser för resultat, som skapats med stöd till rättsliga enheter som är etablerade i icke-associerade tredjeländer eller till enheter i icke-associerade tredjeländer, som sker

inom tre år från slutbetalningen av åtgärden, ska i förväg meddelas och godkännas av kommissionen eller den berörda medlemsstatens eller det berörda associerade landets myndigheter, på villkor som säkerställer skydd av unionens säkerhets- och försvarsintressen.

Artikel 55

Ytterligare tillämpliga regler om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

1. Fysiska personer som är bosatta i och juridiska personer som är etablerade i ett tredjeland får hantera säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter som rör programmet endast då de i dessa länder omfattas av säkerhetsbestämmelser som säkerställer en skyddsnivå som är åtminstone likvärdig med den som tillhandahålls genom kommissionens och rådets säkerhetsbestämmelser enligt beslut (EU, Euratom) 2015/444 respektive beslut 2013/488/EU.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13 i beslut 2013/488/EU och bestämmelserna om industrisäkerhet enligt beslut (EU, Euratom) 2015/444 får en fysisk eller juridisk person, ett tredjeland eller en internationell organisation ges åtkomst till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter då det, utifrån en bedömning i varje enskilt fall, anses nödvändigt beroende på uppgifternas karaktär och innehåll, mottagarens behovsenliga behörighet och den fördel som det innebär för unionen.
3. I de fall då åtgärder involverar, kräver eller innehåller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter ska det relevanta finansieringsorganet i handlingarna avseende inbjudan att lämna förslag eller anbud ange vilka åtgärder och krav som är nödvändiga för att säkerställa säkerheten för dessa uppgifter på erforderlig nivå.
4. Likvärdigheten när det gäller de säkerhetsbestämmelser som tillämpas i ett tredjeland eller av en internationell organisation ska fastställas i ett informationssäkerhetsavtal, inbegripet industrisäkerhetsfrågor om så är relevant, som har ingåtts eller som ska ingås mellan unionen och det tredjelandet eller den internationella organisationen i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 218 i EUF-fördraget och med beaktande av artikel 13 i beslut 2013/488/EU.
5. En säkerhetsram som säkerställer lämpligt skydd för säkerhetsskyddsklassificerad förgrundsinformation som genereras vid genomförandet av en åtgärd som finansieras enligt detta avsnitt ska fastställas i enlighet med beslut (EU, Euratom) 2015/444 och genomföranderegler, med bistånd av säkerhetsexperter som utsetts av de medlemsstater och associerade länder på vars territorium stödmottagarna är etablerade. Medlemsstaterna och de associerade länderna ska, inom ramen för arbetet i kommissionens expertgrupp för säkerhet (ComSEG), förse kommissionen med en gemensamt överenskommen vägledning för säkerhetsskyddsklassificering. Om ingen sådan särskild gemensamt överenskommen vägledning för säkerhetsskyddsklassificering upprättas av medlemsstaterna och de associerade länderna ska kommissionen upprätta en säkerhetsram för åtgärden i enlighet med kommissionens tillämpliga säkerhetsbestämmelser. Den säkerhetsskyddsklassificerade förgrundsinformation som genereras vid genomförandet av en åtgärd som finansieras enligt detta avsnitt får inte delas vidare utan ett intyg om ”behovsenlig behörighet” som de deltagande medlemsstaterna och associerade länderna har kommit överens om. Den tillämpliga säkerhetsramen för åtgärden ska under alla omständigheter inrättas innan finansieringsavtalet undertecknas.

Artikel 56

Rådgivande nämnd för försvarsindustrin

1. Härmed inrättas en rådgivande nämnd för försvarsindustrin.
2. Nämndens allmänna uppgift är att bistå och ge råd och rekommendationer till kommissionen i enlighet med denna förordning. Den ska särskilt ge råd om den långsiktiga investeringsstrategin för försvarspolitikområdet.
3. Den rådgivande nämnden för försvarsindustrin ska bestå av företrädare för medlemsstaterna, kommissionen och den höga representanten/byråns chef. Varje medlemsstat ska nominera en företrädare och en suppleant.

AVSNITT 3

GENOMFÖRANDE AV RYMDSYSTEM OCH RYMDPOLITIK

Artikel 57

Särskilda bestämmelser

1. Verksamheter som får stöd enligt detta avsnitt ska bidra till de allmänna mål som anges i artikel 3.1 och de specifika mål som avses i artikel 3.2 e.
2. Stöd till verksamheter enligt detta avsnitt ska finansieras med den budget som fastställs i artikel 4.2 e och eventuella ytterligare bidrag som avsatts i enlighet med artikel 6.

Artikel 58

Komponenter

1. Unionens rymdsystem och rymdpolitik ska särskilt genomföras genom följande komponenter:
 - a) Positionsbestämning, navigering och tidsbestämning (PNT), inbegripet delkomponenterna Galileo och Egnos.
 - b) Jordobservation (EO), inbegripet delkomponenterna Copernicus och tjänsten för jordobservation för statlig användning (EOGS).
 - c) Säker konnektivitet, inbegripet delkomponenterna infrastruktur för resiliens, interkonnektivitet och säkerhet genom satellit (IRIS²) och statlig satellitkommunikation (Govsatcom).
 - d) Rymdlägesbild (SSA), inbegripet delkomponenterna rymdövervakning och spårning (SST), rymdväderhändelser (SWE) och jordnära objekt (NEO).
 - e) Tillträde till rymden.
 - f) Rymdkommersialisering och rymdekonomi.
 - g) Teknisk suveränitet, forskning och innovation.

Arbetsprogram som antas i enlighet med reglerna i den här förordningen enligt detta avsnitt ska i en särskild del innehålla och säkerställa samstämmighet med de verksamheter som rör konkurrenskraft och samhälle vilka får stöd inom ramen för

förordning (EU) [XXX] [ramprogrammet Horisont Europa], och beakta de särskilda reglerna enligt detta avsnitt.

Artikel 59

Positionsbestämning, navigering och tidsbestämning (PNT)

1. Komponenten för positionsbestämning, navigering och tidsbestämning (PNT) (delkomponenterna Galileo och Egnos) som får stöd enligt detta avsnitt ska tillhandahålla långsiktiga, avancerade och säkra tjänster för positionsbestämning, navigering och tidsbestämning, utan avbrott, även under ogynnsamma förhållanden, och när så är möjligt på global nivå, och kunna stödja unionens politiska prioriteringar.
2. PNT-komponenten ska omfatta följande stödberättigande verksamheter:
 - a) Åtminstone förvaltning, drift, underhåll, löpande förbättring och skydd av rymd- och markinfrastrukturen och de tjänster som tillhandahålls.
 - b) Utveckling av PNT-tjänsterna och utveckling och driftsättning av framtida generationer av systemen, inbegripet för låga omloppsbanor (LEO-PNT).
 - c) Forsknings- och utvecklingsverksamheter till stöd för modernisering av infrastrukturen (*FoU i tidigare led*) och utveckling av tillämpningar, användarteknik, standardisering och certifiering (*FoU i senare led*).
 - d) Samarbete med andra regionala eller globala satellitnavigeringssystem, inbegripet för att underlätta kompatibilitet och interoperabilitet samt främja unionens roll som global aktör i rymdsektorn, uppmuntra internationellt samarbete och stödja europeisk rymddiplomati.
3. Tjänsterna från unionens PNT-komponent ska särskilt omfatta följande:
 - a) En öppen tjänst för konsumentbruk (OS).
 - b) En högprecisionstjänst för yrkesmässigt eller kommersiellt bruk (HAS).
 - c) En öppen tjänst för autentisering av navigationsmeddelanden (OSNMA) för autentisering av den öppna Galileotjänsten.
 - d) En offentlig reglerad tjänst som är förbehållen användare med myndighetstillstånd (PRS).
 - e) En varningstjänst för flera olika risker (EWSS).
 - f) En tidsbestämningstjänst (TS).
 - g) En rymdnavigeringstjänst för användning av operatörer av rymdtillgångar.
 - h) En global fristående sök- och räddningstjänst, inbegripet för statliga användare, med en integrerad tvåvägskommunikationsförmåga till stöd för räddningsinsatser (SAR).
 - i) En tjänst för skydd av människoliv för användare för vilka säkerhet är avgörande, inbegripet civil luftfart, sjöfart och andra transporttillämpningar (SoL).
 - j) En tjänst för spridning av data (Edas).
 - k) Tjänster för övervakning av radiofrekvensinterferens för samtliga rymdkomponenters olika godkända användargrupper.
 - l) Bidrag till kompletterande PNT-tjänster, som ska öka resiliensen vid störningar i tjänsterna från PNT-komponenten.

4. PRS ska vara avgiftsfri för medlemsstaterna, rådet, kommissionen, utrikestjänsten och, när så är lämpligt, vederbörligen godkända unionsbyråer. PNT-komponentens tjänster ska prioriteras i de områden som är geografiskt belägna i Europa för samtliga medlemsstater och tredjeländer som deltar i PNT-delkomponenterna.
5. Kommissionen får genom genomförandeakter anta sådana åtgärder som krävs för att fastställa och reglera åtkomst till PNT-data och PNT-tjänster. Sådana genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 83.2.

Artikel 60

Jordobservation

1. Jordobservationssystemet (EO) ska bestå av Copernicus och tjänsten för jordobservation för statlig användning (EOGS). Copernicus är ett operativt, oberoende, användardrivet och civilt jordobservationssystem under civil kontroll som bygger på befintlig nationell och europeisk kapacitet. Det ska erbjuda geoinformationsdata och geoinformationstjänster bestående av satelliter, markinfrastruktur, data- och informationsbehandlingsanläggningar och distributionsinfrastruktur och grundar sig på avgiftsfria, fullständiga och öppna data och integrerar, när så är lämpligt, säkerhetsbehov och säkerhetskrav.
2. Copernicus ska även stödja utformningen, genomförandet och övervakningen av unionens och medlemsstaternas politik, särskilt på områdena miljö, klimatförändringar, hav, sjöfart, atmosfär, jordbruk och landsbygdsutveckling, bevarande av kulturarvet, civilskydd, infrastrukturövervakning, skydd och säkerhet samt den digitala ekonomin, inom ramen för politikområdet digitalt ledarskap, som ska anpassas till målet för Copernicus.
3. Copernicus ska främja internationell samordning av jordobservationssystem och tillhörande informationsutbyte för att stärka dess globala dimension och komplementaritet med beaktande av internationella avtal och samordningsprocesser.
4. Med *Copernicuskärnanvändare* avses unionens institutioner och organ samt europeiska, nationella och regionala offentliga organ i unionen eller associerade tredjeländer som har anförtrots ett offentligt förvaltningsuppdrag för att utforma, genomföra, upprätthålla eller övervaka civil offentlig politik, såsom miljö, civilskydd eller säkerhet, inbegripet infrastruktursäkerhet, eller säkerhetspolitik, vilka drar nytta av Copernicusdata och Copernicusinformation och dessutom driver på utvecklingen av Copernicus.
5. För att säkerställa Copernicus kontinuitet och utveckling och tillgodose användarnas förändrade behov, särskilt unionens institutioner och organ och europeiska, nationella och regionala offentliga organ i unionen eller associerade tredjeländer, ska Copernicus särskilt bestå av följande:
 - a) Copernicus infrastruktur, inbegripet utveckling, driftsättning och drift av Copernicus Sentinels, åtkomst till rymdbaserade jordobservationsdata från tredje part och varaktig åtkomst till fältdata och andra hjälpdata, inbegripet eventuella bidrag till internationella fältbaserade nätverk.
 - b) Copernicustjänster, inbegripet miljöövervakning på global nivå för mark, klimatförändringar, atmosfär och marina miljöer; katastrofinsatstjänster; tjänster för förebyggande och beredskap; säkerhetstjänster inom unionen; inbegripet

övervakning till sjöss och gränsövervakning; stöd till unionens yttre åtgärder och den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

- c) Åtkomst till och distribution av Copernicusdata, inbegripet infrastruktur och tjänster för att säkerställa sökning, visning, åtkomst till, distribution, utnyttjande och långsiktigt bevarande av Copernicusdata och Copernicusinformation på ett användarvänligt sätt, i synnerhet synergier med andra dataområden, såsom dataområdet för den europeiska gröna given eller digitala tvillingar.
- d) Kommissionen får genom genomförandeakter anta tekniska specifikationer avseende de stödberättigande åtgärder som förtecknas i punkt 4. Sådana genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 83.2.
- 6. Kommissionen får även anta delegerade akter i enlighet med artikel 84 för att komplettera policyn för Copernicusdata och Copernicusinformation när det gäller säkerhetsbegränsningar samt specifikationer, villkor och förfaranden för åtkomst till och användning av Copernicusdata och Copernicusinformation.
- 7. EOGS ska tillhandahålla en förbättrad lägesbild till stöd för unionens och medlemsstaternas beredskap, beslutsfattande och åtgärder på säkerhets- och försvarsområdet. EOGS ska särskilt omfatta satelliter, markinfrastruktur, data- och informationsbehandlingsanläggningar och distributionsinfrastruktur. Den ska tillhandahålla säkra, tillförlitliga, snabba, kontinuerliga och riktade ryddbaserade jordobservationsdata som stärker befintliga och planerade förmågor. Den ska komplettera och bygga vidare på befintliga förmågor som tillhandahålls genom Europeiska unionens satellitcentrum, inbegripet medlemsstaternas förmågor. EOGS får även tillhandahålla kompletterande information till Copernicustjänster, särskilt för civilskydd och säkerhet.
- 8. EOGS ska särskilt bestå av följande:
 - a) EOGS-infrastruktur, inbegripet utveckling och drift av nya rymduppdrag för jordobservation som utformats för känsliga statliga tillämpningar; åtkomst till kompletterande ryddbaserade jordobservationsdata från tredje part; åtkomst till fältdata och andra hjälpdata.
 - b) EOGS-tjänster, inbegripet verksamheter som genererar geospatial information som har ett mervärde och som är begränsad till användare med myndighetstillstånd för känsliga lägesbildtillämpningar, till stöd för beredskap och beslutsfattande på säkerhets- och försvarsområdet.
 - c) Åtkomst till och distribution av EOGS-data, inbegripet infrastruktur och tjänster för att säkerställa åtkomst till, distribution, utnyttjande och långsiktigt bevarande av EOGS-data och EOGS-information, på ett säkert sätt.
- 9. Kommissionen får genom genomförandeakter anta tekniska specifikationer avseende de stödberättigande EOGS-åtgärder som förtecknas i punkt 8. Sådana genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 83.2.
- 10. EOGS-användarna ska vara vederbörligen godkända av kommissionen eller medlemsstaterna och ska uppfylla de allmänna säkerhetskrav som avses i artikel 69. Följande enheter får godkännas som EOGS-användare:
 - a) Unionens eller en medlemsstats myndighet eller ett organ som anförtrots myndighetsutövning.

- b) En fysisk eller juridisk person som agerar för och under kontroll av en enhet som avses i led a.
- 11. Medlemsstaterna får bidra till EOGS med satellitkapacitet, marksegmentsplatser eller delar av marksegmentanläggningarna.
- 12. Unionens byråer får ha åtkomst till EOGS endast i den mån detta är nödvändigt för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter och i enlighet med närmare bestämmelser som anges i en administrativ överenskommelse som har ingåtts mellan den berörda byrån och den unionsinstitution som utövar tillsyn över den.
- 13. Forsknings- och utvecklingsverksamheter ska stödja utvecklingen av Copernicus och EOGS, inbegripet tjänsterna från dessa, och FoU i senare led för tillämpningar och användarteknik för upptagning av jordobservationstjänster.

Artikel 61

Säker konnektivitet

- 1. Komponenten för säker konnektivitet ska särskilt omfatta följande:
 - a) Säkerställa långsiktig tillgänglighet för tillförlitliga, säkra och kostnadseffektiva statliga tjänster och Govsatcomtjänster.
 - b) Möjliggöra kommersiella tjänster från IRIS².
 - c) Möjliggöra, när så är möjligt, utvecklingen av kommunikationstjänster och ytterligare andra tjänster än kommunikationstjänster, i synnerhet genom att förbättra verksamheter och komponenter enligt detta avsnitt, skapa synergier mellan dem och utöka deras förmågor och tjänster, samt utvecklingen av andra tjänster än kommunikationstjänster som ska tillhandahållas medlemsstaterna, genom att hysa ytterligare satellitdelsystem, inbegripet nyttolaster.
 - d) Förbättra säker konnektivitet över geografiska områden av strategiskt intresse, såsom Afrika och Arktis samt Östersjöområdet, Svartahavsområdet, Medelhavsområdet och Atlanten.
- 2. Denna komponent ska särskilt omfatta följande stödberättigande verksamheter:
 - a) Definition, utformning, utveckling, validering samt tillhörande driftsättning för den nödvändiga rymd- och markinfrastruktur som krävs för att tillhandahålla statliga tjänster från IRIS².
 - b) Utnyttjandeverksamhet för tillhandahållande av statliga tjänster från IRIS², som omfattar drift, underhåll, löpande förbättring och skydd av rymd- och markinfrastrukturen, inbegripet upprustning och hantering av infrastrukturens föråldring.
 - c) Gradvis integrering av EuroQCI i systemet för säker konnektivitet.
 - d) Forskning och utveckling avseende verksamheter för framtida generationer av rymd- och markinfrastrukturen, utveckling av statliga tjänster från IRIS² och Govsatcomtjänster, teknisk utveckling, i synnerhet för att säkerställa unionens tekniska suveränitet, och upptagning av tjänster för säker konnektivitet, inbegripet verksamheter som rör utformning, utveckling och tillverkning av användarterminaler.
 - e) Upphandling och tillhandahållande av statlig och kommersiell satellitkommunikationskapacitet, tjänster och användarutrustning som behövs för

sammanslagning och gemensamt utnyttjande av Govsatcomtjänster, kapacitet, tjänster och användarutrustning, som ska tillhandahållas av

1. Govsatcomdeltagare enligt punkt 17, eller
 2. juridiska personer som är vederbörligen ackrediterade att tillhandahålla satellitkommunikationskapacitet eller tjänster i enlighet med det säkerhetsackrediteringsförfarande som avses i artikel 69, vilket ska göras i enlighet med de allmänna säkerhetskrav som avses i artikel 77.
3. IRIS²- och Govsatcominfrastrukturerna ska omfatta följande krav:
- a) IRIS²-infrastrukturen ska vara modulär och bestå av en statlig infrastruktur och en kommersiell infrastruktur. Den ska omfatta alla relevanta mark- och rymdsegment som krävs för tillhandahållandet av de statliga tjänsterna, inbegripet relevanta kontrollcentrum.
 - b) Den kommersiella IRIS²-infrastrukturen för systemet för säker konnektivitet ska omfatta alla andra rymd- och marktillgångar än de som utgör en del av den statliga infrastrukturen. Den kommersiella infrastrukturen får inte försämra den statliga infrastrukturens prestanda eller säkerhet. Den kommersiella infrastrukturen och eventuella relaterade risker ska i sin helhet finansieras av den privata sektorn.
 - c) Den statliga IRIS²- infrastrukturen ska, när så är lämpligt, hysa ytterligare satellitdelsystem, i synnerhet nyttolaster, som får användas som en del av den rymdbaserade infrastrukturen för EKF:s övriga rymdkomponenter samt satellitdelsystem som används för att tillhandahålla andra tjänster än kommunikationstjänster till medlemsstaterna.
 - d) Govsatcominfrastrukturen ska innefatta den infrastruktur som är nödvändig för att kunna tillhandahålla Govsatcomtjänster, särskilt Govsatcomnavet.
 - e) De mark- och rymdsegment som avses i punkterna 3 och 4 och driften av dessa ska uppfylla de allmänna säkerhetskrav som avses i artikel 77.3.
4. Tillhandahållandet av tjänster för säker konnektivitet ska säkerställas i enlighet med en tjänsteportfölj och i enlighet med operativa krav och i enlighet med de säkerhetskrav som avses i punkt 77. Tillhandahållandet av Govsatcomtjänster ska även följa de regler för delning och prioritering som avses i punkt 9.
5. Åtkomst till Govsatcomtjänster och statliga tjänster från IRIS² ska vara avgiftsfri för institutionella och statliga användare såvida inte kommissionen fastställer en prispolitik i enlighet med punkt 11.
6. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta tjänsteportföljen för Govsatcomtjänster och statliga tjänster från IRIS², inbegripet tjänster till användare med myndighetstillstånd på grundval av den kommersiella infrastrukturen.
7. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta de operativa kraven för Govsatcomtjänster och statliga tjänster från IRIS².
8. Vid delning och prioritering av Govsatcomtjänster ska Govsatcomanvändare prioriteras utifrån hur relevanta och kritiska de är. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta närmare bestämmelser om delning och prioritering av Govsatcomkapacitet, tjänster och användarutrustning. Kommissionen ska genom genomförandeakter även anta närmare bestämmelser om tillhandahållandet av statliga tjänster från IRIS². När kommissionen upprättar sådana akter ska den ta

hänsyn till den förväntade efterfrågan på de olika användningsfallen, analysen av säkerhetsriskerna för sådana användningsfall och, när så är lämpligt, kostnadseffektiviteten.

9. När den riskanalys och förväntade efterfrågan som avses i punkt 11 visar att det råder kapacitetsbrist eller då efterfrågan överstiger tillgångskapaciteten för statliga tjänster från IRIS², vilket kan leda till en snedvridning av marknaden, får kommissionen genom genomförandeakter anta en prispolitik. Genom att anta en prispolitik ska kommissionen säkerställa att tillhandahållandet av Govsatcomtjänster och de statliga tjänsterna från IRIS² inte snedvrider konkurrensen, att det inte råder brist på sådana tjänster och att det fastställda priset inte leder till att de kontrakt som avses i punkt 20 överkompenseras.
10. De genomförandeakter som avses i punkterna 9–12 ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.
11. Medlemsstaterna, rådet, kommissionen och utrikestjänsten ska delta i säker konnektivitet i den mån de godkänner användare eller tillhandahåller satellitkommunikationskapacitet, marksegmentplatser eller delar av marksegmentanläggningarna.
12. Unionens byråer får delta i säker konnektivitet endast i den mån detta är nödvändigt för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter och i enlighet med närmare bestämmelser som anges i en administrativ överenskommelse som har ingåtts mellan den berörda byrån och den unionsinstitution som utövar tillsyn över den.
13. Tredjeländer och internationella organisationer får delta i säker konnektivitet under förutsättning att ett särskilt internationellt avtal har ingåtts i enlighet med artikel 218 i EUF-fördraget och artikel 11.3 i denna förordning.
14. Användare av statliga tjänster ska vara vederbörligen godkända av deltagarna att använda Govsatcomtjänster eller de statliga tjänsterna från IRIS² och ska uppfylla de allmänna säkerhetskrav som avses i artikel 77.3. Följande enheter får godkännas som användare av Govsatcomtjänster eller de statliga tjänsterna från IRIS²:
 - a) Unionens eller en medlemsstats myndighet eller ett organ som anförtrotts myndighetsutövning.
 - b) En fysisk eller juridisk person som agerar för och under kontroll av en enhet som avses i led a.
15. IRIS² ska genomföras genom ett koncessionskontrakt. Om ett koncessionskontrakt för IRIS² inte ingås ska kommissionen säkerställa ett optimalt genomförande genom att upphandla ett varukontrakt, tjänstekontrakt eller byggentreprenadkontrakt eller ett blandat kontrakt, beroende på vad som är lämpligt.
16. Kommissionen ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa kontinuiteten i de statliga tjänsterna från IRIS² om de uppdragstagare som avses i denna artikel inte kan fullgöra sina skyldigheter.
17. De kontrakt som avses i denna artikel ska särskilt säkerställa att unionens väsentliga intressen och målen för delkomponenten bevaras vid tillhandahållandet av tjänster på grundval av den kommersiella infrastrukturen för IRIS². Dessa kontrakt ska även innehålla lämpliga skyddsåtgärder för att förhindra överkompensation till de uppdragstagare som avses i denna artikel, snedvridning av konkurrensen, intressekonflikter, otillbörlig diskriminering eller andra dolda indirekta fördelar. Sådana skyddsåtgärder får omfatta krav på särredovisning mellan tillhandahållandet

av statliga tjänster från IRIS² och tillhandahållandet av kommersiella tjänster, inbegripet inrättande av en enhet som är strukturellt och juridiskt separerad från den vertikalt integrerade operatören för tillhandahållandet av statliga tjänster, samt tillhandahållandet av öppen, rättvis, skälig och icke-diskriminerande åtkomst till den infrastruktur som är nödvändig för tillhandahållandet av kommersiella tjänster. Kontrakten ska även säkerställa att villkoren för stödberättigande uppfylls under hela löptiden.

18. I de fall då de statliga och kommersiella tjänsterna från IRIS² är beroende av gemensamma delsystem eller gränssnitt för att säkerställa synergier, ska det i de kontrakt som avses i denna artikel även fastställas vilka av dessa gränssnitt och gemensamma delsystem som ska ingå i den statliga infrastrukturen i syfte att säkerställa skydd av unionens och medlemsstaternas säkerhetsintressen.
19. Den kommersiella infrastruktur som avses i punkt 3 ska i sin helhet finansieras av de uppdragstagare som avses i denna artikel i syfte att uppnå det mål som avses i punkt 1 b.

Artikel 62

Rymdövervakning och spårning

1. Delkomponenten SST i SSA ska särskilt omfatta följande:
 - a) Inrättande, utveckling och drift av ett nätverk bestående av medlemsstaternas sensorer, som väljs ut genom arkitekturstudier, som innefattar medlemsstaternas markbaserade och rymdbaserade SST-sensorer, som väljs ut genom en arkitekturstudie, inbegripet sensorer som utvecklats av Europeiska rymdorganisationen, av unionens kommersiella sektor, samt av unionens sensorer, som syftar till att övervaka och spåra rymdföremål och ta fram en oberoende europeisk katalog över rymdföremål.
 - b) Bearbetning och analys av SST-data i syfte att ta fram SST-information och SST-tjänster.
 - c) Tillhandahållande av SST-tjänster till SST-användare.
 - d) Åtgärder som strävar efter, gynnar och stöder synergier med initiativ som främjar utveckling och driftsättning av teknik för avveckling av rymdfarkoster i slutet av deras operativa livslängd och av tekniska system för förebyggande och bortskaffande av rymdskrot.
 - e) Samarbete, även på operativ nivå, med internationella initiativ för samordning av rymdtrafik.
 - f) Genomförande av de verksamheter som fastställs i förordning (EU) [XXX] [säkerhet, resiliens och miljömässig hållbarhet för rymdverksamhet i unionen].
 - g) Forsknings- och utvecklingsverksamheter till stöd för utvecklingen av SST, inbegripet tjänsterna från denna.
2. Delkomponenten SST ska även tillhandahålla tekniskt och administrativt stöd för övergången mellan de SST-verksamheter som utförs inom ramen för EKF och de SST-verksamheter som utförs inom ramen för förordning (EU) 2021/696.
3. Ett SST-partnerskap som ingåtts inom ramen för förordning (EU) 2021/696 ska fortsätta att gälla inom ramen för EKF. Kommissionen får genom genomförandeakter anta närmare bestämmelser för inkludering i ett senare skede av en medlemsstat i

SST-partnerskapet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.

4. SST-partnerskapets uppgifter som avses i punkt 5 ska utvidgas till att stödja genomförandet av SST. Kommissionen har befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 84 för att komplettera denna punkt med en detaljerad förteckning över sådana uppgifter som ska utföras av SST-partnerskapet.
5. SST-tjänsterna ska vara avgiftsfria, tillgängliga när som helst utan avbrott och anpassade till SST-användarnas behov och omfatta följande:
 - a) Bedömning av risken för kollision mellan rymdfarkoster eller mellan rymdfarkoster och rymdskrot och eventuellt utfärdande av kollisionsvarningar under rymdfarkostens uppdragsfaser av uppskjutning, tidig omloppsfas, höjning av omloppsbana, drift i omloppsbana och bortskaffning.
 - b) Upptäckt och karaktärisering av fragmentering, sönderbrytningar eller kollisioner i omloppsbana.
 - c) Bedömning av risken för okontrollerade återinträden av rymdföremål och rymdskrot i jordens atmosfär och framställande av tillhörande information, inbegripet en uppskattning av tidsramen och den sannolika platsen för det eventuella nedslaget.
 - d) Utarbetande av verksamheter som avser begränsning av rymdskrot i syfte att minska den mängd rymdskrot som uppstår, sanering av rymdskrot, övervakning av bärraket efter inträde i omloppsbana, särskilda tjänster för konstellationer, inrättande av en marknadsplats för SST-tjänster, förberedelse av systemet för drift mellan jorden och månen, stöd till verksamhet och tjänster som utförs i rymden, samt mörk och tyst himmel.
6. SST-tjänsterna får omfatta tjänster till statliga SST-användare på grundval av den katalog som avses i punkt 1 a.
7. Kommissionen har befogenhet att anta delegerade akter för att komplettera förteckningen över användare som inte är kärnanvändare och ange vilka tjänster de får ha åtkomst till.
8. Kommissionen får genom genomförandeakter anta krav för drift och tillgång samt säkerhetsmässiga och tekniska specifikationer för SST-tjänster. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.
9. SST-användare ska omfatta följande:
 - a) SST-kärnanvändare, som ska ha åtkomst till alla SST-tjänster: medlemsstater, utrikestjänsten, kommissionen, rådet, byrån samt offentliga och privata rymdfarkostägare och rymdfarkostoperatörer som är etablerade i unionen.
 - b) SST-användare som inte är kärnanvändare.
 - c) Statliga SST-användare för den statliga tjänsten: myndigheter i medlemsstaterna, utrikestjänsten och rådet.
10. Kommissionen får genom genomförandeakter anta närmare bestämmelser om SST-användarnas åtkomst till SST-tjänster och relevanta förfaranden. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.

11. Delkomponenten SST ska inte vara öppen för deltagande av tredjeländer, med undantag av Norge.

Artikel 63

Jordnära objekt

1. Målet med SSA:s delkomponent NEO är riskövervakning av naturliga objekt i solsystemet som närmar sig jorden.
2. Stödberättigande verksamheter inom ramen för NEO ska särskilt omfatta verksamheter som är relevanta för att uppfylla det mål som anges i punkt 1, i synnerhet stödverksamhet som avser upprätthållande av och dataposter i unionens katalog över fysiska egenskaper hos jordnära objekt,
3. och forsknings- och utvecklingsverksamheter till stöd för utvecklingen av NEO, inbegripet tjänsterna från denna, och FoU i senare led för tillämpningar och användarteknik för upptagning av NEO-tjänster.

Artikel 64

Rymdväderhändelser

1. Målet med SWE är att övervaka och bedöma naturliga förändringar som avser rymdväderhändelser, såsom solvindar och soleruptioner.
2. Stödberättigande verksamheter inom ramen för SWE ska omfatta alla verksamheter som krävs för att tillhandahålla rymdvädertjänster, inbegripet forsknings- och utvecklingsverksamheter till stöd för utveckling av SWE, samt tjänsterna från denna och FoU i senare led för tillämpningar och användarteknik för upptagning av SWE-tjänster.
3. SWE-tjänsterna ska ha som syfte att vara tillgängliga när som helst utan avbrott och ska särskilt omfatta följande:
 - a) Rymdområdet.
 - b) PNT-området.
 - c) EO-området.
 - d) Telekom-/satellitkommunikationsområdet.
4. Kommissionen får genom genomförandeakter anta närmare bestämmelser om SWE-tjänster, inbegripet krav och tekniska specifikationer för dessa tjänster. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.

Artikel 65

Tillträde till rymden

1. Tillträde till rymden innebär förmåga till uppskjutning och transport av en rymdfarkost till, i och från rymden.
2. Unionen ska främja ett oberoende och resilient tillträde till rymden genom att stödja europeiska tillförlitliga och kostnadseffektiva uppskjutningstjänster jämte en sammanhållen europeisk strategi, med beaktande av unionens och medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen.

3. I synergi med andra unionsprogram och finansieringssystem ska de stödberättigande verksamheterna särskilt omfatta följande:
 - a) Upphandling och aggregering av uppskjutningstjänster för unionens behov och, när dessa så begär, aggregering och gemensam upphandling av uppskjutningstjänster för medlemsstaternas, internationella organisationers och andra offentliga enheters behov.
 - b) Tillgång till rymdinnovation, inbegripet uppgradering och utveckling av ny teknik och nya system och tjänster.
 - c) Utveckling, anpassning, konstruktion, underhåll och drift av kritisk unionsbaserad markinfrastruktur, inbegripet men inte begränsat till de anläggningar som behövs för provning, uppskjutning samt återvunnen tillgång till förmågor avseende rymdteknik och rymdtjänster.
4. Kommissionen ska inrätta en styrelse bestående av europeiska offentliga organ, inbegripet medlemsstaterna, den byrå som inrättats i enlighet med förordning (EU) [XXX] [den framtida förordningen om inrättande av EUSPA], andra relevanta internationella organisationer och offentliga enheter i syfte att samordna europeiska verksamheter som rör tillträde till rymden.
5. I syfte att skydda unionens säkerhetsintressen ska rymdtillgångarna i den statliga infrastrukturen skjutas upp av sådana tjänsteleverantörer som uppfyller villkoren för stödberättigande och deltagande i artikel 69 och endast i motiverade undantagsfall, eller på grundval av ett internationellt avtal som tillåter sådan verksamhet, från ett tredjelandets territorium.

Artikel 66

Rymdkommersialisering och rymdekonomi

1. Cassini ska utgöra unionens initiativ för rymdentreprenörskap. Cassini ska vidta åtgärder som stöder kommersialisering av unionens rymdindustri och rymdtjänster, särskilt med inriktning på entreprenörskap, och stimulerar privata investeringar som hjälper entreprenörer att växa och expandera på den inre marknaden.
2. Denna komponent ska omfatta följande stödberättigande verksamheter:
 - a) Inrättande av unionsinvesteringsinstrument för privata investeringar i såddfas, tidig fas och tillväxtfas, och underlättande av utträde för grundare och investerare.
 - b) Inrättande av en unionsfacilitet för industriell expansion för att möjliggöra investeringar i nya tillverkningsanläggningar och stärka unionsbaserade leveranskedjor.
 - c) Stöd till utveckling av kompetensunionen med inriktning på rymdsektorn, inbegripet kompetensinventering, utbildningsplaner för rymden, fortbildning, omskolning, rörlighets- och utbytesprogram.
 - d) Åtgärder som stärker de lokala rymdekosystem som sammanför olika aktörer för att främja rymdinnovation och erbjuda enskilda och företag stöd, anläggningar och tjänster för att gynna entreprenörskap, i synnerhet genom tekniköverföring, företagsinkubation, företagsaccelerationstjänster, kontaktförmedling och investerarnätverk och genom förutsättningar för förbättrat marknadstillträde och internationella företagsnätverk.

- e) System för att påskynda den kommersiella tillväxten genom användning av ankarkundkontrakt och system för att introducera kunder på såväl privata som offentliga marknader, inbegripet rymdkomponenter och rymdinfrastrukturer samt produkter som använder rymddata och rymdtjänster.
- f) Eventuella ytterligare åtgärder som är nödvändiga för att stödja unionens rymdeekonomi och inrättandet av en inre marknad för rymden.

Artikel 67

Teknisk suveränitet, forskning och innovation

1. Komponenten teknisk suveränitet och innovation ska ge unionen möjlighet att bygga upp ett konkurrenskraftigt, oberoende och innovativt rymdindustriellt ekosystem som syftar till att förbättra unionens tekniska suveränitet, icke-beroende och självförsörjning inom rymdsektorn. Den ska främja utveckling och upptagning av avancerade rymdlösningar. Den ska prioritera en minskning av kritiska beroenden av sådan teknik som inte härrör från unionen samt inriktas på teknik med dubbla användningsområden som kan gynna både civila och försvarsrelaterade tillämpningar.
2. Komponenten ska omfatta följande stödberättigande verksamheter:
 - a) Verksamheter som avser unionens tekniska suveränitet, såsom forskning, utveckling och upptagning av kritisk rymdteknik, inbegripet sådana som direkt motsvarar EU:s observationsgrupp för kritisk teknik (OKT) och genomförande av tillhörande färdplaner från OKT som minskar unionens beroenden och ökar konkurrenskraften hos unionens rymdekosystem.
 - b) Verksamheter som syftar till att förbättra tillgången i rätt tid till kritiska råmaterial och avancerade material, komponenter och tekniker för sektorn, inbegripet genom förkortade leveransledtider, reservation av tillverkningstider eller lagring av produkter, insatsvaror eller råmaterial.
 - c) Forskning och utveckling avseende nya unionsrymdförmågor och tillhörande möjliggörande teknik som gynnar en ny ekonomi i rymden, särskilt genom mognad, demonstration och operationalisering av verksamhet och tjänster som utförs i rymden, och kvantdetektionsteknik.
 - d) Verksamheter som stärker unionens industriella konkurrenskraft på globala kommersiella marknader, inbegripet genom demonstratorsuppdrag som ökar graden av digitalisering i heltäckande rymdsystem.
 - e) Utforskande och utnyttjande av synergier med kompletterande områden såsom försvaret och andra sektorer som är relevanta för viktiga områden såsom artificiell intelligens och cybersäkerhet,
 - f) Stöd till standardiserings- och certifieringsverksamheter som är relevanta för unionens rymdsektor.
 - g) Underlättande av tillgänglighet och åtkomst avseende provnings- och databehandlingsanläggningar.
 - h) Främjande av användarupptagning av Copernicus för Copernicuskärnanvändare, marknadsutveckling och kapacitetsuppbyggnad, inbegripet främjande av Copernicusdata och Copernicustjänster, tillämpningar i senare led och utveckling av

dess på alla nivåer för att maximera de socioekonomiska fördelarna, samt inhämtande och analys av Copernicusanvändarnas behov.

Artikel 68

Åtkomst till tjänster

1. Tredjeländer och internationella organisationer får ha åtkomst till säkra konnektivitetstjänster och EOGS under förutsättning att ett avtal har ingåtts, i enlighet med artikel 218 i EUF-fördraget och artikel 11.3, om villkoren för åtkomst till dessa tjänster, och på villkor att de uppfyller kraven i artikel 78.
2. Tredjeländer och internationella organisationer som inte har sitt huvudkontor i medlemsstaterna får ha åtkomst till säkra känsliga SST-tjänster förutsatt att de ingår ett avtal, i enlighet med artikel 218 i EUF-fördraget, om villkoren för åtkomst till dessa tjänster, och uppfyller de säkerhetskrav som avses i artikel 77.
3. Tredjeländers och internationella organisationers tillgång till den offentliga reglerade tjänsten (PRS) inom Galileo ska regleras av artikel 3.5 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1104/2011/EU.
4. Med avvikelse från punkt 2 ska inget avtal som har ingåtts i enlighet med artikel 218 i EUF-fördraget krävas för tillgång till SST-tjänster som rör kollisionsförhindrande och återinträde.

Artikel 69

Villkor för stödberättigande och deltagande för bevarande av säkerheten, integriteten och resiliensen hos unionens operativa rymdsystem

1. Kommissionen ska tillämpa de villkor för stödberättigande och deltagande som fastställs i punkt 2 när det gäller upphandling, bidrag eller priser enligt denna avdelning om den anser att detta är nödvändigt och lämpligt för att bevara säkerheten, integriteten och resiliensen hos unionens operativa system, med beaktande av målet att främja unionens strategiska oberoende, särskilt vad gäller central teknik och centrala värdekedjor, samtidigt som en öppen ekonomi bevaras.
2. Kommissionen ska, innan den tillämpar villkoren för stödberättigande och deltagande i enlighet med punkt 1, informera den kommitté som avses i artikel 83.1 g och ska i största möjliga utsträckning beakta medlemsstaternas synpunkter på tillämpningsområdet för och motiveringen till dessa villkor för stödberättigande och deltagande.
3. Villkoren för stödberättigande och deltagande ska vara följande:
 - a) Den stödberättigade rättsliga enheten är etablerad i en medlemsstat och dess verkställande ledning är etablerad i den medlemsstaten.
 - b) Den stödberättigade rättsliga enheten åtar sig att utföra all relevant verksamhet i en eller flera medlemsstater.
 - c) Den stödberättigade rättsliga enheten är inte föremål för kontroll av ett tredjeland eller av en enhet i ett tredjeland.
4. Kommissionen får genom genomförandeakter fastställa de kriterier som avgör vilken förmåga att utöva ett avgörande inflytande på en rättslig enhet, antingen direkt eller indirekt via en eller flera mellanliggande rättsliga enheter, som kan ha en inverkan på

säkerheten, integriteten och resiliensen hos unionens operativa system, med beaktande av målet att främja unionens strategiska oberoende, särskilt vad gäller central teknik och centrala värdekedjor.

5. Kommissionen får tillåta undantag från villkoren i punkt 3 a och b för en särskild rättslig enhet efter en utvärdering på grundval av följande kumulativa kriterier:
 - a) Det finns inga lättillgängliga alternativ i medlemsstaterna för särskilda tekniker, varor eller tjänster som behövs för de verksamheter som avses i punkt 1.
 - b) Den rättsliga enheten är etablerad i ett land som är medlem av EES eller Efta och som har ingått ett internationellt avtal med unionen enligt artikel 11, dess verkställande ledning är etablerad i det landet, och de verksamheter som rör upphandlingen, bidraget eller priset utförs i det landet eller i ett eller flera sådana länder.
 - c) Tillräckliga åtgärder vidtas för att säkerställa skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter enligt artikel 78 och programkomponenternas integritet, säkerhet och resiliens samt deras drift och deras tjänster.
6. Med avvikelse från första stycket b får kommissionen tillåta undantag från villkoren i punkt 2 första stycket a eller b för en rättslig enhet som är etablerad i ett tredjeland som inte är medlem i EES eller Efta.
7. Kommissionen får tillåta undantag från villkoret i punkt 3 c om den rättsliga enheten i en medlemsland lämnar följande garantier:
 - a) Kontroll över den rättsliga enheten utövas inte på ett sätt som begränsar eller inskränker dess förmåga att
 1. genomföra upphandlingen, bidraget eller priset, och
 2. leverera resultat, särskilt genom rapporteringsskyldigheter.
 - b) Det kontrollerande tredjelandet eller den kontrollerande enheten i ett tredjeland åtar sig att avstå från att utöva kontrollrättigheter över den rättsliga enheten eller ålägga denna rapporteringsskyldigheter med avseende på upphandlingen, bidraget eller priset.
 - c) Den rättsliga enheten uppfyller kraven i artikel 69.
8. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den rättsliga enheten är etablerad ska bedöma huruvida den rättsliga enheten uppfyller de kriterier som anges i punkt 5 c för undantag från villkor 3 b och de garantier som avses i punkt 7. Kommissionen ska följa denna bedömning.
9. Kommissionen ska förse den programkommitté som avses i artikel 83.1 g med följande uppgifter:
 - a) Tillämpningsområdet för de villkor för stödberättigande och deltagande som avses i punkt 1 i den här artikeln.
 - b) Närmare uppgifter om och motiveringar till de undantag som beviljas i enlighet med den här artikeln.
 - c) Den utvärdering som ligger till grund för ett undantag, om inte annat följer av punkterna 3 och 4 i den här artikeln, utan att kommersiellt känslig information röjs.

10. De villkor som anges i punkt 3, de kriterier som anges i punkterna 4, 5 och 6 i den här artikeln och de garantier som anges i punkt 7 ska införas i de handlingar som rör upphandlingen, bidraget eller priset, beroende på vad som är tillämpligt, och, när det gäller upphandling, ska villkoren gälla för det resulterande kontraktets hela livscykel.
11. Denna artikel påverkar inte tillämpningen av beslut nr 1104/2011/EU, kommissionens delegerade beslut av den 15 september 2015, förordning (EU) 2019/452, beslut 2013/488/EU och beslut (EU, Euratom) 2015/444 eller den säkerhetsprövning som medlemsstaterna utför av rättsliga enheter som deltar i verksamheter som kräver åtkomst till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter i enlighet med de nationella lagar och andra författningar som är tillämpliga.
12. Om kontrakt som följer av tillämpningen av denna artikel säkerhetsskyddsklassificeras ska de villkor för stödberättigande och deltagande som kommissionen tillämpar i enlighet med punkt 1 inte påverka de nationella säkerhetsmyndigheternas behörighet.
13. Denna artikel får inte inkräkta på, ändra eller gå emot något befintligt förfarande för säkerhetsgodkännande av verksamhetsställe eller personalsäkerhetsgodkännande i en medlemsstat.

Artikel 70

Äganderätt till unionens rymdtillgångar och nyttjanderätt till resultat

1. Med undantag av vad som föreskrivs i punkt 2 ska unionen vara ägare till alla materiella och immateriella tillgångar som har skapats, utvecklats eller köpts in inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning vid genomförandet av verksamheter som får stöd enligt detta avsnitt. I detta syfte ska kommissionen säkerställa att relevanta kontrakt, avtal och andra arrangemang som rör verksamheter som kan leda till att sådana tillgångar skapas eller utvecklas innehåller bestämmelser som säkerställer unionens äganderätt.
2. Punkt 1 ska inte gälla materiella och immateriella tillgångar som har skapats eller utvecklats inom ramen för direkt eller indirekt förvaltning vid genomförandet av verksamheter som får stöd enligt detta avsnitt i de fall då
 - a) unionsstödet tillhandahålls genom bidrag, priser eller förkommersiell upphandling, eller
 - b) verksamheterna inte helt finansieras av unionen, såvida inte annat anges och med undantag av IRIS², eller
 - c) verksamheterna rör PRS-mottagare som har utvecklats av medlemsstaterna.
3. Villkoren i punkt 2 ska inte ge unionens institutioner, organ eller byråer äganderätt utan i stället ge dem nyttjanderätt utan ersättningskrav till resultaten för egen användning samt rätt att bevilja, eller att ålägga mottagarna att bevilja, tredje parter icke-exklusiva licenser att nyttja resultaten på rättvisa och rimliga villkor utan rätt att bevilja underlicenser.
4. Unionen ska ha rätt att ingå relevanta avtal i syfte att få äganderätt till sådana tillgångar som har utvecklats av tredje parter i de fall då sådana tillgångar är nödvändiga för att uppnå de mål som anges i artikel 3.
5. Kommissionen ska säkerställa att unionen har följande rättigheter:

- a) Nyttjanderätt till de frekvenser som krävs för överföring av de signaler som genereras av den statliga infrastrukturen IRIS², PNT-komponenterna och EO-komponenterna i enlighet med tillämpliga lagar och andra författningar och relevanta licensavtal, som möjliggörs av de relevanta ansökningar om frekvenser som lämnas in av medlemsstaterna och som förblir under medlemsstaternas ansvar.
- b) Rätt att prioritera tillhandahållandet av statliga tjänster från IRIS² framför kommersiella tjänster, i enlighet med de villkor som ska fastställas i de kontrakt som avses i artikel 61 och med beaktande av behoven hos användare med myndighetstillstånd.

Artikel 71

Garanti och ansvar

1. Om inte annat anges ska de tjänster, de data och den information som tillhandahålls av komponenterna och verksamheterna enligt detta avsnitt inte omfattas av någon uttrycklig eller underförstådd garanti såvitt avser deras kvalitet, precision, tillgänglighet, tillförlitlighet, hastighet eller lämplighet för något ändamål. Unionen, inbegripet kommissionen och byrån (EUSPA), ska inte vara ansvarsskyldig.
2. När det gäller SST ska de medlemsstater som deltar i delkomponenten SST inte hållas ansvariga för skada som följer av avsaknad, avbrott eller försening när det gäller tillhandahållandet av SST-tjänster; felaktigheter i den information som tillhandahållits genom SST-tjänster eller åtgärder som vidtagits med anledning av tillhandahållandet av SST-tjänster.

Artikel 72

Kompletterande upphandlingsregler

1. Den upphandlande myndigheten får, samtidigt som den skyddar unionens oberoende, begära att anbudsgivaren genom konkurrensutsatt upphandling på lämpliga underentreprenadsnivåer lägger ut en del av kontraktet på andra företag än de som är knutna till anbudsgivarens grupp av företag. När det gäller kontrakt på över 10 miljoner EUR ska den upphandlande myndigheten sträva efter att säkerställa att minst 30 % av kontraktets värde, genom konkurrensutsatt upphandling på olika underentreprenadsnivåer, läggs ut på företag utanför den huvudsakliga anbudsgivarens grupp av företag, särskilt i syfte att möjliggöra gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag i rymdekosystemet. Anbudsgivaren ska ange skälen till att en begäran om underentreprenad inte har tillmötesgåtts eller till att avvikelser har skett från målet på 30 %. Den upphandlande myndigheten får inkludera särskilda krav i dokumentationen för tilldelningsförfarandet för att säkerställa att de huvudsakliga uppdragstagarna följer de upphandlingsprinciperna som fastställs i denna förordning under fullgörandet av kontraktet, i synnerhet när det gäller deltagande av små och medelstora företag samt nya aktörer, konkurrens och löpande riktmärkning mot de bästa marknadsvillkoren.
2. Upphandlingar som avser statliga tjänster, tjänstekontinuitet eller uppfyllande av de mål som avses i artikel 3.2 d.3, i synnerhet när det gäller säkerhet, ska anses uppfylla de villkor om brådska som fastställs i punkt 11.1 c i bilaga I till budgetförordningen.

Artikel 73

Kompletterande bidragsregler

1. Unionen får täcka upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna, utan att det påverkar tillämpningen av medfinansieringsprincipen.
2. Med avvikelse från artikel 184.6 i budgetförordningen får den behöriga utanordnaren vid tillämpning av schablonsatser godkänna eller kräva finansiering för att täcka indirekta kostnader hos stödmottagaren på upp till 25 % av de totala stödberättigande direkta kostnaderna för åtgärden.
3. Med avvikelse från artikel 207 i budgetförordningen får det maximala belopp av ekonomiskt stöd som kan utbetalas till en tredje part inte överstiga 200 000 EUR.
4. SST-partnerskapet ska anses vara den på förhand fastställda mottagaren av SST-bidraget.

Artikel 74

Kompletterande regler för indirekt förvaltning

1. Ett trepartsavtal i enlighet med artikel 131 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ska ingås med både den byrå som inrättats i enlighet med förordning (EU) [XXX] [den framtida förordningen om inrättande av EUSPA] och Europeiska rymdorganisationen i enlighet med vilket [EUSPA] och Europeiska rymdorganisationen får anförtros uppgifter som ingår i budgetgenomförandet.
2. När byrån eller ESA inrättar en anbudsutvärderingsnämnd för en upphandling inom ramen för trepartsavtalet kan experter från kommissionen och, när så är relevant, från den andra enhet som anförtrots uppgifter förbehålla sig rätten att delta som ledamöter i anbudsutvärderingsnämndens möten, ha nyttjanderätt till alla resultat och delta i granskningsmöten. Ett sådant deltagande ska inte påverka anbudsutvärderingsnämndens tekniska oberoende.
3. Med avvikelse från artikel 62.1 i budgetförordningen och under förutsättning att kommissionen har bedömt skyddet av unionens intressen får uppgifter som genom indirekt förvaltning har anförtrots byrån, eller dess efterträdare, anförtros vidare av byrån till sådana organ som avses i artikel 62.1 c i förordning (EU, Euratom) 2024/2509 på de villkor för indirekt förvaltning som gäller för kommissionen.
4. När upphandlings- eller bidragsverksamheter genomförs genom indirekt förvaltning av anförtrodda enheter ska det i anslutning till kommunikationsinsatser, spridningsinsatser och infrastruktur, utrustning, fordon, materiel eller större resultat som finansieras genom upphandlingen eller bidraget säkerställas att unionsstödet framhålls och att EU-flaggan (emblemet) och finansieringsförklaringen (översatt till lokala språk, när så är lämpligt) syns i enlighet med kommissionens standardregler för kommunikation.

Artikel 75

Roller

1. Medlemsstaterna ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de åtgärder som får stöd enligt detta avsnitt fungerar väl och får bidra med teknisk kompetens, kunnande och bistånd, särskilt när det gäller säkerhet, trygghet och frekvenstilldelning. Detta bidrag ska omfatta, men inte vara begränsat till,

tillgängliggörande för unionen av data, information, tjänster och infrastruktur som de förfogar över eller som är belägna på deras territorium och som är nödvändiga för att åtgärderna ska fungera väl. Medlemsstaterna ska på lokal nivå ansvara för säkerhetsackreditering av anläggningar som är belägna inom deras territorium och ingår i säkerhetsackrediteringsområdet för komponenterna; i synnerhet ska de medlemsstater som deltar i SST-partnerskapet utföra säkerhetsackreditering på grundval av de allmänna säkerhetskrav som avses i artikel 77.

2. Kommissionen ska ha det övergripande ansvaret för genomförandet av de komponenter som avses i detta avsnitt, inbegripet på säkerhetsområdet, utan att det påverkar medlemsstaternas befogenheter när det gäller den nationella säkerheten, och övervaka genomförandet av dessa.

3. Kommissionen ska göra följande:

- a) Förvalta komponenter eller delkomponenter som inte anförts av en annan enhet.
- b) Fastställa prioriteringar och utveckling på lång sikt för sådana komponenter, i linje med användarkraven, och övervaka genomförandet av dessa.
- c) Fastställa och samordna komponenternas internationella dimension för att säkerställa samstämmighet med unionens politik för yttre åtgärder och en konsekvent strategi för dessa.

4. Om så är nödvändigt för att ytterligare fastställa och ange styrningen, säkerheten och tillhandahållandet av tjänster enligt detta kapitel får kommissionen genom genomförandeakter komplettera katalogen över tjänster som tillhandahålls och ska fastställa de tekniska och operativa krav som behövs för genomförandet och utvecklingen av komponenterna enligt detta kapitel och av de tjänster som dessa tillhandahåller efter samråd med användare och andra berörda parter. När kommissionen fastställer sådana tekniska och operativa krav ska den undvika att sänka den allmänna säkerhetsnivån och ska uppfylla krav på bakåtkompatibilitet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med artikel 83.2.

5. Vid behov ska kommissionen genom genomförandeakter anta de åtgärder som krävs för att fastställa lokaliseringen av den markbaserade infrastrukturen genom en öppen och transparent process som säkerställer sund ekonomisk förvaltning och skyddet av unionens och medlemsstaternas säkerhet och allmänna ordning. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med artikel 83.2.

6. Byrån ska ha egna uppgifter och får av kommissionen anföras andra uppgifter i enlighet med förordning (EU) [XXX] [förordningen om inrättande av EUSPA].

7. Under förutsättning att unionens intressen skyddas får ESA anföras följande uppgifter:

- a) För PNT: större systemutveckling samt utformning och utveckling av delar av marksegmentet och av satelliter, inbegripet provning och validering.
- b) För Copernicus: i) samordning och genomförande för rymdkomponenten och dess utveckling, ii) utformning, utveckling och tillverkning av Copernicus rymdinfrastruktur, inbegripet drift av denna infrastruktur och tillhörande upphandling, utom när denna verksamhet görs av andra enheter, iii) i förekommande fall åtkomst till tredjepartsdata.

- c) För EOGS: utformning och utveckling av nya rymduppdrag för jordobservation och delar av tillhörande marksegment.
- d) För IRIS²: i) övervakning av utveckling, validering samt tillhörande driftsättning i samband med faserna för definition, utformning, utveckling, validering och driftsättning av de statliga tjänsterna och av den utveckling och vidareutveckling som behövs för att tillhandahålla statliga tjänster och säkerställa samordning mellan de uppgifter och den budget som anförtrots ESA och eventuella bidrag från ESA, med undantag för sådana åtgärder för sammanslagning och gemensamt utnyttjande som avses i artikel 47.2 a, ii) tillhandahållande av teknisk expertis, inbegripet under genomförandet av komponenterna.
- 4. På grundval av kommissionens bedömning får ESA anförtros andra uppgifter utifrån behoven i verksamheterna enligt detta avsnitt, under förutsättning att dessa uppgifter inte dubblar verksamhet som bedrivs av andra anförtrodda enheter och att de syftar till att effektivisera genomförandet av verksamheterna inom rymdpolitikområdet.
- 5. Under förutsättning att unionens intressen skyddas får kommissionen också, helt eller delvis, anförtro uppgifter att genomföra de komponenter som får stöd enligt detta avsnitt till berörda enheter, såsom Europeiska organisationen för utnyttjande av meteorologiska satelliter, Europeiska miljöbyrån, Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, Europeiska sjösäkerhetsbyrån, Europeiska unionens satellitcentrum, Europacentret för medellånga väderprognoser och [Mercator International Centre for the Ocean].

Artikel 76

Behöriga myndigheter

- 1. Om så är nödvändigt för säkerhetskänsliga komponenter, såsom positionsbestämning, navigering och tidsbestämning, jordobservation samt säker konnektivitet, ska varje komponentdeltagare som utsetts att övervaka åtkomsten till tjänster utse en behörig myndighet för varje komponent. Den behöriga myndigheten ska säkerställa att
 - a) de relevanta tjänsterna används i enlighet med de allmänna säkerhetskrav som avses i artikel 77,
 - b) åtkomsträttigheterna till de relevanta tjänsterna fastställs och förvaltas,
 - c) den användarutrustning som krävs för användningen av de relevanta tjänsterna och tillhörande elektroniska kommunikationsanslutningar och information används och förvaltas i enlighet med de allmänna säkerhetskrav som avses i artikel 77,
 - d) en central kontaktpunkt inrättas för att vid behov bistå med rapportering av säkerhetsrisker och säkerhetshot, särskilt konstaterad potentiellt skadlig elektromagnetisk interferens som påverkar de tjänster som utvecklats inom rymdpolitikområdet.
- 2. Med avvikelse från punkt 1 anges åtgärder, uppgifter och drift för behöriga PRS-myndigheter i artikel 5 i beslut nr 1104/2011/EU.

Artikel 77

Styrnings- och säkerhetsprinciper

1. Styrningsprinciperna för de särskilda verksamheterna och komponenterna enligt detta avsnitt ska baseras på följande:
 - a) En tydlig uppgifts- och ansvarsfördelning mellan de enheter som deltar i genomförandet, som bygger på deras respektive befogenheter och undviker överlappningar eller dubbleringar av uppgifter och ansvar och därmed säkerställer en tydlig ansvarsskyldighet.
 - b) Styrningsstrukturens relevans för de särskilda behoven hos varje komponent och åtgärd, beroende på vad som är lämpligt.
 - c) Sträng kontroll av verksamheterna och komponenterna, inbegripet strikt iakttagande av kostnader, tidsplaner och prestation av alla enheter inom ramen för deras respektive roller och uppgifter.
 - d) Öppen och kostnadseffektiv förvaltning.
 - e) Tjänstekontinuitet och nödvändig infrastruktur, inbegripet skydd mot relevanta hot.
 - f) Systematiskt och strukturerat hänsynstagande till behoven hos dem som använder de data, den information och de tjänster som tillhandahålls av [komponenterna], samt till relevant vetenskaplig och teknisk utveckling.
 - g) Ständiga ansträngningar för att kontrollera och minska riskerna.
2. Säkerhetsprinciperna för de särskilda verksamheterna och komponenterna enligt detta avsnitt ska baseras på följande:
 - a) Hänsyn tas till medlemsstaternas erfarenheter på säkerhetsområdet, och inspiration hämtas från deras bästa praxis.
 - b) Medlemsstaterna ska, för att skydda de markinfrastrukturer som utgör en integrerad del av rymdpolitikområdet och som är belägna på deras territorium, vidta åtgärder som åtminstone motsvarar dem som är nödvändiga för att skydda europeisk kritisk infrastruktur i den mening som avses i rådets direktiv 2008/114/EG.
 - c) Användning av rådets och kommissionens säkerhetsbestämmelser, vilka bland annat föreskriver åtskillnad mellan driften och den verksamhet som rör ackreditering.
 - d) Kommissionen betraktas som upphovsman till alla säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som framställs av anförtrödda enheter enligt artikel 68.1.
 - e) Det säkerställs att den styrelse för säkerhetsackreditering som inrättas genom förordning (EU) [XXX] [förordningen om inrättande av EUSPA] utför sina uppgifter utan att det påverkar kommissionens eller sådana anförtrödda enheters ansvar och utan att det påverkar medlemsstaternas befogenheter när det gäller säkerhetsackreditering.
 - f) Besluten om säkerhetsackreditering och de kvarstående risker som identifierats ska meddelas rådet av kommissionen för kännedom. Kommissionen får anta lämpliga åtgärder i enlighet med denna förordning.
 - g) Inrättande av en struktur för att samordna driften av de olika komponenternas statliga tjänster med utsedda nationella behöriga myndigheter eller nationella enheter för den relevanta komponenten.

3. Kommissionen ska säkerställa att en risk- och hotanalys utförs för varje ny komponent och upprättbehålls för de befintliga komponenterna. På grundval av denna analys ska den genom genomförandeakter för varje komponent fastställa de allmänna säkerhetskraven. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 83.3.
4. När systemens drift kan påverka unionens eller medlemsstaternas säkerhet ska de förfaranden som anges i beslut (Gusp) 2021/698 tillämpas, när så är relevant.

Artikel 78

Kompletterande regler för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter

1. Utbytet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som avser komponenter som får stöd enligt detta avsnitt ska förutsätta ett internationellt avtal mellan unionen och ett tredjeland eller en internationell organisation om utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller, i tillämpliga fall, ett arrangemang mellan den behöriga unionsinstitutionen eller det behöriga unionsorganet och de behöriga myndigheterna i ett tredjeland eller en internationell organisation om utbytet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter samt av de villkor som fastställs i detta.
2. Fysiska personer som är bosatta och juridiska personer som är etablerade i tredjeländer får hantera säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter avseende rymdpolitikområdet endast om de i dessa tredjeländer omfattas av säkerhetsbestämmelser som säkerställer en skyddsnivå som åtminstone motsvarar den som tillhandahålls genom kommissionens säkerhetsbestämmelser enligt beslut (EU, Euratom) 2015/444 och genom rådets säkerhetsbestämmelser enligt bilagorna till beslut 2013/488/EU. Likvärdigheten när det gäller säkerhetsbestämmelser som tillämpas i ett tredjeland eller i en internationell organisation ska fastställas i ett informationssäkerhetsavtal, som om det är relevant inbegriper frågor som rör industrisäkerhet, som unionen och det tredjelandet eller den internationella organisationen har ingått i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 218 i EUF-fördraget och med beaktande av artikel 13 i beslut 2013/488/EU.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 13 i beslut 2013/488/EU och bestämmelserna om industrisäkerhet enligt beslut (EU, Euratom) 2015/444 får en fysisk eller juridisk person, ett tredjeland eller en internationell organisation ges åtkomst till säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter om det, utifrån en bedömning i varje enskilt fall, anses nödvändigt beroende på uppgifternas karaktär och innehåll, mottagarens behovsenliga behörighet och den fördel som det innebär för unionen.

AVSNITT 4

STÖD TILL SÄKERHETSINDUSTRIPOLITIK

Artikel 79

Särskilda bestämmelser till stöd för politik gällande civil säkerhetsindustri

1. Åtgärder som får stöd enligt detta avsnitt ska bidra till de allmänna mål som anges i artikel 3.1 och de specifika mål som anges i artikel 3.2 f.

2. Stöd till åtgärder enligt detta avsnitt ska finansieras med den budget som fastställs i artikel 4.2 e och eventuella ytterligare bidrag som avsatts i enlighet med artikel 6.
3. Åtgärderna ska genomföras i enlighet med de allmänna bestämmelser som anges i kapitel I och eventuella ytterligare regler som anges i detta avsnitt.

Artikel 80

Särskilda verksamheter till stöd för politik gällande civil säkerhetsindustri

1. Stöd till politik gällande civil säkerhetsindustri ska särskilt omfatta följande tillämpningsområden:
 - a) Säkerhet och resiliens hos kritisk civil infrastruktur, särskilt mot hybridhot.
 - b) Teknik, förmågor och lösningar som är relevanta för att förebygga och reagera på brott, särskilt terrorism och våldsbejakande extremism, organiserad brottslighet och it-brott.
 - c) Teknik, förmågor och lösningar för kontroll av varor och personer vid gränserna, skydd av gränser och logistiska nav, sjöfartsskydd och övervakning till sjöss samt tullsäkerhet.
 - d) Civil beredskap mot säkerhetshot, oavsett om de är naturliga eller orsakats av människan, oavsiktligt eller avsiktligt.
2. Stöd till politik gällande civil säkerhetsindustri ska särskilt genomföras genom följande verksamheter:
 - a) Forskning och innovation, expansion, stöd till små och medelstora företag, kompetensutveckling och tillverkningsåtgärder.
 - b) Provning och validering av teknik och lösningar.
 - c) Driftsättning och marknadsupptagning av teknik och lösningar, särskilt av säkerhetsutövare.
 - d) Stöd till åtgärder för utarbetande, genomförande, övervakning och verkställande av unionens relevanta lagstiftning och politik.
3. Stöd som tillhandahålls genom de verksamheter som avses i punkterna 1 och 2 får tillhandahållas i alla former, inbegripet genom sådana samarbetsinriktade forsknings- och innovationsverksamheter som fastställs i förordning (EU) [XXX] [ramprogrammet för forskning och innovation] och anges i en särskild del av arbetsprogrammet.
4. Arbetsprogram som antas i enlighet med reglerna i denna förordning enligt detta avsnitt ska i en särskild del innehålla och säkerställa samstämmighet med verksamheter som rör konkurrenskraft och samhälle vilka får stöd inom ramen för förordning (EU) [XXX] [ramprogrammet Horisont Europa för forskning och innovation].

Artikel 81

Äganderätt till resultat

1. I de fall då unionsstöd tillhandahålls i form av upphandling ska resultaten ägas av unionen.

2. I de fall unionsstöd tillhandahålls i form av ett bidrag ska unionens institutioner, organ eller byråer på begäran få nyttjanderätt utan ersättningskrav till resultaten i syfte att utveckla, genomföra och övervaka befintlig unionspolitik eller befintliga unionsprogram inom sina behörighetsområden samt rätt att bevilja, eller att ålägga mottagarna att bevilja, tredje parter icke-exklusiva licenser att nyttja resultaten på rättvisa och rimliga villkor, utan rätt att bevilja underlicenser såvida inte annat anges i bidragsavtalet.
3. Varje överföring av äganderätten till resultat, eller beviljande av exklusiva licenser för resultat, som skapats med stöd till rättsliga enheter som är etablerade i icke-associerade tredjeländer eller till enheter i icke-associerade tredjeländer, som sker inom tre år från slutbetalningen av åtgärden, ska i förväg meddelas och godkännas av kommissionen eller den berörda medlemsstatens eller det berörda associerade landets myndigheter, på villkor som säkerställer skydd av unionens säkerhetsintressen.

Artikel 82

Kompletterande bidragsregler

1. För verksamheter till stöd för samordnings- och stödåtgärder på området civil säkerhetsindustri får unionen täcka upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna utan att det påverkar tillämpningen av samfinansieringsprincipen.
2. Med avvikelse från artikel 184.6 i budgetförordningen får den behöriga utanordnaren vid tillämpning av schablonsatser godkänna eller kräva finansiering för att täcka indirekta kostnader hos stödmottagaren på upp till 25 % av de totala stödberättigande direkta kostnaderna för åtgärden.

Kapitel VIII

Slutbestämmelser

Artikel 83

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté, som ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011, vilken får sammanträda i följande sammansättningar:
 - a) EKF:s allmänna kommitté, i frågor som rör de allmänna målen eller frågor som rör mer än ett av de särskilda mål som anges i artikel 3.2.
 - b) Kommittén för ren omställning, i frågor som rör de särskilda mål som anges i artikel 3.2 a.
 - c) Kommittén för hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi, i frågor som rör de särskilda mål som anges i artikel 3.2 b.
 - d) Kommittén för digital teknik, i frågor som rör de särskilda mål som anges i artikel 3.2 c.
 - e) Försvarsindustrikommittén, i frågor som rör de särskilda mål som anges i artikel 3.2 d.
 - f) Resilienskommittén, i frågor som rör de särskilda mål som anges i artikel 3.2 d.

- g) Rymdkommittén, i frågor som rör de särskilda mål som anges i artikel 3.2 d. I enlighet med sin arbetsordning får rymdkommittén inrätta underkommittéer och arbetsgrupper, såsom användarforumet, för att ge råd när det gäller aspekter som rör användarkrav, utveckling av tjänsterna och användarupptagning.
- h) Säkerhetsindustrikommittén, i frågor som rör de särskilda mål som anges i artikel 3.2 d.4.
- 2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas och ett yttrande ska begäras från den sammansättning av kommittén som berörs mest.
- 3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas och ett yttrande ska begäras från den sammansättning av kommittén som berörs mest.
- 4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 5 i den förordningen tillämpas.
- 5. I de fall då kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.
- 6. Kommittéerna enligt punkt 1 b–h i får sammanträda i olika sammansättningar eller underkommittéer anpassade till politikområdenas specifika komponenter.
- 7. I enlighet med internationella avtal som unionen har ingått får företrädare för tredjeländer, internationella organisationer eller Europeiska unionens övriga institutioner, organ och byråer bjudas in som observatörer till kommitténs sammanträden i olika sammansättningar på de villkor som fastställs i deras arbetsordning, med beaktande av unionens intressen i fråga om säkerhet och allmän ordning. Företrädare för tredjeländer eller internationella organisationer får inte närvara vid överläggningar i frågor som avser stödberättigande, inbegripet överläggningar som rör artiklarna 9 och 10 i denna förordning.
- 8. Europeiska försvarsbyrån ska bjudas in att lämna synpunkter och tillhandahålla expertis till försvarsindustrikommittén i egenskap av observatör. Europeiska utrikestjänsten ska också bjudas in att delta i försvarsindustrikommitténs arbete.

Artikel 84

Utövande av delegeringen

- 1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
- 2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i denna förordning ges till kommissionen från och med den dag då denna förordning träder i kraft till och med den 31 december 2035.
- 3. Den delegering av befogenhet som avses i denna förordning får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt denna förordning ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 85

Ändringar av förordning (EU) 2021/696

1. Avdelningarna I, II och III, artiklarna 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33 och 43 samt avdelningarna VI, VII, VIII och X i förordning (EU) 2021/696 ska upphöra att gälla med verkan från den 1 januari 2028.

Artikel 86

Ändringar av förordning (EU) 2023/588

2. Kapitlen I, II, III och IV, artiklarna 24, 25, 26, 28 och 29 samt avdelningarna VII, VIII, IX och X i förordning (EU) 2023/588 ska upphöra att gälla med verkan från den 1 januari 2028.

Artikel 87

Ändringar av förordning [EDIP]

3. Kapitlen I och II, med undantag av de bestämmelser som avser stödinstrumentet för Ukraina [bekräftas efter antagandet av EDIP], samt kapitel V i förordning (EU) [EDIP] ska upphöra att gälla [med verkan från den 1 januari 2028].

Artikel 88

Upphävande

4. Följande förordningar ska upphöra att gälla med verkan från den 1 januari 2028:
 - (a) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/522 av den 24 mars 2021 om inrättande av ett program för unionens åtgärder på hälsoområdet (programmet EU för hälsa) för perioden 2021–2027 och om upphävande av förordning (EU) nr 282/2014.
 - (b) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240.

- (c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 av den 29 april 2021 om inrättande av Europeiska försvarsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2018/1092.
- (d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/783 av den 29 april 2021 om inrättande av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) samt om upphävande av förordning (EU) nr 1293/2013.

Artikel 89

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändring av åtgärder som inletts enligt de grundläggande akter som avses i artikel 85, vilka ska fortsätta att tillämpas på dessa åtgärder fram till dess att de avslutas.
2. Denna förordning ska inte påverka de genomförandeakter som antagits enligt förordning (EU) 2021/696 om rymdprogrammet och förordning (EU) 2023/588 om IRIS². Dessa akter ska förbli i kraft, när så är relevant, till dess att de ändras på grundval av denna förordning, och med undantag av beslut som antas enligt artikel 36.4 i förordning (EU) 2023/588.
3. Den finansieringsram som avses i artikel 4.1 får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för att säkerställa övergången mellan EKF och de åtgärder som antagits enligt de grundläggande akter som avses i punkt 1.

Artikel 90

Ikraftträdande

1. Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2028.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT OCH DIGITAL ÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1.	GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET	3
1.1	Förslagets eller initiativets titel	3
1.2	Berörda politikområden	3
1.3	Mål	3
1.3.1	Allmänt/allmänna mål	3
1.3.2	Specifikt/specifika mål	3
1.3.3	Verkan eller resultat som förväntas	3
1.3.4	Prestationsindikatorer	3
1.4	Förslaget eller initiativet avser	4
1.5	Grunder för förslaget eller initiativet	4
1.5.1	Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet	4
1.5.2	Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.	4
1.5.3	Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder	4
1.5.4	Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument	5
1.5.5	Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning	5
1.6	Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser	6
1.7	Planerad(e) genomförandemetod(er)	6
2.	FÖRVALTNING	8
2.1	Regler om uppföljning och rapportering	8
2.2	Förvaltnings- och kontrollsystem	8
2.2.1	Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås	8
2.2.2	Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna	8
2.2.3	Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)	8
2.3	Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter	9
3.	FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER	10
3.1	Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten	10

3.2	Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen.....	12
3.2.1	Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen.....	12
3.2.1.1	Anslag i den antagna budgeten	12
3.2.1.2	Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	17
3.2.2	Beräknad output som finansieras med driftsanslag.....	22
3.2.3	Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen	24
3.2.3.1	Anslag i den antagna budgeten.....	24
3.2.3.2	Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	24
3.2.3.3	Totala anslag	24
3.2.4	Beräknat personalbehov	25
3.2.4.1	Finansierat med den antagna budgeten	25
3.2.4.2	Finansierat med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål.....	26
3.2.4.3	Totalt personalbehov	26
3.2.5	Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar	28
3.2.6	Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen.....	28
3.2.7	Bidrag från tredje part	28
3.3	Beräknad inverkan på inkomsterna	29
4	DIGITALA INSLAG	29
4.1	Krav med digital relevans	30
4.2	Data	30
4.3	Digitala lösningar	31
4.4	Interoperabilitetsbedömning	31
4.5	Åtgärder till stöd för digitalt genomförande	32

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1 Förslagets eller initiativets titel

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, inbegripet det särskilda program för försvarsforskning och försvarsinnovation som avses i artikel 182.3 i EUF-fördraget

1.2 Berörda politikområden

Europeisk konkurrenskraft

Ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin

Hälsa, bioteknik och bioekonomi

Digitalt ledarskap

Resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor

1.3 Mål

1.3.1 Allmänt/allmänna mål

Allmänt mål 1 – Upprätta en investeringskapacitet för att stödja EU:s konkurrenskraft inom strategisk teknik och strategiska sektorer, inbegripet innovation, utfasning av fossila bränslen och resiliens, genom en mer sömlös investeringsprocess från grundforskning och tillämpad forskning till utbyggnad och tillverkning.

Allmänt mål 2 – Utnyttja EU-budgetens finansieringsverktyg för att frigöra privata, institutionella och nationella investeringar till stöd för strategisk teknik och strategiska sektorer, även för forskning och innovation, i EU.

1.3.2 Specifikt/specifika mål

Specifikt mål 1 – Främja offentliga och privata investeringar under hela investeringsprocessen, särskilt forskning och innovation, och bättre utnyttja EU-budgetens potential för riskminskning för att maximera dess EU-mervärde.

Specifikt mål 2 – Underlätta tillgången till finansiering från EU-program genom användarcentrerade, snabbare, förenklade och harmoniserade förfaranden och förbättra samstämmigheten mellan EU-instrumenten och med medlemsstaternas investeringar.

Specifikt mål 3 – Styra och fokusera investeringarna mot EU:s strategiska sektorer och teknik, inbegripet underliggande värdekedjor, kritisk infrastruktur, kapacitet och kompetens, och till stöd för utfasning av fossila bränslen, hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi samt digitalisering, säkerhet och resiliens, försvarsindustri och rymdfrågor.

1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Ekonomiska konsekvenser

- **Makroekonomisk avkastning:** Förväntas bidra till BNP-tillväxt genom ökade investeringar och förenklade processer.
- **Effektivitet och produktivitet:** Förväntas minska administrativa kostnader och integrera kontaktpunkter, vilket förenklar processer för snabbväxande industrier och nystartade företag.
- **Förenklad finansieringsmiljö:** Lägre kostnader samt kortare söktid, tid för utarbetande av förslag, tid för besked och tid för beviljande av ansökningar underlättar tillgången till finansiering och kan därmed öka andelen beviljade projekt.
- **Stöd till små och medelstora företag:** En sammanslagning till en enda fond skulle sannolikt vara fördelaktig för små och medelstora företag, eftersom de ofta saknar resurser att hantera komplexa och fragmenterade system. Dessutom skulle den strategiska inriktningen på omvälvande innovation kunna erbjuda små och medelstora företag nya möjligheter i områden med hög tillväxt.
- **Konkurrenskraft på marknaden:** Fonden syftar till att stärka konkurrenskraften hos europeiska företag, inklusive små och medelstora företag och nystartade företag, genom att göra finansieringen mer tillgänglig och strategiskt anpassad. Detta initiativ stöder EU:s strategiska oberoende genom att minska beroendet av utländska leveranskedjor och externa aktörer, och på så sätt stärka EU-företagens ställning på marknaden både inhemskt och globalt. Dessutom syftar det till att bättre koppla samman forskning med marknadsutveckling och anpassa forskningsprioriteringar till industriella behov, samtidigt som man upprätthåller en nedifrån-och-upp-strategi för grundforskning.
- **Forskning och innovation:** Förutsägbarheten för FoI-finansiering skulle bestå, i linje med skyldigheterna enligt fördraget. Samtidigt kan sammanslagningen till en fond som omfattar hela investeringsprocessen underlätta marknadsspridningen av forskningsresultat och skapa en tydligare koppling mellan tillämpad forskning och industriella prioriteringar.

Sociala konsekvenser

- **Sysselsättning och kompetens:** Större investeringsvolymen förväntas öka sysselsättningen. Fonden kommer att integrera kompetens- och utbildningsinitiativ i en enhetlig ram och anpassa dem till industrins behov inom strategiska sektorer som ren teknik och AI. Denna strategi kommer att främja riktade investeringar i omskolning och fortbildning, öka synergieffekterna mellan utbildning, forskning och företagande och möjliggöra snabb anpassning till framväxande trender.
- **Regional utveckling:** Strategiska regioner kan komma att uppleva betydande tillväxt genom att locka till sig investeringar och företagande.
- **Förbättringar inom hälso- och sjukvårdssektorn:** Rationaliserade mekanismer syftar till att minska de administrativa bördorna och påskynda krishantering.

Miljöpåverkan

- **Fokus på utfasning av fossila bränslen:** Fokus på utfasning av fossila bränslen och ren teknik ligger i linje med EU:s mål för klimatneutralitet för 2050, vilket potentiellt ökar de positiva effekterna för klimatet.
- **Investeringsosäkerhet:** Stor osäkerhet i fråga om investeringar i ren teknik kräver en noggrann balans mellan förutsägbarhet och flexibilitet för att uppnå positiva miljöresultat.

1.3.4 Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Detta initiativ kommer att övervakas genom resultatramen för budgetramen 2028–2034, som behandlas i ett separat förslag. I detta förslag fastställs reglerna för resultatramen för budgeten, inklusive reglerna för utvärdering av programmen.

1.4 Förslaget eller initiativet avser

- ☒ en ny åtgärd
- ☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁴⁴
- ☐ en förlängning av en befintlig åtgärd
- ☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1 *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

EU står inför ett konkurrensgap i förhållande till andra globala aktörer. Förenta staterna och Kina leder är inte bara ledande inom kritiska sektorer och viktiga innovationskluster, utan dessa ekonomier mobiliserar också avsevärt större finansiellt stöd för forskning och innovation, utbyggnad och uppskalning. Därför måste insatserna för att återupprätta konkurrenskraften samordnas på EU-nivå för att vara verkligt ändamålsenliga, vilket framhäver det brådskande behovet av att inrätta en särskild fond för att ta itu med denna obalans och säkerställa EU:s långsiktiga ekonomiska resiliens och tillväxt.

1.5.2 *Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på EU-nivå (ex ante)

Att slå samman resurser på EU-nivå kan maximera investeringarnas inverkan och mervärde på plats och leda till stordriftsfördelar i investeringsinitiativ, vilket gör dem mer kostnadseffektiva än om varje medlemsstat agerade var för sig.

Underinvesteringar från den privata sektorn är ett fortsatt problem inom EU och påverkar ett brett spektrum av investeringstyper – inklusive infrastruktur, innovation, den gröna och den digitala omställningen samt industriell kapacitet. Denna

⁴⁴

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

underinvestering förvärras av fragmenterade kapitalmarknader, som hindrar en effektiv fördelning av sparande till produktiva investeringsmöjligheter över gränserna. Fragmenteringen av finansmarknaderna begränsar gränsöverskridande kapitalflöden, minskar stordriftsfördelar och ökar risken för investerare – särskilt för små och medelstora företag samt strategiska sektorer.

Som påpekas i rapporten om EU:s framtida konkurrenskraft släpar EU för närvarande efter på olika områden, däribland teknisk utveckling, forsknings- och innovationsresultat, marknadsdynamik och industriell kapacitet. Åtgärder på EU-nivå är nödvändiga för att stödja den typ och omfattning av projekt som annars inte skulle vara möjliga om medlemsstaterna agerade på egen hand.

EU:s stöd skapar en kritisk massa för stora projekt och partnerskap för att ge mer genomslag och uppnå resultat för alleuropeiska samhällsbehov, samtidigt som fler privata och offentliga investeringar utnyttjas. Slutligen är samarbete – som främjar kunskapsspridning och möjligheter till riskdelning – en viktig faktor för att främja konkurrenskraften. En EU-omfattande lösning skulle främja stordriftsfördelar och samarbete mellan berörda parter, vilket är avgörande för att öka kunskapsutnyttjandet och förbättra den organisatoriska och tekniska kapaciteten.

EU-finansiering främjar ett omfattande samarbete mellan berörda parter och över gränser, minskar fragmenteringen av resurser och insatser och underlättar kunskapsöverföring mellan berörda parter och sektorer, från grundforskning till företag. EU-finansiering överbryggas nationella gränser och skapar nätverk som samlar en kritisk massa för att ta itu med viktiga frågor som klimatneutralitet, förlust av biologisk mångfald, föreningar, digital omställning, säkerhet och beredskap, – vilka enskilda medlemsstater inte kan lösa på egen hand.

EU-finansiering hanterar marknadsmisslyckanden och suboptimala investeringsvillkor, såsom investeringar med grön premie och stora infrastrukturprojekt där den samhällseliga avkastningen överstiger den privata. Genom att minska investeringsriskerna och uppmuntra berörda parter att engagera sig stöder EU-finansiering ekonomiskt fördelaktiga projekt som kanske inte skulle lyckas annars. Den stärker den ekonomiska resiliensen, mobiliserar privata medel, lockar till sig kapital och ökar produktiviteten i hela EU, driver på BNP-tillväxten och främjar långsiktig stabilitet.

Samordnad finansiering säkerställer att resurser tar itu med viktiga gemensamma uppgifter och bidrar till att främja partnerskap med den privata sektorn och anpassa politiska och industriella prioriteringar. Denna gemensamma strategi ger stöd för banbrytande innovationer och strategiska mål och övervinner samordningsbegränsningar mellan medlemsstaterna.

Förväntat europeiskt mervärde (ex post)

EKF kommer att erbjuda en omfattande uppsättning politiska åtgärder för att övervinna de nuvarande bristerna i EU:s finansieringslandskap med anknytning till konkurrenskraft. Den skulle skapa en enhetlig investeringskapacitet för att stödja strategiska sektorer och strategisk teknik, underlätta en sömlös investeringsprocess från forskning till utbyggnad på EU-nivå och stärka EU:s investeringskapacitet och hävstångsverktyg. EKF skulle förenkla och harmonisera tillämpningsreglerna och tillämpningskraven genom införandet av ett enhetligt regelverk för sökande. Detta skulle minska komplexiteten, undanröja överlappningar och göra det möjligt för EU att fullt ut utnyttja sin potential att mobilisera privat kapital och öka

budgetflexibiliteten. Den nya fonden skulle också stärka kopplingarna mellan forskning, innovation, tillverkning och utbyggnad och säkerställa en dynamisk ekonomisk struktur inom EU – med målet att främja Europas resiliens och ledarskap i en tid av global innovation.

1.5.3 *Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

Sammanslagningen av flera finansieringsinstrument i den gemensamma InvestEU-ramen 2020 gav värdefulla insikter som kommer att utnyttjas för att utforma den nya fonden. Erfarenheterna visade att fragmenteringen och mångfalden av regler och förfaranden inom ramen för tidigare fleråriga budgettramar skapade ineffektivitet och överlappningar, både när det gäller politiska mål och finansiella transaktioner. Övergången till ett enda program med en stark identitet, en enda utanordnare och en enhetlig uppsättning sammanhängande krav för stödberättigande, övervakning och rapportering bidrog till att effektivisera styrningen och genomförandet. Dessa erfarenheter understryker fördelarna med en harmoniserad och förenklad ram, som kommer att vägleda utvecklingen av den nya fonden för att säkerställa större effektivitet, transparens och genomslag i hela finansieringskedjan.

1.5.4 *Förenlighet med den fleråriga budgettramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

Syftet med EKF är att förenkla och förbättra EU-finansieringen genom att slå samman tolv befintliga program i en fond, samtidigt som man säkerställer en nära koppling till ramprogrammet för forskning och innovation och samstämmighet med innovationsfonden. Tack vare denna sammanslagning kommer det att finnas ett begränsat antal EU-program att samverka med. Samordningsverket för konkurrenskraft kommer att säkerställa synergieffekter med nationellt och regionalt förhandsfördelade anslag. Synergieffekter förväntas med instrumentet Europa i världen om aspekter som rör konkurrenskraften hos EU:s industrier och företag i tredjeländer (dvs. anslutningsländer, tillväxtmarknader och utvecklingsekonomier).

1.5.5 *Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

Vid genomförandet av budgeten bör EKF tillhandahålla hela verktygslådan för unionsfinansiering och säkerställa synergieffekter mellan de politikområden som erhåller stöd, särskilt genom att möjliggöra förenklade gemensamma tilldelningsförfaranden för att uppnå målen för fler än ett politikområde. Finansieringen bör inriktas på att uppnå de politiska målen. Avskaffandet av betungande finansiell rapportering genom bredast möjliga användning av finansiering som inte är kopplad till kostnader bör därför eftersträvas som en viktig förenklingsåtgärd.

1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser

☒ **begränsad varaktighet**

- ☒ verkan från och med den 1/1/2028 till och med den 31/12/2034
- ☐ budgetkonsekvenser från och med 2028 till och med 2034 för åtagandebemyndiganden och från och med 2028 till och med 2040 för betalningsbemyndiganden.

☐ **obegränsad varaktighet**

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

- ☒ via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☒ via genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☒ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☒ Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☒ offentligrättsliga organ
- ☒ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☒ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier
- ☒ organ eller personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten
- ☒ organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten och som i enlighet med sektorsspecifika regler kan anförtros genomförandet av unionsmedel eller budgetgarantier, i den mån sådana organ kontrolleras av offentligrättsliga organ eller privaträttsliga organ som anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter och har tillräckliga finansiella garantier i form av gemensamt och solidariskt ansvar från kontrollorganens sida eller likvärdiga finansiella garantier, som för varje åtgärd kan vara begränsad till det högsta beloppet för unionens stöd.

Anmärkningar

EKF bör genomföras genom direkt och indirekt förvaltning. Den fastställda metoden för genomförande bör återspegla de fastställda behoven av tydlighet, flexibilitet och effektivitet som krävs för att uppnå målen för EKF.

I samtliga fall bör EKF-finansiering tillhandahållas i den form som är bäst lämpad för att uppnå dess mål, samtidigt som den administrativa bördan för mottagarna begränsas till ett absolut minimum.

2. FÖRVALTNING

2.1 Regler om uppföljning och rapportering

Den samlade effekten av EKF kommer att bedömas genom dess utvärdering. Kommissionen kommer att offentliggöra en genomföranderapport senast fyra år efter det att programmet började genomföras för att bedöma de framsteg som gjorts när det gäller att uppnå målen. Kommissionen kommer att göra en efterhandsutvärdering senast tre år efter programperiodens slut i syfte att bedöma programmets ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, samstämmighet och mervärde för unionen.

De enheter som förvaltar EKF ska regelbundet rapportera till kommissionen i enlighet med denna förordning, resultatramen och budgetförordningen.

Kommissionen kommer att övervaka resultaten av genomförandet av EKF, både när det gäller direkt och indirekt förvaltning. Vid direkt förvaltning kommer kommissionen att tillämpa de regler och förfaranden som anges i kapitel 3 i budgetförordningen. Vid indirekt förvaltning ska de förvaltande enheterna tillämpa de regler och förfaranden som har bedömts i enlighet med artikel 157 i budgetförordningen för att uppfylla de krav som fastställs där.

2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 *Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

För att stödja konkurrenskraften krävs åtgärder med både direkt och indirekt förvaltning. Fondens övergripande arkitektur kommer att göra det möjligt för den att åtfölja europeiska projekt under hela investeringsprocessen, från forskning och utveckling till demonstration och marknadsspridning av teknik, tjänster och lösningar. Den kommer på ett flexibelt sätt att kunna mobilisera hela den finansiella verktygslåda som föreskrivs i budgetförordningen, inklusive bidrag, finansieringsinstrument och upphandling.

Fonden tillhandahåller också förenklade regler som påskyndar tiden för beviljande och minskar den administrativa bördan.

EKF kommer att genomföras med direkt förvaltning genom bidrag till europeiska projekt och direkt eller indirekt genom EKF:s InvestEU-instrument. EKF:s projektrådgivning och övergripande stödverksamhet för små och medelstora företag kommer att genomföras genom indirekt eller direkt förvaltning beroende på stödets art.

EKF:s InvestEU-instrument kommer främst att genomföras med indirekt förvaltning via anförtrödda enheter, som i regel också bidrar till det stöd som ges till slutmottagarna. Direkt förvaltning kommer också att övervägas, beroende på behoven av att uppnå politiska mål.

Kommissionen ska ingå garantiavtalen och/eller överenskommelserna om medverkan med de anförtrödda enheterna. Om ett garantiavtal redan har undertecknats med en genomförandepartner enligt InvestEU-förordningen får kommissionen besluta att ändra ett sådant avtal så att det omfattar ytterligare EU-bidrag från EKF.

De anförtrödda enheterna kommer att vara EIB-gruppen, internationella finansinstitut, nationella utvecklingsbanker och utvecklingsinstitutioner och andra finansiella intermediärer som är unionsorgan, vilka regleras och/eller omfattas av

banktillsyn. Stöd som finansieras av unionen kommer att genomföras av de anförtrödda enheterna i enlighet med deras regler och förfaranden.

De anförtrödda enheterna ska lämna årliga reviderade redovisningar, förvaltningsförklaringar och sammanfattningar av revisioner och kontroller till kommissionen i enlighet med artikel 158 i budgetförordningen.

2.2.2 *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

De främsta riskerna med EKF är följande:

Anseenderisk för kommissionen vid bedrägeri eller brottslig eller olaglig verksamhet.

Risk för ineffektiv användning av EU-medel, i händelse av europeiska projekt med inget eller mycket begränsat EU-mervärde.

Finansiell risk, när det gäller belopp som felaktigt betalats ut av kommissionen till stödmottagare, anförtrödda enheter eller belopp som ska betalas till kommissionen, som ska återkrävas till EU:s budget.

Ramen för intern kontroll för att hantera dessa risker bygger på genomförandet av kommissionens principer för intern kontroll och mer specifikt på följande:

Pelarbebedömning av anförtrödda enheter. Eftersom anförtrödda enheter i regel bär en del av risken anpassas unionens och den anförtrödda enhetens intressen i enlighet därmed, vilket minskar risken för budgeten.

Finansierings- och investeringstransaktionerna inom ramen för EKF:s InvestEU-instrument utförs enligt de anförtrödda enheternas egen arbetsordning och sund bankpraxis. De utvalda anförtrödda enheterna och kommissionen ingår ett garantiavtal eller en överenskommelse om medverkan med närmare bestämmelser och förfaranden avseende genomförandet.

Förfarandena för urval av projekt som stöds med EU-medel, direkt av kommissionen eller indirekt av anförtrödda enheter.

Det kommer att finnas en särskild styrningsstruktur för att bevilja användning av EU-garantin (investeringskommittén).

De anförtrödda enheternas rapportering och övervakning, inklusive reviderade redovisningar, förvaltningsförklaringar och sammanfattningar av revisioner och kontroller.

Efterhandsrevisioner utförda av externa revisorer, tjänsten för internrevision eller Europeiska revisionsrätten och kontroller utförda av kommissionen, bland annat genom rapportering och övervakning.

EKF-utvärderingar, inklusive halvtidsrapporten om genomförandet och efterhandsutvärderingen.

2.2.3 *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Den behöriga utanordnaren kommer att säkerställa ett kostnadseffektivt internt kontrollsystem i syfte att bibehålla den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande) under väsentlighetströskeln på 2 %.

De efterhandsrevisioner och efterhandskontroller som kommissionen inför samt, för indirekt förvaltning, rapportering, sammanfattning av revisioner och kontroller samt förvaltningsförklaringar som lämnas in av anförtrödda enheter, kommer att ge en rättvis och tillförlitlig bild av risken för fel och för en effektiv och ändamålsenlig undersökning av indikationer på bedrägerier.

När det gäller bidrag bör förhandskontrollerna av förslagen innan bidragsöverenskommelser undertecknas och förtydligandet av reglerna för stödberättigande också bidra till minskade risker och till kontrollernas kostnadseffektivitet.

När det gäller finansierings- och investeringstransaktioner och rådgivning bör de förhandskontroller som utförs av kommissionen och de anförtrödda enheterna tillsammans med förtydligandet av reglerna för stödberättigande också bidra till att minska riskerna och till att kontrollerna är kostnadseffektiva.

Kostnader för utförda kontroller kommer att uppstå för EU:s budget i förhållande till kommissionens interna kontroller. Dessutom kan kostnader uppstå genom förvaltningsavgifter till de anförtrödda enheterna i samband med deras interna kontroller.

2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Såväl vid direkt förvaltning som vid indirekt förvaltning ska kommissionen vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att Europeiska unionens ekonomiska intressen skyddas genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalda belopp samt vid behov genom ändamålsenliga, proportionerliga och avskräckande sanktioner.

Kommissionen eller dess företrädare och revisionsrätten ska ha befogenhet att utföra revisioner, av dokument och på plats, hos alla stödmottagare, anförtrödda enheter, finansiella intermediärer och slutmottagare som erhållit unionsfinansiering.

Olaf ska ha befogenhet att genomföra kontroller och inspektioner på plats av ekonomiska aktörer som direkt eller indirekt berörs av sådant ekonomiskt stöd.

I detta sammanhang kommer kommissionen att genomföra flera åtgärder, däribland följande:

- Beslut, avtal och kontrakt som avser genomförandet av EKF kommer uttryckligen att ge kommissionen, inklusive Olaf, och revisionsrätten rätt att utföra revisioner, kontroller på plats och inspektioner.
- Sökande, anbudsgivare och finansiella intermediärer kommer att kontrolleras i förhållande till de uteslutningskriterier som meddelats och i systemet för tidig upptäckt och uteslutning.
- Reglerna för stödberättigande kostnader och ekonomiskt stöd kommer att övervakas.

3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

Nya budgetposter som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff.	från Eftaländer	från kandidatländer och potentiella kandidater	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
2	04.01.01 – Stödutgifter för Europeiska konkurrensfonden	Icke-diff.	JA	JA	JA	JA/
2	04.02.01 – Ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin	Diff.	JA	JA	JA	JA
2	04.02.02 – Hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi	Diff.	JA	JA	JA	JA
2	04.02.03 – Digitalt ledarskap	Diff.	JA	JA	JA	JA
2	04.02.04 – Resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor	Diff.	JA	JA	JA	JA
2	04.02.05 – Projektrådgivning och övergripande åtgärder	Diff.	JA	JA	JA	JA
2	04.02.06 – Bidrag till EKF:s InvestEU-instrument	Diff.	JA	JA	JA	JA

3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten

Miljarder EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	2
------------------------------------	--------	---

GD			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Driftsanslag										
04.02.01 – Ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin	Åtaganden	(1a)	2,954	3,516	3,586	3,919	3,997	4,077	4,159	26,210
	Betalningar	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
04.02.02 – Hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi	Åtaganden	(1b)	2,318	2,702	2,764	3,049	3,117	3,186	3,256	20,393
	Betalningar	(2b)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
04.02.03 – Digitalt ledarskap	Åtaganden	(1a)	5,833	6,857	7,004	7,701	7,865	8,032	8,202	51,493
	Betalningar	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
04.02.04 – Resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor	Åtaganden	(1a)	14,162	16,713	17,063	18,723	19,114	19,513	19,920	125,204
	Betalningar	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
04.02.05 – Projektrådgivning och övergripande åtgärder	Åtaganden	(1a)	143	143	142	143	143	143	143	1,000
	Betalningar	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
04.02.06 – Bidrag till EKF:s InvestEU-instrument	Åtaganden	(1a)	1,000	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	10,000

	Betalningar	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program ⁴⁵											
04.01.01 – Stödutgifter för Europeiska konkurrenskraftsfonden		-3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTALA anslag för GD	Åtaganden	=1a+1b+3	26,41 0	31,43 1	32,05 9	35,05 3	35,73 6	36,45 1	37,18 0	234,300	
	Betalningar	=2a+2b+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

Frivilligt: Om fler än ett generaldirektorat deltar i förslaget, fyll i tabellerna nedan. Om så inte är fallet, radera dem.

GD: <.....>			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034	
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Driftsanslag											
Budgetpost	Åtaganden	(1a)								0	
	Betalningar	(2a)								0	
Budgetpost	Åtaganden	(1b)								0	
	Betalningar	(2b)								0	
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program											
Budgetpost		-3								0	
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b+3	0	0	0	0			0	0	0
	Betalningar	=2a+2b+3	0	0	0	0			0	0	0

⁴⁵ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
TOTALA driftsanslag	Åtaganden	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <....> i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	11	0	0	0	0	0	0	0	0

=====		
Rubrik i den fleråriga budgetramen	4	”Administrativa utgifter” ⁴⁶

GD: <.....>	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
• Personalresurser	0	0	0	0	0	0	0	0
• Övriga administrativa utgifter	0	0	0	0	0	0	0	0

46

TOTALT GD <.....>	Anslag	0	0	0	0	0	0	0	0
----------------------	--------	---	---	---	---	---	---	---	---

TOTALA anslag för RUBRIK 4 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0	0	0	0	0	0	0	0
--	---------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
TOTALA anslag för RUBRIKERNÄ 1–4	Åtaganden	0	0	0	0	0	0	0	0
i den fleråriga budgetramen	Betalningar	0	0	0	0	0	0	0	0

=====

Frivilligt: Om förslaget helt eller delvis finansieras med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål, fyll i tabellen i avsnitt 3.2.1.2. Om inte, radera hela avsnittet.

3.2.1.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	
------------------------------------	--------	--

GD: <.....>	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
-------------	----	----	----	----	----	----	----	----------------------------------

						2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Driftsanslag													
Budgetpost	Åtaganden	(1a)									0		
	Betalningar	(2a)									0		
Budgetpost	Åtaganden	(1b)									0		
	Betalningar	(2b)									0		
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program ⁴⁷													
Budgetpost		-3									0		
TOTALA anslag för GD <.....>	Åtaganden	=1a+1b+3	0	0	0	0				0	0	0	0
	Betalningar	=2a+2b+3	0	0	0	0				0	0	0	0

Obligatorisk tabell:

		År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034		
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
TOTALA driftsanslag	Åtaganden	-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program	-6		0	0	0		0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <....>	Åtaganden	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
i den fleråriga budgetramen	Betalningar	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0

⁴⁷ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

=====

Obligatorisk tabell

			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
TOTALA driftsanslag	Åtaganden	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för RUBRIK <....> i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	11	0	0	0	0	0	0	0	0

			År	År	År	År	År	År	År	TOTALT Budgetram 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• TOTALA driftsanslag (alla driftsposter)	Åtaganden	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
• TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (alla driftsrelaterade rubriker)		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALA anslag för rubrikerna 1–3 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Betalningar	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Rubrik i den fleråriga budgetramen		4	”Administrativa utgifter” ⁴⁸						
Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)									
Europeiska konkurrenskraftsfonden		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
• Personalresurser		164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
• Övriga administrativa utgifter		11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	77,00
TOTALT	Anslag	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377

TOTALA anslag för RUBRIK 4 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
--	---------------------------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)									
		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
TOTALA anslag för RUBRIKERNÄ 1–4	Åtaganden	0	0	0	0	0	0	0	0
i den fleråriga budgetramen	Betalningar	0	0	0	0	0	0	0	0

⁴⁸ Nödvändiga anslag bör beräknas med hjälp av årsmedelkostnaderna på tillämplig webbsida i BUDGpedia.

3.2.2 Beräknad output som finansierats med driftsanslag (ska inte fyllas i för decentraliserade byråer)

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output			År 2028		År 2029		År 2030		År 2031		För in så många år som behövs för att redovisa hur länge resursanvändningen påverkas (jfr avsnitt 1.6)						TOTALT	
	OUTPUT																	
	⇓	Typ ⁴⁹	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal
SPECIFIKT MÅL nr 1 ⁵⁰ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		
SPECIFIKT MÅL nr 2...																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
TOTALT																		

⁴⁹ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).
⁵⁰ Mål som redovisats under avsnitt 1.3.2: "Specifikt/specifika mål"

3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten

ANTAGNA ANSLAG	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIK 4								
Personalresurser	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Övriga administrativa utgifter	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
Delsumma för RUBRIK 4	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
Utanför RUBRIK 4								
Personalresurser	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Andra utgifter av administrativ natur	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Delsumma utanför RUBRIK 4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTALT	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.3.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål

EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL				År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT 2028– 2034
RUBRIK 4											
Personalresurser				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Övriga administrativa utgifter				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma för RUBRIK 4				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Utanför RUBRIK 4											
Personalresurser				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 4				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALT				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3 Totala anslag

TOTALA ANTAGNA ANSLAG + EXTERNA INKOMSTER AVSATT FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År	År	År	År	År	År	År	TOTALT 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIK 4								
Personalresurser	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Övriga administrativa utgifter	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
Delsumma för RUBRIK 4	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
Utanför RUBRIK 4								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andra utgifter av administrativ natur	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Delsumma utanför RUBRIK 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

TOTALT	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.4 Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter⁵¹

ANTAGNA ANSLAG	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (indirekta forskningsåtgärder)	45	45	45	45	45	45	45
Direkta forskningsåtgärder	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka)	0	0	0	0	0	0	0
• Extern personal (heltidsekvivalenter)							
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd [XX.01.YY.YY]	- vid huvudkontoret	168	168	168	168	168	168
	- vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)	25	25	25	25	25	25	25
Kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT	1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

3.2.4.2 Finansierat med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål

EXTERNA INKOMSTER AVSATTA FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							

⁵¹ Ange i tabellen nedan hur många heltidsekvivalenter av det angivna antalet som redan är avdelade för förvaltning av åtgärden och/eller kan omfördelas inom ditt GD och vad ditt nettobehov är.

20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (indirekta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
Direkta forskningsåtgärder	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka)	0	0	0	0	0	0	0
• Extern personal (heltidsekvivalenter)							
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd	- vid huvudkontoret	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	- vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)		0	0	0	0	0	0
Kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder		0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7		0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7		0	0	0	0	0	0
TOTALT		0	0	0	0	0	0

3.2.4.3 Totalt personalbehov

TOTALA ANTAGNA ANSLAG + EXTERNA INKOMSTER AVSATTA FÖR SÄRSKILDA ÄNDAMÅL	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (indirekta forskningsåtgärder)	45	45	45	45	45	45	45
Direkta forskningsåtgärder	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka)	0	0	0	0	0	0	0
• Extern personal (heltidsekvivalenter)							
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd	- vid huvudkontoret	168	168	168	168	168	168

[XX.01.YY.YY]	– vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)		25	25	25	25	25	25	25
Kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder		0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7		0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7		0	0	0	0	0	0	0
TOTALT		1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

Personal som behövs för att genomföra förslaget (heltidsekvivalenter):

	Täcks av befintlig personal vid kommissionens avdelningar	Ytterligare personal		
		Finansieras genom rubrik 7 eller forskning	Finansieras genom BA-post	Finansieras genom avgifter
Tjänster i tjänsteförteckningen	739	130	Ej tillämpligt	
Extern personal (kontraktsanställda, nationella experter, vikarier)	247		10	35

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Styrning och intern och extern samordning för genomförandet av EKF Genomförande av budgeten inom alla politikområden inom EKF Genomförande av EKF:s InvestEU-instrument Genomförande av projektrådgivning och övergripande åtgärder
Extern personal	Styrning och intern och extern samordning för genomförandet av EKF Genomförande av budgeten inom alla politikområden inom EKF Genomförande av EKF:s InvestEU-instrument Genomförande av projektrådgivning och övergripande åtgärder

3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar

Obligatoriskt: Bästa tillgängliga skattning av de it-relaterade investeringar som förslaget/initiativet medför ska anges i tabellen nedan.

När så krävs för genomförandet av förslaget/initiativet ska i undantagsfall anslag under rubrik 4 anges på därför avsedd rad.

Anslagen under rubrikerna 1–4 ska redovisas som ”It-utgifter inom operativa program”. Dessa utgifter avser den driftsbudget som tas i anspråk för att återanvända/köpa in/utveckla it-plattformar och it-verktyg med direkt koppling till initiativets genomförande med tillhörande

investeringar (t.ex. licenser, undersökningar och datalagring). Uppgifterna i den här tabellen bör vara förenliga med uppgifterna i avsnitt 4, ”Digitala inslag”.

TOTALT Anslag för digital teknik och it	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034	TOTALT Budgetram 2028–2034
RUBRIK 4								
It-utgifter (centralt)	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
Delsumma för RUBRIK 4	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
Utanför RUBRIK 4								
It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
Delsumma utanför RUBRIK 4	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
TOTALT	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	76772150

3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

Förslaget/initiativet

- ☐ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen
- ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen
- ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen

3.2.7 Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet

- ☒ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År	År	År	År	År	År	År	Totalt	
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	

Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
- ☐ Påverkan på egna medel
- ☐ Påverkan på andra inkomster
- ☐ Ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Inkomstposter i den årliga budgeten:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna ⁵²						
		År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
Artikel								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

[...]

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

[...]

4. DIGITALA INSLAG

4.1 Krav med digital relevans

- Förslaget bedöms ha digital relevans eftersom det kommer att framställa nya dataserier. Det kommer dock att bygga vidare på den digitala ramen för förordningen om InvestEU-programmet, särskilt när det gäller InvestEU:s informationssystem, som kommer att anpassas för genomförandet av EKF, särskilt datautbytet med anförtrödda enheter (genomförande- och rådgivningspartner), med ledamöterna i investeringskommittén och med andra av kommissionens avdelningar.

4.2 Data

- Datautbytet mellan kommissionen och de anförtrödda enheterna kommer att baseras på de krav som anges i de relevanta avtalen. Det kommer att omfatta

⁵² Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.

operativa, finansiella och riskrelaterade uppgifter, vilka kommer att tillhandahållas regelbundet (t.ex. i periodiska rapporter) samt vid behov (t.ex. i samband med inlämning av insatser från anförtrödda enheter).

- Datautbytet med ledamöterna i investeringskommittén kommer att begränsas till insatser som läggs fram för investeringskommittén av anförtrödda enheter.

4.3 Digitala lösningar

- InvestEU:s befintliga informationssystem kommer att anpassas och användas för EKF:s InvestEU-instrument och genomförandet av projektrådgivningen.

4.4 Interoperabilitetsbedömning

- InvestEU:s informationssystem kommer att användas för EKF och kommer att behålla dess interoperabilitetsegenskaper, särskilt med följande it-verktyg från kommissionen: Secunda+, Ares, Decide och Corporate Notification System.

4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande

- It-projektet för anpassning av InvestEU:s informationssystem till EKF kommer att utvecklas och genomföras av kommissionen och bör involvera de viktigaste användarna av systemet (kommissionens användare, genomförande- och rådgivningspartneranvändare samt ledamöterna i investeringskommittén).

Regeringskansliet**Faktabromemoria**

Riksdagsår: 2025/26

FPM-nummer: 14

2025-09-10

Förordning om inrättandet av en europeisk konkurrenskraftsfond

Finansdepartementet

Dokumentbeteckning

COM(2025) 555

Celexnummer 52025PC0555

Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on establishing the European Competitiveness Fund ("ECF"), including the specific programme for defence research and innovation activities, repealing Regulations (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783, and amending Regulations (EU) 2021/696, (EU) 2023/588, (EU) [EDIP]

Sammanfattning

Inom ramen för Europeiska kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram presenterades den 16 juli 2025 ett förslag till förordning om inrättande av en europeisk konkurrenskraftsfond (konkurrenskraftsfonden), i syfte att öka EU:s konkurrenskraft. Konkurrenskraftsfonden ska förenkla och förbättra tillgången till EU-finansiering genom att samla tolv EU-program under ett regelverk. Därtill ska bättre samordning och samstämmighet med andra EU-program säkerställas. Finansieringsramen för konkurrenskraftsfonden föreslås uppgå till 234,3 miljarder euro i löpande priser. Vidare föreslås att det inrättas ett finansieringsinstrument som baseras på det nuvarande InvestEU-programmet (InvestEU-instrumentet) i syfte att mobilisera privata och offentliga investeringar på grundval av en EU-budgetgaranti om högst 70 miljarder euro i löpande priser.

Regeringen välkomnar inrättandet av en ny konkurrenskraftsfond och dess generella inriktning och politikområden, med fokus på den gröna och digitala omställningen samt civilt och militärt försvar, säkerhet och motståndskraft. Det är viktigt att stöd riktas dit det har störst potential att öka EU:s

konkurrenskraft. Fokus bör ligga på att främja innovation, produktivitet och ekonomisk tillväxt. Regeringens grundinställning är att det är en väl fungerande marknad som gör företag konkurrenskraftiga. Stöd till företag kan vara motiverat om de hanterar ett tydligt marknadsmisslyckande, och så länge de inte riskerar att motverka nödvändig strukturomvandling i ekonomin.

Regeringen anser att det är positivt att konkurrenskraftsfonden samlar flera EU-program i ett gemensamt ramverk. Denna struktur kan möjliggöra en mer ändamålsenlig styrning, minskad risk för överlapp mellan olika EU-program och större flexibilitet att omfördela medel mellan olika politikområden.

Regeringen välkomnar InvestEU-instrumentet som möjliggör mobilisering av privat kapital och investeringar, och betonar vikten av en garantiavsättningsnivå som speglar portföljrisken. Regeringen anser att det är viktigt med balans mellan EU-institutionernas inflytande och flexibilitet i genomförandet av konkurrenskraftsfonden. Regeringen anser att det finns frågor som behöver klargöras, bl.a. avseende hur konkurrenskraftsfonden ska förhålla sig till andra EU-program samt kriterier för stödberättigande och tilldelning. Regeringen bedömer att det krävs ytterligare analys av de föreslagna politikområdena, fördelningen av medel kopplad till dessa, samt styrningsstrukturen. Det behövs även förtydliganden avseende kraven på nationell medfinansiering av EU-medel.

1. Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Stärkt europeisk konkurrenskraft är en av kommissionens övergripande prioriteringar för perioden 2024–2029. Under 2024 presenterades två rapporter om hur produktivitet och ekonomisk tillväxt i EU kan främjas: *Mycket mer än en marknad* (Letta, 2024) och *Den europeiska konkurrenskraftens framtid* (Draghi, 2024). Rapporternas slutsatser lade grunden till ett strategiskt ramverk, konkurrenskraftskompassen, som presenterades av kommissionen den 29 januari 2025 (faktapromemoria 2024/25:FPM16). En av de konkreta åtgärder som aviseras i konkurrenskraftskompassen är inrättandet av en europeisk konkurrenskraftsfond. Kommissionens förslag om inrättandet av konkurrenskraftsfonden presenterades den 16 juli 2025 som en del av förslaget

till den fleråriga budgetramen för perioden 2028–2034 (faktapromemoria 2025/26:FPM3).

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen motiverar behovet av en särskild europeisk fond för konkurrenskraft med att produktivitetens utvecklingen har varit svag i EU jämfört med andra avancerade ekonomier de senaste 30 åren. För att uppnå en högre produktivitetstillväxt och stärka EU:s konkurrenskraft behövs enligt kommissionen ett starkare fokus på innovation, investeringar, motståndskraft och industriell styrka inom strategiska teknologier och sektorer. Kommissionen menar att programstrukturen i EU är för komplex, med överlappande program som kan tillhandahålla finansiering till samma politikområden, men med olika krav. För att möta denna utmaning behövs enligt kommissionen gemensam finansiering, samt fokus på förenkling och bättre samordning. Sammantaget innebär konkurrenskraftsfonden en övergång till mer strategisk styrning jämfört med programförvaltningen i den nuvarande EU-budgeten.

Konkurrenskraftsfonden ska enligt kommissionens förslag samla tolv befintliga EU-program under ett regelverk¹. Konkurrenskraftsfonden ska genomföras på ett sätt som ökar samordningen också med andra EU-program i nästa fleråriga budgetram. Konkurrenskraftsfonden ska bl.a. ha en nära koppling till Ramprogrammet för forskning och innovation (Horisont Europa) (faktapromemoria 2025/26:FPM19), och samstämmighet med åtgärder inom Innovationsfonden ska säkerställas.

I förordningen anges ett antal allmänna mål för stöd inom konkurrenskraftsfonden, såsom att stödja de tekniska, ekonomiska och miljömässiga resultaten av EU:s investeringar, minska EU:s strategiska beroenden, motverka marknadsmisslyckanden, främja integration av EU:s kapitalmarknader och EU:s inre marknad, anpassa stöd till forskning, innovation och industripolitik för att omsätta EU:s forskningsexpertis till industriell styrka, utveckla gränsöverskridande och kritisk infrastruktur, stärka

¹ Programmet för ett digitalt Europa, Fonden för ett sammanlänkat Europa – Digital (FSE), Europeiska försvarsfonden, Förordning om stöd för ammunitionsproduktion (ASAP), Instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling (EDIRPA), Programmet för europeisk försvarsindustri och en ram med åtgärder för snabb tillgång av leverans av försvarsprodukter (EDIP), EU:s hälsoprogram (EU4Health), EU:s rymdprogram, Programmet för säker konnektivitet (IRIS), InvestEU-programmet, delen för små och medelstora företag i Programmet för den inre marknaden och Programmet för miljö och klimatpolitik (LIFE).

små och medelstora företags konkurrenskraft, åtgärda bristen på avgörande kompetens inom strategiska sektorer, stödja åtgärder för utveckling, genomförande och övervakning av relevant EU-lagstiftning och policy samt säkerställa en rättvis övergång till en hållbar, fossilfri och digital ekonomi. Förordningen innehåller också en omfattande del med specifika mål och villkor som struktureras i enlighet med fyra politikområden: 1) ren omställning och utfasning av fossila bränslen inom industrin, 2) hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi, 3) digitalt ledarskap och 4) motståndskraft och säkerhet, försvarsindustri och rymd.

Inom respektive politikområde anges ett flertal villkor som ska uppfyllas för att kunna erhålla stöd. Under förutsättning att dessa villkor är uppfyllda ska stöd kunna ges till rättsliga enheter, såsom företag och andra juridiska personer, som är etablerade i EU:s medlemsstater och associerade tredjeländer, samt s.k. utomeuropeiska länder och territorier, dvs. länder eller territorier som inte har egen suveränitet utan särskilda kopplingar till vissa länder i EU. Rättsliga enheter som är etablerade i icke-associerade tredjeländer kan också vara stödberättigade om finansieringen är nödvändig för att uppfylla konkurrenskraftsfondens mål. I förordningen föreslås också en särskild EU-preferens som innebär en möjlighet att ställa upp villkor för stödberättigande som särskilt gynnar EU:s ekonomiska och strategiska intressen samt autonomi, samtidigt som snedvridning av den inre marknaden ska undvikas. Det handlar bl.a. om att införa krav kopplade till den geografiska platsen för en verksamhet, inklusive hur länge verksamheten måste finnas kvar i ett land där en mottagare kan få stöd, samt vissa krav avseende insatsvaror. Vissa särskilda begränsningar anges avseende försvar och säkerhet i linje med tillämplig EU-lagstiftning. Därtill ska förslag till åtgärder inom politikområdet motståndskraft och säkerhet, försvarsindustri och rymd bedömas i enlighet med ett antal s.k. excellensinriktade tilldelningskriterier.

Utöver ekonomiskt stöd ska det enligt förordningen vara möjligt att få tillgång till rådgivning för att bl.a. främja uppkomsten och utvecklingen av projekt. Företag ska härigenom kunna få affärsstöd som underlättar dess tillväxt och tillgång till finansiering.

Styrning

Enligt förordningen ska konkurrenskraftsfonden genomföras via arbetsprogram som kommissionen tar fram med stöd av kommittéer. Arbetsprogrammen ska bl.a. innehålla detaljer om åtgärder inom varje politikområde, hur de finansieras, vilken medfinansieringsgrad som gäller för kostnadsbaserade bidrag och kriterier för stödberättigande och tilldelning.

Kommissionen föreslås anta arbetsprogrammen genom genomförandeakter. För detta föreslås att flera kommittéer inrättas, anpassade efter olika politikområden, med representanter från EU:s medlemsstater. Beroende på politikområde föreslås olika beslutsförfaranden: rådgivande för merparten av konkurrenskraftsfondens politikområden, och granskningsförfarande för de politikområden som rör säkerhet, försvarsindustri och rymd. Kommissionen ska höra kommittéerna innan arbetsprogrammen antas, men EU:s medlemsstater ges endast möjlighet att invända mot antagandet inom granskningsförfarandet. Kommissionen motiverar att ett granskningsförfarande föreslås för ovan nämnda områden med att det för dessa områden finns särskilda behov av hänsyn till möjliga synergier och samordning med EU:s medlemsstater.

Kommissionen ska, enligt förordningen, också etablera en strategisk nämnd med representanter från berörda parter, som ska tillhandahålla rådgivning om konkurrenskraftsfondens övergripande inriktning, långsiktiga konkurrenskraftstrender, områden med marknadsmisslyckanden och bristfälliga investeringssituationer. Rådgivande nämnder med representanter från EU:s medlemsstater ska även etableras för rymd- och försvarsområdena, samt för InvestEU-instrumentet. Förordningen innehåller bestämmelser för tillsättning av nämndernas medlemmar.

Finansiering

Enligt förordningen ska stöd från konkurrenskraftsfonden kunna ges i olika former, såsom bidrag, icke-finansiella donationer, upphandlingskontrakt eller priser, men också garantier och finansiella instrument. Stöd i form av bidrag ska främst lämnas som prestationsbaserat stöd, men kan också när det är nödvändigt lämnas baserat på faktiska kostnader.

Enligt förordningen föreslås en indikativ finansieringsram för genomförandet av konkurrenskraftsfonden om 234,3 miljarder euro i löpande priser. För att

säkerställa förutsägbarhet för berörda parter och ge goda förutsättningar för planering av investeringar fastställer förordningen en indikativ fördelning för förordningens olika politikområden under perioden 2028–2034. Samtidigt bibehålls möjligheten att omfördela delar av budgeten i enlighet med nya utmaningar och prioriteringar över samma tidsperiod. Enligt förordningen tilldelas 11 miljarder euro i löpande priser för åtgärder under förordningens allmänna mål. Dessa ska särskilt avse övergripande åtgärder, såsom projektrådgivning, samarbete med små och medelstora företag, kompetensutveckling samt tillgång till finansiering. Resterande medel fördelas till åtgärder inom respektive politikområde, där 26,2 miljarder euro i löpande priser tilldelas åtgärder inom ren omställning och utfasning av fossila bränslen i industrin, 20,4 miljarder euro i löpande priser tilldelas åtgärder inom hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi och 51,5 miljarder euro i löpande priser tilldelas åtgärder inom digitalt ledarskap. Slutligen föreslås att 125,2 miljarder euro i löpande priser tilldelas åtgärder inom motståndskraft och säkerhet, försvarsindustri och rymd, vilket innebär en kraftig ökning av försvarsmedel jämfört med den nuvarande fleråriga budgetramen.

Vidare föreslås att det inrättas ett finansieringsinstrument som baseras på det nuvarande InvestEU-programmet för att tillgängliggöra lån, ägarkapitalinvesteringar och garantier i syfte att mobilisera privata och offentliga investeringar i enlighet med EU:s prioriteringar. För mobilisering av kapital genom InvestEU-instrumentet, ska det enligt förordningen ställas ut en EU-budgetgaranti om högst 70 miljarder euro i löpande priser. Avsättningsnivån för garantin för att täcka eventuella förluster föreslås vara 50 procent och ska ses över årligen. InvestEU-instrumentet, inklusive EU-budgetgarantin som regleras i förordningen om konkurrenskraftsfonden, ska vara ett horisontellt finansieringsinstrument som kan erbjuda stöd även inom andra EU-program. Garantiavsättningen ska finansieras från det berörda programmet. Enligt förordningen ska det stöd som ska tillgängliggöras från InvestEU-instrumentet inom konkurrenskraftsfonden uppgå till minst 17 miljarder euro i löpande priser.

Enligt förordningen får kommissionen ändra avsättningsnivån för EU-budgetgarantin, samt öka storleken på garantin med upp till 20 procent, genom att anta delegerade akter. Enligt detta förfarande måste kommissionen konsultera EU:s medlemsstater inför antagandet. EU:s medlemsstater och Europaparlamentet ges möjlighet att invända mot akten inom två månader.

InvestEU-instrumentet ska genomföras av genomförande parter, bl.a. EIB-gruppen, internationella finansiella institutioner, nationella utvecklingsbanker och exportkreditinstitut. Kommissionen ska, i nära samråd med dessa parter, ta fram investeringsriktlinjer som ska innehålla en detaljerad redogörelse av vilken typ av insatser som kan få stöd. Kommissionen föreslår vidare att det ska tillsättas en särskild investeringskommitté under InvestEU-instrumentet som ska granska förslag till finansiering och investeringar från genomförande parter.

Det föreslås vara möjligt för EU:s medlemsstater, myndigheter, tredjeländer, internationella organisationer, internationella finansiella institutioner eller andra tredje parter att bidra till konkurrenskraftsfonden och InvestEU-instrumentet. Det ska också vara möjligt för EU:s medlemsstater att ställa resurser som tilldelats dem inom ramen för de nationella och regionala partnerskapsplanerna (faktapromemoria 2025/26:FPM10) till konkurrenskraftsfondens förfogande.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget kan komma att påverka svenska regler, t.ex. genom ändringar av myndigheters instruktioner och andra förordningsändringar.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

Utgifterna för konkurrenskraftsfonden för kommande budgetperiod, 2028–2034, uppgår enligt förslaget till ca 207,4 miljarder euro i 2025 års priser (234,3 miljarder euro i löpande priser). Den förändrade strukturen mellan perioden 2021–2027 och 2028–2034 gör att det, när det gäller utgiftsvolym, är svårt att jämföra med tidigare period. Kommissionens förslag motsvarar ca 11,8 procent av den föreslagna totala budgetramen, inklusive special- och flexibilitetsinstrument, för 2028–2034.

Förslaget till en konkurrenskraftsfond skulle för Sverige motsvara ca 11 500 miljoner kronor i årlig EU-avgift, baserat på en total prognosticerad genomsnittlig svensk EU-avgift för nästa programperiod om ca 102 800 miljoner kronor per år (faktapromemoria 2025/26:FPM3).

Kommissionen har gjort en konsekvensanalys som omfattar 14 program i den innevarande fleråriga budgetramen. Utöver de tolv program som samlas inom konkurrenskraftsfondens regelverk, innefattas även Horisont Europa och Innovationsfonden. Kommissionen har utrett tre olika alternativ för att

reformera programstrukturen i EU på konkurrenskraftsområdet. Det första alternativet innebär att de 14 programmen bibehålls, men att kommissionen säkerställer en högre samstämmighet mellan fonderna så att enskilda projekt kan dra nytta av finansiering från flera program. Det andra alternativet innebär en ökad samordning mellan programmen samt en harmonisering av reglerna genom anpassningar av mål, delområden och genomförandeverktyg. Det tredje alternativet innebär att en ny europeisk konkurrenskraftsfond inrättas i enlighet med det förslag som beskrivs i denna faktagenommemoria.

Enligt kommissionen förväntas det tredje alternativet leda till högre avkastning på investeringarna under en 15-årsperiod och öka exporten jämfört med det första alternativet. Produktiviteten väntas öka, där den största drivkraften är en mer effektiv resursfördelning. Därtill väntas alternativet minska administrativa kostnader för stödmottagare och bredda tillgången till finansieringsinstrument.

Kommissionen bedömer samtidigt att det finns en risk för ökade kostnader för sökande och stödmottagare, inklusive små- och medelstora företag, som sedan tidigare tar emot EU-finansiering via EU-program. Dessa ökade kostnader följer av att sökande och stödmottagare initialt kan behöva anpassa sina interna processer för stöd från EU-program till den nya strukturen. Däremot bedömer kommissionen att denna struktur kommer att leda till minskade kostnader över tid till följd av tillgången till en ansökningsportal, förenklade och harmoniserade regler samt effektiva rådgivningstjänster.

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringens ståndpunkter avseende övergripande principer för den fleråriga budgetramen och dess storlek, inklusive för enskilda fonder och program, behandlas i faktagenommemoria 2025/26:FPM3.

Regeringen välkomnar inrättandet av en ny konkurrenskraftsfond och dess generella inriktning och politikområden, med fokus på den gröna och digitala omställningen samt civilt och militärt försvar, säkerhet och motståndskraft. Det är viktigt att konkurrenskraftsfondens medel ger ett tydligt mervärde samt att stöd riktas dit det har störst potential att öka EU:s konkurrenskraft. Fokus bör

ligga på att främja innovation, produktivitet och ekonomisk tillväxt, vilket också är en förutsättning för Europas säkerhet.

Regeringens grundinställning är att det är en väl fungerande marknad som gör företag konkurrenskraftiga och att stöd till företag inte är en generell eller långsiktigt hållbar lösning. Sådana stöd kan vara motiverade om de hanterar ett tydligt marknadsmisslyckande som inte kan åtgärdas på ett mer effektivt sätt, och så länge de inte riskerar att motverka nödvändig strukturomvandling i ekonomin. Det är viktigt att stöd och tilldelningskriterier från konkurrenskraftsfonden inte snedvrider konkurrensen mellan EU:s medlemsstater, branscher eller företag, inte tränger undan privat finansiering och är förenligt med en återgång till ett strikt statsstödsregelverk. Det är också viktigt att konkurrenskraftsfonden värnar öppenhet gentemot omvärlden och att bestämmelser som ger en EU-preferens beaktar dessa grundläggande principer. En marknadsbaserad politik och öppen, regelbaserad handel gynnar EU:s medlemsstater.

Det är angeläget att det finns en god balans mellan stöd i form av bidrag och annan finansiering, där finansiella instrument som lån och garantier behöver spela en viktig roll. Regeringen välkomnar därför InvestEU-instrumentet som möjliggör mobilisering av privat kapital och investeringar i projekt med en högre riskprofil. Regeringen betonar vikten av en garantiavsättningsnivå som speglar portföljrisken.

Regeringen anser att det är positivt att konkurrenskraftsfonden samlar flera EU-program i ett gemensamt ramverk. Det är samtidigt bra att en separat forskningsbudget bibehålls för Horisont Europa i ett självständigt ramprogram, och att även Innovationsfonden bevaras som ett separat program. Denna nya struktur kan sammantaget möjliggöra en mer ändamålsenlig styrning, minskad risk för överlapp mellan olika EU-program och större flexibilitet att omfördela medel mellan olika politikområden. Det är viktigt att tillgodose en effektiv samordning mellan konkurrenskraftsfonden och andra EU-program. För att värna en effektiv stödprocess och sunda budgetprinciper, anser regeringen att det är viktigt med balans mellan EU-institutionernas inflytande och flexibilitet i genomförandet av konkurrenskraftsfonden, där EU:s medlemsstater bör ges vederbörligt inflytande. Därtill bör eventuella negativa miljöeffekter av stöd minimeras.

Regeringen anser att det finns frågor som behöver klargöras, bl.a. avseende hur konkurrenskraftsfonden ska förhålla sig till andra EU-program och kriterier för stödberättigande samt tilldelning, inklusive excellensbaserade kriterier.

Regeringen bedömer att det krävs ytterligare analys av de föreslagna politikområdena, fördelningen av medel kopplad till dessa, samt styrningsstrukturen. Det behövs även förtydliganden kring kraven på nationell medfinansiering av EU-medel, vilket är en viktig princip för att värna nationellt och regionalt ägarskap.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Många av EU:s medlemsstater har i tidigare diskussioner uttryckt generellt stöd till den övergripande ambitionen att förenkla och effektivisera tillgången till EU-finansiering, samt till att stärkt konkurrenskraft prioriteras högt inom den fleråriga budgetramen för perioden 2028–2034. Kommissionens förslag till förordning om en konkurrenskraftsfond har ännu inte diskuterats i rådet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Ståndpunkterna från andra EU-institutioner än kommissionen om konkurrenskraftsfonden är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Berörda aktörer kommer att beredas tillfälle att lämna synpunkter på förslaget.

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

De rättsliga grunderna för förslaget är artikel 43.2, 168.5, 172, 173.3, 175, 182.4, 183, 188 andra stycket, 189.2, 192.1, 194.2, 212.2 och 322.1 punkt (a) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Eftersom konkurrenskraftsfonden utgör en ram för separata grundläggande rättsakter för program och berörda politikområden baseras förslaget på ett antal rättsliga grunder, som var och en ska tillämpas på den eller de relevanta delarna av fonden.

Förslaget antas av rådet och Europaparlamentet enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Rådet beslutar med kvalificerad majoritet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Avseende subsidiaritetsprincipen anser kommissionen att åtgärder för att stärka unionens konkurrenskraft måste samordnas på unionsnivå för att bli effektiva. Kommissionen anser att samlade resurser och samordning på EU-nivå ökar investeringarnas effekt och värde, bl.a. genom samarbete mellan berörda parter och kunskapsspridning. Den föreslagna strukturen minskar enligt kommissionen riskerna med investeringar, skapar stordriftsfördelar och är mer kostnadseffektiv än om EU:s medlemsstater hade agerat själva i samma syften. Kommissionen menar att ett program under direkt förvaltning av kommissionen, såsom den föreslagna konkurrenskraftsfonden, ger bäst förutsättningar att tillämpa regler för gränsöverskridande samarbeten inom strategiska sektorer, eftersom det säkerställer politisk samordning och stordriftsfördelar mellan sektorer och EU:s medlemsstater.

Avseende proportionalitetsprincipen anser kommissionen att förslaget inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå EU:s mål och skapa mervärde för unionen.

Regeringen delar kommissionens bedömning att det framlagda förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förhandlingar om förslaget kommer att inledas under hösten 2025 i Rådet för allmänna frågor.

4.2 Fackuttryck och termer

Umeå kommun 2026-01-12

Finansdepartementet

Remissvar: Europeiska kommissionens förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond inom ramen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034

Allmänt

Umeå kommun välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på remissen över EU-kommissionens förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond inom ramen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034. Umeå kommuns remissvar innehåller generella synpunkter utifrån lokalt och regionalt perspektiv.

Ambitionen med en samlad insats för att stärka Europas konkurrenskraft och samtidigt öka överblickbarheten och minska överlapp mellan program är god. Den indikativa fördelningen om 125,2 miljarder euro i löpande priser till åtgärder inom försvar och närliggande områden innebär en kraftig ökning av försvarsmedel jämfört med den nuvarande fleråriga budgetramen.

Enligt förslaget ska konkurrenskraftsfonden genomföras via arbetsprogram som kommissionen tar fram med stöd av kommittéer. Arbetsprogrammen ska bland annat innehålla detaljer om åtgärder inom varje politikområde, hur de finansieras, vilken medfinansieringsgrad som gäller för kostnadsbaserade bidrag och kriterier för stödberättigande och tilldelning.

Kommissionen bedömer att det inledningsvis finns en risk för ökade kostnader för sökande och stödmottagare, men som väntas slå över i lägre kostnader än nuvarande när de har anpassat sig till de nya strukturerna.

Utmaningar med förslaget

Även om grundtanken med kraftsamling för konkurrenskraft är god, finns risken att ett centraliserat system fokuserar på vissa industrier, medan andra inte får det stöd de behöver. En stark regional dimension, som knyter unionens politiska ambitioner till områden och aktörer på särskilda platser, är därför ett viktigt komplement.

Umeå kommun ser positivt på förslaget höjning av ambitionsnivå inom försvar och säkerhet, men betonar samtidigt vikten av att den prioriteringen inte går utöver EU:s ambitioner på platsanknutna satsningar inom det som kallas regionalpolitik. Fokus på konkurrenskraft bör kompletteras med en lyhördhet för och vidareutvecklande av EU:s långa tradition av att främja välbefinnande i hela unionen anpassat till olika geografiska förutsättningar. En särskild geopolitisk förutsättning är vårt arktiska läge. Sammanhållningspolitik som är plastbaserad och skapad tillsammans med regionerna behövs som komplement till renodlad konkurrenskraftspolitik.

Inflytande över utformningen av innehållet i arbetsprogrammen ska enligt förslaget specificeras närmare längre fram. Umeå kommun ser en risk att den regionala delaktigheten och inflytandet blir otillräckligt, särskilt för Europas regioner belägna i Arktis. Europas regioner belägna i Arktis spelar en viktig roll i EU:s gröna och digitala omställning och strävan efter strategisk autonomi, särskilt inom energiproduktion, skogsbruk och gruvdrift. Med dessa styrkor kommer unika utmaningar. Det är därför viktigt att regionala möjligheter att bidra till utformningen av innehållet i konkurrenskraftsfondens arbetsprogram tillvaratas både på europeisk och nationell nivå.

Kommissionens bedömning att konkurrenskraftsfonden kommer att leda till minskad administration för sökande och stödmottagare ser Umeå kommun som lovvärd. Samtidigt är trösklarna för många mindre kommuner att söka medel alldeles för höga idag, vilket leder till att de avstår. Det väcker en oro om huruvida kommissionen verkligen kommer att göra det som krävs för att nå ambitionen om förenklad administration. Umeå kommun ser det som prioriterat att anpassa administrationen långt mer än idag så att det i praktiken blir tillgängligt för små aktörer att ta del av det konkurrenskraftsfonden erbjuder, inte bara som passiv medverkande i större konsortier där andra sätter agendan, utan utifrån sina egna behov och premisser. Det är viktigt att säkerställa faktisk förenkling av administration, särskilt med tanke på små aktörer, inklusive förutsägbarhet samt öppna och transparenta utlysningar.

För att få till stånd stora industrietableringar visar erfarenheter från norra Sverige hur viktigt det är med insatser från kommun och region för att bygga kapacitet, kompetensförsörjning, infrastruktur, samarbetsplattformar och övrigt stöd i etableringsfasen. Ett område med stor potential för konkurrenskraftsfonden är därför att överväga ett särskilt instrument för lokala och regionala aktörer att bygga kapacitet att ta emot stora industrietableringar.

Förslaget om att utvidga InvestEU-programmet gynnar inte i första hand offentliga aktörer i Sverige, eftersom vi för närvarande har god tillgång till krediter till villkor som är bland de bättre på marknaden. Den delen av förslaget gynnar relativt sett mer andra delar av Europa där tillgången till krediter är svag. Umeå kommun lyfter fram vikten av att

instrumenten under konkurrensfondens paraply som helhet avvägs och anpassas för de särskilda förhållanden som råder i de norra delarna av Norden, så att även dessa regioner erbjuds insatser utifrån sina behov.

Hans Lindberg

Kommunstyrelsens ordförande

Elin Pietroni

Stadsdirektör

Regeringskansliet

Remiss

2025-10-20
Fi2025/01916

Finansdepartementet

Internationella och ekonomiska avdelningen,
Enheten för EU:s ekonomiska politik

**Europeiska kommissionens förslag till en europeisk
konkurrenskraftsfond inom ramen för nästa fleråriga budgetram
2028–2034**

Remissinstanser

1. ABB
2. Affärsverket svenska kraftnät
3. Almi invest
4. Arbetsgivarverket
5. Arla Foods AB
6. Astra Zeneca
7. Axis Communication
8. Boverket
9. Branschorganisationen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige
10. Business Sweden
11. Chalmers tekniska högskola AB
12. Clusters of Sweden
13. E-hälsomyndigheten
14. Energiforsk
15. Energiföretagen
16. Energimarknadsinspektionen
17. Ericsson

Telefonväxel: 08-405 10 00

Webb: www.regeringen.se

Postadress: 103 33 Stockholm

Besöksadress: Jakobsgatan 24

E-post: fi.registrator@regeringskansliet.se

18. Exportkreditnämnden
19. Finansinspektionen
20. Folkhälsomyndigheten
21. Fondbolagens förening
22. Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte)
23. Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)
24. Företagarna
25. Försvarets Materielverk
26. Förvarshögskolan
27. Förvarsmakten
28. Göteborgs hamn
29. Göteborgs universitet
30. Handelshögskolan Stockholm
31. Havs- och vattenmyndigheten
32. Helsingborgs kommun
33. Implementeringsrådet
34. Industrifacket Metall
35. Innovations- och kemiindustrierna i Sverige
36. Institutet för Näringslivsforskning
37. Institutet för rymdfysik
38. IVL Svenska Miljöinstitutet
39. Karolinska institutet
40. Karolinska universitetssjukhuset
41. Kemikalieinspektionen
42. Klimatpolitiska rådet
43. Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
44. Kommerskollegium
45. Konjunkturinstitutet
46. Konkurrensverket

47. Kreativ Sektor
48. Kungliga biblioteket
49. Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien
50. Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien
51. Kungliga Tekniska högskolan
52. Kött & Charkuteriföretagen
53. Landsorganisationerna i Sverige
54. Lantbrukarnas Riksförbund
55. Lantmännen
56. Linköpings universitet
57. Livsmedelsföretagen
58. Livsmedelsverket
59. Luftfartsverket
60. Luleå tekniska universitet
61. Lunds universitet
62. Läkemedelsindustriföreningen
63. Läkemedelsverket
64. Länsstyrelsen i Blekinge län
65. Länsstyrelsen i Kalmar län
66. Länsstyrelsen i Kronobergs län
67. Länsstyrelsen i Norrbottens län
68. Länsstyrelsen i Skånes län
69. Länsstyrelsen i Stockholms län
70. Länsstyrelsen i Södermanlands län
71. Länsstyrelsen i Värmlands län
72. Länsstyrelsen i Västerbottens län
73. Länsstyrelsen i Västmanlands län
74. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
75. Länsstyrelsen i Östergötlands län
76. Mobility Sweden

77. MyFab
78. Myndigheten för digital förvaltning
79. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
80. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
81. Myndigheten för totalförsvarsanalys
82. Mälardalens universitet
83. Nasdaq
84. Naturskyddsföreningen
85. Naturvårdsverket
86. North Sweden
87. Patent- och registreringsverket
88. Polarforskningssekretariatet
89. Post- och telestyrelsen
90. Regelrådet
91. Region Blekinge
92. Region Gävleborg
93. Region Kalmar
94. Region Norrbotten
95. Region Skåne
96. Region Stockholm
97. Region Västerbotten
98. Region Västernorrland
99. Region Örebro län
100. Riksarkivet
101. RISE Research Institutes of Sweden AB
102. Rymdstyrelsen
103. SAAB
104. Sahlgrenska universitetssjukhuset
105. Sandvik
106. Scania

- 107.SciLifeLab
- 108.Sjöfartsverket
- 109.Skogforsk
- 110.Skogsindustrierna
- 111.Skånes Universitetssjukhus
- 112.SNS Studieförbundet näringsliv och samhälle
- 113.Socialstyrelsen
- 114.Sparbankernas Riksförbund
- 115.Sportfiskarna
- 116.Statens beredning för social och medicinsk utvärdering
- 117.Statens energimyndighet
- 118.Statens geotekniska institut (SGI)
- 119.Statens jordbruksverk
- 120.Statens veterinärmedicinska anstalt
- 121.Statens väg-och transportforskningsinstitut
- 122.Stockholm Environment Institute (SEI)
- 123.Stockholms stad
- 124.Stockholms universitet
- 125.Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)
- 126.Svensk Elektronik
- 127.Svensk Fågel
- 128.Svensk Handel
- 129.Svensk Sjöfart
- 130.Svensk Värdepappersmarknad
- 131.Svenska Bankföreningen
- 132.Svenska institutet för europapolitiska studier
- 133.Svenskt Näringsliv
- 134.Sveriges akademikers centralorganisation
- 135.Sveriges geologiska undersökning
- 136.Sveriges ingenjörer

- 137.Sveriges Kommuner och Regioner
- 138.Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI)
- 139.Swedish Fintech
- 140.Swedish Incubators & Science Parks
- 141.Swedish Medtech
- 142.Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)
- 143.Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF)
- 144.Tand- och läkemedelsförmånsverket
- 145.Tech Sverige
- 146.Techalliansen
- 147.Teknikföretagen
- 148.Tillväxtbolaget för Sveriges Lantbrukare AB
- 149.Tillväxtverket
- 150.Tjänstemännens centralorganisation
- 151.Totalförsvarets forskningsinstitut
- 152.Trafikanalys
- 153.Trafikverket
- 154.Transportföretagen
- 155.Transportstyrelsen
- 156.Umeå universitet
- 157.Upphandlingsmyndigheten
- 158.Uppsala akademiska sjukhus
- 159.Uppsala universitet
- 160.Verket för innovationssystem (Vinnova)
- 161.Vetenskap & Allmänhet
- 162.Vetenskapsrådet
- 163.Volvo Cars
- 164.Volvo Group
- 165.Världsnaturfonden
- 166.Västra Götalandsregionen

Den 16 juli 2025 antog Europeiska kommissionen ett [förslag till en europeisk konkurrenskraftsfond](#) inom ramen för nästa fleråriga budgetram 2028–2034. Se faktrapromemoria2025/26:FPM14 för en övergripande beskrivning av förslaget. Faktrapromemorian finns tillgänglig på regeringens webbplats, www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 21 januari 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till fi.iea.eu@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2025/01916 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Anders Wahlberg
Departementsråd

Tjänsteskrivelse

2025-12-18

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/01094

Teknisk ramjustering - skolskjutskostnader

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att bevilja en teknisk ramjustering om 5 800 tkr fr o m 1 jan 2026 från för- och grundskolenämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden avseende skolskjutsar.

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Kostnader för resorna kopplat till skolskjuts för anpassad skolform har budgetmässigt legat samlat under för- och grundskolenämnden. Med anledning av delningen av utbildningsförvaltningen och för att renodla att ansvar och budget följs åt föreslås budget och kostnader överföras till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

I och med detta behöver en ramjustering göras från för- och grundskolenämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden motsvarande 5 800 tkr från 1 januari 2026. Siffran är baserad på 2025 års budget och utfall samt är indexerad till 2026 års nivå. Hänsyn har tagits till kraftigt ökat index med anledning av nytt avtal för skolskjuts med specialfordon som började gälla i juli 2025. Då kostnader och budget redovisningsmässigt inte har särskilts för anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola har antal elever inom anpassad skolform använts som fördelningsgrund.

Kostnaderna kan dock variera för olika resor beroende på fordon, antal resor för eleverna samt avstånd mellan hem och skola. Det är svårt att beräkna den budgeterade kostnaden för anpassad gymnasieskola då det är många okända faktorer som påverkar, men bedömningen är att antalet elever i respektive skolform är den fördelning som är bäst.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/01094

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Peter Säbom, ekonomichef FGN

Sofia Öberg, ekonomichef GVN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

§ 126

Diariennr: SK-2025/00678

Ramjustering - Skolskjutskostnader**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att besluta om att teknisk ramjustering genomförs till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden från för- och grundskolenämnden med 5,8 mnkr från och med 1 januari 2026.

Nämnden beslutar vidare att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Ärendebeskrivning

Kostnader för resorna kopplat till skolskjuts för anpassad skolform har budgetmässigt legat samlat under för- och grundskolenämnden. Med anledning av delningen av utbildningsförvaltningen och för att renodla att ansvar och budget följs åt föreslås budget och kostnader överföras till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

I och med detta behöver en ramjustering göras från för- och grundskolenämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden motsvarande 5,8 mnkr från 1 januari 2026. Siffran är baserad på 2025 års budget och utfall samt är indexerad till 2026 års nivå. Hänsyn har tagits till kraftigt ökat index med anledning av nytt avtal för skolskjuts med specialfordon som började gälla i juli 2025. Då kostnader och budget redovisningsmässigt inte har särskilts för anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola har antal elever inom anpassad skolform använts som fördelningsgrund.

Kostnaderna kan dock variera för olika resor beroende på fordon, antal resor för eleverna samt avstånd mellan hem och skola. Det är svårt att beräkna den budgeterade kostnaden för anpassad gymnasieskola då det är många okända faktorer som påverkar, men bedömningen är att antalet elever i respektive skolform är den fördelning som är bäst.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

Beredningsansvariga

Sofia Öberg, ekonomichef GVN

Peter Säbom, ekonomichef FGN

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Peter Säbom

Sofia Öberg

Anette Sjödin, SLK ekonomi
för- och grundskoleförvaltningen

KS diarium

Umeå kommun
För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

§ 97

Diariennr: SK-2025/00701

Ramjustering - skolskjutskostnader

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

-att föreslå kommunstyrelsen att besluta om att teknisk ramjustering genomförs från för- och grundskolenämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden med 5,8 mnkr från och med 1 januari 2026.

Nämnden beslutar vidare att förklara ärendet omedelbart justerat.

Ärendebeskrivning

Kostnader för resor kopplat till skolskjuts för anpassad skolform har budgetmässigt legat samlat under för- och grundskolenämnden. Med anledning av delningen av utbildningsförvaltningen och för att renodla att ansvar och budget följs åt föreslås budget och kostnader överföras till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

I och med detta behöver en ramjustering göras från för- och grundskolenämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden motsvarande 5,8 mnkr från 1 januari 2026. Siffran är baserad på 2025 års budget och utfall samt är indexerad till 2026 års nivå. Hänsyn har tagits till kraftigt ökat index med anledning av nytt avtal för skolskjuts med specialfordon som började gälla i juli 2025. Då kostnader och budget redovisningsmässigt inte har särskilts för anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola har antal elever inom anpassad skolform använts som fördelningsgrund.

Kostnaderna kan dock variera för olika resor beroende på fordon, antal resor för eleverna samt avstånd mellan hem och skola. Det är svårt att beräkna den budgeterade kostnaden för anpassad gymnasieskola då det

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag2025-12-18

är många okända faktorer som påverkar, men bedömningen är att antalet elever i respektive skolform är den fördelning som är bäst.

Beslutsunderlag**Beredningsansvarig**

Peter Säbom, Ekonomichef FGN

Sofia Öberg, Ekonomichef GVN

Beslutet ska skickas till

Peter Säbom

Sofia Öberg

Anette Sjödin, SLK ekonomi

För-och grundskoleförvaltningen

KS diarium

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Tjänsteskrivelse

2025-12-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2023/00425

Utvecklingsanslag social hållbarhet

Förslag till beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att 202 000 kr av de medel utbildningsförvaltningen tidigare beviljats ur utvecklingsanslaget för social hållbarhet för projektet *Förskolan som arena för att förebygga våld och utsatthet hos barn* (totalt 2 644 000 kr enligt beslut §334 KS-2023/00425) förskjuts till 2026.

Ärendebeskrivning

Utbildningsförvaltningen har beviljats totalt 2 644 000 kronor ur utvecklingsanslaget för social hållbarhet för projektet *Trygga barn – Hållbar framtid* (Förskolan som arena för att förebygga våld och utsatthet hos barn) som genomförs i i samverkan med Strategisk utveckling (Umebrå) med handledning och deltagande av Barnafrid på Linköpings Universitet, 1 januari 2025 – 31 december 2027.

Inom det pågående projektet finns kvarvarande projektmedel (202 000 kr) som inte kommer att förbrukas under verksamhetsåret 2025. Projektgruppen önskar att dessa medel förs över till 2026 för att möjliggöra ett tidigt påbörjande av utvecklingen av en användarvänlig e-utbildning. Denna satsning kommer bli en förutsättning för att möta behovet år 2027, då planeringen är att samtliga förskolor i Umeå ska genomföra basutbildningen Våld mot barn.

Planeringen för genomförandet av basutbildningen ser ut enligt följande:

- 2025: Ersboda – basutbildning Våld mot barn
- 2026: Ålidhem/Mariehem – basutbildning Våld mot barn
- 2027: Samtliga förskolor i Umeå genomför basutbildning Våld mot barn

Under projektåret 2026 planeras utveckling av digitalt utbildningsmaterial för att möjliggöra utbildning av cirka 79 förskolor under 2027.

E-utbildningen ska säkerställa en långsiktig tillgång till utbildningsmaterialet och bidra till att alla medarbetare inom förskolan får ta del av att:

- fördjupa sin kunskap om olika former av våld och utsatthet som kan drabba barn i förskoleåldern,

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2023/00425

- ökar förståelsen för förskolans kompensatoriska och förebyggande uppdrag,
- får konkreta verktyg för att uppmärksamma tidiga signaler och riskfaktorer,
- känner trygghet i hur de kan agera, dokumentera och samverka vid oro,
- bidrar till en gemensam värdegrund och ett gemensamt professionellt språk inom arbetslagen.

Då kommunen inte får periodisera över flera år vad gäller interna projekt behöver kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (KSNAU) fatta ett ändringsbeslut och förskjuta dessa medel ur de redan beviljade medlen från verksamhetsår 2025 till nästkommande projektår 2026 för att projektet ska vara möjligt att genomföra enligt planen ovan.

Beslutsunderlag

Beslut §334 KS-2023/00425

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Beslutet ska skickas till

asa.sjostrom.2@umea.se

ulrika.granskog@umea.se

monika.andersson@umea.se

ulrika.nordin.2@umea.se

Förnamn, Efternamn
Befattning

Annika Dalén
Utvecklingsstrateg

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-11-05

§ 334

Diariennr: KS-2023/00425

Ansökning till utvecklingsanslaget social hållbarhet oktober 2024

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att utbildningsförvaltningen beviljas 2 644 000 kronor ur utvecklingsanslaget för social hållbarhet för projektet *Förskolan som arena för att förebygga våld och utsatthet hos barn.*

Ärendebeskrivning

En ansökan till utvecklingsanslaget för social hållbarhet har inkommit under oktober månad: Inom ramen för UVTS-samverkan har förskolan i Umeå har identifierat behov av att höja kompetens och kunskap om våld och hedersrelaterat våld riktat till förskolepersonal. Satsningen kommer ske till utvalda förskolor som har störst behov av kompetenshöjning och syftar till ökad medvetenhet och kunskap som ökar medarbetarnas förmåga att upptäcka, bemöta och agera när ett barn lever i utsatthet samt ökad förståelse hos medarbetare kring våld och hederskultur som leder till att fler våldsutsatta barn uppmärksammas och får hjälp. Projektet planeras för genomförande i samverkan med Strategisk utveckling (Umebrå) med handledning och deltagande av Barnafrid på Linköpings Universitet, under tre år, 1 januari 2025 – 31 december 2027.

Ansökan	Ansökt belopp	Total projektkostnad	Grad av medfinansiering
Förskolan	2 644 000 kr	3 848 000 kr	31%

Bedömning

Ansökan har tydligt redogjort för hur initiativet bidrar till program för social hållbarhets fokusområden med särskild prioritet till de målsättningar som är beskrivna under programmets fokusområde 1.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun**Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-11-05

Utöver detta krav bedömer förvaltningen att ansökan uppfyller tillräckligt många av de övriga kriterier som utgör prioriteringsunderlag för bedömning av ansökningar:

Kriterier	Förskolan
Bidrar till ökad utvecklingsförmåga och innovationshöjd	Ja
Växlar upp projektets budget via externa finansieringskällor	Nej
Medfinansieras av ansvarig nämnd	Ja
Har förutsättningar att ge bestående resultat, och ger möjlighet till överföring av metoder, lärdomar och/eller resultat till andra verksamheter	Ja
Bedrivs i samarbete/partnerskap mellan kommunens förvaltningar och bolag, akademi, offentliga aktörer, det lokala och regionala näringslivet och/eller föreningsliv och civilsamhälle	Ja
Bidrar till den nya inriktningen för Umeå växer tryggt och säkert, dvs riktat förebyggande arbete och unga i risk	Ja

Beslutsunderlag

Förskolan och våld – ansökan

Förskolan och våld - budget

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Cecilia Ravry, utvecklingsstrateg

Beslutet ska skickas till

monika.andersson@umea.se

ulrika.granskog@umea.se

daniel.nordgren@umea.se

mikael.brandstrom@umea.se

sofia.westin@umea.se

Tjänsteskrivelse

2026-01-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2026/00089

Norrlandsoperan: nyttjande av ej till fullo förbrukade anslag från år 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att Norrlandsoperan får nyttja ej förbrukat anslag från år 2025 om 4 072 tkr
för kostnadstäckning av verksamhet enligt grunduppdraget under år 2026.

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Ägarna Umeå kommun och Region Västerbotten har under 2025 utbetalat
bidrag till NorrlandsOperan AB för kostnadstäckning av verksamheten
kopplat till bolagets grunduppdrag enligt ägardirektivet.

Umeå kommun har under 2025 lämnat bidrag om 34 406 tkr till
NorrlandsOperan för ovan nämnda ändamål. Av dessa medel kvarstår
4 072 tkr där återbetalning borde ske. I stället för återbetalning
föreslås att NorrlandsOperan får nyttja dessa medel för
kostnadstäckning av verksamhet enligt grunduppdraget under år 2026.

Region Västerbotten har under 2025 lämnat bidrag enligt ägardirektivet om
28 272 tkr och beslutat att ej förbrukat anslag om 6 108 tkr lämnas som
bidrag till verksamhet enligt grunduppdraget för år 2026, utan att det
påverkar andra bidrag från ägarna.

Beslutsunderlag

Region Västerbottens delegationsbeslut
Region Västerbottens intyg

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

NorrlandsOperan AB

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00089

Elin Pietroni
stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
ekonomidirektör

Datum
2026-01-16

Diarienummer
RUN 35-2026

Regionala Utvecklingsnämnden

Ägartillskott 2026 – Överflyttning av medel mellan år 2025-2026 till NorrlandsOperan AB

Beslut

Kvarvarande medel från 2025 om 6 108 tkr överförs till 2026.

Ärendebeskrivning/Motivering

Ägarna Umeå kommun och Region Västerbotten har under 2025 utbetalat bidrag till NorrlandsOperan AB för kostnadstäckning för verksamheten kopplat till bolagets grunduppdrag enligt ägardirektivet.

Under 2025 har Region Västerbotten lämnat bidrag om 28 272 tkr till NorrlandsOperan AB för ovan nämnda ändamål. Utav lämnat bidrag, där Region Västerbottens del uppgår till 60 %, kvarstår 6 108 tkr där återbetalning borde ske. I stället för att återbetala dessa medel till Region Västerbotten lämnar regionen det som bidrag att avse verksamhet enligt grunduppdraget för kommande år dvs 2026, utan att det påverkar andra bidrag från ägarna.

Beslutsunderlag

- Intyg, daterat 16 januari 2026

Delegat

Richard Carstedt (S)
Ordförande
Regionala utvecklingsnämnden

Delegationshänvisning

Beslut enligt delegationsordningen, punkt 1.1. Beslut i brådskande ärenden som inte kan invänta nämndens avgörande. Delegationsbeslutet anmäls och redovisas vid nämndens kommande sammanträde.

Kontaktperson
Barbro Granberg
Region Västerbotten
070-258 57 01
barbro.granberg@regionvasterbotten.se

2026-01-16

NorrlandsOperan AB

Ägartillskott 2026

Ägarna Umeå kommun och Region Västerbotten har under 2025 utbetalat bidrag till NorrlandsOperan AB för kostnadstäckning för verksamheten kopplat till bolagets grunduppdrag enligt ägardirektivet.

Under 2025 har Region Västerbotten lämnat bidrag om 28 272 tkr till NorrlandsOperan AB för ovan nämnda ändamål. Utav lämnat bidrag, där Region Västerbottens del uppgår till 60%, kvarstår 6 108 tkr där återbetalning borde ske. I stället för att återbetala dessa medel till Region Västerbotten lämnar regionen det som bidrag att avse verksamhet enligt grunduppdraget för kommande år dvs 2026, utan att det påverkar andra bidrag från ägarna.

Richard Carstedt
Ordförande, regionala utvecklingsnämnden

Region Västerbotten

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

Kontaktperson
Barbro Granberg
Region Västerbotten
070-258 57 01
barbro.granberg@regionvasterbotten.se

2026-01-16

NorrlandsOperan AB

Ägartillskott 2026

Ägarna Umeå kommun och Region Västerbotten har under 2025 utbetalat bidrag till NorrlandsOperan AB för kostnadstäckning för verksamheten kopplat till bolagets grunduppdrag enligt ägardirektivet.

Under 2025 har Region Västerbotten lämnat bidrag om 28 272 tkr till NorrlandsOperan AB för ovan nämnda ändamål. Utav lämnat bidrag, där Region Västerbottens del uppgår till 60%, kvarstår 6 108 tkr där återbetalning borde ske. I stället för att återbetala dessa medel till Region Västerbotten lämnar regionen det som bidrag att avse verksamhet enligt grunduppdraget för kommande år dvs 2026, utan att det påverkar andra bidrag från ägarna.

Richard Carstedt
Ordförande, regionala utvecklingsnämnden

Region Västerbotten

Tjänsteskrivelse

2026-01-08

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00131

Motion 7/2025: Friskvård för alla - en flexibel modell för hälsa och välmående; Anna-Karin Sjölander (C)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att avslå motionen i enlighet med personalnämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Centerpartiet har i kommunfullmäktige anmält motionen *Friskvård för alla – en flexibel modell för hälsa och välmående*. Motionären föreslår;

- att Umeå kommun inför en modell för friskvård där verksamheter ges möjlighet att välja mellan friskvårdstimme och friskvårdsbidrag för sina medarbetare.
- att Nuvarande maxbelopp för Friskvårdsbidrag på 2000kr under kommande tre år successivt räknas upp för att matcha Skatteverkets maxbelopp. Därefter ska friskvårdsbidraget årligen ses över och uppräknas så att Friskvårdsbidraget följer Skatteverkets maxbelopp.

Personalnämnden har yttrat sig. I bilaga till personalnämndens verksamhetsplan för 2026 ligger ett uppdrag att utreda utformning av friskvårdspaket som bättre bidrar till attraktivitet och hälsa för medarbetarna. I avvaktan på den utredningens förslår personalnämnden avslag på motionens förslag om införande av friskvårdstimme och höjning av friskvårdsbidraget.

Beslutsunderlag

Motion 7/2025

Personalnämndens yttrande

2 av 2

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00131

Beredningsansvariga

Karin Ahnqvist, SLK HR

Rune Lidström, SLK HR

Beslutet ska skickas till

Motionären

Karin Ahnqvist, SLK HR

Rune Lidström, SLK HR

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun
Personalnämnden

Protokollsutdrag
2025-12-02

§ 56

Diariennr: PN-2025/00034

Motion 7/2025: Friskvård för alla - en flexibel modell för hälsa och välmående; Anna-Karin Sjölander (C)

Beslut

Personalnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige

att avslå motionen.

Lennart Arvidsson (V) deltar inte i beslutet och lämnar en protokollsanteckning.

Ärendebeskrivning

Personalvårdsförmåner är förmåner som har som syfte att skapa trivsel i arbetet. Det kan till exempel vara friskvårdsbidrag och motionsaktiviteter.

Friskvårdsbidrag är skattefritt upp till 5 000 kronor per år och får användas till enklare aktiviteter med inslag av motion eller annan friskvård, till exempel ett motionskort till träningsanläggning.

Friskvårdsbidraget kan skattefritt även användas för friskvårdsaktiviteter, enligt Skatteverkets regelverk.

I Umeå kommun erbjuds idag friskvårdsbidrag, maximalt 2 000 kronor per anställd och år. 2024 nyttjade cirka 5 500 anställda bidraget, helt eller delvis, till en för arbetsgivaren total kostnad på cirka 9 miljoner kronor. Skulle motsvarande antal medarbetare nyttja friskvårdsbidraget fullt ut vid motionärens föreslagna nivå om 5 000 kr per år skulle det motsvara en årlig kostnad på cirka 27,5 miljoner kronor. En påtaglig ökning som behöver behandlas inom ramen för ordinarie budgetprocess, varför avslag på den attsatsen föreslås.

Friskvårdstid är en förmån som kan ge anställda möjlighet att ägna till exempel en arbetstimme per vecka till friskvårdsaktivitet under ordinarie

Umeå kommun
Personalnämnden

Protokollsutdrag
2025-12-02

arbetstid. Syftet med friskvårdstid är att främja en hållbar arbetslivsstil där fysisk aktivitet och aktiv återhämtning är naturliga delar av arbetsveckan.

Aktiviteten kan ske på eller utanför arbetsplatsen. Tiden kan inte sparas för senare användning och är inte flexgrundande vid flexavtal. Friskvårdstidens utformning kan regleras i regelverk eller kollektivavtal och har ingen relation till regelverk om förmånsbeskattning.

Umeå kommuns nuvarande modell med friskvårdsbidrag, upphandlade friskvårdskort och avsaknad av friskvårdstid som alternativ behöver utredas och moderniseras. I bilaga till personalnämndens verksamhetsplan för 2026 ligger därför ett uppdrag att utreda utformning av friskvårdspaket som bättre bidrar till attraktivitet och hälsa för medarbetarna.

I avvaktan på den utredningens föreslås avslag på motionens förslag om införande av friskvårdstimme och höjning av friskvårdsbidraget.

Beslutsunderlag

Motion 7/2025: Friskvård för alla - en flexibel modell för hälsa och välmående; Anna-Karin Sjölander (C)

Beredningsansvariga

Karin Ahnqvist, SLK HR

Rune Lidström, SLK HR

Personalnämndens beslutsordning

Yrkanden

Mikael Thyni (M), Tomas Wennström (S), Moa Brydsten (S) - avslag till motionen, i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag

Åke Gustafsson (C) – bifall till motionen

Propositionsordning som godkänns

Det finns två förslag till beslut. Personalnämnden beslutar att avslå motionen.

Protokollsanteckning: Lennart Arvidsson (V) - Vänsterpartiet återkommer med ett ställningstagande till motionen vid behandlingen i

Umeå kommun
Personalnämnden

Protokollsutdrag
2025-12-02

kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och avstår därmed från att delta i beslutet vid personalnämndens möte.

Beslutet ska skickas till
Motionären
KS-diarium

Sida 4 av 4

Umeå kommun
Personalnämnden

Protokollsutdrag
2025-12-02

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE I UMEÅ KOMMUN

FRISKVÅRD FÖR ALLA – EN FLEXIBEL MODELL FÖR HÄLSA OCH VÄLMÅENDE

En viktig del av att vara en modern arbetsgivare är att satsa på medarbetarnas hälsa och välmående. Genom att främja friskvård skapar vi en arbetsplats där både individen och verksamheten gynnas. Fysisk aktivitet är väl belagd som en effektiv åtgärd för att minska sjukfrånvaro, öka produktiviteten och förbättra medarbetarnas livskvalitet.

Idag erbjuder Umeå kommun friskvårdsbidrag till sina anställda. För att skapa större flexibilitet och öka möjligheten för alla att delta i friskvårdsaktiviteter föreslår vi att kommunen inför en modell med två valmöjligheter:

- Friskvårdstimme – En valfri timme per vecka på arbetstid för friskvårdsaktiviteter, för verksamheter där detta är möjligt att organisera.
- Friskvårdsbidrag – Ett årligt bidrag enligt Skatteverkets regler, vilket redan är en etablerad och fungerande modell.

Region Västerbotten har infört en liknande modell, vilket visar att det är möjligt att erbjuda denna flexibilitet även i offentlig verksamhet där många jobbar på schema. Kombinationen av friskvårdstimme och friskvårdsbidrag ger medarbetarna valfrihet och skapar möjligheter att anpassa lösningen efter verksamhetens och individens behov. Detta kan bidra till en hälsosammare och mer produktiv arbetsplats, vilket i längden också stärker kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Centerpartiet föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

- att Umeå kommun inför en modell för friskvård där verksamheter ges möjlighet att välja mellan friskvårdstimme och friskvårdsbidrag för sina medarbetare.
- att Nuvarande maxbelopp för Friskvårdsbidrag på 2000kr under kommande tre år successivt räknas upp för att matcha Skatteverkets maxbelopp. Därefter ska friskvårdsbidraget årligen ses över och uppräknas så att Friskvårdsbidraget följer Skatteverkets maxbelopp.

Umeå 29 januari 2025

Anna-Karin Sjölander, Centerpartiet

Tjänsteskrivelse

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00344

Motion 13/2025: Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun; Liv Zetterberg (V) och Rebecca Sellstedt (V)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att avslå motionen i enlighet med äldrenämndens och individ- och familjenämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har anmält rubricerad motion till kommunfullmäktige och föreslår;

- att Umeå kommun utreder förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därefter formulerar ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Individ- och familjenämnden samt äldrenämnden har yttrat sig på motionen. De redogör i sina yttranden för hur hemtjänst fungerar idag i Umeå kommun och föreslår avslag med hänvisning till att det i dagsläget inte är aktuellt eller finns utrymme till att genomföra den föreslagna utredningen.

Beslutsunderlag

Motion 13/2025

Äldrenämndens yttrande

Individ- och familjenämndens yttrande

Jämställdhetsutskottets yttrande

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

IFN

ÄN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-11-13

§ 56

Diariennr: KS-2025/00344

JUSK yttrande på motion 13/2025: Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att avslå motionen.

Reservation

Linda Lotare (V) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet yrkar i motion 13/2025 att Umeå kommun utreder förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därefter formulerar ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Individ- och familjenämnden samt äldrenämnden har yttrat sig på motionen. De redogör i sina yttranden för hur hemtjänst fungerar idag i Umeå kommun och föreslår avslag med hänvisning till att det i dagsläget inte är aktuellt eller finns utrymme till att genomföra den föreslagna utredningen.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet delar motionens föresats att utveckla en hemtjänstverksamhet som bygger på tillit och större inflytande för både vårdtagare och personal som tar vara på professionens kunskaper såväl som den enskildes behov och önskemål.

Socialstyrelsens rapport *Styrning av hemtjänsten – tidsstyrning, kvalitet och arbetsmiljö* (2025) understryker att strikt tids- och detaljstyrning medför begränsade möjligheter för personalen att påverka utförandet

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-11-13

och att detta hänger samman med både arbetsmiljö och kvalitet. Anställdas inflytande och makt över sin arbetssituation är en åtgärd som bidrar till såväl ökad hälsa som jämställdhet. Exempelvis Arbetsmiljöverket, i sitt uppdrag *Jämställdhet i arbetsmiljön*, har visat på hur särskilt kvinnodominerade yrkesgrupper inom offentlig sektor har lägre grad av inflytande över sin arbetssituation och högre ohälsotal. Flertalet rapporter inom ramen för detta uppdrag visar också på hur åtgärder bör ligga på organisatorisk nivå snarare än på individer.

Strukturer som skapas genom alltför detaljerad styrning – t.ex. när scheman, tidspress och reglering av insatser begränsar handlingsutrymmet – riskerar att reproducera ojämställdhet: personalens inflytande begränsas, möjligheten att organisera arbetet utifrån både brukares och egna behov minskar, och kvinnor som dominerar yrkesgruppen får sämre förutsättningar att påverka jämfört med andra yrkesgrupper. Arbetsmiljön är särskilt viktig för att göra hemtjänstyrket attraktivt och hållbart – och därmed för att undvika att kvinnodominerade yrken drabbas av hög personalomsättning, bristande vidareutbildningsmöjligheter och låga löne- och karriärmöjligheter.

I avtalsrörelsen 2024 undertecknade SKR och Sobona en avsiktsförklaring med de fackliga organisationerna om kompetensförsörjning av välfärden med fokus på att kommuner, regioner och kommunala företag kan fortsätta attrahera, behålla och utveckla anställda med rätt kompetens, och man lägger vikt vid att utöver att rekrytera fler behöver aktörerna ta tillvara och utveckla de befintliga medarbetarnas hela kapacitet och kompetens, förändra arbetssätt samt skapa god arbetsmiljö för medarbetarna. SKR framhåller att arbetsgivare behöver lägga än större fokus på att behålla medarbetare och jobba med omställning. Arbetsvillkoren inom hemtjänsten behöver vara sådana att såväl de som anställs som de som redan idag arbetar inom sektorn vill och orkar stanna kvar under ett helt arbetsliv och att kommunen inte förlorar den ovärderliga kompetensen och erfarenheten som finns i verksamheten.

Jämställdhetsutskottet uppfattar i nämndernas yttranden att det inte finns utrymme i verksamheterna för att genomföra den föreslagna utredningen, bland annat med hänvisning till att nämndernas verksamheter under det närmaste året är involverade i flera mindre och

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-11-13

större omställningar, såsom ny socialtjänstlag, översyn av eventuellt införande av ej behovsprövade insatser och flexibla biståndsbeslut, samt en ny IT-tjänst. Utskottet föreslår med hänvisning till detta avslag på motionen. Samtidigt ser utskottet gärna att ett utvecklingsarbete i linje med motionens intentioner sker när möjlighet finns och önskar att frågan hålls levande.

Jämställdhetsutskottet vill också vara tydligt med att inom ramen för ovan nämnda omställningar, samt för att klara kompetensförsörjningen, vara en attraktiv arbetsgivare och möjliggöra för människor att må bra på arbetet behövs mer innovation och framåtblickande i yrkesgrupper inom vård och omsorg. Detta kommer att kräva ett utvecklingsarbete i flera delar av organisationen, och arbete behöver gå från ständiga förbättringar till större innovationskliv, och att göra saker på ett annat sätt än tidigare.

Beslutsunderlag

Motion 13/2025

Individ- och familjenämndens yttrande

Äldrenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Linda Lotare (V) med stöd av Anna-Karin Sjölander (C) – bifall till motionen

Charlotta Vesterlund (S) för Socialdemokraterna med stöd av Alireza Mosahafi (M) och Maria Lindvall (-) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslag till motionen)

Propositionsordning som godkänns

Tjänsteskrivelsens förslag (avslag till motionen) mot bifall till motionen.

Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (avslag till motionen)

Reservation

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-11-13

Linda Lotare (V) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-08-27

§ 183

Diariennr: IFN-2025/00131

Motion 13/2025 - Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-03-31 och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Jäv

Gisela Lindmark Eriksson (S) deltar på grund av jäv inte i handläggningen av ärendet.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Umeå kommun utreder förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därefter formulerar ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Andreas Sellstedt (V) yrkar bifall till motionen.

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att föreslå att kommunfullmäktige avslår motionen.

Arbetsutskottets beslutsgång

Ordförande ställer bifall mot avslag för Sellstedts (V) yrkande.

Ordförande finner att arbetsutskottet avslår Sellstedts (V) yrkande.

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-08-27

Ordförande ställer bifall mot avslag för tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Ordförande finner att arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S), Igor Hell (M), Hanna Lundin Jernberg (L) och Veronica Kerr (KD) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att föreslå att kommunfullmäktige avslår motionen.

Andreas Sellstedt (V) yrkar bifall till motionen.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall mot avslag för tjänsteskrivelsens förslag till beslut och finner att individ- och familjenämnden har beslutat att bifalla tjänsteskrivelsens förslag till beslut att föreslå att kommunfullmäktige avslår motionen.

Jäv

Gisela Lindmark Eriksson (S) deltar på grund av jäv inte i handläggningen av ärendet.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande att bifalla motionen.

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-03-31

Motion 13-2025 - Inför tillitbaserad hemtjänst i Umeå kommun

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-08-27

Beredningsansvarig

Kerstin Bergsten, Verksamhetsutvecklare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-08-27

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2025-05-23

§ 80

Diariernr: ÄN-2025/00099

Yttrande över motion 13/2025 - Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun

Beslut

Äldrenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-03-31 och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Umeå kommun utreder förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därefter formulerar ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Äldrenämndens beslutsordning

Förslag till beslut under överläggningarna

Åsa Bäckström (V) föreslår att äldre- nämnden bifaller motionen.

Carin Nilsson (S) föreslår att äldre- nämnden yttrar sig till kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-03-31 och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Lotta Holmberg (M) och Veronica Kerr (KD) yrkar bifall till Carin Nilssons förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer sitt förslag och Åsa Bäckströms förslag under proposition och finner att äldre- nämnden beslutar i enlighet med sitt eget förslag.

Beslutsunderlag

Motion 13-2025 - Inför tillitbaserad hemtjänst i Umeå kommun
Yttrande 2025-03-31

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2025-05-23

Beredningsansvariga

Kerstin Bergsten, verksamhetsutvecklare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Motion till Umeå kommunfullmäktige, 2025-03-26

Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun

Det brukar talas om två motsatta sätt att organisera hemtjänsten, där minutstyrd hemtjänst ställs mot tillitsbaserad hemtjänst. I Umeå kommun är hemtjänsten i hög grad minutstyrd, vilket till viss del kan härledas till det valfrihetssystem som kommunen tillämpar. Umeå kommun valde 2009 att börja tillämpa lagen om valfrihet (LOV) i hemtjänsten vilket ledde till att ett stort antal privata aktörer etablerade sig lokalt. Med denna ökade privatisering behövdes det också tydliga modeller för ersättning baserat på tidsåtgång för insatser. För att öka kommunens kontroll över tid och ersättningar för insatser har det skett en successiv åtstramning av både den privata och kommunala verksamheten. En del i detta har varit den skärpta följsamheten till schabloner vid utförandet av insatser i den kommunala hemtjänsten, och vid ersättningen till de privata bolagen, vilket har lett till en allt striktare minutstyrning. Det dras nu till sin spets genom införandet av det digitala planeringsverktyget Intraphone. Genom Intraphone kan personalens besök följas noggrant och tidsåtgången för varje insats mätas på minutnivå.

Fördelarna med minutstyrning är att kommunen får en hög grad av kontroll och precision i hur man kan planera insatser för att maximera effektiviteten. Men det kommer också med nackdelar. Fackförbundet Kommunal är en av de samhällsaktörer som länge varit kritiska. De menar att minutstyrningen leder till ökad arbetsbelastning för personalen, tajtare scheman, mindre tid hos brukare, samvetsstress och minskad yrkesstolthet för de anställda. För den enskilde riskerar individuella behov att överskuggas av ekonomiska ramar och begränsningar. Dessa negativa effekter har lett till att flera kommuner väljer att minska detaljstyrningen. I Göteborg har ett flertal anmälningar till Arbetsmiljöverket för ökad stress och ohälsa lett till att de överger minutstyrningen i hemtjänsten.

Tillitsbaserad hemtjänst betraktas av många som ett mer hållbart alternativ till minutstyrningen. Till skillnad från nuvarande system med hårt styrda ersättningsmodeller och kontrollapparater bygger den tillitsbaserade hemtjänsten på att hemtjänstpersonalen tillsammans med brukaren utformar insatserna efter den enskildes behov. Tidsåtgången och ersättningen för besöken blir då baserade på verkligheten istället för generaliserade schabloner. Genom detta ömsesidiga arbete kan man ta vara på professionens kunskaper såväl som den enskildes behov och önskemål.

Genom införandet av LOV så har möjligheten till ett införande av tillitsbaserad hemtjänst varit begränsad. Den hårda konkurrensen och aktiebolagsformens vinstintressen är i sin grund oförenlig med ett tillitsbaserat system. I skrivande stund föreslås det dock ett skifte av valfrihetssystem i hemtjänsten från LOV till LOU. Detta ser vi som en nödvändig förutsättning, och vi föreslår därför att arbetet påbörjas med en övergång från minutstyrning till tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun.

Vänsterpartiet yrkar:

att Umeå kommun utreder förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därefter formulerar ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Liv Zetterberg
Rebecca Sellstedt
Vänsterpartiet

Kommunfullmäktige

Motion 13/2025 - Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun

Vänsterpartiet har i en motion till kommunfullmäktige yrkat på att Umeå kommun utreder förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därefter formulerar ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Individ- och familjenämndens yttrande

Individ- och familjenämnden uppfattar motionen som att den gäller den kommunal (offentlig) hemtjänst. Den kommunala (offentliga) hemtjänsten är en av de utförare som den enskilde kan välja enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) och som tillämpas i Umeå kommun.

Hemtjänsten är en av individ- och familjenämndens verksamheter och där omsorgspersonal har den direkta, nära, kontakten med omsorgstagare. Andra verksamheter är bl. a personlig assistans, dagligverksamhet, bostäder med särskild service, hälso- och sjukvård, boendestöd, familjebehandling.

Tillitsdelegationen definierar tillitsbaserad styrning och ledning som *"styrning, kultur och arbetssätt med fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att medarbetaren kan, vill och vågar hjälpa medborgaren"* (SOU 2018:47 sid 22) Så som individ- och familjenämnden ser det innefattar detta bl. a. vikten av att chef och medarbetare, på alla nivåer, har utrymme för att träffas och lära känna varandra, så att de kan bygga upp en tillit mellan varandra. Det är inte bara chef som ska ha tillit till medarbetaren, medarbetaren behöver känna tillit till chefen för att kunna, vilja och våga hjälpa den enskilde.

Tillitsdelegationen har även haft i uppdrag¹ att undersöka olika ersättningsmodellers styrande effekter och på vilket sätt ersättningsmodeller tydligare kan främja en bred och allsidig kvalitetsutveckling och effektivitet samt om möjligt föreslå hur sådana modeller kan formas. I huvudbetänkande lyfter Tillitsdelegationen (SOU 2018:47 sid 21) fram att *”...det är svårt att fullt ut separera en analys av ersättningsmodeller, som endast är en del av den samlade styrningen. Vilka effekter som ersättningsmodeller ger i verksamheterna är avhängigt den övriga styrningen. Lagar och regler, ekonomistyrning, prestationsstyrning och normstyrningen i form av ledarskap, värdegrund och kultur ger styrsignaler som tillsammans samverkar och påverkar varandra.”*

Det verkar inte finnas sett särskilt system eller en särskild definition på vad som är minutstyrning. Minutstyrning beskrivs dock ofta som en styrmodell av hemtjänst där det i minuter anges vilken tid varje insats får ta. Beräkningen av minuter är inte sällan även en grund till den avgift som den enskilde har för sin hemtjänst. Det är också ett sätt för ansvarig verksamhet att ha kontroll över resurser och kostnader.

Schablontid per insatstyp i Umeå kommun är fast, d v s insatsen kan ta längre eller kortare tid att utföra än vad schablonen anger men ersättningen till hemtjänstutföraren blir den samma. Den enskildes hemtjänstavgift ligger inom nivån som motsvarar schablontid/er för de insatser som utförs hos den enskilde.

Beslut om hemtjänst fattas av biståndshandläggaren (på delegation av nämnden). Ett beslut anger *vad* den enskilde beviljas, det ska inte råda någon tvekan för den enskilde vad denne har blivit beviljad och har rätt till. I uppdraget som handläggaren överlämnar till hemtjänstutföraren anges övergripande målsättning med beviljade insatser. Det är den fasta omsorgskontakten som tillsammans med den enskilde/och eller dennes anhörige planerar (genomförandeplan) *hur* insatserna ska utföras². Det är en planering som bygger på respekten för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Planeringen beskriver hur beslutad insats praktiskt ska genomföras för den enskilde. De övergripande målen bryts ner till delmål, kortsiktiga mål i vardagen. Planeringen används i samband med pågående insatser samt vid uppföljning och utvärdering av den enskildes behov. Planen revideras vid behov eller minst en gång per år. Genomförandeplan

¹ Jakten på den perfekta ersättningsmodellen. Vad händer med medarbetarnas handlingsutrymme. SOU 2017:56

² 6 kap. 2 § SOSFS 2014:5 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS

upprättas oberoende av ersättningsmodell och verktyg/det sätt hemtjänsten planerar och lägger schema. Planen är en del i att kvalitetssäkra att den enskilde får sina behov tillgodosedda så som denne önskar, så långt det är möjligt, enligt beslutet om hemtjänst.

IntraPhone är en IT-tjänst för planering och kvalitetssäkring (t. ex för registrering om insats är utförd eller inte och anledning till att insatsen inte utförts) inom hemtjänsten. IntraPhone är integrerad med TimeCare (MultiAccess) vilket innebär att personal inklusive personalschema som lagts in i TimeCare (MultiAccess) överförs till IntraPhone. IntraPhone är inte infört hos stöd och omsorgsförvaltningen men förstudie är pågående.

Under de närmaste åren står stöd och omsorg inför flera omfattande utmaningar så som kompetensförsörjning, ekonomiska effektiviseringar och omställning i förhållande till ny socialtjänstlag (SoL).

En tillitsbaserad styrning och ledning handlar om kultur och arbetssätt, samverkan och helhetsperspektiv och bygger på tillitsfulla relationer samt att medarbetarna kan, vill och vågar hjälpa den enskilde, vilket samtliga verksamhet- och beslutsnivåer berörs av. En tillitsbaserad styrning och ledning bör genomsyra hela stöd och omsorg.

Det går inte heller att bortse från att även avgiftsmodellen för den enskilde bör ses över i samband med utredning om förutsättningar för en tillitsbaserad hemtjänst.

Stöd och omsorg anser att det i dagsläget inte är aktuellt, inte finns utrymme till, att genomföra utredning om förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därmed inte heller aktuellt att formulera ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Stöd och omsorgsförvaltningen föreslår att yrkandet avslås i sin helhet.

Källor

Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn. Huvudbetänkande av Tillitsdelegationen. SOU 2018:47

Sida 4 av 4

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Ulrika Gustafsson
Kvalitetschef

Kommunfullmäktige

Yttrande över Motion 13/2025 - Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun

Vänsterpartiet har i en motion till kommunfullmäktige yrkat på att Umeå kommun utreder förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därefter formulerar ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Äldrenämndens yttrande

Äldreomsorgen uppfattar motionen som att den gäller den kommunala (offentliga) hemtjänsten. Den kommunala (offentliga) hemtjänsten är en av de utförare som den enskilde kan välja enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) och som tillämpas i Umeå kommun.

Hemtjänsten är en av äldreomsorgens verksamheter och där omsorgspersonal har den direkta, nära, kontakten med omsorgstagare. Andra verksamheter är bl. a dagverksamhet, vård- och omsorgsboende, hälso- och sjukvård, anhörigkonsulenter och Seniortorget.

Tillitsdelegationen definierar **tillitsbaserad styrning och ledning** som *”styrning, kultur och arbetssätt med fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att medarbetaren kan, vill och vågar hjälpa medborgaren”* (SOU 2018:47 sid 22) Så som äldreomsorgen ser det innefattar detta bl. a. vikten av att chef och medarbetare, på alla nivåer, har utrymme för att träffas och lära känna varandra, så att de kan bygga upp en tillit mellan varandra. Det är inte bara chef som ska ha tillit till medarbetaren, medarbetaren behöver känna tillit till chefen för att kunna, vilja och våga hjälpa den enskilde.

Tillitsdelegationen har även haft i uppdrag¹ att undersöka olika **ersättningsmodellers** styrande effekter och på vilket sätt ersättningsmodeller tydligare kan främja en bred och allsidig kvalitetsutveckling och effektivitet samt om möjligt föreslå hur sådana modeller kan formas. I huvudbetänkande lyfter Tillitsdelegationen (SOU 2018:47 sid 21) fram att "...det är svårt att fullt ut separera en analys av ersättningsmodeller, som endast är en del av den samlade styrningen. Vilka effekter som ersättningsmodeller ger i verksamheterna är avhängigt den övriga styrningen. Lagar och regler, ekonomistyrning, prestationsstyrning och normstyrningen i form av ledarskap, värdegrund och kultur ger styrsignaler som tillsammans samverkar och påverkar varandra."

Det verkar inte finnas sett särskilt system eller en särskild definition på vad som är minutstyrning. Minutstyrning beskrivs dock ofta som en styrmodell av hemtjänst där det i minuter anges vilken tid varje insats får ta. Beräkningen av minuter är inte sällan även en grund till den avgift som den enskilde har för sin hemtjänst. Det är också ett sätt för ansvarig verksamhet att ha kontroll över resurser och kostnader.

Schablontid per insatstyp i Umeå kommun är fast, d v s insatsen kan ta längre eller kortare tid att utföra än vad schablonen anger men ersättningen till hemtjänstutföraren blir den samma. Den enskildes hemtjänstavgift ligger inom nivån som motsvarar schablontid/er för de insatser som utförs hos den enskilde.

Beslut om hemtjänst fattas av biståndshandläggaren (på delegation av nämnden). Ett beslut anger vad den enskilde beviljas, det ska inte råda någon tvekan för den enskilde vad denne har blivit beviljad och har rätt till. I uppdraget som handläggaren överlämnar till hemtjänstutföraren anges övergripande målsättning med beviljade insatser. Det är den fasta omsorgskontakten (undersköterska i hemtjänsten) som tillsammans med den enskilde/och eller dennes anhörige planerar (genomförandeplan) hur insatserna ska utföras². Det är en planering som bygger på respekten för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Planeringen beskriver hur beslutad insats praktiskt ska genomföras för den enskilde. De övergripande målen bryts ner till delmål, kortsiktiga mål i vardagen. Planeringen används i samband med pågående insatser samt vid uppföljning och utvärdering av den enskildes behov. Planen revideras vid behov eller minst en gång per år. Genomförandeplan upprättas oberoende

¹ Jaktén på den perfekta ersättningsmodellen. Vad händer med medarbetarnas handlingsutrymme. SOU 2017:56

² 6 kap. 2 § SOSFS 2014:5 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS

av ersättningsmodell och verktyg/det sätt hemtjänsten planerar och lägger schema. Planen är en del i att kvalitetssäkra att den enskilde får sina behov tillgodosedda så som denne önskar, så långt det är möjligt, enligt beslutet om hemtjänst.

IntraPhone är en IT-tjänst för planering och kvalitetssäkring (t. ex för registrering om insats är utförd eller inte och anledning till att insatsen inte utförts) inom hemtjänsten. IntraPhone är integrerad med TimeCare (MultiAccess) vilket innebär att personal inklusive personalschema som lagts in i TimeCare (MultiAccess) överförs till IntraPhone.

Under det närmaste året är äldreomsorgen involverad i flera mindre och större omställningar bl. a. ny socialtjänstlag (SoL), översyn av eventuellt införande av s.k. ej behovsprövade insatser samt s.k. flexibla biståndsbeslut, ny IT-tjänst som används i samband med utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, införande och implementering av IntraPhone och införande av äldreomsorg som intraprenad i Tavelsjöområdet.

En tillitsbaserad styrning och ledning handlar om kultur och arbetssätt, samverkan och helhetsperspektiv och bygger på tillitsfulla relationer samt att medarbetarna kan, vill och vågar hjälpa den enskilde, vilket samtliga verksamhet- och beslutsnivåer berörs av. En tillitsbaserad styrning och ledning bör genomsyra hela äldreomsorgen.

Det går inte heller att bortse från att även avgiftsmodellen för den enskilde bör ses över i samband med utredning om förutsättningar för en tillitsbaserad hemtjänst.

Äldreomsorgen anser att det i dagsläget inte är aktuellt, inte finns utrymme till, att genomföra utredning om förutsättningar för ett skifte till tillitsbaserad kommunal hemtjänst och därmed inte heller aktuellt att formulera ett förslag till införande av detta för beslut i kommunfullmäktige.

Äldreomsorgsförvaltningen föreslår att yrkandet avslås i sin helhet.

Källor

Med tillit växer handlingsutrymmet – tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn. Huvudbetänkande av Tillitsdelegationen. SOU 2018:47

Pernilla Henriksson
Äldreomsorgsdirektör

Anna Karlander
Kanslichef

Tjänsteskrivelse

2025-12-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00417

Motion 14/2025: Inför SAO - Studiemotiverande arbetslivsorientering - i Umeå kommun; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att motionen ska anses besvarad i enlighet med gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens och för- och grundskolenämndens yttranden.

Ärendebeskrivning

Liberalerna har anmält rubricerad motion till kommunfullmäktige och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- Att kommunen ska utreda hur en pilotverksamhet enligt SAO-modellen i utvalda skolor i kommunen skulle kunna se ut.
- Att kommunen ska ta initiativ till att skapa partnerskap med lokala företag, organisationer och ideella aktörer som arbetsgivare inom ramen för SAO.
- Att pilotprojektet utvärderas efter ett år med fokus på skolnärvaro, studiemotivation och arbetslivserfarenhet.
- Att en långsiktig plan tas fram för hur SAO kan implementeras som en permanent del av arbetslivsorienteringen i Umeås grundskolor.

Skolnämnderna har yttrat sig och föreslår att motionen ska anses besvarad. Nämnderna hänvisar till att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har i verksamhetsplan för 2026 uppdragit till förvaltningen *att i samverkan med berörda aktörer implementera SAO-modellen i Umeå*. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer att initiera arbetet under 2026

Beslutsunderlag

Motion 14/2025

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

För- och grundskolenämndens yttrande

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00417

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

GVN

FGN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

§ 99

Diariennr: SK-2025/00292

Motion (L) 14/2025 - Inför SAO - Studiemotiverande arbetslivsorientering - i Umeå kommun

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och föreslår kommunfullmäktige att motionen ska anses besvarad.

Reservation

Moderaterna till förmån för motionen

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämnden har, tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, fått i uppdrag att besvara motion (L) 14/2025 ”Inför SAO – Studiemotiverande arbetslivsorientering i Umeå kommun”.

Motionen lyfter fram att motivationen för unga i skolan minskar och att utanförskapet riskerar att öka. Motionen föreslår därför att det behövs nya och konkreta insatser som kombinerar utbildning, arbetslivserfarenhet och ansvarstagande. Motionen lyfter fram en modell i Sundsvall som uppvisar lovande resultat. Den föreslagna anställningsmodellen, Studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO), är utvecklad av Nästa generation Sverige (NGS). Målet är att ge ungdomar i utanförskapsområden möjlighet till avlönade jobb redan på högstadiet och innebär att elever, främst i årskurs 8, får ett avlönat, anpassat deltidsarbete (cirka två timmar/vecka) integrerat i skolgången som ersätter dagens Prao-verksamhet.

Mot bakgrund av detta yrkar motionen att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att kommunen ska utreda hur en pilotverksamhet enligt SAO-modellen i utvalda skolor i kommunen skulle kunna se ut.

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

2. Att kommunen ska ta initiativ till att skapa partnerskap med lokala företag, organisationer och ideella aktörer som arbetsgivare inom ramen för SAO.
3. Att pilotprojektet utvärderas efter ett år med fokus på skolnärvaro, studiemotivation och arbetslivserfarenhet.
4. Att en långsiktig plan tas fram för hur SAO kan implementeras som en permanent del av arbetslivsorienteringen i Umeås grundskolor.

Yttrande

Grundskolan i Umeå kommun arbetar enligt modell för modern arbetslivsorientering (MOA). SAO-modellen som motionen hänvisar till har under våren 2025 startats upp som pilotverksamhet i Sundsvall och i Upplands Väsby. Det finns i nuläget ingen utvärdering av pilotverksamheten att ta del av.

Kommunfullmäktige har i *Planeringsdirektiv och budget 2026 samt plan 2027–2029* (Dnr: 2024/00433) avsatt 0,5 miljoner till ungdomsjobb inom Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens tilldelade budgetram. Med anledning av detta beslut i kommunfullmäktige innehåller gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsplan för 2026 ett specifikt uppdrag till sin förvaltning *att i samverkan med berörda aktörer implementera SAO-modellen i Umeå*. Genomförandet förutsätter en nära samverkan med för- och grundskolenämndens förvaltning och förvaltningarna kommer därför tillsammans utarbeta hur insatsen ska se ut.

Ansvar för att leda och samordna detta arbete ligger hos gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och därefter rapporteras utfall och identifierade lärdomar till respektive nämnder. Mot denna bakgrund bedömer för- och grundskolenämnden att motionen ska anses besvarad.

Beredningsansvariga

Lina Gullbrand, skolstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med diarienummer KS-2025/00417

Yrkanden

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

Moderaterna för bifall till motionen

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Maria (-)(L) för bifall till tjänsteskrivelsens förslag

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Reservation

Moderaterna till förmånen till motionen

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

§ 127

Diariennr: SK-2025/00292

Yttrande på motion (L) 14/2025 - Inför SAO - Studiemotiverande arbetslivsorientering - i Umeå kommun

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet enligt nedan och därmed föreslå kommunfullmäktige att motionen ska anses besvarad.

Vidare beslutar nämnden att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Reservation

Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har, tillsammans med för- och grundskolenämnden, erhållit motion (L) 14/2025 – Inför SAO – Studiemotiverande arbetslivsorientering i Umeå kommun – på remiss. Motionen lyfter fram behovet av konkreta insatser för att motverka ungas minskade studiemotivation och risk för utanförskap. Motionärerna föreslår att skolan kompletteras med arbetssätt som kombinerar utbildning med verklig arbetslivserfarenhet. Den föreslagna anställningsmodellen, Studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO), utvecklad av Nästa generation Sverige (NGS), innebär att elever, främst i årskurs 8, får ett avlönat, anpassat deltidsarbete (cirka två timmar/vecka) integrerat i skolgången. Motionärerna hänvisar till positiva erfarenheter från Sundsvalls kommun.

Mot bakgrund av detta yrkar motionärerna att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att kommunen ska utreda hur en pilotverksamhet enligt SAO-modellen i utvalda skolor i kommunen skulle kunna se ut.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

2. Att kommunen ska ta initiativ till att skapa partnerskap med lokala företag, organisationer och ideella aktörer som arbetsgivare inom ramen för SAO.
3. Att pilotprojektet utvärderas efter ett år med fokus på skolnärvaro, studiemotivation och arbetslivserfarenhet.
4. Att en långsiktig plan tas fram för hur SAO kan implementeras som en permanent del av arbetslivsorienteringen i Umeås grundskolor.

Yttrande

Kommunfullmäktige har i *Planeringsdirektiv och budget 2026 samt plan 2027–2029* (Dnr: 2024/00433) avsatt 0,5 milj till ungdomsjobb. Med anledning av det beslutet har gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i verksamhetsplan för 2026 inkluderat ett specifikt uppdrag till förvaltningen att i samverkan med berörda aktörer implementera SAO-modellen i Umeå. Genomförandet förutsätter en nära samverkan med för- och grundskolenämnden. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kommer att initiera arbetet under 2026 och därefter rapportera utfall och identifierade lärdomar till nämnden. Mot denna bakgrund bedömer nämnden att motionen anses besvarad.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion - Inför SAO - Studiemotiverande arbetslivsorientering - i Umeå kommun (L) 14/2025

Beredningsansvarig

Anna Persson, utbildningsstrateg

Yrkanden

Socialdemokraterna och Miljöpartiet för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Liberalerna för bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

Reservation

Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, diarienummer: KS-2025/00417

Inför SAO - Studiemotiverande arbetslivsorientering - i Umeå kommun

Unga i Sverige står inför en verklighet där motivationen i skolan minskar och utanförskapet riskerar att öka vilket vi också vet sker i Umeå kommun. För att bryta denna negativa trend krävs nya och konkreta insatser som kombinerar utbildning, arbetslivserfarenhet och ansvarstagande.

Det ideella initiativet Nästa generation Sverige har i dialog med skolor, studievägledare, många engagerade arbetsgivare och arbetsmarknadens parter – utvecklat en anställningsmodell som gör det möjligt för fler unga att söka och få ett första, avlönat jobb inom ramen för skolundervisningen, redan i högstadiet. Anställningsmodellen kallas Studiemotiverande Arbetslivsorientering (SAO) och är ett innovativt alternativ till den traditionella PRAO:n. Bland annat i Sundsvall har modellen nyligen implementerats där elever i årskurs 8 ges möjlighet att arbeta två timmar i veckan med riktiga, anpassade arbetsuppgifter, mot ersättning – i samverkan mellan skola, näringsliv och ideella aktörer. Detta ger dem inte bara praktisk erfarenhet och en första kontakt med arbetslivet, utan även ett konkret incitament att förbättra sin skolnärvaro och framtidstro.

Resultaten från Sundsvall är lovande. Lärare och rektorer rapporterar om markant ökad närvaro, förbättrad motivation och minskat stök i skolan. Modellen skapar tillit, ansvarstagande och en känsla av sammanhang – tre faktorer som stärker individens möjligheter att forma sin egen framtid.

Att testa SAO inom Umeå kommun skulle vara intressant och kan förmodligen vara ett viktigt bidrag inom ramen för att Umeå växer tryggt och säkert. Inom Umeå växer tryggt och säkert finns ett redan fint uppbyggt samarbete med näringsliv och ideella aktörer, således bör SAO vara genomförbart.

Därför yrkar Liberalerna att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att kommunen ska utreda hur en pilotverksamhet enligt SAO-modellen i utvalda skolor i kommunen skulle kunna se ut.
2. Att kommunen ska ta initiativ till att skapa partnerskap med lokala företag, organisationer och ideella aktörer som arbetsgivare inom ramen för SAO.
3. Att pilotprojektet utvärderas efter ett år med fokus på skolnärvaro, studiemotivation och arbetslivserfarenhet.
4. Att en långsiktig plan tas fram för hur SAO kan implementeras som en permanent del av arbetslivsorienteringen i Umeås grundskolor.

Hanna Lundin Jernberg, gruppledare
Anders Norqvist, skolpolitisk talesperson

2025-04-14

Tjänsteskrivelse

2025-12-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00671

Ny mandatperiod – Utbildning av förtroendevalda

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Information och samråd om utformning av utbildning av Umeå kommuns förtroendevalda med anledning av ny mandatperiod.

Förslag kommungemensamma utbildningar
Gemensam introduktion alla förtroendevalda
(Alternativ mån den 18 jan -27)

Datum
14 jan 2027

Fördjupning - Rollen som förtroendevald

15 feb 2027

Fördjupning - Styrning och samordning

15 mars 2027

Vid behov ytterligare pass måndagar under våren

Föredragande: Sara Nordström och Lina Renfors - SLK ekonomi & styrning

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Dan Gideonsson
Ledningskoordinator

Tjänsteskrivelse

2026-01-09

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00181

Ekonomisk rapport januari-november 2025

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar ekonomidirektör Lena Höök Gustafsson om det ekonomiska läget för perioden januari-november 2025.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Beslutet ska skickas till

Förnamn, Efternamn
Befattning

Lena Gustafsson
ekonomidirektör